

CODUL

BURSEI DE VALORI BUCUREȘTI S.A.

OPERATOR DE PIAȚA

EDITIE ACTUALIZATA

27 Noiembrie 2014

**Codul BVB, cu modificările ulterioare,
aprobate de către
Comisia Nationala a Valorilor Mobiliare/
Autoritatea de Supraveghere Financiara
prin:**

- Decizia nr. 2602/14 septembrie 2006 privind Cartea I-Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 3390/13 noiembrie 2006 privind modificari la Titlul III din Cartea I –Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 720/17 mai 2007 privind modificari la Titlul III din Cartea I - Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 926/14 iunie 2007 privind Cartea II – Piata reglementata la termen;
- Decizia nr. 1171/12 iulie 2007 privind modificari la Titlul I, V si VI din Cartea I – Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 1219/17 iulie 2007 privind modificari la Capitolul XIII, Titlul III din Cartea I – Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 2098/31.10.2007 privind modificari la Titlul preliminar, Titlul II – Capitolul II, Titlul III – Capitolul IV si Capitolul IX din Cartea I - Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 2606/17.12.2007 privind modificari la Titlul II si Titlul III - Cartea I - Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 168/31.01.2008 privind modificari la Prevederi Generale, Titlul Preliminar, Titlul I, Titlul III – Cartea I – Piata reglementata la vedere;
- Decizia nr. 496/12.03.2008 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul Preliminar, Titlul II, Titlul VI si Titlul VIII;
- Decizia nr. 505/13.03.2008 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar si Titlul III;
- Decizia nr. 1508/23.07.2008 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, II, III si Anexa 9 (modificari vizand prevederi legate de titlurile de stat);
- Decizia nr. 2129/04.11.2008 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul I, II, III;
- Decizia nr. 605/13.04.2009 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III;
- Decizia nr. 1013/24.06.2009 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul II, V, VII si VIII;
- Decizia nr. 1259/13.08.2009 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul I, II, III, Anexa 7;
- Decizia nr. 555/26.04.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul II, Titlul VI;
- Decizia nr. 650/19.05.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, Titlul II, Titlul III;
- Decizia nr. 651/19.05.2010 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul V;
- Decizia nr. 878/07.07.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III;
- Decizia nr. 1543/25.11.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, III, Anexa 5;
- Decizia nr. 1544/25.11.2010 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul II si III;
- Decizia nr. 1583/07.12.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul

- Preliminar, Titlul I, III, IV, VI si Anexe 5, 6, 7, si 8;
- Decizia nr. 1629/14.12.2010 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Anexa nr. 4;
  - Decizia nr. 186/24.02.2011 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul II;
  - Decizia nr. 516/01.06.2011 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul III, Anexa nr. 7, Anexa nr. 8, Anexa nr. 9;
  - Decizia nr. 710/26.07.2011 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, Titlul II, Titlul III;
  - Decizia nr. 997/06.10.2011 privind modificari la Cartea II – Piata reglementata la termen, Titlul Preliminar, Titlul V, VI, VIII si introducere Titlul VI¹(*Nota: Prevederile Titlului VI¹ PIATA OPTIONS din Codul BVB, Cartea II – Piata reglementata la termen intra in vigoare concomitent cu intrarea in vigoare a modificarii corespunzatoare a reglementarilor S.C. Casa de Compensare Bucuresti S.A;*
  - Decizia nr. 1147/03.11.2011 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul I, Titlul III;
  - Decizia nr. 374/20.04.2012 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III;
  - Decizia nr. 407/02.05.2012 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, Titlul II si Titlul III;
  - Decizia nr. 630/17.07.2012 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul II;
  - Decizia nr. 766/07.09.2012 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III.;
  - Decizia nr. 425/09.05.2012 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul III, Titlul IV, Anexa 7 si Anexa 8;
  - Decizia nr. 905/10.10.2012 privind modificari la Cartea I- Piata reglementata la vedere, Titlul III si Anexa nr. 5;
  - Decizia nr. 495/12.06.2012 privind modificari la Cartea I –Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, III;
  - Decizia nr. 26/17.01.2013 privind modificari la Cartea I- Piata reglementata la vedere, Titlul I;
  - Decizia nr. 699/11.09.2013 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III;
  - Decizia nr. 123/11.04.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III si Anexa nr. 7.
  - Decizia nr. 156/30.04.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul III.
  - Decizia nr. 205/26.05.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul II.
  - Decizia nr. 1000/12.08.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, Titlul I, III, V si Anexe nr. 5 si 6.
  - Decizia nr. 1233/15.09.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul I, III si Anexa nr. 7.
  - Decizia nr. 1572/28.10.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar, II, III si VI.
  - Decizia nr. 1832/27.11.2014 privind modificari la Cartea I – Piata reglementata la vedere, Titlul Preliminar si Titlul III.

CUPRINS

- I. PREVEDERI GENERALE**
- II. CARTEA I - PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE**
- III. CARTEA II - PIATA REGLEMENTATA LA TERMEN**

I. PREVEDERI GENERALE

Art. 1 (1) Pietele reglementate administrate de B.V.B. sunt:

- a) piata reglementata la vedere;
  - b) piata reglementata la termen.
- (2) Prezentul Cod reglementeaza, in 2 Carti distincte (Cartea I si Cartea II), pietele reglementate prevazute la alin. 1.

Art. 2 (1) Ori de cate ori in cuprinsul unei Carti din prezentul Cod se face o trimitere la un Titlu, respectiva trimitere se va considera facuta la Titlul avand respectivul numar, care este cuprins in interiorul Cartii din Cod din care face parte si Titlul care contine norma de trimitere, daca nu s-a prevazut expres altfel.

(2) Ori de cate ori in cuprinsul unui Titlu din prezentul Cod se face o trimitere la un articol sau Capitol, respectiva trimitere se va considera facuta la articolul sau Capitolul avand respectivul numar, care este cuprins in interiorul Titlului din Cod din care face parte si articolul care contine norma de trimitere, daca nu s-a prevazut expres altfel.

(3) In prezentul Cod:

- a) singularul reprezinta si pluralul, si invers;
- b) masculinul implica si femininul, si invers;
- c) numele proprii includ atat persoana fizica, cat si persoana juridica, daca nu se face nici o referire expresa in acest sens.

Art. 3 Prezentul Cod se completeaza de drept cu dispozitiile legii nr. 297/2004, ale reglementarilor CNVM aplicabile, cu documentatia specifica sistemului B.V.B. (precum Manualul de utilizare a sistemului B.V.B., alte materiale care constituie documentatia sistemului de tranzactionare al B.V.B.), precum si cu Precizarile tehnice.

Art. 4 (1) Prezentul Cod are caracter normativ general obligatoriu si este aplicabil, fara a se limita la:

- a) Participantilor la sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
- b) oricarei sucursale sau agentii ale unui Participant;
- c) oricarui angajat al unui Participant, indiferent de natura juridica a raportului existent intre angajat si Participant (contract individual de munca, contract de prestari servicii, contract de mandat etc.);
- d) Emitentilor;
- e) detinatorilor de instrumente financiare si oricarui investitor;
- f) Depozitarului Central;
- g) oricarei entitati reglementate, in sensul Legii 297/2004;
- h) B.V.B.

(2) Participantii la sistemul de tranzactionare al BVB deruleaza operatiuni de piata cu instrumente financiare in cadrul pietelor reglementate la vedere si la termen administrate de B.V.B., in mod corespunzator cu prevederile din cadrul fiecarei Carti din prezentul Cod.

Art. 5 Nu pot fi pretinse daune interese sau despagubiri impotriva B.V.B. daca B.V.B. actioneaza in concordanta cu prevederile Legii nr. 297/2004, prezentului Cod sau ale celorlalte reglementari proprii, emise potrivit legii.

Art. 6 Prezentul Cod se modifica si completeaza de catre Consiliul Bursei sau A.G.A. B.V.B., dupa

caz, potrivit competentelor in materie stabilite prin Actul constitutiv al B.V.B. si lege.

Art. 7 Cartea I stabileste regimul operatiunilor de piata cu instrumente financiare, altele decat cele derivate, care sunt tranzactionate pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si cu reglementarile Comisiei Nationale a Valorilor Mobiliare si B.V.B. incidente.

Art. 8 (1) Cartea II stabileste regimul operatiunilor de piata cu instrumente financiare derivate care sunt tranzactionate pe piata reglementata la termen administrata de BVB, denumita in continuare Piata Derivatelor, in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si in conformitate cu reglementarile CNVM si BVB incidente.

(2) Prevederile Cartii II se completeaza in mod corespunzator cu specificatiile IFD aprobate de catre Consiliul Bursei.

(3) In situatiile in care in cuprinsul Cartii II se fac trimiteri la prevederile din Cartea I, acestea se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor. In cazul in care exista exceptii sau diferente in modul de aplicare, prevederile Cartii II prevaleaza.

Art. 9 Prezentul Cod se va publica pe pagina web a B.V.B.

TITLU PRELIMINAR

Art. 1 (1) In prezentul Cod Cartea I, termenii, expresiile si notiunile definite mai jos au urmatoarele semnificatii:

1. Actiuni distribuite public – diferenta dintre numarul total de actiuni emise si aflate in circulatie ale unui Emitent si numarul de actiuni detinute fie de o autoritate publica centrala sau locala, fie de un subiect de drept persoana fizica sau juridica care a dobandit actiunile detinute de autoritatile publice centrale sau locale, al carui drept de tranzactionare este restrictionat prin efectul legii sau al unor obligatii contractuale, precum si actiunile tezaurizate ale respectivului Emitent.

1¹. Activ suport (*underlying asset*) - un instrument financiar, un indice bursier sau valutar, o rata a dobanzii, o marfa, cosuri ori combinatii formate din aceste instrumente sau valori, precum si orice alt activ, instrument, indicator sau unitate de masura al carui randament, valoare sau marime sta la baza valorii unui produs structurat.

2. A.G.A. - denumirea prescurtata a Adunarii generale a actionarilor, institutie juridica reglementata de Legea 31/1990. Poate fi ordinara, caz in care se va prescurta **A.G.A.O.**, sau extraordinara, caz in care se va prescurta **A.G.A.E.**

2¹. Agentul custode – intermediarul inregistrat in Registrul C.N.V.M., sectiunea intermediari, care are in obiectul de activitate serviciul prevazut la art. 7 alin. (1) pct. 6, lit. Ba) din OUG nr. 99/2006, aprobat prin Legea nr. 227/2007, care desfasoara servicii de custodie si administrare de instrumente financiare pentru clientii al caror mandatar este si care are incheiat contract cu Depozitarul Central, in baza reglementarilor specifice de custodie emise de Depozitarul Central

3. Agent de bursa – angajat/mandatat al unui Participant, atestat de B.V.B. in conditiile Titlului I, Cartea I, pentru a-si desfasura activitatea pe pietele reglementate si/sau sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B., in numele Participantului respectiv.

3¹. Arena Fix este o interfata care permite accesul la sistemul BVB, folosind standardul de mesagerie FIX Protocol, care reprezinta un set de specificatii pentru comunicarea electronica pe baza de mesaje a tranzactiilor din piata reglementata la vedere administrata de BVB.

Arena Fix are rolul de a prelua, printr-o arhitectura standardizata si un limbaj generalizat, instructiunile de gestionare a ordinelor si tranzactiilor din sistemele Participantilor de administrare a ordinelor si de a le introduce in sistemul BVB in vederea executiei. Dupa executie, confirmarile se transmit prin aceeasi componenta catre sistemele Participantilor.

3². Arena Gateway este o aplicatie oferita de BVB care actioneaza ca un intermediar de mesaje intre sistemele Participantilor si sistemul BVB, prin intermediul careia se efectueaza conectarea aplicatiilor specializate ale Participantului la sistemul BVB.

3³. Arena Terminal este aplicatia-client care se conecteaza la sistemul BVB si care este furnizata de BVB unui Participant.

3⁴. A.S.F. – denumirea prescurtata a Autoritatii de Supraveghere Financiara.

4. Bloc de tranzactionare sau Lot standard - numarul de instrumente financiare care formeaza o unitate standard de tranzactionare. Marimea blocului de tranzactionare aplicabil fiecarei piete este prezentata in Anexele nr. 7-9.

5. B.V.B. – denumirea prescurtata a S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A., privita in calitate de operator de piata, in sensul Legii 297/2004 si reglementarilor C.N.V.M.

6. CA - denumirea prescurtata a Consiliului de administratie, organ reglementat de Legea 31/1990 si de Legea nr. 297/2004.

7. Calendar financiar - calendarul de comunicare financiara al unui Emitent, pentru executarea

obligatiilor de informare periodica, potrivit Titlului II, Cartea I.

8. Client – orice persoana fizica sau persoana juridica ce deschide un cont de tranzactionare la un Participant care presteaza, in baza unui contract, servicii si activitati de investitii principale si/sau servicii conexe.

9. C.N.V.M. – denumirea prescurtata a Comisiei Nationale a Valoriilor Mobiliare, autoritate administrativa autonoma, cu personalitate juridica care reglementeaza si supravegheaza piata de capital, precum si institutiile si operatiunile specifice acestora.

10. Comisia de Admitere la Tranzactionare – organ al B.V.B. cu competente consultative in materia admiterii, promovarii, retrogradarii si retragerii de la tranzactionare a instrumentelor financiare, care este organizat si functioneaza in conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare si functionare a B.V.B.

11. Comisia de Apel – organ al B.V.B. cu competente consultative in materia solutionarii contestatiilor la deciziile de sanctionare a Participantilor si agentilor de bursa, care este organizat si functioneaza in conformitate cu prevederile Regulamentului de organizare si functionare a B.V.B.

12. Consiliul Bursei – CA al B.V.B.

13. Cont de tranzactionare - cont deschis in sistemul B.V.B., utilizat de Participanti exclusiv in activitatea de tranzactionare (introducere si gestionare ordine de bursa, tranzactii). In tot cuprinsul Codului, se va inlocui termenul „cont” cu termenul „cont de tranzactionare”.

Regulile aplicabile Contului de tranzactionare utilizat in sistemul B.V.B. sunt cuprinse in Titlul III, Capitolul IV, Sectiunea 7, Cartea I.

14. Cont individual – cont de tranzactionare deschis de un Participant in sistemul B.V.B., pentru tranzactionarea instrumentelor financiare in numele unui client.

14¹. Cont global - cont de tranzactionare deschis de un Participant in sistemul B.V.B. pentru tranzactionarea instrumentelor financiare in numele clientilor al caror mandatar este Participantul. Regulile de tranzactionare aplicabile Contului global utilizat in sistemul B.V.B. sunt cuprinse in Titlul III, Cartea I.

15. – abrogat

16. – abrogat

17. – abrogat

18. – abrogat

19. Cont propriu Participant sau House - cont de tranzactionare deschis in nume propriu de un Participant pentru tranzactionarea pe contul propriu al acestuia.

20. Cotentie ferma de cumparare-vanzare sau cotentie ferma - ansamblul format din oferta ferma de vanzare si oferta ferma de cumparare introduse pentru o serie de titluri de stat in piata principala, de catre un Market Maker al Pietei Reglementate la vedere, inregistrat pentru seria respectiva.

21. Cotentie informativa - intentia, nu si obligatia, de a cumpara sau a vinde un numar de instrumente financiare la un anumit pret

22. Cupon - suma de bani corespunzatoare dobanzii calculate pentru perioada cupon a acestuia, datorata periodic de catre Emitent (Ministerul Economiei si Finantelor, in cazul titlurilor de stat) detinatorilor de obligatiuni sau titluri de stat si la plata careia acesta s-a angajat prin documentul sau prospectul de emisiune.

23. Cupon curent - cupon a carui perioada cupon nu s-a incheiat la data decontarii tranzactiei si a carui obligatie de plata devine exigibila la cea mai apropiata data a cuponului stabilita in documentul sau prospectul de emisiune.

24. Cupon precedent - cuponul cel mai recent platit, prin raportare la data decontarii tranzactiei.

25. Data cupon - ziua calendaristica la care devine exigibila obligatia Emitentului de a efectua plata unui cupon si/sau a unei cote-parti din principal (sau valoare nominala, in cazul titlurilor de stat) catre proprietarii de obligatiuni sau catre proprietarii de titluri de stat, la data de referinta

(corespunzatoare unei obligatiuni sau unui titlu de stat) stabilita pentru cuponul respectiv

26. Data de emisiune - data de la care incepe sa se acumuleze dobanda corespunzatoare primului cupon pentru o obligatiune sau titlu de stat (data la care a fost emis titlul de stat).

27. Data de referinta (pentru obligatiuni) - data care servește la identificarea proprietarilor de obligatiuni care au dreptul de a primi cuponul curent si/sau o cota-parte din principal sau valoarea integrala sau ramasa a principalului, in conformitate cu documentul de emisiune, sau alte drepturi stabilite de lege. Se stabilesc date de referinta pentru fiecare perioada cupon in parte.

27¹. Data ex - data de tranzactionare in cadrul B.V.B., data de la care cumparatorii unei actiuni nu mai beneficiaza de drepturile asociate acesteia si asupra carora nu se mai rasfrang efectele hotararilor adunarii generale a actionarilor.

28. Data ex-cupon (pentru obligatiuni) - data de decontare a tranzactiilor incheiate prin sistemul B.V.B., data de la care cumparatorii unei obligatiuni nu mai beneficiaza de plata cuponului curent si/sau a unei cote-parte din principal. Data ex-cupon este ziua lucratoare imediat urmatoare datei de referinta si marcheaza inceputul perioadei ex-cupon. Se stabilesc date ex-cupon pentru fiecare perioada cupon, cu exceptia perioadei ultimului cupon.

29. Data de referinta pentru titluri de stat (data inregistrarii curente) - data care servește la identificarea detinatorilor de titluri de stat care au dreptul de a primi la scadenta valoarea nominala, in cazul unui titlu de stat cu discount sau care au dreptul de a primi cuponul curent si/sau o cota-parte din valoarea nominala sau valoarea integrala sau ramasa a valorii nominale, in cazul unui titlu de stat cu dobanda, in conformitate cu prospectul de emisiune. Se stabilesc date de referinta pentru fiecare perioada cupon in parte.

29¹. Data maturitatii – pentru drepturile de alocare reprezinta data la care drepturile isi inceteaza existenta, prin inregistrarea noilor actiuni la Depozitarul Central

30. Data scadentei - pentru obligatiuni reprezinta ultima data cupon a unei obligatiuni. La aceasta data devine exigibila plata ultimului cupon si/sau valoarea integrala sau ramasa a principalului.

31. Data scadentei - pentru titluri de stat reprezinta data la care devine exigibila obligatia de plata a valorii nominale a unui titlu de stat cu discount sau reprezinta ultima data cupon a unui titlu de stat cu dobanda la care devine exigibila obligatia de plata a ultimului cupon si a valorii nominale.

32. - abrogat

33. Depozitar Central - entitate constituita si autorizata de C.N.V.M. in conditiile Legii nr. 297/2004 si ale Regulamentului C.N.V.M. nr. 13/2005 privind autorizarea si functionarea depozitarului central, caselor de compensare si contrapartilor centrale, cu modificarile si completarile ulterioare, cu care B.V.B. se afla in relatii contractuale.

34. Dispersia actiunilor distribuite public – procentul reprezentand distributia actiunilor distribuite public, care se calculeaza ca raport intre numarul de actiuni distribuite public si numarul total de actiuni emise si aflate in circulatie ale unui Emitent.

35. Dobanda acumulata - cota-parte din valoarea cuponului curent corespunzatoare zilelor scurse din perioada cuponului curent, incepand cu data de emisiune sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv. Dobanda acumulata este exprimata ca procent din valoarea curenta a principalului obligatiunii sau din valoarea nominala a titlului de stat cu dobanda. Pentru obligatiuni, dobanda acumulata poate fi pozitiva sau negativa.

36. Dobanda acumulata negativa - dobanda acumulata corespunzatoare numarului de zile ramase din cuponul curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului, exclusiv.

37. Dobanda acumulata pozitiva - dobanda acumulata corespunzatoare numarului de zile care s-au scurs de la data emisiunii, in cazul perioadei primului cupon, sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv.

38. Emitent – entitate cu/fara personalitate juridica, care a emis sau intentioneaza sa emita instrumente financiare de tipul celor care definesc sectoarele si sectiunile pietei reglementate la

vedere administrate de B.V.B., mentionate in Titlul II, Cartea I.

38¹. Emisiune individuala de produse structurate - transa de produse structurate identificata in mod unic prin codul ISIN, emisa in conformitate cu prospectul de baza al Emitentului si documentele de completare a respectivului prospect.

38¹⁽¹⁾ Entitate responsabila – entitatea desemnata de Emitentul unui OPCVM tranzactionabil, Categoria Internationala care are rolul de a efectua raportarile specifice catre BVB. Aceasta entitate poate fi una dintre urmatoarele:

a) societatea de administrare a investitiilor;

b) Furnizorul de lichiditate inregistrat pe respectiva emisiune, conform prevederilor contractului incheiat intre acesta si Emitent, respectiv Formatorul de piata din piata initiala.

38¹⁽²⁾. Free-float – reprezinta numarul de actiuni emise de o societate si in circulatie, care sunt disponibile la tranzactionare. Free-float-ul exprimat in valoare absoluta este estimat ca fiind numarul total de actiuni emise de o societate, din care se elimina urmatoarele:

- Actiunile la dispozitia societatii (treasury stock);
- Actiunile detinute de catre stat si alte agentii guvernamentale, investitori strategici, actionari majoritari;
- Detinerile de cel putin 30% ale societatilor de asigurari, fondurilor de pensii, organismelor de plasament colectiv;
- Detinerile de cel putin 5% ale altor categorii de investitori.

Nivelul de free-float este raportul procentual dintre numarul de actiuni inclus in free-float-ul exprimat in valoare absoluta si numarul total de actiuni emise si inregistrate in registrul actionarilor.

38². Furnizor de lichiditate (*liquidity provider*) - un Participant care se angajeaza sa mentina lichiditatea pietei pentru instrumentele financiare de natura produselor structurate sau a titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala. In perioada de timp in care actioneaza in aceasta calitate, Participantul introduce si mentine oferte ferme de cumparare si vanzare si poate incheia tranzactii pe baza acestor oferte conform conditiilor stabilite de B.V.B., dupa cum urmeaza:

a) pe contul propriu sau pe contul indicat de respectivul participant, deschis in numele Emitentului, conform contractului incheiat intre Participant si Emitent, in cazul produselor structurate;

b) in cazul titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile din Categoria Internationala, astfel:

i) pe contul propriu, in situatia in care Furnizorul de lichiditate este desemnat de Emitent, si indiferent daca Furnizorul se identifica sau nu cu formatorul de piata din piata initiala pentru titlurile de participare respective;

ii) pe contul indicat de respectivul Participant, deschis in numele formatorului de piata din piata initiala, in situatia in care Furnizorul de lichiditate este desemnat de formatorul de piata din piata initiala a respectivelor titluri de participare, conform contractului incheiat intre Participant si acesta. Contractul dintre Participant si formatorul de piata va fi incheiat in contextul existentei unei relatii contractuale intre formatorul de piata si Emitent, prin care Emitentul acorda acestuia dreptul de stabilire a unor relatii contractuale cu alti participanti pentru tranzactionarea respectivelor titluri.

39. Formator de piata sau Market Maker pe piata reglementata la vedere - un Participant care se angajeaza sa mentina lichiditatea pietei pentru un instrument financiar tranzactionat in Piata Reglementata la vedere, utilizand propriul capital, prin introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si vanzare in nume propriu, precum si sa incheie tranzactii pe baza acestora in perioada de timp in care Participantul respectiv detine aceasta calitate.

40. Firma de investitii - orice persoana juridica a carei activitate o constituie prestarea unuia sau a mai multor servicii de investitii financiare catre terti si/sau desfasurarea uneia sau mai multor activitati de investitii pe baze profesionale, in conformitate cu reglementarile legale in vigoare.

41. Instrumente financiare – termen având intelesul definit in art. 7 alin. (1) pct. 14¹ din OUG nr. 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului, aprobata cu modificari prin Legea nr. 227/2007.

41¹. Interfete de acces - modalitati de accesare a sistemului BVB, in vederea gestionarii ordinelor si a tranzactiilor efectuate in sistemul BVB. Interfetele de acces sunt urmatoarele: Arena Gateway, Arena Terminal, Order Collector si Arena FIX.

42. Legea 297/2004 – Legea nr. 297/2004 privind piata de capital, cu modificarile si completarile ulterioare.

43. Legea 31/1990 - Legea nr. 31/1990 privind societatile comerciale, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare.

44. Lista de monitorizare sau Lista Emitentilor care nu respecta temporar cerintele de mentinere la tranzactionare – lista intocmita de B.V.B., potrivit Titlului II, Cartea I.

45. Monitorizare – supravegherea in mod continuu, efectuata prin personal specializat a respectarii prevederilor legale incidente tranzactionarii instrumentelor financiare pe pietele reglementate.

46. Obligatiune cu cupon - acea obligatiune cu dobanda prin care Emitentul se obliga sa plateasca proprietarului o suma de bani, la anumite intervale de timp, precum si sa restituie la scadenta valoarea integrala sau ramasa a principalului.

47. Obligatiuni municipale – obligatiuni emise de catre autoritati ale administratiei publice locale, respectiv de judete, municipii, orase si comune.

47¹. OPCVM tranzactionabil (Exchange Traded Fund – ETF) - organism de plasament colectiv in valori mobiliare autorizat in conformitate cu reglementarile comunitare in vigoare, care este deja admis la tranzactionare pe o piata reglementata, in cazul celor din categoria Internationala sau care urmeaza sa fie admis la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., Categoria locala OPCVM tranzactionabile, a carui politica de investitii (stabilita prin prospectul de emisiune, regulile de functionare, alte documente relevante) are ca obiectiv urmarirea sau replicarea performantei unui indice recunoscut de actiuni sau titluri de credit denumit “indice referinta”. In cazul unui OPCVM tranzactionabil categoria locala, indicele referinta este exclusiv un indice de actiuni.

Titlurile de participare la OPCVM tranzactionabile sunt urmatoarele:

1) unitatile de fond emise de fondurile deschise de investitii administrate de o societate de administrare a investitiilor, precum si unitatile de fond emise de un sub-fond al unui fond deschis de investitii (umbrella fund), compus din sub-fonduri, administrate in acelasi mod;

2) actiunile emise de societatile de investitii.

48. O.R.C. – Oficiul Registrului Comertului competent.

48¹. Order Collector este o facilitate a aplicatiei Arena Terminal, care ofera o modalitate de introducere/ anulare a ordinelor in/ din sistemul BVB, cu o interventie minima a agentilor de bursa.

48² Ordin - instructiunea care exprima oferta ferma de cumparare sau de vanzare a unor instrumente financiare si care nu indeplineste conditiile specifice mentionate la cotationi informative, cotationi ferme sau ordine deal-uri, astfel cum sunt detaliate la Titlul III, Capitolul IV, Cartea I.

49. Ordin de bursa - instructiunea care exprima oferta ferma de cumparare sau de vanzare a unor instrumente financiare. Termenul se utilizeaza generic pentru a face referire la ordine, cotationi informative, cotationi ferme sau ordine deal, astfel cum este detaliat in Titlul III, Capitolul IV, Cartea I

49¹. Ordin (de) Deal - oferta ferma de cumparare sau de vanzare a unui anumit numar de instrumente financiare, care este transmisa direct de catre un agent de bursa, denumit initiator, catre un alt agent de bursa, denumit contraparte. Ordinul si identitatea celor doua parti nu sunt publice pentru ceilalti Participanti.

50. Participant la sistemul de tranzactionare al B.V.B. sau Participant – intermediarii/firmele de investitii inregistrati in Registrul public al C.N.V.M., admisi la tranzactionare pe piata reglementata la vedere,

administrata de B.V.B., in conditiile Titlului I, Cartea I si inscrisi in Registrul Participantilor.

50¹. Entitate cu rol tehnic-operational alocata Depozitarului Central – entitate definita in sistemul B.V.B., cu scopul de a reflecta inregistrarea unei tranzactii de vanzare speciala (sell-out speciala) sau de cumparare speciala (buy-in speciala), la instructiunea Depozitarului Central, conform Art. 151 alin. (1) lit. c) din Titlul III si in baza contractului dintre B.V.B. si Depozitarul Central.

Entitatea respectiva este similara cu un tip de participant, care insa nu are dreptul de a efectua operatiuni in sistemul B.V.B., precum si nici dreptul de acces sau de vizualizare la sistemul B.V.B. B.V.B. va efectua operatiuni in sistemul B.V.B. in numele acestei entitati si pe contul aferent agentului custode.

51. Pas de pret - valoarea variatiei minime de pret a unui simbol, stabilita pe intervale de pret, conform Anexei nr. 5. Marimea pasilor de pret aplicabili fiecarui tip de instrument financiar este prezentata in Anexele nr. 5 si 8 si Titlul III, Cartea I.

52. Perioada cum-cupon - interval de timp exprimat in zile, cuprins intre data de emisiune sau data cuponului precedent, inclusiv, si data de referinta, inclusiv.

53. Perioada cupon - interval de timp exprimat in zile, cuprins intre data de emisiune si data primului cupon sau intervalul de timp cuprins intre data cuponului precedent si data cuponului curent. In functie de perioada cupon, cuponul poate fi normal, scurt sau lung, astfel cum se explica in Anexa nr. 8 si Titlul III, Capitolul X, Sectiunea I, Cartea I.

54. Perioada ex-cupon - reprezinta intervalul de timp, exprimat in zile, cuprins intre data ex-cupon, inclusiv si data cuponului curent, exclusiv.

55. Piata bursiera sau Bursa - sistemul unitar compus din mai multe piete, care sunt administrate in mod independent si intre care pot exista relatii de interdependenta.

56. Piata de oferte si operatiuni speciale - piete de tip “order-driven” in care se tranzactioneaza instrumente financiare care fac obiectul ofertelor publice desfasurate prin B.V.B. sau al altor metode de vanzare de instrumente financiare prevazute in legi speciale, precum cele din materia privatizarii.

56¹. Piata initiala – o piata reglementata pe care este admis la tranzactionare un instrument financiar, anterior admiterii acestuia la tranzactionare in cadrul BVB.

57. Piata principala - piata desemnata de B.V.B. drept piata de referinta pentru fiecare simbol care se tranzactioneaza in cadrul B.V.B.

57¹. Precizari tehnice - documente emise de BVB cu privire la clarificarea sau interpretarea unor aspecte de natura tehnica cu privire la prezentul Cod, precum si la sistemul B.V.B.

58. Pret - al unui titlu de stat cu discount, emis cu scadenta de 365 zile, reprezinta pretul de cumparare sau de vanzare exprimat ca procent din valoarea nominala. Este calculat de sistem pe baza randamentului introdus intr-o cotation ferma sau informativa, un ordin deal sau ordin.

59. Pret brut - al unei obligatiuni sau al unui titlu de stat cu dobanda, emis cu scadenta mai mare sau egala cu 365 de zile, reprezinta pretul care include dobanda acumulata, mentionat intr-o cotation ferma sau informativa, un ordin deal sau ordin introdus in sistemul B.V.B. Este exprimat ca procent din valoarea principalului unei obligatiuni sau din valoarea nominala a unui titlu de stat.

60. Pret de deschidere - pretul la care se executa prima tranzactie pentru un simbol intr-o anumita Piata in cursul unei sedinte de tranzactionare.

61. Pret de inchidere - pretul la care se executa ultima tranzactie pentru un simbol intr-o anumita Piata in cursul unei sedinte de tranzactionare.

62. Pret de referinta - al simbolului intr-o sedinta de tranzactionare, reprezinta pretul fata de care se calculeaza variatia de pret a simbolului in cursul unei sedinte de tranzactionare, valabil in toate Pietele in care este tranzactionat un anumit simbol.

(1) Pretul de referinta pentru instrumentele financiare tranzactionate in piata reglementata la vedere,

cu exceptiile prevazute la alin. (2), poate fi unul dintre urmatoarele preturi:

a) pretul de inchidere inregistrat in Piata Principala a simbolului in sedinta de tranzactionare precedenta. In cazul in care ultima tranzactie este o tranzactie cross, se va preciza in mod expres faptul ca pretul de referinta este pretul rezultat dintr-o tranzactie cross.

b) o valoare ajustata a pretului mentionat la lit. a), calculata si diseminata public de B.V.B., in situatia inregistrarii unor evenimente corporative cu impact asupra pretului, si anume:

1. operatiuni de modificare a numarului instrumentelor financiare care nu implica si modificarea capitalului social (splitare, consolidare);
2. operatiuni de majorare/ diminuare a capitalului social prin modificarea numarului de instrumente financiare (acordare de actiuni gratuite, acordare de actiuni in baza dreptului de preferinta etc., cu exceptia acordarii de dividende si a fuziunilor).

Pretul de referinta pentru un instrument financiar de tip titlu de stat poate fi stabilit in conformitate cu decizia Directorului General al B.V.B. prin alte metode, ulterior consultarii cu Emitentul si modificarii prevederilor prezentului Cod;

(2) Pretul de referinta pentru o emisiune individuala de produse structurate sau pentru titluri de participare la OPCVM tranzactionabile, pentru o sedinta de tranzactionare, poate fi unul dintre urmatoarele preturi:

a) media aritmetica, calculata pe baza celei mai bune cotationi de cumparare si a celei mai bune cotationi de vanzare introduse/administrate de catre Furnizorul/Furnizorii de lichiditate sau de catre Market Maker/Market Makeri, dupa caz, existente in piata dupa incheierea sedintei curente de tranzactionare, in situatia in care au existat cotationi ale Furnizorului/ Furnizorilor de lichiditate sau ale Market Makerului/Market Makerilor, iar simbolul a fost disponibil la tranzactionare.

Valoarea respectiva se rotunjesta la cel mai apropiat pas de pret corespunzator simbolului respectiv.

b) pretul de inchidere inregistrat in Piata Principala a simbolului in sedinta de tranzactionare curenta daca acesta a fost disponibil la tranzactionare, in situatia in care nu exista cotationi disponibile ale Furnizorului de lichiditate/Furnizorilor de lichiditate sau ale Market Makerului/Market Makerilor, conform lit. a) si au fost inregistrate tranzactii in sedinta de tranzactionare respectiva;

c) cel mai recent pret de referinta al simbolului (pretul de referinta ramane nemodificat), in situatia in care sunt indeplinite cumulativ urmatoarele cerinte:

1. nu au fost inregistrate tranzactii in cea mai recenta sedinta de tranzactionare in care simbolul respectiv a fost disponibil la tranzactionare;
2. nu au existat cotationi ale Furnizorului/ Furnizorilor de lichiditate sau ale Market Makerului/Market Makerilor, dupa caz, la incheierea celei mai recente sedinte de tranzactionare in care simbolul respectiv a fost disponibil la tranzactionare.

62². Pretul “knock-out” – o anumita valoare a unui activ suport, definit conform pct. 11, care constituie baza de raportare pentru identificarea situatiilor care pot conduce la incheierea anticipata a tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate, in conditiile prevazute in prospectul de baza si in documentele de completare a acestuia.

63. Pret mediu - pretul care reprezinta media ponderata a preturilor cu volumul tranzactiilor incheiate intr-o anumita Piata in cursul unei sedinte de tranzactionare, rotunjit la cel mai apropiat pas de pret.

64. Pret net - al unei obligatiuni sau al unui titlu de stat cu dobanda, emis cu scadenta mai mare sau egala cu 365 de zile, reprezinta pretul care nu include dobanda acumulata, mentionat intr-o cotation ferma sau informativa, deal sau ordin introdus in sistemul B.V.B. Este exprimat ca procent din valoarea principalului unei obligatiuni sau din valoarea nominala a titlului de stat.

65. Pretul cel mai bun - pretul ordinului de bursa cu prioritatea cea mai mare de executie si anume pretul cel mai mare de cumparare, respectiv pretul cel mai mic de vanzare al unui simbol intr-o Piata.

66. Principal - valoarea imprumutului corespunzator unei obligatiuni, exclusiv dobanda aferenta,

pe care Emitentul se angajează să-l ramburseze la scadență. Principalul poate avea valoare unică atunci când există o singură rambursare, sau o valoare curentă, în cazul unor rambursări anticipate. Rata cuponului se aplică la valoarea curentă a principalului.

66¹. Produse structurate (*structured products*) - instrumente financiare de natură valorilor mobiliare care au la bază un activ suport, sunt emise în conformitate cu un prospect de bază, precum și cu documentele de completare aferente respectivului prospect, și care pot fi admise la tranzacționare pe piața reglementată la vedere administrată de B.V.B.. Emitenții produselor structurate pot fi instituții de credit, firme de investiții, precum și alte instituții financiare aflate sub incidența autorizării și reglementării autorităților competente din state membre sau nemembre. Produsele structurate pot fi: certificate, warrant-uri, precum și alte tipuri de produse structurate.

67. Prospect de admitere la tranzacționare – prospectul întocmit în conformitate cu prevederile Regulamentului C.N.V.M. 1/2006 în vederea admiterii instrumentelor financiare pe piața reglementată la vedere administrată de B.V.B..

67¹. Prospect de bază - prospectul de emisiune aprobat fie de către CNVM, fie de o autoritate competentă dintr-un alt stat membru și notificat CNVM, în baza căruia un Emitent poate solicita admiterea la tranzacționare a produselor structurate pe piața reglementată la vedere administrată de B.V.B..

67². Program cadru de ofertă – un plan care permite emiterea, în mod continuu sau repetat în decursul unei perioade de timp determinate, a valorilor mobiliare, altele decât cele de tipul titlurilor de capital.

68. Rata cupon - rata anuală a dobânzii exprimată ca procent din valoarea curentă a principalului unei obligațiuni sau din valoarea nominală a unui titlu de stat cu dobândă. Este utilizată pentru determinarea valorii cuponului.

69. Regulamentul C.N.V.M. 32/2006 - Regulamentul C.N.V.M. nr. 32/2006 privind serviciile de investiții financiare, cu modificările și completările ulterioare.

70. Regulamentul C.N.V.M. 1/2006 - Regulamentul C.N.V.M. 1/2006 privind Emitenții și operațiunile cu valori mobiliare, cu modificările și completările ulterioare.

71. Regulamentul C.N.V.M. 2/2006 - Regulamentul C.N.V.M. nr. 2/2006 privind piețele reglementate și sistemele alternative de tranzacționare, cu modificările și completările ulterioare.

72. Piața - componenta a Bursei, în cadrul căreia pot fi tranzacționate unul sau mai multe simboluri și care funcționează în mod independent, după reguli specifice.

73. – abrogat

74. Seria emisiunii - cod alfanumeric unic prin care se identifică o emisiune de obligațiuni a unui Emitent sau o emisiune de titluri de stat.

75. SFTP - sistemul informatic intern al B.V.B. de transmitere electronică de date.

76. Simbol - instrument financiar care se tranzacționează în cadrul B.V.B.

77. Simbol-Piața - asocierea unui Simbol cu o Piață în care acesta se tranzacționează în cadrul B.V.B., formându-se o unitate logică administrată independent.

78. Sistemul de tranzacționare al B.V.B. pentru piața reglementată la vedere sau Sistemul electronic al B.V.B. sau Sistemul B.V.B. - sistemul electronic prin care se asigură efectuarea ordonată și transparentă a tranzacțiilor cu instrumente financiare pe piața reglementată la vedere. Accesul la sistemul de tranzacționare al B.V.B. se realizează prin intermediul unei interfețe de acces. Interfețele de acces sunt conectate la B.V.B. prin intermediul unui sistem de comunicație la distanță. Sistemul de comunicație la distanță dintre Participanți și B.V.B. este asigurat de societăți de comunicații agreeate de B.V.B.

79. Sistemul de compensare-decontare și/sau registru – sistemul administrat de Depozitarul Central sau de o altă societate autorizată să administreze un asemenea sistem.

80. Societate initiatore – Participant care asigura suportul necesar Emitentilor pentru admiterea si promovarea la tranzactionare, in conditiile Titlului II, Cartea I.

81. Stat de origine - Statul membru sau nemembru in care este situat sediul social al firmei de investitii; daca, in conformitate cu legea nationala, societatea nu are un sediu social, statul de origine este acela in care este situat sediul central;

82. Statie de lucru - sistemul format din interfata de acces si calculatorul unui Participant, pe care aceasta este instalata.

83. Termenul de valabilitate a ordinelor de bursa – este fie termenul maxim pana la care un ordin de bursa poate fi valid in sistemul B.V.B., fie termenul sau conditia in baza caruia acesta se activeaza.

84. Tip de simbol - un tip de instrument financiar, care are specifica o moneda de tranzactionare si o moneda de decontare.

85. Tranzactie bursiera - contractul de vanzare-cumparare de instrumente financiare, inregistrat in sistemul de tranzactionare al B.V.B., cu respectarea prevederilor Titlului III, Cartea I.

85¹. Tranzactie Deal: tranzactia incheiata intre parti, prin agenti de bursa, care se realizeaza prin sistemul de tranzactionare al BVB de catre agentii de bursa, in Piata Deal, prin ordine Deal, in conditiile Titlului III, Cartea I.

86. Tranzactie cum-cupon - tranzactie a carei decontare are loc in perioada cum-cupon.

87. Tranzactie ex-cupon - tranzactie a carei decontare are loc in perioada ex-cupon.

87¹. Valoarea unitara a activului net (VUAN) - valoarea unitara a activului net al unui OPCVM tranzactionabil publicata de B.V.B., in baza informatiilor furnizate de catre Emitent sau alta entitate responsabila.

87². Valoarea unitara indicativa a activului net (iVUAN) – in sensul prezentei Carti, este valoarea unitara estimata a activului net al unui OPCVM tranzactionabil din Categoria Locala, calculata si actualizata de catre societatea de administrare a OPCVM tranzactionabil si transmisa BVB, in mod continuu, cel putin o data la fiecare 60 de secunde, pe perioada intregii zile de tranzactionare.

Valoarea unitara indicativa a activului net este publicata de B.V.B. concomitent cu receptionarea sa. Pentru OPCVM tranzactionabile care urmaresc indicii referinta aflati in proprietatea B.V.B., BVB poate calcula si publica iVUAN.

88. Valori mobiliare - termen avand intelesul definit in art. 2 alin. 2 pct. 33 din Legea 297/2004, prin raportare la sectoarele si sectiunile pietei reglementate la vedere administrate de B.V.B., mentionate in Titlul II, Cartea I.

89. Variatie maxima pret ordin - variatia procentuala maxima a pretului ordinelor de bursa fata de pretul de referinta al simbolului respectiv. Variatia maxima a pretului ordinelor aplicabila fiecarei piete este prezentata in Anexele nr. 7 si 8.

90. Vanzarea speciala la ordin - o metoda de vanzare specifica pietei de capital care se realizeaza prin intermediul B.V.B., constand intr-o oferta ferma, formulata de orice persoana fizica sau juridica, inclusiv de catre institutiile publice implicate in procesul de privatizare si denumita **Ofertant**, de vanzare a valorilor mobiliare pe care le detine, prin sistemul tehnic al B.V.B.

91. Volum minim ordin - cantitate minima de instrumente financiare admisa la introducerea unui ordin de bursa in sistemul de tranzactionare al B.V.B.

(2) Ceilalti termeni utilizati in Codul B.V.B., Cartea I, care nu se regasesc in prezentul Titlu preliminar, au semnificatia ce rezulta din Legea 297/2004, din reglementarile C.N.V.M. si din reglementarile B.V.B..

CARTEA I

PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE

CUPRINS

TITLU PRELIMINAR

TITLUL I PARTICIPANTII

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

CAPITOLUL II PROCEDURA DE ADMITERE CA PARTICIPANT SI ACORDARE A ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1	Societatile de servicii de investitii financiare
Sectiunea 2	Institutiile de credit
Sectiunea 3	Accesul Participantilor de la sediile secundare (sucursale) autorizate de C.N.V.M.
Sectiunea 4	Firme de investitii din alte state membre si sucursalele acestora
Sectiunea 5	Sucursalele intermediarilor din statele nemembre

CAPITOLUL III INCETAREA CALITATII DE PARTICIPANT SI RETRAGEREA ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1	Incetarea calitatii de Participant si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare, la cerere
Sectiunea 2	Incetarea calitatii de Participant ca urmare a sanctionarii de catre C.N.V.M./autoritatea competenta din statul de origine sau B.V.B.
Sectiunea 3	Incetarea, de drept, a calitatii de Participant, ca urmare a incetarii existentei societatii comerciale

CAPITOLUL III¹ MARKET MAKERII PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE

Sectiunea 1	Dispozitii generale
Sectiunea 2	Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere. Inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar
Sectiunea 3	Renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar. Renuntarea la calitatea de Market Maker
Sectiunea 4	Suspendarea / Incetarea inregistrarii ca Market Maker. Retragera calitatii de Market Maker pe Piata Reglemenata la vedere
Sectiunea 5	Reluarea inregistrarii ca Market Maker. Redobandirea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere
Sectiunea 6	Operatiuni de piata desfasurate de catre Market Makeri
Sectiunea 6 ¹	Market Maker al emitentului
Sectiunea 7	Evaluarea activitatii desfasurate de catre Market Makeri

CAPITOLUL III² FURNIZORII DE LICHIDITATE

Sectiunea 1	Dispozitii generale
Sectiunea 2	Inregistrarea unui Participant ca Furnizor de lichiditate
Sectiunea 3	Suspendarea sau incetarea inregistrarii unui Participant ca Furnizor de

Sectiunea 4   lichiditate
Operatiuni de piata desfasurate de Furnizorii de lichiditate

CAPITOLUL IV   OBLIGATIILE PARTICIPANTILOR

Sectiunea 1   Obligatii privind agentii de bursa
Sectiunea 2   Obligatii privind activitatea Participantilor
Sectiunea 3   Obligatii privind notificarile catre B.V.B.
Sectiunea 4   Obligatii privind tarifele si comisioanele platite de Participanti

CAPITOLUL IV¹   PARTICIPANTII LA PIATA DE TITLURI DE STAT

CAPITOLUL V   SANCTIONAREA FAPTELOR ILICITE LA REGIMUL JURIDIC BURSIER SAVARSITE DE PARTICIPANTI SI DE AGENTII DE BURSA

Sectiunea 1   Consideratii generale
Sectiunea 2   Faptele ilicite la regimul juridic bursier
Sectiunea 3   Sanctiunile bursiere
     §1   Dispozitii generale
     §2   Sanctiuni administrativ-disciplinare
     §3   Sanctiuni patrimoniale

Sectiunea 4   Procedura de sesizare, constatare si investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Individualizarea si aplicarea sanctiunilor bursiere. Contestarea deciziei de sanctionare
     §1   Sesizarea si constatarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier
     §2   Procedura de investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier
     §3   Prescrierea aplicarii sanctiunilor bursiere
     §4   Sesizarea organelor de urmarire penala
     §5   Individualizarea sanctiunii bursiere
     §6   Aplicarea sanctiunilor bursiere
     §7   Contestarea deciziei de sanctionare

Sectiunea 5   Executarea sanctiunilor bursiere
     §1   Regimul executarii sanctiunilor bursiere
     §2   Prescrierea executarii sanctiunii bursiere
     §3   Informarea C.N.V.M.
     §4   Publicarea deciziilor de sanctionare

Sectiunea 6   Certificatele de cazier bursier
Sectiunea 7   Reabilitarea

Sectiunea 8   Masurile preventive

TITLUL II   EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE

CAPITOLUL I   DISPOZITII GENERALE

CAPITOLUL II   ADMITEREA LA TRANZACTIONARE

Secțiunea 1	Admiterea in Sectorul Titluri de Capital
§1	Cerinte pentru admiterea in Categoria Premium actiuni
§2	abrogat
§3	Documente necesare admiterii in Categoria Premium actiuni
§4	abrogat
§5	Cerinte pentru admiterea in Categoria Standard actiuni
§6	abrogat
§7	Documente necesare admiterii in Categoria Standard actiuni
§8	abrogat
§9	abrogat
§10	Cerinte pentru admiterea in Categoria drepturi
§11	abrogat
§12	Documente necesare admiterii in Categoria drepturi
§13	Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala actiuni
§14	Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala drepturi
§15	Documente necesare admiterii in Categoria Internationala actiuni
§16	Documente necesare admiterii in Categoria Internationala drepturi

Secțiunea 2	Admiterea in Sectorul Titluri de Credit
§1	Cerinte pentru admiterea in Categoria obligatiuni corporative
§2	Documente necesare admiterii in Categoria obligatiuni corporative
§3	abrogat
§4	abrogat
§5	abrogat
§6	abrogat
§7	Cerinte pentru admiterea in Categoria obligatiuni municipale
§8	Documente necesare admiterii in Categoria obligatiuni municipale
§9	Cerinte pentru admiterea in Categoria titluri de stat
§10	Documente necesare admiterii in Categoria titluri de stat
§11	Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala obligatiuni
§12	Documente necesare admiterii in Categoria Internationala obligatiuni
§13	Cerinte pentru admiterea in Categoria alte titluri de credit
§14	Documente necesare admiterii in Categoria alte titluri de credit

Secțiunea 3	Admiterea in Sectorul OPC
§1	Cerinte pentru admiterea in Categoria actiuni
§2	Cerinte pentru admiterea in Categoria unitati de fond
§2¹	Cerinte pentru admiterea la tranzactionare in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile
§2²	Cerinte pentru admiterea la tranzactionare in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile

§3	Documente necesare admiterii in Categoria actiuni
§4	Documente necesare admiterii in Categoria unitati de fond
§5	Documente necesare admiterii in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile
§6	Documente necesare admiterii in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile
Sectiunea 3¹	
	Admiterea in Sectorul Produse Structurate
§1	Prevederi generale
§2	Cerinte pentru admiterea de principiu la tranzactionarea a produselor structurate
§2¹	Cerinte pentru admiterea la tranzactionare in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile
§3	Documente necesare admiterii de principiu la tranzactionare a produselor structurate
§4	Documente in vederea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate
Sectiunea 3²	
	Admiterea in Sectorul Alte Instrumente Financiare Internationale
§1	Cerinte pentru admiterea in Categoria A
§2	Documente necesare admiterii in Categoria A
§3	Cerinte pentru admiterea in Categoria B
§4	Documente necesare admiterii in Categoria B
Sectiunea 4	
	Proceduri privind admiterea la tranzactionare
§1	Proceduri privind admiterea la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat
§2	Proceduri privind admiterea la tranzactionare a instrumentelor financiare
§3	Procedura privind admiterea la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate
CAPITOLUL III PROMOVAREA SI RETROGRADAREA	
Sectiunea 1	Cerinte de promovare
Sectiunea 2	Documente necesare promovarii
Sectiunea 3	Proceduri privind promovarea
Sectiunea 4	Cazuri de retrogradare
Sectiunea 5	Proceduri privind retrogradarea
CAPITOLUL IV MENTINEREA LA TRANZACTIONARE	

Sectiunea 1	Mentinerea in Sectorul Titluri de Capital
§1	Mentinerea in Categoria Premium actiuni
§2	abrogat
§3	Mentinerea in Categoria Standard actiuni
§4	Mentinerea in Categoria Internationala actiuni
Sectiunea 2	Mentinerea in Sectorul Titluri de Credit
§1	abrogat
§2	Mentinerea in Categoria obligatiuni corporative
§3	abrogat
§4	Mentinerea in Categoria obligatiuni municipale
§5	Mentinerea in Categoria titluri de stat
§6	Mentinerea in Categoria Internationala obligatiuni
§7	Mentinerea in Categoria alte titluri de credit
Sectiunea 3	Mentinerea in Sectorul OPC
§1	Mentinerea in Categoria actiuni
§2	Mentinerea in Categoria unitati de fond
§3	Mentinerea in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile
§4	Mentinerea in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile
Sectiunea 3¹	Mentinerea in Sectorul Produse Structurate
Sectiunea 4	Proceduri privind mentinerea
CAPITOLUL V	RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE
Sectiunea 1	Prevederi generale
Sectiunea 2	Prevederi specifice
Sectiunea 3	Proceduri privind retragerea de la tranzactionare
CAPITOLUL VI	FURNIZAREA DE INFORMATII
Sectiunea 1	Obligatiile cu caracter general ale Emitentilor
Sectiunea 2	Furnizarea periodica a informatiilor
Sectiunea 3	Furnizarea continua a informatiilor
Sectiunea 4	Alte obligatii de raportare
Sectiunea 5	Transmiterea informatiilor catre B.V.B. si diseminarea acestora
Sectiunea 6	Suspendarea de la tranzactionare a instrumentelor financiare
CAPITOLUL VII	TARIFE
TITLUL III	TRANZACTIONAREA SI MONITORIZAREA
CAPITOLUL I	DISPOZITII GENERALE
CAPITOLUL II	SEDINTA DE TRANZACTIONARE. SUSPENDAREA SEDINTEI DE TRANZACTIONARE

CAPITOLUL III SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1	Conditii de acces in sistemul de tranzactionare al B.V.B.
Sectiunea 2	Modul de utilizare a sistemului de tranzactionare al B.V.B.
Sectiunea 3	Asistenta acordata de B.V.B. agentilor de bursa in cazul unor defectiuni tehnice
Sectiunea 4	Raspunderea B.V.B. referitoare la activitatea de tranzactionare
Sectiunea 5	Componentele sistemului de tranzactionare al B.V.B. si starile acestora
Sectiunea 6	Operatiuni de administrare a Entitatilor-simbol
§1	Operatiuni speciale in prima zi de tranzactionare a unui simbol
§2	Suspendarea si reintroducerea variatiei de pret
§3	Parametri de monitorizare a activitatii de tranzactionare

CAPITOLUL IV ORDINELE DE BURSA

Sectiunea 1	Continutul minim si conditiile de preluare si executare a ordinelor de bursa
Sectiunea 2	Termenul de valabilitate a ordinelor de bursa
Sectiunea 3	Operatiuni de gestionare a ordinelor de bursa
§1	Introducerea ordinelor de bursa
§2	Modificarea si retragerea ordinelor de bursa
§3	Suspendarea ordinelor de bursa
§4	Reluarea ordinelor de bursa
Sectiunea 4	Prioritati de afisare si de executare a ordinelor de bursa
Sectiunea 5	Metode de tranzactionare si stari ale unei piete de ordine
§1	In Starea Pre-deschidere
§2	In Starea Deschidere
§3	In Starea Deschisa
§4	In Starea Pre-inchisa
§4¹	In Starea Inchidere
§4²	In Starea Tranzactionare la inchidere
§5	In Starea Inchisa
Sectiunea 6	Tipuri de ordine
§1	Aspecte generale
§2	Ordinul Limita
§3	Ordinul la piata (MKT)
§4	Ordinul fara pret
§5	Ordinul Hidden
§6	Ordinul Contingent
§7	Ordinul Cross
Sectiunea 7	Contul de tranzactionare

Sectiunea 7¹	Contul Global
Sectiunea 8	Cotatiile informative
Sectiunea 9	Cotatiile ferme
Sectiunea 10	Tranzactiile Deal
Sectiunea 11	Variatia maxima de pret admisa pentru o sedinta de tranzactionare
Sectiunea 12	Pasii de pret si protectia de pret

CAPITOLUL V   TRANZACTIILE BURSIERE

Sectiunea 1	Aspecte generale
Sectiunea 2	Tranzactiile cross
Sectiunea 3	Abrogata
Sectiunea 4	Tranzactii de cumparare in marja
Sectiunea 5	Tranzactii de vanzare in lipsa

CAPITOLUL VI   ALTE OPERATIUNI EFECTUATE IN B.V.B.

Sectiunea 1	Abrogata
Sectiunea 2	Inregistrarea operatiunilor de solutionare a decontarii, prin tranzactii de cumparare/vanzare speciale (buy in/ sell out speciale) si prin procedura de cumparare/vanzare impusa (buy in/sell out)
Sectiunea 3	Abrogata

CAPITOLUL VII   INVALIDAREA / INCONFIRMAREA TRANZACTIILOR EFECTUATE IN B.V.B.

CAPITOLUL VIII   TRANZACTIONAREA ACTIUNILOR

Sectiunea 1	Piete utilizate pentru tranzactionarea actiunilor
Sectiunea 2	Parametri generali de functionare a pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor
Sectiunea 3	Caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor
§1	Piata Regular
§2	Piata Odd Lot
§3	Piata Buy In
§4	Piata Sell Out
§5	Piata Deal

CAPITOLUL IX   TRANZACTIONAREA DREPTURILOR

CAPITOLUL X   TRANZACTIONAREA OBLIGATIUNILOR

Sectiunea 1	Elemente specifice obligatiunilor
§1	Data de referinta si data ex-cupon
§2	Tipuri de cupoane
§3	Conventii si formule de calcul cu privire la obligatiuni

§4	Valoarea tranzactiei cu obligatiuni
Sectiunea 2	Cadrul de tranzactionare a obligatiunilor
§1	Piete utilizate pentru tranzactionarea obligatiunilor
§2	Parametri generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii obligatiunilor
§3	Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii obligatiunilor
§4	Elemente de definire la nivel de simbol de tip obligatiune
 CAPITOLUL XI	 TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE STAT
Sectiunea 1	Elemente specifice titlurilor de stat
§1	Conventii cu privire la tranzactionarea titlurilor de stat
§2	Conventii de calcul pentru titlurile de stat cu dobanda
§3	Valoarea tranzactiei
 Sectiunea 2	 Cadrul de tranzactionare a titlurilor de stat
§1	Piete utilizate pentru tranzactionarea titlurilor de stat
§2	Parametri generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii titlurilor de stat
§3	Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii titlurilor de stat
§4	Operatiuni efectuate de Market Makerii pentru seriile de titluri de stat
 CAPITOLUL XII	 TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE PARTICIPARE
Sectiunea 1	Prevederi generale
Sectiunea 2	Tranzactionarea OPCVM tranzactionabile din Categoria Internationala
Sectiunea 3	Tranzactionarea Categoria Locala OPCVM tranzactionabile
 CAPITOLUL XII¹	 TRANZACTIONAREA PRODUSELOR STRUCTURATE
Sectiunea 1	Aspecte generale
Sectiunea 2	Operatiuni de incheiere anticipata a tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate
 CAPITOLUL XIII	 DERULAREA OFERTELOR PUBLICE SI A ALTOR OPERATIUNI
Sectiunea 1	Aspecte generale
Sectiunea 2	Procedura privind derularea prin intermediul B.V.B. a vanzarii de valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin
Sectiunea 3	Procedura privind derularea ofertelor publice de vanzare/cumparare prin intermediul sistemului B.V.B.

CAPITOLUL XIV MONITORIZAREA PIETEI REGLEMENTATE LA VEDERE

Sectiunea 1	Prevederi generale
Sectiunea 2	Abuzul de piata
Sectiunea 3	Principii privind executarea ordinelor clientilor

TITLUL IV ADMINISTRAREA SI DISEMINAREA DE CATRE B.V.B. A INFORMATIILOR PUBLICE PRIVIND EMITENTII, TIPURILE DE INSTRUMENTE FINANCIARE TRANZACTIONATE SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

CAPITOLUL II TIPURI DE INFORMATII PRIVIND B.V.B., EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE DISEMINATE PUBLIC DE B.V.B.

CAPITOLUL III MIJLOACE DE COMUNICARE A INFORMATIILOR CATRE PUBLIC SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

CAPITOLUL IV REGIMUL TARIFAR AL INFORMATIILOR

CAPITOLUL V SANCTIUNI

TITLUL V RELATIA B.V.B. CU SOCIETATI CARE ADMINISTREAZA UN SISTEM DE COMPENSARE-DECONTARE SI REGISTRU

TITLUL VI DISPOZITII TRANZITORII SI FINALE

ANEXE

Anexa nr. 1	Cerere de admitere/mentinere ca Participant si inscriere / mentinere in Registrul Participantilor
Anexa nr. 2	Formular date personale
Anexa nr. 3	Specimene de semnaturi
Anexa nr. 4	Pasii de pret
Anexa nr. 5	Abrogata
Anexa nr. 6	Formular pentru inregistrarea tranzactiei de cumparare/vanzare speciala (buy-in/sell-out speciala)
Anexa nr. 7	Parametrii si caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor
Anexa nr. 8	Tranzactionarea obligatiunilor
Anexa nr. 9	Tranzactionarea titlurilor de stat

TITLUL I

PARTICIPANTII

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Sunt Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B., in conditiile prezentului Titlu, intermediarii care presteaza servicii de investitii financiare in Romania, inscrisi in Registrul public tinut de C.N.V.M. si in Registrul Participantilor tinut de B.V.B.

(2) Calitatea de Participant este dobandita la data adoptarii hotararii de admitere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte la data inscrierii in Registrul Participantilor. Inscrierea in Registrul Participantilor se efectueaza de catre Departamentul de specialitate al B.V.B, dupa emiterea de catre Directorul General al B.V.B. a deciziei prevazute la art. 6 alin. (2) al prezentului titlu.

(3) Participantii se bucura in mod egal de toate drepturile conferite de aceasta calitate, indiferent de data dobandirii acestei calitati, in limitele autorizatiei C.N.V.M.

(4) Participantii vor respecta prevederile Legii 297/2004, precum si ale reglementarilor emise de catre C.N.V.M. si B.V.B.

(5) Calitatea de Participant este strict personala si nu poate fi transmisa sub nici o forma.

(6) B.V.B. va publica, in conditiile legii, pe pagina web proprie informatii referitoare la Participantii inscrisi in Registrul B.V.B. si la agentii acestora, inclusiv cei delegati.

Art. 2 Corespondenta Participantilor cu B.V.B., precum si raportarile acestora catre B.V.B., vor purta fie semnatura electronica extinsa, in conformitate cu prevederile legale in vigoare, fie semnatura olografa.

Art. 2¹ (1) B.V.B. va putea efectua operatiuni pe teritoriul altor state membre pentru a permite accesul la tranzactionare si conectarea de la distanta pe piata reglementata a firmelor de investitii din respectivele state membre, conform prevederilor reglementarilor C.N.V.M. in vigoare;

(2) B.V.B. va efectua operatiuni pe teritoriul altor state membre numai dupa transmiterea catre C.N.V.M. a unei notificari care va cuprinde urmatoarele:

- a) scrisoarea de intentie a B.V.B. de a efectua operatiuni pe teritoriul statelor membre;
- b) statele membre pe teritoriul carora B.V.B. intentioneaza sa efectueze operatiuni transfrontaliere;
- c) descrierea modalitatii de acordare a accesului la tranzactionare si de conectare de la distanta pe piata reglementata administrata de B.V.B. a firmelor de investitii din respectivele state membre.

(3) B.V.B. va putea incepe demersuri, in conformitate cu informatiile din notificare, pentru acordarea accesului la tranzactionare si conectarea de la distanta a intermediarilor din statele membre dupa ce a primit din partea CNVM confirmarea comunicarii respectivei notificari catre statul membru indicat.

CAPITOLUL II

PROCEDURA DE ADMITERE CA PARTICIPANT SI ACORDARE A ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1

Societatile de servicii de investitii financiare

Art. 3 In scopul admiterii ca Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierii in Registrul Participantilor, societatile de servicii de investitii financiare vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:

- a) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare ca societate de servicii de investitii financiare si de inscriere in Registrul C.N.V.M. a acesteia (copie);
- b) actul constitutiv, certificatul de inregistrare la O.R.C., toate hotararile A.G.A., toate actele aditionale la Actul constitutiv si toate Incheierile judecatorului delegat de pe langa O.R.C., aferente (copii);
- c) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare si de inscriere in Registrul C.N.V.M. - pentru personalul autorizat de C.N.V.M. (agenti pentru servicii de investitii financiare, agenti delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern etc.) (copii);
- d) anexa nr. 2 completata pentru membrii CA, conducatori, agenti de bursa si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;
- e) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
- f) materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii societatii (copie);
- g) raportul anual certificat de auditorul financiar, care va cuprinde situatiile financiare anuale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie, politici contabile si note explicative, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
- h) raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie pentru anul curent, unde este cazul;
- i) contractul de mandat incheiat cu un alt Participant, dupa caz (copie);
- j) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

Art. 4 (1) In scopul inceperii tranzactionarii in cadrul B.V.B., societatile de servicii de investitii financiare trebuie sa intruneasca urmatoarele cerinte:

- a) sa indeplineasca conditiile privind dotarea tehnica (configuratie hardware si software minima), respectiv cerintele tehnice minime pentru utilizarea interfetei de acces Arena Terminal, prevazute in Manualul de utilizare a sistemului BVB;
- b) sa existe in cadrul societatii cel putin 2 agenti pentru servicii de investitii financiare care indeplinesc cerintele privind autorizarea ca agenti de bursa, conform art. 17 alin. 3;
- c) sa plateasca tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achizitionarea unei licente de tranzactionare netransmisibile) prevazut in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B. sau sa detina o licenta de tranzactionare transmisibila;
- d) sa faca dovada detinerii calitatii de membru/participant direct sau indirect la un sistem de

compensare-decontare si/sau registru agreat de CNVM si BVB;

- e) sa completeze si sa semneze un set de documente-standard pus la dispozitie de catre B.V.B., format din: Contract de cesiune neexclusiva de licenta de soft si de accesare a sistemului BVB prin interfata de acces Arena Terminal si Declaratie-angajament privind activitatea de tranzactionare desfasurata de societate;
  - f) sa obtina/detina calitatea de membru al Fondului de compensare a investitorilor, in termenul prevazut de reglementarile C.N.V.M.
- (2) In vederea utilizarii Arena Fix, Arena Gateway si/sau Order Collector, un Participant va respecta cerintele tehnice si operationale puse la dispozitia Participantilor prin specificatiile tehnice, pentru fiecare interfata.
- (3) BVB isi rezerva dreptul de a refuza unui Participant posibilitatea de a utiliza interfetele de acces, daca nu sunt indeplinite cerintele solicitate de BVB sau daca, in opinia BVB, se apreciaza ca o astfel de utilizare induce risc in ceea ce priveste functionarea ordonata a pietei.

Art. 5 Ulterior primirii documentelor si indeplinirii cerintelor mentionate in art. 3 si 4, in baza Notei de Recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al B.V.B. si avizata de Directorul general, Consiliul Bursei poate hotari admiterea societatii ca Participant si poate dispune inscrierea acesteia in Registrul Participantilor. La sedinta Consiliului Bursei va fi invitat sa participe si reprezentantul legal al societatii de servicii de investitii financiare petente.

Art. 6 (1) B.V.B. va publica pe pagina de web proprie si va informa Participantii, Depozitarul Central, precum si C.N.V.M., despre inscrierea in Registrul Participantilor a societatii respective, in termen de 3 zile lucratoare de la data la care a avut loc inregistrarea in Registrul Participantilor.

(2) Directorul general al B.V.B. va stabili, prin decizie, data inceperii tranzactionarii pe pietele reglementate la vedere administrate de B.V.B. si va emite decizii de autorizare a agentilor de bursa, pentru respectivul Participant.

(3) Dupa inregistrarea Participantului in Registrul Participantilor, B.V.B. va elibera un document care sa ateste dobandirea respectivei calitati.

Sectiunea 2

Institutiile de credit

Art. 7 (1) Institutiile de credit care doresc admiterea ca Participanti si inscrierea in Registrul Participantilor vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:

- a) dovada inregistrarii in Registrul C.N.V.M. (copie);
- b) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare si de inscriere in Registrul C.N.V.M., pentru personalul autorizat de C.N.V.M. (agenti de servicii de investitii financiare, agenti delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern etc) (copii);
- c) Anexa nr. 2 completata pentru conducatorul structurii organizatorice aferente operatiunilor pe piata de capital, agenti de bursa, agenti pentru servicii de investitii financiare si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;
- d) schema organizatorica a structurii organizatorice aferente operatiunilor pe piata de capital;
- e) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
- f) materialul informativ destinat clientilor, in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii (copie);
- g) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Procedura de admitere a institutiilor de credit este cea mentionata in art. 5 si 6, aplicata in mod corespunzator.

(3) In vederea admiterii la tranzactionare in cadrul B.V.B., institutia de credit trebuie sa indeplineasca cerintele prevazute la art. 4.

Sectiunea 3

Accesul Participantilor de la sediile secundare (sucursale) autorizate de C.N.V.M.

Art. 8 Participantii care doresc sa tranzactioneze de la sediul sucursalelor autorizate de C.N.V.M. trebuie sa adreseze B.V.B. o cerere in acest sens si sa indeplineasca urmatoarele conditii:

- a) sa dispuna de o dotare tehnica adecvata si de personal autorizat corespunzator serviciilor de investitii financiare autorizate si accesarii sistemului de tranzactionare al B.V.B. (cel putin 1 agent de bursa autorizat si 1 reprezentant al Compartimentului de control intern);
- b) sa depuna decizia C.N.V.M. de autorizare a respectivei sucursale (copie);
- c) sa dispuna de cel putin un terminal de acces la sistemul de tranzactionare al B.V.B.

Sectiunea 4

Firme de investitii din alte state membre si sucursalele acestora

Art 8¹ Firmele de investitii autorizate si supravegheate de autoritatea competenta dintr-un alt stat membru pot presta in Romania, in limita autorizatiei acordate de statul membru de origine, servicii si activitati de investitii financiare, in temeiul liberei circulatii a serviciilor in mod direct sau prin infiintarea de sucursale, in conditiile prevazute de Legea nr. 297/2004 si de Regulamentul C.N.V.M. nr. 32/2006.

Art. 8² (1) In scopul admiterii ca Participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierii in Registrul Participantilor, firmele de investitii autorizate in alte state membre sau sucursalele acestora, vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, intocmita conform Anexei nr. 1, insotita de urmatoarele documente:

- a) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. privind inscrierea in Registrul C.N.V.M. a acesteia (copie);
- b) documente justificative care atesta ca persoanele care vor avea acces in sistemul BVB efectueaza tranzactii in numele si pe contul firmei de investitii;
- c) Anexa nr. 2 completata pentru membrii Consiliului de administratie, conducatori, agenti de bursa si reprezentanti ai Compartimentului de control intern;
- d) specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoana a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
- e) materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii societatii (copie)
- f) raportul anual certificat de auditorul financiar, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
- g) raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale pentru anul curent, unde este cazul;
- h) contractul de mandat incheiat cu un alt Participant, dupa caz (copie);
- i) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) În scopul începerii tranzacționării în cadrul B.V.B., firma de investiții sau sucursala acesteia, trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

- a) să îndeplinească condițiile privind dotarea tehnică (configurație hardware și software minimă), respectiv cerințele tehnice minime pentru utilizarea interfeței de acces Arena Terminal, prevăzute în Manualul de utilizare a sistemului BVB;
- b) să existe în cadrul societății cel puțin 2 persoane care îndeplinesc cerințele privind autorizarea ca agenți de bursă, conform art. 17 alin. 3;
- c) să plătească tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achiziționarea unei licențe de tranzacționare netransmisibile) prevăzut în Lista tarifelor și comisioanelor practicate de B.V.B. sau să dețină o licență de tranzacționare transmisibilă;
- d) să facă dovada deținerii calității de membru/participant direct sau indirect la un sistem de compensare-decontare și/sau registru agreat de CNVM și BVB;
- e) să completeze și să semneze un set de documente-standard pus la dispoziție de către B.V.B., format din: Contract de cesiune neexclusivă de licență de soft și de accesare a sistemului BVB prin interfața de acces Arena-Terminal și Declarație-angajament privind activitatea de tranzacționare desfășurată de societate;
- f) să depună dovada deținerii calității de membru al unei scheme de compensare a investitorilor împreună cu datele de identificare ale acesteia și cu procedurile specifice aplicabile în cazul compensării investițiilor realizate pe teritoriul României.

(2¹) Prevederile Art. 4 alin. (2) și (3) din Titlul I se vor aplica și pentru orice firmă de investiții sau sucursala a acesteia.

(3) Procedura de admitere a firmelor de investiții autorizate în alte state membre pe piața reglementată sau a sucursalelor acestora este cea menționată în art. 5 și 6 din prezentul Titlu, aplicată în mod corespunzător.

(4) Pentru toate documentele care nu sunt scrise în limba română trebuie depuse și traduceri oficiale.

Secțiunea 5

Sucursalele intermediarilor din statele nemembre

Art. 8³ Intermediarii din statele nemembre pot înființa sucursale pe teritoriul României, în condițiile art. 43 din Legea 297/2004 și ale art. 60 din Regulamentul CNVM nr. 32/2006.

Art. 8⁴ (1) În scopul admiterii ca Participanți la sistemul de tranzacționare al B.V.B. și înscrierii în Registrul Participanților, intermediarii din statele nemembre vor transmite B.V.B. o cerere de admitere, întocmită conform Anexei nr. 1, însoțită de următoarele documente:

- a) autorizația eliberată de autoritatea competentă din statul de origine;
- b) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare a respectivei sucursale și de înscriere în Registrul C.N.V.M. a acesteia (copie);
- c) actul constitutiv, certificatul de înregistrare la O.R.C. (copii);
- d) actul/actele individual/individuale eliberate de C.N.V.M. de autorizare și de înscriere în Registrul C.N.V.M. pentru personalul autorizat de C.N.V.M. (agenți pentru servicii de investiții financiare, agenți delegați, reprezentanți ai Compartimentului de control intern etc.) (copii);
- e) Anexa nr. 2 completată pentru membrii CA, conducători, agenți de bursă și reprezentanți ai Compartimentului de control intern;
- f) speciile de semnături pentru toate persoanele care vor semna corespondența cu B.V.B., cu indicarea pentru fiecare persoană a ariei de responsabilitate conform Anexei nr. 3;
- g) materialul informativ destinat clienților în care sunt enunțate principiile care stau la baza desfășurării activității societății (copie);
- h) raportul anual certificat de auditorul financiar, însoțite de Raportul administratorilor și

Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;

- i) raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale pentru anul curent, unde este cazul;
- j) contractul de mandat incheiat cu un alt Participant, dupa caz (copie);
- k) alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) In scopul inceperii tranzactionarii in cadrul B.V.B., sucursalele intermediarilor din state nemembre trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

- a) sa indeplineasca conditiile privind dotarea tehnica (configuratie hardware si software minima), respectiv cerintele tehnice minime pentru utilizarea interfetei de acces Arena Terminal, prevazute in Manualul de utilizare a sistemului BVB;
- b) sa existe in cadrul societatii cel putin 2 agenti pentru servicii de investitii financiare care indeplinesc cerintele privind autorizarea ca agenti de bursa., conform art. 17 alin. 3;
- c) sa plateasca tariful de admitere ca Participant (tarif pentru achizitionarea unei licente de tranzactionare netransmisibile) prevazut in Lista tarifulor si comisioanelor practicate de B.V.B. sau sa detina o licenta de tranzactionare transmisibila;
- d) sa faca dovada detinerii calitatii de membru/participant direct sau indirect la un sistem de compensare-decontare si/sau registru agreeat de CNVM si BVB;
- e) sa completeze si sa semneze un set de documente-standard pus la dispozitie de catre B.V.B., format din: Contract de cesiune neexclusiva de licenta de soft si de accesare a sistemului BVB prin interfata de acces Arena Terminal si Declaratie-angajament privind activitatea de tranzactionare desfasurata de societate;
- f) sa obtina/detina calitatea de membru al unei scheme de compensare a investitorilor care deschid conturi la respectiva sucursala, conform prevederilor art. 61 din Regulamentul C.N.V.M. nr. 32/2006.

(2¹) Prevederile Art. 4 alin. (2) si (3) din Titlul I se vor aplica si pentru un intermediar din statele nemembre.

(3) Procedura de admitere ca Participanti a sucursalelor intermediarilor din state nemembre este cea mentionata in art. 5 si 6 din prezentul Titlu, aplicata in mod corespunzator.

(4) Pentru toate documentele care nu sunt scrise in limba romana trebuie depuse si traducerile oficiale.

CAPITOLUL III

INCETAREA CALITATII DE PARTICIPANT SI RETRAGEREA ACCESULUI LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Art. 9 Incetarea calitatii de Participant si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al B.V.B. are loc in urmatoarele situatii:

- a) la cererea Participantului respectiv (ca urmare sau nu a retragerii de catre C.N.V.M./autoritatea competenta din statul de origine, la cerere, a autorizatiei ca intermediar);
- b) urmare a unei sanctiuni aplicate de B.V.B. pentru savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier;
- c) urmare a unei sanctiuni cu retragerea autorizatiei aplicate de C.N.V.M.;
- d) daca B.V.B./C.N.V.M. constata sau daca C.N.V.M. notifica B.V.B. ca se indeplinesc alte conditii de natura sa determine incetarea calitatii de Participant si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare.

Art. 10 (1) Ulterior primirii documentelor si indeplinirii cerintelor de retragere mentionate in

Secțiunile 1-3 următoare, în baza Notei de Recomandare întocmită de Departamentul de specialitate al B.V.B. și avizată de Directorul general, Consiliul Bursei, respectiv Directorul general al B.V.B. în cazul menționat în art. 15, va hotărî retragerea calității de Participant și va dispune radierea societății din Registrul Participantilor.

(2) Radierea din Registrul Participantilor se efectuează de către Departamentul de specialitate al B.V.B., în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii de retragere de către Consiliul Bursei, respectiv de la data rămânării definitive a deciziei de sancționare emisă de Directorul general al B.V.B.

(3) Calitatea de Participant încetează la data adoptării hotărârii de retragere de către Consiliul Bursei și va produce efecte la data radierii din Registrul Participantilor, respectiv la data rămânării definitive a deciziei de sancționare emisă de Directorul general al B.V.B.

(4) B.V.B. va notifica atât C.N.V.M. cât și ceilalți Participanți despre retragerile respective, actualizând informațiile de pe pagina proprie de web.

Art. 11 În cazul în care Participantul nu a achitat în întregime obligațiile față de B.V.B., B.V.B. va urmări satisfacerea creanțelor pe care le are asupra Participantului prin conciliere directă sau pe cale judecătorească, după caz.

Secțiunea 1

Încetarea calității de Participant și retragerea accesului de la sistemul de tranzacționare, la cerere

Art. 12 (1) În cazul retragerii la cerere, Participantul în cauză va depune la B.V.B. o cerere de retragere motivată, însoțită de următoarele documente:

- a) documentele justificative solicitate, specifice fiecărui caz de încetare a calității de Participant.
- b) notificare privind încheierea relațiilor contractuale cu B.V.B.;
- c) dovada achitării datoriilor exigibile pe care le are către B.V.B., inclusiv plata integrală a tarifului anual de Participant datorată pentru anul de activitate în care îi încetează calitatea de Participant;
- d) cerere de retragere a accesului societății, precum și a agenților acesteia de la sistemul de tranzacționare, respectiv blocarea/dezactivarea codurilor și parolelor de acces;

(2) După îndeplinirea de către Participantul în cauză a prevederilor alin. 1, B.V.B. va proceda la aplicarea prevederilor art. 13 lit. a) și art. 10.

(3) În situația în care, Participantul respectiv a solicitat și la C.N.V.M. în mod expres retragerea autorizației ca intermediar, conform art. 9 și art. 11 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006, B.V.B. va elibera o adeverință conform art. 13 lit. b) din prezentul Titlu.

Art. 13 B.V.B. va efectua următoarele operațiuni:

- a) va retrage accesul Participantului la toate serviciile electronice oferite de B.V.B.;
- b) va elibera o adeverință conform art. 11 alin. 1 lit. b) sau art. 16 alin. 1 lit. a) pct. 1 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006.

Secțiunea 2

Încetarea calității de Participant ca urmare a sancționării de către C.N.V.M./autoritatea competentă din statul de origine sau B.V.B.

Art. 14 La data recepționării de către B.V.B. a unui act individual emis de C.N.V.M. /autoritatea competentă din statul de origine, privind sancționarea cu retragerea autorizației de intermediar, B.V.B. va retrage accesul Participantului în cauză și a agenților de bursă ai acestuia de la toate

serviciile electronice oferite si va solicita acestuia indeplinirea obligatiilor prevazute la art. 12 alin. 1. Dupa indeplinirea acestor obligatii B.V.B. va proceda la aplicarea prevederilor art. 10 si art. 13 lit. b), daca este cazul.

Art. 15 In cazul emiterii de catre Directorul general al B.V.B. a unei decizii de sanctionare cu retragerea calitatii de Participant, B.V.B. va retrage accesul Participantului in cauza si a agentilor de bursa ai acestuia de la toate serviciile electronice oferite si va solicita acestuia indeplinirea obligatiilor prevazute la art. 12 alin. 1. La data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare, B.V.B. va proceda la aplicarea prevederilor art. 10 alin. 2-4.

Sectiunea 3

Incetarea, de drept, a calitatii de Participant, ca urmare a incetarii existentei societatii comerciale

Art. 16 (1) Calitatea de Participant a unei societati inceteaza, de drept, ca efect al fuziunii, dizolvării sau divizării in conformitate cu prevederile art. 16 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006.
(2) Societatea/societatile rezultata/rezultate se vor conforma prevederilor art. 28.

CAPITOLUL III¹

MARKET MAKERII PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE

Sectiunea 1

Dispozitii generale

Art. 16¹ (1) Prezentul capitol stabileste cadrul normativ necesar desfasurarii de catre Participanti a activitatii de Market Maker pentru urmatoarele instrumente financiare tranzactionate in Piata Reglementata la vedere:

a) instrumentele financiare tranzactionate in Piata Reglementata la vedere care sunt tranzactionate si pe tpiete reglementate din alte state membre ale Uniunii Europene, in cazul in care acestea nu au fost admise pentru prima data pe o piata reglementata din Romania;

b) titlurile de stat;

b¹) titluri de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile;

c) instrumentele financiare stabilite prin hotararea Consiliului Bursei.

(2) Market Makerii au obligatia sa mentina lichiditatea pietei in conformitate cu prevederile prezentului capitol.

(3) Consiliul Bursei stabileste parametri specifici si cerinte suplimentare cu privire la operatiunile de piata desfasurate de catre Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, pentru fiecare instrument financiar in parte.

(4) Consiliul Bursei este deplin raspunzator pentru supravegherea modului in care Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere isi respecta obligatiile de Market Maker.

(5) B.V.B. mentine si publica, cel putin pe site-ul propriu, lista Participantilor care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, denumita in continuare "Registrul Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere", precum si instrumentele financiare pentru care este detinuta aceasta calitate.

(6) abrogat

Art. 16² (1) B.V.B. poate percepe un tarif cu privire la acordarea calitatii de Market Maker, in conformitate cu “Lista tarifelor si comisioanelor practicate de B.V.B.”.

(2) B.V.B. poate stabili tarife si/sau comisioane preferentiale cu privire la activitatea de tranzactionare desfasurata in calitate de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere.

Art. 16²⁽¹⁾ Consiliul Bursei poate decide delegarea catre Directorul general al BVB a prerogativelor privind institutia Market-Makerului aflate in sarcina acestuia si prevazute in cadrul prezentului Capitol.

Sectiunea 2

Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere. Inregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar

Art. 16³⁽¹⁾ Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere este de competenta Consiliului Bursei. Consiliul Bursei trebuie sa decida cu privire la acordarea acestei calitati in termen de maximum 30 de zile de la depunerea documentelor corespunzatoare care dovedesc indeplinirea conditiilor mentionate la art. 16⁴.

(2) Inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar este de competenta Directorului General al B.V.B. Directorul General decide cu privire la inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar in termen de maximum 15 zile de la data solicitarii respectivului Market Maker.

(3) Inceperea tranzactionarii in calitate de Market Maker este conditionata de semnarea contractului cu B.V.B. referitor la aplicarea prevederilor art. 16¹⁸.

Art. 16⁴⁽¹⁾ In vederea dobandirii calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere un participant trebuie sa indeplineasca cumulativ urmatoarele conditii:

- a) sa detina dreptul de a tranzactiona instrumente financiare pe cont propriu in conformitate cu obiectul de activitate mentionat in actul de inscriere in Registrul A.S.F., Sectiunea Intermediari;
- b) sa dispuna in sistemul electronic de tranzactionare de un cont House, asupra caruia nu este impusa nicio restrictie de natura legala sau tehnica;
- c) sa solicite acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere prin transmiterea unei cereri scrise, conform modelului standard stabilit de B.V.B.;
- d) sa solicite inregistrarea ca Market Maker pentru cel putin un instrument financiar prin transmiterea formularului standard stabilit de B.V.B.;
- e) sa nu aiba restante in ceea ce priveste indeplinirea obligatiilor financiare si de orice alta natura fata de B.V.B.;
- f) sa prezinte dovada achitarii in contul B.V.B. a tarifului pentru inscrierea in Registrul Market Makerilor pe Piata Reglementata la vedere, in cazul in care a fost aprobata perceperea unui astfel de tarif;
- g) sa desemneze cel putin un agent de bursa ca persoana de legatura pentru mentinerea contactului cu B.V.B. pe perioada detinerii calitatii de Market Maker;
- h) sa indeplineasca alte conditii pe care B.V.B. le considera necesare.

(1¹) Participantul care solicita dobandirea calitatii de Market Maker pentru un titlu de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile, suplimentar fata de conditiile enumerate la alin. (1), trebuie sa prezinte dovada incheierii unui contract cu societatea de administrare a OPCVM tranzactionabil care emite titlurile de participare respective.

(2) În cazul în care survine o modificare în ceea ce privește persoana de legătură menționată la alin. (1) lit. g), Market Makerul are obligația de a notifica B.V.B. cu privire la aceasta în cel mai scurt timp posibil.

(3) B.V.B. va notifica public cu privire la acordarea calității de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere pentru un Participant și va actualiza în mod corespunzător “Registrul Market Makerilor pe Piața Reglementată la vedere”.

Art. 16⁵(1) După acordarea de către Consiliul Bursei a calității de Market Maker, Directorul General al B.V.B. stabilește prin decizie, în termen de maximum 15 zile, în baza informațiilor transmise de către Participant prin intermediul formularului standard stabilit de B.V.B. următoarele elemente, fără ca enumerarea să fie limitativă:

- a) înregistrarea ca Market Maker a Participantului respectiv pentru un instrument financiar menționat la art. 16⁴ alin. (1) lit. d);
- b) data la care Participantul respectiv poate să înceapă tranzacționarea în calitate de Market Maker pentru instrumentul financiar pentru care a solicitat înregistrarea în vederea obținerii acestei calități.

(2) Ulterior dobândirii calității de Market Maker, Participantul respectiv poate solicita înregistrarea acestuia ca Market Maker și pentru alte instrumente financiare tranzacționate la B.V.B., caz în care se aplică în mod corespunzător prevederile alin. (1) și care implică semnarea unui act adițional la contractul menționat la art. 16³ alin. (3).

(3) Pentru Market Makerii înregistrați pentru seriile de titluri de stat:

- a) prevederile Art. 16⁸ alin. (1) lit. a) și, în mod corespunzător, Art. 16⁸ alin. (3) și Art. 16⁹ alin. (1) nu se vor aplica;
- b) în conformitate cu prevederile Art 16⁹ alin. (3), termenul prevăzut la Art 16⁹ alin. (2) cu privire la reinregistrarea ca Market Maker pentru o serie de titluri de stat devin efective începând cu sedința de tranzacționare din ziua bursieră următoare datei la care B.V.B. a primit notificarea respectivă.

Art. 16⁶ B.V.B. va notifica public instrumentele financiare pentru care sunt înregistrați Participantii în calitate de Market Makeri pe Piața Reglementată la vedere, precum și orice modificări ulterioare cu privire la acestea.

Art. 16⁷ Consiliul Bursei poate respinge cererea unui Participant pentru obținerea calității de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere, în următoarele situații:

- a) neîndeplinirea uneia sau mai multor condiții prevăzute la art. 16⁴;
- b) se considera că nu se poate menține integritatea pieței;
- c) Participantul respectiv a încălcat în mod frecvent angajamentele care decurg din deținerea calității de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere, în cazul în care anterior a mai deținut această calitate;
- d) din alte considerente pe care B.V.B. le considera întemeiate.

Secțiunea 3

Renunțarea la înregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar.

Renunțarea la calitatea de Market Maker

Art. 16⁸ (1) Un Participant poate renunța la înregistrarea ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar, prin:

- a) transmiterea către B.V.B. a unei notificări de renunțare la înregistrarea ca Market Maker care să devină efectivă la finele lunii calendaristice în decursul căreia Participantul a efectuat solicitarea respectivă;
- b) transmiterea către B.V.B. a unei notificări de renunțare la înregistrarea ca Market Maker care să devină efectivă imediat.

- (2) Un Participant poate renunța la calitatea de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere prin:
- transmiterea către B.V.B. a unei notificări de renunțare la calitatea de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere care să devină efectivă la finele lunii calendaristice în decursul căreia Participantul a efectuat solicitarea respectivă;
  - prin transmiterea către B.V.B. a unei notificări de renunțare la calitatea de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere care să devină efectivă imediat.
- (3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. a) și alin. (2) lit. a), Participantul respectiv are obligația să notifice cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de finele lunii calendaristice în decursul căreia Participantul a efectuat solicitarea respectivă.
- (4) În situația prevăzută la alin. (2) lit. b), renunțarea la calitatea de Market Maker devine efectivă începând cu sesiunea de tranzacționare următoare datei la care B.V.B. a primit notificarea respectivă.
- (5) Renunțarea de către un Market Maker la înregistrarea pentru toate instrumentele financiare echivalează cu renunțarea la calitatea de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere, caz în care se aplică în mod corespunzător prevederile alin. (2).
- (6) Renunțarea de către un Participant la calitatea de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere echivalează cu renunțarea la înregistrarea ca Market Maker pentru toate instrumentele financiare.

Art. 16⁹(1) Dacă un Participant a renunțat la înregistrarea ca Market Maker pe Piața Reglementată la vedere pentru un instrument financiar în conformitate cu prevederile art. 16⁸ alin. (1) lit. a) sau a renunțat la calitatea de Market Maker în conformitate cu prevederile art. 16⁸ alin. (2) lit. a), reînregistrarea ca Market Maker pentru acel instrument financiar, respectiv redobândirea calității de Market Maker se poate obține numai după o perioadă de timp stabilită de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mică de 10 zile calendaristice.

(2) Dacă un Participant a renunțat la înregistrarea ca Market Maker pentru un instrument financiar tranzacționat în Piața Reglementată la vedere în conformitate cu prevederile art. 16⁸ alin. (1) lit. b) sau a renunțat la calitatea de Market Maker în conformitate cu prevederile art. 16⁸ alin. (2) lit. b), reînregistrarea ca Market Maker pentru acel instrument financiar, respectiv redobândirea calității se poate obține numai după o perioadă de timp stabilită de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mică de 30 zile calendaristice.

(3) În situația în care se considera necesar, Consiliul Bursei poate modifica, prin modificarea prezentului Cod, termenele prevăzute la alin. (1) și (2).

(4) Beneficiile și facilitățile acordate Participantului de către B.V.B. (tarife și comisioane preferențiale etc.), se aplică doar pentru instrumentele financiare în care este înregistrat ca Market Maker și se pierd prin renunțarea la calitatea de Market Maker sau prin renunțarea la înregistrarea ca Market Maker.

Secțiunea 4

Suspendarea / Incetarea înregistrării ca Market Maker.

Retragerea calității de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere

Art. 16¹⁰(1) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la suspendarea înregistrării unui Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare, luând în considerare următoarele situații, fără a se limita la:

- suspendarea accesului Participantului la sistemul de tranzacționare;
- solicitarea motivată a CNVM sau a unei alte instituții similare;
- incadrarea acestuia în prevederile Art. 16²⁶ alin. (5), ținând cont de gravitatea și implicațiile modului de desfășurare a activității de Market Maker pentru un instrument financiar;
- în cazul în care B.V.B. considera necesar acest lucru, în situații cum ar fi: cazuri de forță majoră, menținerea integrității și siguranței pieței etc.;

e) suspendarea participantului din sistemul de compensare-decontare și registru.

(2) Decizia de suspendare a înregistrării unui Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare este notificată Participantului respectiv, comunicându-se în același timp cauzele și, dacă este cazul, perioada de timp în care trebuie remediată situația care a condus la decizia de suspendare.

Art. 16¹¹ (1) – abrogat

(2) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la acordarea beneficiilor/facilităților corespunzătoare în cazuri de forță majoră, în care un Participant nu își poate îndeplini obligațiile care decurg din deținerea calității de Market Maker din motive independente de acesta.

(3) Participanții care nu își pot îndeplini obligațiile care decurg din deținerea calității de Market Maker în cazuri de forță majoră, vor transmite către B.V.B. o notificare scrisă cu privire la situația respectivă, însoțită de documentele justificative.

Art. 16¹² (1) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la încetarea înregistrării unui Market Maker pentru unul sau mai multe instrumente financiare, luând în considerare următoarele situații, fără a se limita la:

- a) retragerea de la tranzacționare a unui instrument financiar;
- b) retragerea calității de Participant;
- c) în situațiile în care nu s-au remediat cauzele menționate la art. 16¹⁰ alin. (1) care au condus la suspendarea înregistrării ca Market Maker.

(2) În cazul Participanților aflați în situația menționată la alin. (1) lit. a), se aplică următoarele prevederi:

- a) încetarea înregistrării ca Market Maker pentru instrumentul financiar care a făcut obiectul retragerii de la tranzacționare;
- b) retragerea calității de Market Maker, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții cumulative:
  1. prin retragerea de la tranzacționare a instrumentului financiar nu mai este îndeplinită condiția de a fi înregistrat pentru minim un instrument financiar;
  2. Participantul aflat în situația de la pct. 1 nu solicită înregistrarea pentru un alt instrument financiar, în termen 10 zile lucrătoare de la încetarea înregistrării ca Market Maker în situația menționată la lit. a).

(3) În cazul prevederilor de la alin. (1) lit. c), Directorul General al B.V.B. poate decide data la care devine efectivă încetarea înregistrării ca Market Maker dacă nu se remediază cauzele care au dus la suspendarea înregistrării pentru o perioadă mai mare de 30 de zile calendaristice.

Art. 16¹³ Consiliul Bursei hotărăște retragerea calității de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere, luând în considerare următoarele situații, fără a se limita la:

- a) dacă se constată că dobândirea calității de Market Maker a fost obținută în baza unor informații false, eronate sau incomplete, precum și în alte cazuri în care se constată ulterior că la data acordării calității de Market Maker nu au fost îndeplinite în mod corespunzător toate condițiile necesare;
- b) încetarea înregistrării ca Market Maker pentru toate instrumentele financiare;
- c) neîndeplinirea condițiilor care au stat la baza acordării calității de Market Maker;
- d) neîndeplinirea în mod repetat a obligațiilor asumate în calitate de Market Maker.

Art. 16¹⁴ (1) B.V.B. va notifica atât Participantul, cât și publicul larg cu privire la suspendarea / încetarea înregistrării unui Market Maker, respectiv retragerea calității de Market Maker și va actualiza în mod corespunzător “Registrul Market Makerilor pe Piața Reglementată la vedere”.

(2) Începând cu data intrării în vigoare a măsurilor de suspendare / încetare a înregistrării unui Market Maker, respectiv retragerea calității de Market Maker, un Participant poate încheia tranzacții cu instrumente financiare, fără a mai beneficia de facilitățile acordate Market Makerilor de către

B.V.B., cu condiția ca activitatea respectivului participant să nu fie suspendată/ sau să nu i se fi retras dreptul de tranzacționare.

Secțiunea 5

Reluarea înregistrării ca Market Maker.

Redobândirea calității de Market Maker pe Piața Reglementată la vedere

Art. 16¹⁵ (1) Reluarea înregistrării ca Market Maker este de competența Directorului General al B.V.B.

(2) Directorul General al B.V.B. poate decide cu privire la reluarea înregistrării ca Market Maker pentru un instrument financiar, dacă se înregistrează una din următoarele situații, după caz, fără a se limita la:

- a) au fost înlăturate cauzele care au stat la baza suspendării înregistrării;
- b) Market Makerul a renunțat la înregistrarea pentru instrumentul financiar respectiv - fără ca aceasta să conducă la retragerea calității de Market Maker - și a solicitat ulterior reluarea înregistrării, cu respectarea perioadei minime de timp prevăzute la art. 16⁹ alin. (1), respectiv alin. (2) și încheierea unui act adițional la contractul prevăzut la art. 16³ alin. (3).

Art. 16¹⁶ (1) În cazul Participanților care au renunțat la calitatea de Market Maker, redobândirea calității de Market Maker este de competența Consiliului Bursei și se realizează cu respectarea perioadei minime de timp prevăzute la art. 16⁹ alin. (1), respectiv alin. (2), precum și cu respectarea prevederilor art. 16³ alin. (3), 16⁴ și 16¹⁸.

(2) În cazul Participanților cărora li s-a retras calitatea de Market Maker în conformitate cu prevederile art. 16¹³, redobândirea calității de Market Maker este de competența Consiliului Bursei și se realizează cu respectarea condițiilor prevăzute la art. 16³ alin. (3), 16⁴ și 16¹⁸.

Secțiunea 6

Operațiuni de piață desfășurate de către Market Makeri

Art. 16¹⁷ (1) Calitatea de Market Maker presupune menținerea pe durata sesiunii de tranzacționare a lichidității Pieței Reglementate la vedere prin furnizarea de oferte ferme de cumpărare și de vânzare, precum și încheierea de tranzacții pe baza acestora.

(2) Furnizarea de oferte ferme de cumpărare și vânzare se poate realiza prin introducerea în nume propriu de ordine de bursă limită de cumpărare și de vânzare.

(3) În situații justificate (motive tehnice, volatilitate deosebită în piață, etc), B.V.B. poate permite Market Makerilor, la solicitarea acestora, să nu afișeze oferte ferme de cumpărare și de vânzare pentru un număr maxim de sesiuni de tranzacționare în decursul unei luni calendaristice, conform parametrilor stabiliți de Consiliul Bursei, conform contractului încheiat între aceștia și B.V.B.

Art. 16¹⁸ (1) Consiliul Bursei impune parametri specifici și cerințe suplimentare și/sau modificarea celor existente cu privire la Market Makeri, referitor la următoarele aspecte, dar fără a se limita la următoarele:

- a) volum minim corespunzător ofertei ferme de cumpărare și de vânzare;
- b) spread maxim dintre prețurile de cumpărare și de vânzare afișate de Market Maker;
- c) perioada minimă pentru menținerea în piață a ofertei de cumpărare și de vânzare în decursul unei sesiuni de tranzacționare sau anumite perioade de timp (de exemplu: o lună);
- d) perioada de timp maximă până la reactualizarea ofertei ferme de cumpărare și de vânzare;
- e) număr minim sau maxim de instrumente financiare pentru care un singur Participant poate să se înregistreze ca Market Maker;
- f) perioada de timp minimă pentru care un Market Maker trebuie să dețină această calitate.
- g) numărul maxim de sesiuni de tranzacționare în decursul unei luni calendaristice în care un

Market Maker poate sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare.

- (2) Participantii care sunt inregistrati ca Market Maker pentru un anumit instrument financiar pot incheia tranzactii pe instrumentul respectiv in nume propriu, atat pe contul House cat si pe celelalte conturi deschise de acesta.
- (3) B.V.B. poate decide cu privire la utilizarea unui cont special pentru evidentierea operatiunilor de piata efectuate de catre Participantii in calitate de Market Maker la Piata Reglementata la vedere ("cont Market Maker").
- (4) Parametri specifici si cerintele suplimentare prevazute la alin. (1) sunt identice pentru toti participantii care au calitatea de Market Maker pentru un anumit instrument financiar si sunt cuprinse in contractul incheiat intre acestia si B.V.B.
- (5) Modificarea parametrilor specifici si cerintelor suplimentare se face prin incheierea de acte aditionale la contractele mentionate la alin. (4).

Art. 16¹⁹ (1) Identitatea Market Makerului care furnizeaza oferte ferme de cumparare si vanzare nu este vizibila pentru ceilalti Participanti, ci doar pentru Departamentul de specialitate din cadrul B.V.B.

(2) B.V.B. poate decide cu privire la posibilitatea afisarii identitatii Market Makerilor in sistemul de tranzactionare, respectiv vizualizarea acestuia de catre ceilalti Participanti, in functie de caracteristicile sistemului electronic utilizat de B.V.B.

Art. 16²⁰ (1) Oferta ferma de cumparare si vanzare este introdusa pe contul "House", prin utilizarea ordinelor limita de cumparare si vanzare pentru instrumentul financiar pentru care Participantul respectiv este inregistrat ca Market Maker.

(2) In cazul ordinelor limita de tip hidden, Market Makerii au obligatia sa introduca si sa mentina un volum vizibil cel putin egal cu volumul minim stabilit de Consiliul Bursei in conformitate cu prevederile art. 16¹⁸ alin. (1) lit. a) si alin. (4).

Art. 16²¹ (1) Se considera ca un Market Maker are o oferta ferma de cumparare si de vanzare pentru un instrument financiar, daca exista cel putin un ordin de cumparare si cel putin un ordin de vanzare introduse de acesta pe contul "House" care respecta toate cerintele stabilite pentru fiecare instrument financiar de catre Consiliul Bursei, in conformitate cu prevederile art. 16¹⁸ alin. (1).

(2) In cazul in care un Market Maker se afla in situatia de a nu respecta una dintre cerintele prevazute la alin. (1), Participantul are obligatia de a se reincadra in cerintele respective in termenul limita stabilit de Consiliul Bursei.

(3) Cerintele prevazute la alin. (1) si (2) sunt notificate catre public si sunt aplicabile tuturor Participantilor care sunt inregistrati ca Market Makeri pentru instrumentul financiar respectiv.

(4) Obligatiile unui Market Maker cu privire la introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si de vanzare se realizeaza prin utilizarea interfetelor de acces la sistemul BVB.

Art. 16²² (1) In registrul ordinelor din sistemul electronic de tranzactionare corespunzator unui instrument financiar, sunt introduse:

- a) ofertele ferme de cumparare si de vanzare introduse si administrate de catre Participantii in vederea indeplinirii obligatiilor asumate in calitate de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere;
- b) ordinele introduse pe contul "House" de catre Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, dar care nu se incadreaza in cerintele stabilite cu privire la ofertele ferme de cumparare si vanzare;
- c) ordinele introduse pe conturile individuale, respectiv pe conturile globale aferente clientilor proprii de catre Participantii care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, conform sistemului de conturi utilizat de acestia;

d) ordinele introduse de catre ceilalti Participanti care nu detin calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere.

(2) Incheierea de tranzactii se efectueaza prin executarea automata a ordinelor de bursa mentionate la alin. (1), in conformitate cu principiile de executie a ordinelor de bursa aplicabile pietei respective.

(3) Obligatiile/facilitatile unui Participant in calitate de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere se considera a fi indeplinite/acordate prin luarea in considerare numai a activitatii desfasurate de catre acesta pe contul "House".

Art. 16²³ (1) In situatiile prevazute la art. 16¹⁰, B.V.B. poate efectua urmatoarele operatiuni, dupa caz:

a) suspendarea totala sau partiala a accesului Participantului la sistemul de tranzactionare (ex.: suspendarea accesului pe una sau mai multe piete etc.);

b) suspendarea sau retragerea ordinelor de bursa introduse in piata de Market Makerul respectiv.

(2) Market Makerii aflati in situatiile mentionate la alin. (1) vor informa cu promptitudine B.V.B. cu privire la rezolvarea situatiei respective.

(3) B.V.B. decide cu privire la reluarea accesului la sistemul de tranzactionare dupa inlaturarea cauzelor care au stat la baza suspendarii inregistrarii ca Market Maker, daca nu exista alte restrictii de natura legala sau tehnico-operationala.

Art. 16²⁴ (1) In situatiile in care se inregistreaza o volatilitate mare in piata, cazuri de forta majora sau in situatii similare, B.V.B. poate decide cu privire la modificarea sau suspendarea obligatiilor impuse Market Makerilor inregistrati pentru unul sau mai multe instrumente financiare.

(2) B.V.B. va notifica public cu privire la cazurile mentionate la alin. (1).

Art. 16²⁴⁽⁰⁾ (1) Obligatiile unui Market Maker inregistrat pentru un anumit titlu de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile inceteaza sau sunt suspendate de drept in situatia in care titlul respectiv este retras / suspendat de la tranzactionare, in urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

a) in situatiile descrise in prospectul de emisiune;

b) in alte circumstante descrise la Art. 69² alin. (1) din Titlul II.

(2) Obligatiile unui Market Maker inregistrat pentru un anumit titlu de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile se pot suspenda temporar, la cererea acestuia sau a Emitentului, in urmatoarele situatii:

a) intreruperea / imposibilitatea calcularii / determinarii indicelui referinta, precum si suspendarea publicarii indicelui referinta;

b) cel putin o componenta a indicelui referinta este suspendata de la tranzactionare, iar componenta /componentele aflate in aceasta situatie are / au o pondere individuala/ cumulata semnificativa, conform informatiilor comunicate de emitent, in indicele respectiv, cu conditia ca prospectul de emisiune sau alte documente aferente sa nu prevada altfel;

c) din motive independente de Emitent, valoarea unitara a activului net utilizata in calcul nu poate fi determinata si/sau transmisa BVB. In acest caz, solicitarea Emitentului va include si o justificare fundamentata.

(3) In situatiile prevazute la alin. (2) Emitentul poate transmite B.V.B. direct, sau, prin intermediul Market Maker-ului inregistrat pe respectivul titlu de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile, cererea motivata cu privire la suspendarea de la tranzactionare a titlurilor vizate.

(4) In situatia in care un Market Maker inregistrat pentru un anumit titlu de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile inregistreaza disfunctionalitati de ordin tehnic (cum ar fi disfunctionalitati ale sistemului electronic de cotare utilizat), acesta este obligat sa informeze B.V.B. cu promptitudine cu privire la o astfel de situatie, iar obligatiile sale se suspenda.

(5) Un Market Maker aflat în una din situațiile menționate la alin. (4) va informa imediat B.V.B. cu privire la remedierea situației respective, iar reluarea obligațiilor acestuia se va efectua în conformitate cu angajamentul asumat de acesta.

(6) B.V.B. va notifica public cu privire la situațiile menționate la alin. (1) - (5).

Art. 16²⁴⁽¹⁾ (1) Emitentul titlurilor de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile este obligat să desemneze un nou Market Maker, în termen de 10 zile lucratoare, în situația încetării înregistrării Participantului inițial ca Market Maker, în vederea asigurării continuității tranzactionării instrumentului financiar respectiv.

(2) În situația în care Emitentul titlurilor de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile nu se poate conforma prevederilor alin. (1), acesta va notifica B.V.B. cu privire la situația apărută și va informa B.V.B. cu privire la condițiile ulterioare de tranzactionare a instrumentului financiar respectiv, care pot include și solicitarea Emitentului de suspendare sau retragere de la tranzactionare a acestuia, în conformitate cu prevederile prospectului de emisiune și a documentelor de completare aferente, precum și cu prevederile legale incidente.

(3) B.V.B. va notifica public cu privire la situațiile menționate la alin. (1) și (2).

Sectiunea 6¹ Market Maker al emitentului

Art. 16²⁵⁽⁰⁾ (1) Participantul care detine calitatea de Market Maker al emitentului este Participantul care și-a asumat rolul de a sustine lichiditatea unui instrument financiar, în baza contractului încheiat cu emitentul instrumentelor financiare respective.

(2) BVB poate solicita unui emitent să ia în considerare opțiunea de susținere a lichidității instrumentelor financiare emise de acesta prin intermediul unui Participant, în conformitate cu cele menționate la alin. (1).

(3) Un Participant care intenționează să obțină calitatea de Market Maker al emitentului trebuie să obțină acordul de principiu al B.V.B. Pentru obținerea acordului de principiu Participantul respectiv va transmite BVB următoarele documente:

- a) o notificare cu privire la semnarea contractului între acesta și emitentul respectiv, care să specifice ca obiectul contractului este susținerea lichidității instrumentelor financiare indicate, prin introducerea și menținerea de ordine în piața principală a instrumentelor respective;
- b) o copie a contractului respectiv (cu excepția mențiunilor legate de comisioanele stabilite între parti).

(4) În termen de zece zile lucratoare de la primirea documentelor menționate la alin. (3), BVB va informa Participantul respectiv în situația în care prevederile contractului nu sunt conforme cu prezentul Cod.

(5) În situația în care BVB nu răspunde în termenul menționat la alin. (4), se considera că a fost obținut acordul de principiu al BVB privind derularea de către Participantul respectiv a activității de Market Maker al emitentului.

(6) Înregistrarea Participantului ca Market Maker al emitentului și începerea activității în această calitate sunt condiționate de îndeplinirea de către acesta a cerințelor specificate în prezentul Capitol cu privire la:

- a) dobândirea calității de Market Maker pe piața reglementată la vedere;
- b) semnarea contractului între Participantul respectiv și BVB cu privire la cadrul pentru derularea operațiunilor (conformarea cu nivelul de bază al parametrilor specifici de cotare, comisioane aplicabile, etc.).

- (7) BVB va stabili un nivel de baza corespunzator parametrilor specifici derularii activitatii de Market Maker al emitentului si va percepe comisioane specifice acestei activitati, functie de indeplinirea obligatiilor de cotare privind parametrii respectivi, conform unei proceduri specifice.
- (8) Prevederile prezentului Capitol se vor aplica si pentru Participantul care va actiona in calitate de Market Maker al Emitentului cu urmatoarele exceptii:
- a) prevederile referitoare la suspendarea inregistrarii ca Market Maker al Emitentului, precum si cele referitoare la reluarea inregistrarii in aceasta calitate, incluse in Sectiunea 5, respectiv Sectiunea 6 din Titlul I;
  - b) prevederile Art. 16¹⁸ alin. (4) si (5) din Titlul I.
- (9) Orice modificare a contractului dintre Participantul care detine calitatea de Market Maker al emitentului si emitentul respectiv va fi notificata BVB de catre Participant, in maxim o zi lucratoare de la data survenirii modificarilor respective, insotita si de o copie a contractului actualizat dintre parti (excluzand mentiunile referitoare la comisioanele dintre parti). In situatia in care prevederile contractului actualizat nu sunt conforme cu prevederile prezentului Capitol, BVB poate decide incetarea activitatii Participantului in calitate de Market Maker al emitentului.
- (10) In situatia incetarii contractului mentionat la alin. (3), BVB va retrage calitatea de Market Maker al emitentului pentru instrumentul respectiv.

Sectiunea 7

Evaluarea activitatii desfasurate de catre Market Makeri

Art. 16²⁵ (1) B.V.B. va evalua activitatea desfasurata de un Participant care detine calitatea de Market Maker pe Piata Reglementata la vedere pentru a:

- a) verifica indeplinirea de catre acesta a obligatiilor asumate ca urmare a detinerii calitatii de Market Maker;
  - b) acorda beneficiile /facilitatile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker.
- (2) In evaluarea activitatii unui Market Maker, B.V.B. va lua in considerare urmatoarele elemente, dar fara a se limita la:
- a) instrumentele financiare pentru care Participantul respectiv are obligatia de a mentine oferte ferme de cumparare si de vanzare;
  - b) data de la care Participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker pentru instrumentul financiar financiar respectiv;
  - c) obligatiile pe care Market Makerul respectiv trebuie sa le indeplineasca.
- (3) In cadrul procesului de evaluare a activitatii unui Market Maker, Participantul respectiv are obligatia de a furniza B.V.B., cu promptitudine si in mod corespunzator, orice document sau nota explicativa cu privire la activitatea desfasurata in calitate de Market Maker.

Art. 16²⁶ (1) Lunar, in primele 10 zile lucratoare ale fiecarei luni, B.V.B. va publica pe pagina de web proprie, o situatie pentru luna anterioara privind performanta Market Makerilor pentru instrumentele financiare admise la tranzactionare pe Piata Reglementata la vedere pe care sunt inregistrati, conform unei metodologii specifice.

(2) In situatii exceptionale, temeinic justificate (lichiditate deosebita, probleme tehnice, frecventa tranzactiilor etc.), termenul prevazut la alin. (1) se poate extinde cu maxim 5 zile lucratoare.

(3) Daca un Market Maker inregistrat pe un instrument financiar admis la tranzactionare pe Piata Reglementata la vedere nu isi indeplineste obligatiile asumate cu privire la derularea activitatii de Market Maker pentru instrumentul respectiv, acesta nu va beneficia de comisioanele preferentiale prevazute de B.V.B. pentru categoria respectiva de Market Makeri, in conformitate cu procedura

aplicabila categoriei respective de Market Makeri.

(4) In situatia mentionata la alin. (3), B.V.B. poate stabili proceduri specifice aplicabile unei categorii de Market Makeri pe Piata Reglementata la vedere, in functie de tipul instrumentului financiar (actiune, titlu de stat, titlu de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile etc.) pe care acestia sunt inregistrati, precum si de caracteristicile de tranzactionare ale tipului respectiv de instrument financiar.

(5) In cazul in care, in urma procesului de evaluare a activitatii desfasurate de un Participant in calitate de Market Maker pentru instrumentul financiar admis la tranzactionare pe Piata Reglementata la vedere pe care este inregistrat, se constata nerespectarea prevederilor aplicabile cel putin o data pe luna, 3 luni calendaristice consecutive, B.V.B. poate adopta, gradual, urmatoarele masuri:

- a) suspendarea inregistrarii ca Market Maker pentru instrumentul financiar respectiv;
- b) incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru instrumentul financiar respectiv.
- c) aplicarea prevederilor art. 42 si art. 44 lit. a).

(6) In situatii justificate, masurile prevazute la alin. (5) pot fi aplicate si in situatia in care, intr-o perioada mai scurta decat cea prevazuta la acelasi alineat, un Market Maker nu isi respecta angajamentele asumate.

(7) In situatii justificate, determinate de specificul tipului de instrument financiar pe care sunt inregistrati Market Makerii, volatilitatea deosebita in piata sau alte considerente relevante de piata, BVB, prin Decizia Directorului General, poate modifica metodologia si termenul specificat la alin. (5), care vor fi diseminate public.

CAPITOLUL III²

FURNIZORII DE LICHIDITATE

Sectionea 1

Dispozitii generale

Art. 16²⁷⁽⁰⁾ Instrumentele financiare pentru care sunt asigurate conditii de lichiditate prin intermediul Furnizorilor de lichiditate sunt instrumentele financiare incluse in unul din urmatoarele sectoare:

- a) Sectorul Produse Structurate;
- b) Sectorul OPC, Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile.

Art. 16²⁷ (1) In vederea tranzactionarii instrumentelor financiare mentionate la art. 16²⁷⁽⁰⁾ se aplica urmatoarele prevederi:

- a) in cazul produselor structurate emise sau care urmeaza sa fie emise in baza unui program cadru de oferta, Emitentul isi asuma obligatia de a asigura lichiditatea pietei, in mod direct in calitate de Furnizor de lichiditate, in situatia in care este si Participant, sau prin intermediul unui Participant desemnat sa actioneze in numele acestuia ca Furnizor de lichiditate, in conformitate cu prevederile prezentului Cod;
- b) in cazul titlurilor de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile, lichiditatea pe piata reglementata administrata de B.V.B., in conformitate cu prevederile prezentei Carti, este asumata de Furnizorul de lichiditate, care poate fi una din urmatoarele entitati:
  - 1. formatorul de piata pentru titlurile de participare din piata initiala si care detine calitatea de

Participant;

2. Participantul desemnat de catre formatorul de piata pentru titlurile de participare din piata initiala daca acesta nu detine calitatea de Participant, in contextul existentei unei relatii contractuale intre formatorul de piata si Emitent, prin care Emitentul acorda acestuia dreptul de stabilire a unor relatii contractuale cu alti participanti pentru tranzactionarea respectivelor titluri, precum si al unei relatii contractuale intre B.V.B. si formatorul de piata, prin care formatorul de piata isi asuma responsabilitatea mentinerii lichiditatii;

3. Participantul desemnat de Emitent.

(2) B.V.B. poate decide acordarea calitatii de Furnizor de lichiditate si altor participanti decat cel desemnat initial pentru:

- a) o anumita emisiune individuala de produse structurate, in conformitate cu solicitarea Emitentului produselor structurate, sau, dupa caz;
- b) o anumita emisiune de titluri de participare, in conformitate cu solicitarea Emitentului sau, dupa caz, a formatorului de piata mentionat la alin. (1), in cazul OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala.

(3) B.V.B. poate inregistra acelasi Participant in calitate de Furnizor de lichiditate pentru:

- a) mai multe emisiuni individuale aferente unui sau mai multor Emitenti de produse structurate;
- b) mai multe emisiuni aferente unui sau mai multor Emitenti ale caror titluri de participare sunt admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile.

(4) B.V.B. mentine si publica, cel putin pe website-ul propriu, lista Participantilor care detin calitatea de Furnizori de lichiditate, denumita in continuare "Registrul Furnizorilor de lichiditate", precum si emisiunile de produse structurate/titlurile de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile pentru care acestia sunt inregistrati.

(5) Prevederile sectiunii 7 din Capitolul III¹ se aplica si Furnizorilor de lichiditate.

Art. 16²⁸ (1) Furnizorul de lichiditate este Participantul care, in baza deciziei Directorului General, a obtinut dreptul de a actiona in aceasta calitate pentru produsele structurate emise/care urmeaza sa fie emise in baza prospectului de baza si a documentelor de completare a respectivului prospect sau, dupa caz, pentru titlurile de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile.

(2) Un Participant va desfasura activitatile corespunzatoare unui Furnizor de lichiditate pentru o emisiune individuala de produse structurate, emisa in baza prospectului de baza si a documentelor de completare, respectiv pentru titlurile de participare OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala, in baza angajamentului de mentinere a lichiditatii pietei asumat prin contractul incheiat cu B.V.B. si in conformitate cu parametrii specifici stabiliti de B.V.B. pentru emisiunea respectiva, dupa cum urmeaza:

a) in cazul produselor structurate:

i) daca este Emitent, va actiona pe contul „House”;

ii) daca nu este Emitent, va actiona pe un cont deschis in numele Emitentului, conform contractului incheiat intre Participant si Emitent.

b) in cazul titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala:

i) daca formatorul de piata din piata initiala actioneaza in calitate de Participant, acesta va actiona pe contul “House”;

ii) daca este un Participant, altul decat formatorul de piata din piata initiala a titlurilor de participare, si este desemnat de Emitent, participantul respectiv va actiona in calitate de Furnizor de lichiditate pe contul “House”;

iii) daca formatorul de piata din piata initiala a titlurilor de participare nu este Participant, acesta va actiona pe contul corespunzator formatorului de piata din piata initiala a titlurilor de participare, in

conformitate cu contractul încheiat între Participantul BVB și formatorul de piață respectiv.

(3) Începerea tranzacționării unei emisiuni individuale de produse structurate sau a titlurilor de participare admise în Categoria Internațională OPCVM tranzacționabile, după caz, este condiționată de existența contractului încheiat între Furnizorul de lichiditate și B.V.B., precum și a altor documente aferente cu privire la menținerea lichidității pieței instrumentului financiar respectiv.

(3¹) Emitentul produselor structurate sau, după caz, Emitentul/ formatorul de piață în piața inițială a titlurilor de participare la OPCVM tranzacționabile, Categoria Internațională, își asumă responsabilitatea menținerii lichidității pe piața reglementată administrată de BVB astfel:

- a) în cazul produselor structurate, prin intermediul a cel puțin unui Furnizor de lichiditate, respectiv Emitentul – Participant sau Participantul desemnat de către acesta;
- b) în cazul titlurilor de participare la OPCVM tranzacționabile, Categoria Internațională, prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat.

(4) În vederea asigurării condițiilor de tranzacționare a instrumentelor financiare prevăzute la art. 16²⁷⁽⁰⁾, Emitentul, sau, după caz, formatorul de piață menționat la alin. (2) lit. b) pct. iii) poate delega Furnizorului de lichiditate activități specifice acestuia, în baza contractului încheiat cu Furnizorul de lichiditate.

(5) În situația în care, pentru produsele structurate care urmează să fie emise în baza unui program cadru de ofertă, Emitentul acționează și în calitate de Furnizor de lichiditate, prevederile prezentei secțiuni se aplică în mod corespunzător.

Art. 16²⁹ (1) B.V.B. poate stabili tarife și/sau comisioane cu privire la activitatea de tranzacționare desfășurată de Participant în calitate de Furnizor de lichiditate.

(2) Obligațiile/facilitățile unui Participant în calitate de Furnizor de lichiditate pentru o anumită emisiune de produse structurate/ titluri de participare admise în Categoria Internațională OPCVM tranzacționabile se consideră a fi îndeplinite/acordate prin luarea în considerare a activității desfășurate de către acesta pentru respectiva emisiune, pe contul „House” sau pe contul indicat de Participant, conform Art. 16²⁸ alin. (2).

Secțiunea 2

Înregistrarea unui Participant ca Furnizor de lichiditate

Art. 16³⁰ (1) În vederea desfășurării operațiunilor în calitate de Furnizor de lichiditate, pentru produsele structurate care urmează să fie emise în baza unui program cadru de ofertă, respectiv pentru titlurile de participare ale unui OPCVM tranzacționabil, Categoria Internațională, un Participant trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții:

- a) să încheie contractul cu BVB privind menținerea lichidității pieței pentru produsele structurate/ titlurile de participare respective;
  - b) să indice contul utilizat pentru efectuarea activității de Furnizor de lichiditate, asupra căruia nu este impusă nicio restricție de natură legală sau tehnică;
  - c) să desemneze cel puțin doi agenți de bursă ca persoane de legătură pentru menținerea contactului cu B.V.B. pe perioada detinerii calității de Furnizor de lichiditate;
  - d) să îndeplinească alte condiții pe care B.V.B. le consideră necesare.
- (2) Participantul care deține calitatea de Furnizor de lichiditate este obligat să notifice B.V.B. în scris, în cel mai scurt timp posibil, cu privire la orice modificare survenită în datele specificate la alin. (1), după caz.
- (3) B.V.B. va publica pe website-ul propriu informații referitoare la fiecare emisiune de produse

structurate/titluri de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala, pentru care sunt inregistrati Participanti in calitate de Furnizori de lichiditate, precum si modificarile ulterioare cu privire la acestea.

Art. 16³¹ Directorul General al B.V.B. poate respinge cererea unui Participant privind inregistrarea ca Furnizor de lichiditate, in urmatoarele situatii:

- a) neindeplinirea uneia sau mai multor conditii prevazute la art. 16³⁰, alin. (1);
- b) se considera ca nu se poate mentine integritatea, continuitatea, stabilitatea si lichiditatea pietei;
- c) Participantul respectiv a incalcat in mod frecvent angajamentele asumate fata de B.V.B.;
- d) din alte considerente pe care B.V.B. le considera intemeiate.

Sectiunea 3

Suspendarea sau incetarea inregistrarii unui Participant ca Furnizor de lichiditate

Art. 16³² (1) Directorul General al B.V.B. poate decide suspendarea inregistrarii unui Participant ca Furnizor de lichiditate in situatiile prevazute la art. 16³¹.

(2) Prevederile art. 16¹⁰ alin. (1) si cele ale art. 16¹¹ alin. (3) se aplica si Furnizorilor de lichiditate.

Art. 16³³ (1) Obligatiile unui Participant ca Furnizor de lichiditate pentru o emisiune individuala de produse structurate / de titluri de participare la un OPCVM tranzactionabil admis in Categoria Internationala inceteaza sau sunt suspendate de drept in situatia in care emisiunea este retrasa/suspendata de la tranzactionare in urmatoarele situatii, fara a se limita la:

- a) in cazul produselor structurate:
  - i) emisiunea a ajuns la maturitate sau a fost inregistrat un anumit eveniment care determina incheierea anticipata a tranzactionarii (de ex: valoarea activului suport a atins un anumit nivel, denumit „pret knock-out”), in conditiile prevazute in prospectul de baza si in documentele de completare a acestuia;
  - ii) alte situatii prevazute de prospectul de baza si notificate B.V.B. de catre Emitent.
- b) in cazul titlurilor de participare, in situatiile descrise in prospectul de emisiune sau alte circumstante descrise la art. 69¹ alin. (1) din Titlul II.

(2) Directorul General al B.V.B. poate decide incetarea inregistrarii unui participant ca Furnizor de lichiditate pentru toate produsele structurate sau pentru una / mai multe / toate emisiunile individuale de produse structurate tranzactionate pe piata reglementata administrata de B.V.B., in situatii cum sunt:

- a) incheierea programului cadru de oferta, in conformitate cu prevederile prospectului de baza;
  - b) retragerea calitatii de Participant a Furnizorului de lichiditate respectiv;
  - c) in situatiile in care nu s-au remediat cauzele mentionate la art. 16³¹, care au condus la suspendarea inregistrarii ca Furnizor de lichiditate;
  - d) alte situatii justificate care impun adoptarea acestei masuri.
- (2¹)** Directorul General al B.V.B. poate decide incetarea inregistrarii unui participant ca Furnizor de lichiditate pentru titlurile de participare ale unui OPCVM tranzactionabil admis in Categoria Internationala in situatii cum sunt:
- a) incetarea contractului incheiat intre Emitent sau, dupa caz, formatorul de piata din piata initiala si Furnizorul de lichiditate.
  - b) in situatiile in care nu s-au remediat cauzele mentionate la art. 16³¹, care au condus la suspendarea inregistrarii ca Furnizor de lichiditate;
  - c) retragerea calitatii de Participant a Furnizorului de lichiditate respectiv;

d) situațiile descrise în prospectul de emisiune care determina Furnizorul de lichiditate să nu își poată onora obligațiile în această calitate;

e) alte situații justificate care impun adoptarea acestei măsuri.

(3) Emitentul produselor structurate este obligat la desemnarea unui nou Furnizor de lichiditate, în termen de 10 zile lucrătoare, în situația încetării înregistrării Participantului inițial în calitate de Furnizor de lichiditate, în vederea asigurării continuității tranzacționării instrumentului financiar respectiv.

(4) În situația în care Emitentul produselor structurate nu se poate conforma prevederilor alin. (3), acesta va notifica B.V.B. cu privire la situația apărută și va informa B.V.B. cu privire la condițiile ulterioare de tranzacționare a instrumentului financiar respectiv, care pot include și solicitarea Emitentului de suspendare sau retragere de la tranzacționare a acestuia, în conformitate cu prevederile prospectului de baza și a documentelor de completare aferente, precum și cu prevederile legale incidente.

(4¹) Prevederile alin. (3) și (4) se aplică, în mod corespunzător, și Emitentului titlurilor de participare la OPCVM tranzacționabile, Categoria Internațională sau, după caz, formatorului de piață din piața inițială.

(5) B.V.B. va disemina public notificările Emitentului referitoare la situațiile prevăzute în prezentul articol.

Secțiunea 4

Operațiuni de piață desfășurate de Furnizorii de lichiditate

Art. 16³⁴ (1) Obligatiile corespunzătoare unui Furnizor de lichiditate vizează menținerea pe durata sesiunii de tranzacționare, în starea Deschisă a pieței, de oferte ferme de cumpărare și de vânzare, precum și încheierea de tranzacții pe baza acestora.

(2) Furnizarea de oferte ferme de cumpărare și vânzare conform obligațiilor asumate se realizează prin introducerea de ordine limită de cumpărare și de vânzare pe contul indicat de Furnizorul de lichiditate.

(3) Parametrii specifici stabiliți de B.V.B. cu privire la obligațiile unui Furnizor de lichiditate vor fi, fără a se limita la, următorii:

- a) volum minim corespunzător ofertei ferme de cumpărare și de vânzare;
- b) spread maxim dintre prețurile de cumpărare și de vânzare afișate de Furnizorul de lichiditate;
- c) perioadă de timp maximă până la reactualizarea ofertei ferme de cumpărare și de vânzare.

(4) Parametrii specifici Furnizorilor de lichiditate sunt stabiliți prin decizie a Directorului General, în funcție de tipul instrumentului financiar. În mod suplimentar pentru produsele structurate, parametrii se stabilesc și în funcție de natura activului suport și de caracteristicile acestora, prevăzute în prospectul de baza și în documentele de completare.

(5) Parametrii specifici stabiliți pentru o emisiune de produse structurate, identificată prin simbol, sunt identici și obligatorii pentru toți Furnizorii de lichiditate înregistrați pe emisiunea respectivă.

(6) În situații justificate, B.V.B. poate modifica unul sau mai mulți parametri specifici aplicabili unei emisiuni individuale de produse structurate, identificată prin simbol, urmând ca Furnizorul de lichiditate să actualizeze în mod corespunzător prevederile angajamentului inițial.

(7) B.V.B. publică prin intermediul website-ului propriu parametrii specifici Furnizorilor de lichiditate corespunzători fiecărei emisiuni individuale de produse structurate/ emisiuni de titluri de participare care beneficiază de serviciile acestei categorii de participanți.

Art. 16³⁵ (1) Identitatea Furnizorilor de lichiditate care introduc și gestionează oferte ferme de cumpărare și vânzare nu este vizibilă pentru ceilalți participanți la piață.

(2) Se considera ca un Furnizor de lichiditate are o oferta ferma de cumparare si de vanzare pentru o emisiune individuala de produse structurate/ de titluri de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile, daca exista cel putin un ordin de cumparare si cel putin un ordin de vanzare introduse de acesta pe contul indicat care respecta toate cerintele stabilite pentru emisiunea respectiva, in conformitate cu angajamentul asumat.

(3) Incheierea de tranzactii se efectueaza prin executarea automata a ordinelor de bursa, in conformitate cu principiile de executie a ordinelor de bursa aplicabile pietei respective.

Art. 16³⁶ (1) In situatiile exceptionale, in care se inregistreaza o volatilitate mare in piata, cazuri de forta majora sau in situatii similare, B.V.B. poate decide cu privire la modificarea sau suspendarea obligatiilor impuse Furnizorilor de lichiditate.

(2) Furnizorul de lichiditate transmite B.V.B. cererea motivata cu privire la suspendarea titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile admise in Categoria Internationala, respectiv a emisiunii/ emisiunilor individuale de produse structurate, iar B.V.B. poate suspenda temporar obligatiile acestuia de a furniza oferte sau poate modifica temporar obligatiile acestuia, in situatii justificate, cum ar fi:

a) intreruperea tranzactionarii activului suport (de ex., situatia in care piata activului suport nu este disponibila pentru tranzactionare) sau imposibilitatea determinarii /diseminarii pretului /nivelului activului suport al unei/unor emisiuni, in cazul produselor structurate;

b) intreruperea determinarii /diseminarii indicelui referinta sau situatia in care emisiunea nu este disponibila pentru tranzactionare in piata initiala, in cazul titlurilor de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile.

(3) B.V.B. poate suspenda obligatiile Furnizorului de lichiditate in una din urmatoarele situatii:

a) piata initiala pentru produsele structurate/ titlurile de participare ale OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala, nu este disponibila la tranzactionare, conform notificarii Furnizorului de lichiditate;

b) activul suport pentru produsele structurate este tranzactionat pe una din pietele administrate de BVB, iar acesta este suspendat de la tranzactionare.

(4) B.V.B. va notifica public cu privire la cazurile mentionate la alin. (1), (2) si (3).

Art. 16³⁷ (1) In situatia in care un Furnizor de lichiditate inregistreaza disfunctionalitati de ordin tehnic (disfunctionalitati ale sistemului electronic de cotare utilizat de acesta etc.), si este in imposibilitate de a furniza cotationi:

a) acesta este obligat sa informeze B.V.B. cu promptitudine cu privire la o astfel de situatie, precizand data si momentul de timp de la care se inregistreaza aceasta situatie, precum si motivul inregistrarii situatiei respective, iar obligatiile sale se suspenda.

b) Notificarea mentionata la lit. a) va include si urmatoarele informatii:

1. persoanele de contact din partea Furnizorului de lichiditate (telefon, e-mail);

2. daca Participantii se pot adresa Furnizorului de lichiditate pentru a solicita furnizarea de oferte de vanzare/cumparare de catre acesta pentru produsele structurate respective, in vederea incheierii de tranzactii, in conditiile in care Furnizorul de lichiditate are acces la sistemul BVB.

c) Pentru a solicita oferte de cumparare / vanzare din partea Furnizorului de lichiditate, un Participant se poate adresa acestuia si prin intermediul optiunilor disponibile in sistemul BVB, si anume:

1. modulul de mesagerie din sistemul B.V.B.;

2. utilizarea optiunilor pietei de tip deal disponibila pentru tranzactionarea produselor structurate.

d) In perioada in care Furnizorul de lichiditate desemnat este in imposibilitatea de a furniza cotationi, din cauza disfunctionalitatilor de ordin tehnic inregistrate, dar are posibilitatea de a transmite /

raspunde la oferte de cumparare / vanzare aferente Participantilor, acesta are obligatia de a avea cel putin un agent de bursa conectat la sistemul B.V.B.

e) In situatii deosebite in care Furnizorul de lichiditate se afla in imposibilitatea de a furniza cotationi si de a transmite/raspunde la ofertele de cumparare/vanzare aferente Participantilor, acesta va informa B.V.B. cu privire la inregistrarea situatiei respective, precum si cu privire la motivul inregistrarii situatiei respective.

f) In situatiile mentionate la lit. e), Furnizorul de lichiditate poate solicita, conform justificarii prezentate, suspendarea de la tranzactionare a produselor structurate vizate.

g) Un Furnizor de lichiditate aflat in imposibilitate de a furniza cotationi, conform situatiei mentionate la lit. e), va notifica cu promptitudine, in scris, B.V.B., in cazul in care va fi in masura sa transmita / raspunda la oferte de cumparare / vanzare aferente Participantilor, inclusiv momentul de timp de la care va efectua activitatea respectiva.

(2) Un Furnizor de lichiditate aflat in imposibilitatea de a furniza cotationi, conform alin. (1), va notifica imediat, in scris, B.V.B. cu privire la remedierea situatiei respective, precizand momentul de timp de la care va asigura cotationi in piata.

(3) Reluarea obligatiilor Furnizorului de lichiditate, in baza alin. (2), se va efectua in conformitate cu angajamentul asumat pentru fiecare emisiune de produse structurate / titluri de participare la OPCVM tranzactionabil, Categoria Internationala.

(4) B.V.B. va disemina public orice notificare a Furnizorului de lichiditate, care include, fara a se limita, informatii cu privire la: suspendarea sau reluarea obligatiilor de cotation, posibilitatea de a transmite/raspunde la oferte de cumparare/vanzare aferente Participantilor.

(5) B.V.B. nu poate fi tinuta raspunzatoare cu privire la notificarile transmise de Furnizorul de lichiditate mentionate la alin. (4).

CAPITOLUL IV

OBLIGATIILE PARTICIPANTILOR

Sectionea 1

Obligatii privind agentii de bursa

Art. 17 (1) Participantii administreaza ordine de bursa si incheie tranzactii bursiere prin interfetele de acces la sistemul BVB, astfel:

- a) manual, prin intermediul agentilor de bursa, la utilizarea Arena Terminal si Order Collector;
- b) automat, prin intermediul unor coduri de acces alocate la nivelul Participantului, la utilizarea Arena Gateway si Arena Fix.

(2) Participantii care desfasoara operatiuni cu instrumente financiare prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. trebuie sa aiba cel putin doi agenti de bursa.

(3) Calitatea de agent de bursa se dobandeste in baza unei cereri transmise in acest sens de un Participant, fiind necesara indeplinirea cumulativa a urmatoarelor conditii:

- a) detinerea unei autorizatii valabile de agent pentru servicii de investitii financiare emisa de C.N.V.M., in cazul societatilor de servicii de investitii financiare si a sucursalelor intermediarilor din statele nemembre;
- b) frecventarea cursurilor organizate sau recunoscute de B.V.B., plata tarifului de examinare a agentilor de bursa (conform Listei privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.) precum si promovarea testelor si a examenelor profesionale, inclusiv a celor de

rearestare/reautorizare/verificare, referitoare la obtinerea calitatii de agent de bursa;

- c) depunerea Anexei nr. 2 cu date personale;
- d) angajarea cu contract individual de munca in cadrul societatii respective, sau in cazul firmelor de investitii din statele membre sau sucursalelor acestora, existenta unei relatii contractuale cu societatea respectiva.
- (4)** B.V.B. stabileste conditiile de organizare si desfasurare a examenelor si testelor pentru agentii de bursa. In cazul implementarii de produse noi sau a modificarii semnificative a caracteristicilor sistemelor informatice de tranzactionare ale B.V.B., B.V.B. poate organiza sesiuni de verificare/rearestare a agentilor de bursa.
- (5)** Autorizarea ca agent de bursa este de competenta Directorului general al B.V.B.
- (6)** Mentinerea calitatii de agent de bursa necesita indeplinirea in permanenta a conditiilor prevazute la alin. 3.
- (7)** Incetarea calitatii de agent de bursa si retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al B.V.B. poate avea loc in urmatoarele situatii:
  - a) la cererea Participantului respectiv (ca urmare sau nu a retragerii de catre C.N.V.M. /autoritatea competenta din statul de origine, la cerere, a autorizatiei ca agent pentru servicii de investitii financiare/autorizatiei similare celei de agent pentru servicii de investitii financiare, pentru agentul de bursa respectiv);
  - b) la cererea agentului de bursa respectiv, ca urmare a incetarii contractului de munca al acestuia;
  - c) urmare a unei sanctiuni aplicate de B.V.B. pentru savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier;
  - d) urmare a unei sanctiuni cu retragerea autorizatiei aplicate de C.N.V.M. /autoritatea competenta din statul de origine.
- (8)** Un agent de bursa tranzactioneaza numai in numele unui singur Participant, care a solicitat autorizarea acestuia ca agent de bursa.
- (9)** B.V.B. mentine registrul de evidenta al agentilor de bursa autorizati sa tranzactioneze in cadrul B.V.B.
- (10)** Participantii raspund pentru faptele ilicite la regimul juridic bursier savarsite de agentii lor de bursa, precum si pentru faptele ilicite rezultate ca urmare a accesarii sistemului BVB prin intermediul interfetelor de acces utilizate de Participantii. Participantii se pot indrepta impotriva clientilor pentru fapte ilicite rezultate ca urmare a accesarii interfetelor.
- (11)** In vederea utilizarii unei interfete de acces mentionate la alin. (1) lit. b), un Participant va notifica BVB persoanele de contact in relatia cu BVB, cu privire la utilizarea interfetei respective, care sunt desemnate dintre agentii de bursa ai Participantului respectiv, cu drept de tranzactionare in sistemul BVB.
- (12)** Participantul respectiv va notifica BVB cu cel putin o zi lucratoare in avans cu privire la orice actualizare a:
  - a) componentei listei persoanelor mentionate la alin. (11);
  - b) dreptului de tranzactionare in sistemul BVB a unui agent de bursa care este desemnat conform alin. (11).
- (13)** Nerespectarea prevederilor alin. (12) conduce la suspendarea accesului Participantului la interfata respectiva, pana la conformarea acestuia cu cerintele BVB.

Sectiunea 2

Obligatii privind activitatea Participantilor

Art. 18 (1) Participantii au obligatia sa respecte cerintele mentionate in art. 4 alin. 1 lit. a), b) si d)-f) si, dupa caz, in alin. (2) pe toata durata detinerii acestei calitati.

- (2) Relatiile dintre Participanti si clienti, in legatura cu activitatile bursiere, vor avea la baza documentele specificate de reglementarile C.N.V.M. si/sau autoritatea competenta din statul de origine, dupa caz, in continutul minim cerut de acestea.
- (3) Participantii vor furniza clientilor informatii certe, corecte si suficiente asupra pietei bursiere, precum si asupra tranzactiilor efectuate in numele acestora in cadrul B.V.B.
- (4) Participantii vor efectua controlul intern al activitatii pe care o desfasoara in conformitate cu prevederile reglementarilor C.N.V.M. si/sau autoritatii competente din statul de origine, dupa caz, in vigoare.
- (5) Personalul angajat al Participantilor va respecta Cerintele prudentiale si normele de conduita referitoare la desfasurarea activitatii de servicii de investitii financiare, stabilite prin reglementarile C.N.V.M. si sau autoritatii competente din statul de origine, dupa caz si ale B.V.B.
- (6) Cel putin una din persoanele de contact cu B.V.B., desemnata de fiecare Participant conform Anexei nr. 1, va fi agent pentru servicii de investitii financiare autorizat de C.N.V.M./agent autorizat de autoritatea competenta din statul de origine.
- (7) Membrii CA, conducatorii si agentii de bursa vor indeplini cerintele si standardele profesionale prevazute in reglementarile C.N.V.M./autoritatii competente din statul de origine, si ale B.V.B.

Art. 18¹ Participantii care utilizeaza interfetele de acces Arena Gateway, Arena Fix si/sau Order Collector trebuie sa se conformeze urmatoarelor prevederi:

- utilizarea interfetelor de acces de catre un Participant se efectueaza pe baza unei solicitari transmise de acesta BVB, cu respectarea termenilor si conditiilor tehnice, procedurale, operationale si de securitate precizate de BVB;
- introducerea si administrarea ordinelor de bursa prin interfetele de acces de catre Participanti vor fi efectuate conform reglementarilor BVB, aprobate de CNVM si a reglementarilor emise de CNVM;
- in vederea accesarii sistemului BVB prin interfetele de acces, un Participant trebuie sa respecte prevederile alin. a) si b), in permanenta;
- sa dispuna de mecanisme de control, filtrare si autorizare a operatiunilor transmise catre sistemul BVB, precum si de metode de stocare a detaliilor acestor operatiuni;
- Participantii au obligatia de a furniza B.V.B., la cerere, informatii suplimentare cu privire la orice operatiune transmisa prin interfetele de acces (ordin de bursa, operatiune administrativa).

Art. 19 (1) Participantii vor fi raspunzatori de pastrarea de catre personalul lor a confidentialitatii informatiilor.

(2) Participantii, precum si personalul acestora nu au dreptul sa valorifice informatiile confidentiale si sa le faca publice ori sa faciliteze publicitatea lor in avantaj propriu sau pentru terti.

Art. 20 (1) Participantii vor elabora si vor pune la dispozitia clientilor materiale informative destinate informarii clientilor in care vor enunta principiile ce stau la baza desfasurarii activitatii lor si vor prezenta metodologia de lucru cu clientii.

(2) Participatii vor lua masurile necesare pentru ca reprezentantii si angajatii lor sa se abtina de la denigrarea publica a activitatii B.V.B. si a celorlalti Participanti.

Art. 21 (1) Activitatea de publicitate a Participantilor se va desfasura conform prevederilor Legii 297/2004 si a reglementarilor C.N.V.M. si/ sau autoritatii competente din statul de origine dupa caz, incidente.

(2) B.V.B. poate interzice utilizarea materialelor publicitare si poate cere modificarea acestora, daca acestea nu corespund activitatii pe care o societate Participanta o desfasoara sau daca sunt impotriva intereselor B.V.B., ale celorlalti Participanti, ale investitorilor sau ale pietei de capital in general.

Art. 22 Reprezentantul/reprezentantii Compartimentului de control intern vor respecta prevederile Legii 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. si/sau autoritatii competente din statul de origine, dupa caz, incidente, precum si reglementarile B.V.B.

Sectionea 3

Obligatii privind notificarile catre B.V.B.

Art. 23 (1) Participantii vor comunica B.V.B., in scris, in termen de 2 zile lucratoare:

- a) orice modificari intervenite in informatiile furnizate prin documentele mentionate la art. 3, art. 4, art. 7 alin (1) si (3), 8² si 8⁴;
  - b) orice schimbari intervenite in conditiile initiale de autorizare ale societatii de catre C.N.V.M./ autoritatea competenta din statul de origine, sau de inscriere in Registrul C.N.V.M., dupa caz;
  - c) orice modificari in modul de organizare si functionare autorizate conform reglementarilor C.N.V.M., insotite de decizia C.N.V.M. de autorizare a modificarii respective, de certificat de inscriere mentiuni sau de noul certificat de inregistrare la O.R.C., dupa caz;
  - d) orice modificari semnificative in ceea ce priveste structura organizatorica a societatii;
  - e) deschiderea, inchiderea sau blocarea conturilor bancare utilizate in relatia cu BVB;
  - f) introducerea oricaror actiuni in justitie de catre societatea Participanta sau primirea citatiei, in cazul introducerii actiunilor de catre alte persoane fizice sau juridice impotriva societatii Participante, a membrilor CA, a conducatorilor, a oricarui angajat al societatii, al carei obiect vizeaza orice aspect al activitatii desfasurate de catre acestia;
- (2) Documentele justificative vor fi transmise B.V.B. pe masura legalizarii si/sau eliberarii de catre institutiile corespunzatoare (C.N.V.M./ autoritatea competenta din statul de origine, O.R.C. etc.).
- (3) Participantii vor notifica B.V.B. aspectele mentionate in alin. 1 prin formularele din Anexele nr. 1-3, dupa caz.
- (4) Anual, pana cel mai tarziu la data de 31 ianuarie, Participantii vor transmite B.V.B., dupa caz:
- a) Anexa nr. 1 actualizata impreuna cu documente justificative ale modificarilor;
  - b) notificare referitoare la faptul ca nu exista modificari ale Anexei nr. 1 fata de ultimele raportari.

Art. 24 Participantii vor notifica B.V.B. in legatura cu retragerea autorizatiilor agentilor de servicii de investitii financiare si a agentilor delegati si vor solicita dovada blocarii/dezactivarii codurilor si parolilor de acces la sistemul de tranzactionare al B.V.B. doar pentru agentii de bursa. B.V.B. va transmite aceasta dovada si va opera respectivele modificari atat in evidentele proprii, cat si pe pagina web a B.V.B.

Art. 25 Contractele de mandat incheiate de Participanti cu alti Participanti sau intermediari in legatura cu serviciile de investitii financiare, vor fi comunicate B.V.B..

Art. 26 (1) Participantii care incheie contracte la distanta si presteaza servicii de tranzactionare prin internet in conformitate cu prevederile Legii 297/2004 si ale reglementarilor C.N.V.M. incidente, vor notifica B.V.B. acest aspect si se vor conforma cerintelor stabilite de B.V.B.

(2) Participantii vor notifica B.V.B. in legatura cu prestarea serviciilor si activitatilor de investitii financiare in alte state membre, in baza autorizatiei eliberate de C.N.V.M., conform prevederilor art. 53 din Regulamentul C.N.V.M. 32/2006.

Art. 27 (1) Societatile de servicii de investitii financiare inscrise in Registrul Participantilor vor transmite B.V.B. rapoartele financiare prevazute in art. 153 alin. 1 lit. d) si e) din Regulamentul

C.N.V.M. 32/2006, in format electronic, in termenele prevazute de reglementarile C.N.V.M.

(2) Ceilalti Participanti vor transmite Rapoartele financiare anuale si/sau semestriale, in format electronic, conform reglementarilor aplicabile.

Art. 28 (1) Intentia de fuzionare a unui Participant cu un alt Participant/neParticipant, precum si intentia de divizare a unui Participant in 2 sau mai multe societati vor fi notificate B.V.B. cu cel putin 10 zile inainte de data la care se va desfasura A.G.A.E. a Participantului implicat, care are inscrisa pe ordinea de zi problema insarcinarii administratorilor societatii cu intocmirea proiectului de fuziune/divizare.

(2) Societatea/societatile rezultata/rezultate in urma fuziunii prin contopire/divizarii vor solicita B.V.B., dupa caz:

a) retragerea calitatii de Participant, in conformitate cu prevederile Capitolului III, Sectiunea 3, dupa caz;

b) admiterea ca Participant, in conformitate cu prevederile Capitolului II.

(3) De la data fuziunii prin contopire/divizarii/dizolvarii inceteaza, de drept, calitatea de Participant pentru societatea/societatile Participanta/e a caror existenta inceteaza, ca urmare a derularii acestui proces.

(4) Incetarea calitatii de Participant in urma fuziunii sau divizarii unui Participant se produce cu respectarea conditiilor prevazute de art. 12.

Art. 29 (1) Participantii au obligatia sa puna la dispozitia B.V.B., la solicitarea motivata a acesteia, documentele referitoare la activitatea pe care o desfasoara, precum si informatii referitoare la membrii CA, conducatori, agenti pentru servicii de investitii financiare/agenti autorizati de autoritatea competenta din statul de origine, agenti delegati, salariati, clienti, etc.

(2) B.V.B. va asigura confidentialitatea informatiilor pe care le detine cu acest titlu, aceasta fiind opozabila inclusiv membrilor Consiliului Bursei.

Sectiunea 4

Obligatii privind tarifele si comisioanele platite de Participanti

Art. 30 (1) Nivelul si tipul tarifelor si comisioanelor care vor fi platite de Participanti pentru derularea de activitati specifice pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. vor fi aprobate de A.G.A. B.V.B., incluse in Lista privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B. si notificate C.N.V.M.

(2) Neplata la termenele si in cuantumurile prevazute a tarifelor si comisioanelor datorate B.V.B. atrage in sarcina Participantului obligatia de plata de penalitati in valoare de 0,05%/zi (de intarziere sau de plata necorespunzatoare) din suma datorata.

(3) Obligatiile de plata ale Participantilor reprezinta obligatii distincte de obligatiile de plata ale acestora fata de C.N.V.M., stabilite potrivit reglementarilor C.N.V.M.

Art. 31 Tariful anual aferent calitatii de Participant se plateste pana la 31 martie.

Art. 32 (1) Participantii au obligatia sa plateasca B.V.B. tarife de tranzactionare, conform Listei privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B., pentru:

- a) efectuarea de tranzactii;
- b) invalidarea/inconfirmarea/operarea rezolutiunii de plin drept a tranzactiilor bursiere;
- c) **abrogat**
- d) alte operatiuni specifice.

(2) Tarifele prevazute in alin. 1 se datoreaza atat la vanzarea, cat si la cumpararea de instrumente

financiare, iar in cazul celorlalte tipuri de operatiuni, pe fiecare parte a contractelor care se incheie sau executa prin sistemul de tranzactionare al B.V.B., potrivit Listei privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.

(3) Plata tarifulor se va efectua lunar de catre Participantii care tranzactioneaza in B.V.B., in termen de 5 zile lucratoare de la incheierea lunii pentru care se face plata, pe baza rapoartelor transmise de catre Departamentele de specialitate ale B.V.B., dupa confirmarea tuturor rapoartelor de tranzactionare de catre Participant.

CAPITOLUL IV¹

PARTICIPANTII LA PIATA DE TITLURI DE STAT

Art. 32¹ (1) Participantii la piata de titluri de stat a B.V.B. sunt Participantii definiti in conditiile prezentului Titlu, care doresc sa deruleze operatiuni bursiere numai pe piata de titluri de stat a B.V.B.

(2) In vederea admeririi ca Participant la piata de titluri de stat a B.V.B., un intermediar:

a) va respecta cerintele incluse in procedura de admitere ca Participant, prevazute la Capitolul II, conform categoriei respective de Participant, cu exceptia prevederilor referitoare la tarifele aplicate; b) va plati tarifele aplicate pentru un Participant la piata de titluri de stat a B.V.B., prevazute in Lista tarifulor si comisioanelor practicate de B.V.B.

(3) Prevederile prezentului Cod referitoare la Participanti se vor aplica, in mod corespunzator, si pentru Participantii la piata de titluri de stat a B.V.B.

Art. 32² (1) Participantii la piata de titluri de stat a B.V.B. vor administra ordine de bursa si vor incheia tranzactii bursiere conform Art. 17 alin. (1).

(2) Agentii de bursa autorizati pentru un Participant la piata de titluri de stat a B.V.B. vor desfasura operatiuni prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. numai pe piata de titluri de stat.”

CAPITOLUL V

SANCTIONAREA FAPTELOR ILICITE

LA REGIMUL JURIDIC BURSIER

SAVARSITE DE PARTICIPANTI SI DE AGENTII DE BURSA

Sectiunea 1

Consideratii generale

Art. 33 (1) Prezentul Capitol are ca scop stabilirea sanctiunilor specifice faptelor ilicite la regimul juridic bursier si a cadrului procedural privind sesizarea, constatarea si investigarea acestora, precum si aplicarea sanctiunilor bursiere, pentru asigurarea respectarii reglementarilor B.V.B. si pentru solutionarea incalcarilor, sesizarilor si reclamatilor privind desfasurarea activitatii Participantilor si a agentilor de bursa.

(2) Prevederile prezentului Titlu se completeaza cu prevederile referitoare la organizarea si functionarea Comisiei de Apel cuprinse in Regulamentul de organizare si functionare a B.V.B.

Art. 34 Cadrul procedural bursier reglementat prin acest Capitol este fundamentat pe principiul legalității, obiectivității, transparenței, celerității și al rolului activ al Departamentelor B.V.B.

Sectiunea 2

Faptele ilicite la regimul juridic bursier

Art. 35 Faptele ilicite la regimul juridic bursier sunt acele fapte prin care se încalcă reglementările B.V.B., calificate ca ilicite în mod expres de către acestea și care, potrivit condițiilor în care au fost savarsite, nu intrunesc elementele prevăzute de lege sau de alte acte normative cu forță juridică superioară pentru a fi calificate ca infracțiuni, contravenții, abuz pe piața sau practici frauduloase.

Art. 36 Nu constituie faptă ilicită la regimul juridic bursier fapta savarsită din constrângere fizică sau morală.

Art. 37 (1) Constituie fapte ilicite la regimul juridic bursier, în condițiile art. 35, faptele prevăzute în alin. 2-4.

(2) În materia Titlului I, sunt fapte ilicite la regimul juridic bursier:

- a)** transmiterea documentelor necesare înscrierii și reactualizării Registrului Participanților în alte condiții decât cele prevăzute la art. 3, 4, 7, 8², 8⁴ și 23, după caz;
- b)** nerespectarea prevederilor art. 18 alin. 1;
- c)** nerespectarea obligațiilor și angajamentelor cuprinse în actele menționate în art. 4 lit. e), 8² alin. (2) lit. e), 8⁴ alin. (2), lit. e);
- d)** executarea tranzacțiilor de la sediile secundare în alte condiții decât cele prevăzute de art. 8;
- d¹) abrogat**
- d²) abrogat**
- e)** nerespectarea cerințelor prevăzute în art. 17 alin. 2;
- f)** neîntrunirea condițiilor de menținere a calității de agent de bursă, prevăzute în art. 17 alin. 6;
- f¹)** nerespectarea de către Participanți a prevederilor art. 17 alin. (12) și art. 18¹;
- g)** denigrarea B.V.B. sau a activității sau a personalului unui alt Participant, cu încălcarea prevederilor art. 20 alin. 2;
- h)** folosirea materialelor publicitare interzise de către B.V.B., conform prevederilor art. 21 alin. 2;
- i)** elaborarea și transmiterea rapoartelor financiare de către Participanți în alte condiții decât cele prevăzute în art. 27;
- j)** comunicarea intenției de fuziune sau divizare în alte condiții decât cele prevăzute de art. 29;
- k)** încălcarea prevederilor art. 25 și art. 29 alin. 1;
- l)** neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor de plată față de B.V.B. stabilite în sarcina Participanților.

(3) În materia Titlului III sunt fapte ilicite la regimul juridic bursier:

- a) abrogat**
- b)** nerespectarea de către un Participant a prevederilor art. 12;
- c)** deschiderea de către un Participant, care tranzacționează în B.V.B., de conturi proprii de instrumente financiare la un alt Participant, în condițiile în care dispune de dreptul de tranzacționare a instrumentelor financiare obiect al tranzacționării, cu încălcarea prevederilor art. 13;
- c¹)** nerespectarea de către Participanți a prevederilor art. 15 alin. (1);
- d)** accesarea sistemului de tranzacționare al B.V.B. de către Participanți, cu încălcarea prevederilor art. 15 alin. 2;
- e)** nerespectarea prevederilor art. 21;

- f) abrogat**
  - g) abrogat**
  - h) abrogat**
  - i)** omisiunea de a notifica sau notificarea cu intarziere, de catre un Participant sau de catre agentul de bursa respectiv, a incetarii calitatii de agent de bursa autorizat sa desfășoare operatiuni bursiere in numele si pe seama respectivului Participant;
  - j)** nerespectarea termenului prevazut la art. 234.
  - k)** introducerea in sistemul B.V.B., in cadrul unei oferte publice, a unui ordin care nu respecta prevederile prospectului/documentului de oferta sau omisiunea sau refuzul intermediarului implicat de a retrage acel ordin sau refuzul sau omisiunea intermediarului ofertei sau a intermediarului implicat relevant de a colabora cu B.V.B. in vederea remedierii incidentelor survenite in cadrul ofertei publice sau de a implementa masurile dispuse de B.V.B., intermediarul ofertei si/sau C.N.V.M. in acest sens.
- (4)** In materia Titlului VI, este fapta ilicita la regimul juridic bursier nerespectarea prevederilor art.2.

Sectionea 3

Sanctiunile bursiere

§1

Dispozitii generale

Art. 38 Savarsirea cu vinovatie a faptelor ilicite la regimul juridic bursier calificate astfel in mod expres in reglementarile B.V.B. atrage aplicarea de sanctiuni bursiere, potrivit prevederilor prezentului Capitol.

Art. 39 Faptele ilicite la regimul juridic bursier se sanctioneaza, in masura in care prevederi speciale nu individualizeaza aplicarea unei sanctiuni specifice determinate pentru o anumita fapta ilicita, cu sanctiune administrativa sau/si sanctiuni patrimoniale.

Art. 40 Sanctiunile bursiere se aplica persoanelor juridice care detin calitatea de Participant, in sensul regulilor B.V.B., sau/si agentilor de bursa ai acestora care au savarsit fapte ilicite la regimul juridic bursier.

Art. 41 In cazul in care la savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier au participat mai multe persoane, sanctiunea se aplica fiecarui Participant si/sau agent de bursa, separat (individual).

§2

Sanctiuni administrativ-disciplinare

Art. 42 Savarsirea, cu intentie sau din culpa, a faptelor ilicite la regimul juridic bursier determinate expres in reglementarile B.V.B. se sanctioneaza cu urmatoarele sanctiuni administrative:

- a)** avertisment scris;
- b)** suspendarea exercitarii dreptului de a tranzactiona al Participantului pe o perioada de la 1 la 90 sedinte de tranzactionare;
- c)** interzicerea accesului agentului de bursa in sistemul de tranzactionare al B.V.B. si/ sau in sala de tranzactionare a B.V.B., pe o perioada cuprinsa intre 1 si 180 de sedinte de tranzactionare;
- d)** suspendarea exercitarii tuturor drepturilor care decurg din decizia de autorizare ca agent de

bursa, pe o perioada de la 1 la 180 sedinte de tranzactionare;

- e) revocarea deciziei de autorizare ca agent de bursa;
- f) retragerea calitatii de Participant.

Art. 43 Prin avertisment scris se atrage atentia faptuitorului asupra pericolului faptei ilicite la regimul juridic bursier savarsite si i se recomanda ca in viitor sa respecte dispozitiile reglementarilor B.V.B

§3

Sanctiuni patrimoniale

Art. 44 Savarsirea cu intentie sau din culpa, prin actiune sau inactiune, a vreuneia dintre faptele ilicite la regimul juridic bursier prevazute expres in reglementarile B.V.B. se sanctioneaza dupa cum urmeaza:

- a) sanctiune patrimoniala de la 100 RON la 6000 RON;
- b) despagubiri civile, corespunzatoare prejudiciului material suportat de B.V.B., ca urmare a savarsirii faptei ilicite la regimul juridic bursier.

Art. 45 Nivelul minim si cel maxim al sanctiunii patrimoniale se actualizeaza ori de cate ori se apreciaza necesar, in functie de rata inflatiei, prin hotararea Consiliului Bursei.

Art. 46 Sanctiunea patrimoniala are caracter coercitiv. Despagubirile civile se fac venit la bugetul B.V.B.

Art. 47 Daca in perioada in care isi desfasoara activitatea in calitate de Participant la sistemul de tranzactionare al BVB sau de agent de bursa, aceeasi persoana a savarsit mai multe fapte ilicite la regimul juridic bursier pentru care se apreciaza ca necesara aplicarea sanctiunilor patrimoniale, acestea se aplica pentru fiecare fapta ilicita in parte, potrivit prevederilor privind individualizarea sanctiunii bursiere.

Art. 48 Oricare dintre sanctiunile patrimoniale poate fi aplicata cumulativ cu una dintre sanctiunile administrativ-disciplinare, in masura in care se intrunesc conditiile specifice aplicarii lor.

Sectiunea 4

Procedura de sesizare, constatare si investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier.

Individualizarea si aplicarea sanctiunilor bursiere.

Contestarea deciziei de sanctionare

§1

Sesizarea si constatarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier

Art. 49 (1) B.V.B. se poate sesiza din oficiu, prin Departamentele de specialitate proprii, in legatura cu savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier sau cu existenta unor suspiciuni cu privire la savarsirea unei asemenea fapte.

(2) Sesizarea B.V.B. in legatura cu savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier sau cu existenta unor suspiciuni cu privire la savarsirea unei asemenea fapte poate fi facuta si de catre:

- a) Consiliul Bursei;
- b) C.N.V.M.;
- c) orice Participant;

- d) agentii pentru servicii de investitii financiare;
- e) agentii de bursa;
- f) orice persoana fizica sau juridica care probeaza un interes in cauza.

Art. 50 Sesizarea care provine de la subiectele mentionate in art. 49 alin. 2) se adreseaza B.V.B. in scris si se consemneaza intr-un Registru special, tinut prin grija Departamentului de specialitate al B.V.B. . Registrul de sesizari va cuprinde mentiuni referitoare la:

- a) data primirii sesizarii de catre B.V.B. si data inregistrarii acesteia;
- b) subiectul care a facut sesizarea;
- c) subiectele implicate, potrivit sesizarii;
- d) descrierea pe scurt a faptei ilicite la regimul juridic bursier sau a faptei asupra careia exista suspiciunea ca ar putea fi fapta ilicita la regimul juridic bursier.

Art. 51 Mentiunile consemnate in Registrul de sesizari se fac sub semnatura persoanei care le inscrie.

Art. 52 In termen de cel mult 2 zile lucratoare de la data inregistrarii sesizarii in Registrul de sesizari, Departamentul de specialitate al B.V.B. va inainta sesizarea primita celorlalte departamente ale B.V.B. care, potrivit aspectelor cuprinse in sesizare, sunt competente material sa investigheze fapta ilicita la regimul juridic bursier respectiva si sa individualizeze sanctiunea bursiera aplicabila.

Art. 53 Constatarea savarsirii faptelor ilicite la regimul juridic bursier prevazute expres in reglementarile B.V.B., precum si propunerea de individualizare a sanctiunii aplicabile sunt de competenta Departamentelor de specialitate ale B.V.B., corespunzator ariei de activitate specifica si competentei stabilite prin reglementarile exprese bursiere. In acest sens, acestea vor actiona cu respectarea prevederilor prezentului Capitol, precum si a celorlalte reglementari ale B.V.B. aplicabile, cu obligatia Departamentelor care investigheaza si individualizeaza sanctiunea aplicabila de a informa de indata Directorul general al B.V.B. despre declansarea oricarei investigatii.

§2

Procedura de investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier

Art. 54 (1) Procedura de investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier este efectuata de catre functionarii angajati in cadrul Departamentului de specialitate al B.V.B. care are competenta materiala in acest sens, sub coordonarea conducatorului Departamentului respectiv.

(2) In cadrul procedurii de investigare, Departamentul de specialitate al B.V.B. mentionat la alin. (1) poate colabora cu alte Departamente din cadrul B.V.B.

Art. 55 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. competent va efectua urmatoarele acte de procedura:

- a) solicitarea de documente si/sau audierea si/sau luarea de declaratii de la persoanele implicate in savarsirea faptei ilicite respective;
- b) constatarea existentei unor inscrisuri relevante in cauza si copierea acestora;
- c) preluarea pe suport magnetic a datelor care au legatura cu savarsirea faptei ilicite;
- d) strangerea si gestionarea tuturor mijloacelor de proba;
- e) constatarea oricaror situatii de fapt.

Art. 56 Procedura de investigare se va desfasura de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.

competent, astfel incat angrenarea Departamentului respectiv in efortul de investigare sa nu afecteze buna functionare a acestuia, sedintele de tranzactionare si celelalte operatiuni conexe.

Art. 57 Dreptul de aparare al persoanei fata de care exista temerea savarsirii unei fapte ilicite este garantat pe tot parcursul desfasurarii investigatiei.

Art. 58 Persoanele fizice si juridice investigate sunt obligate sa ofere B.V.B. intregul sprijin pentru lamurirea cauzei. Refuzul explicit sau implicit al persoanelor investigate de a se supune acestei cerinte, poate fi retinut de catre Departamentul de specialitate competent, in faza de individualizare a sanctiunii, ca o circumstanta de agravare.

Art. 59 Dupa finalizarea procedurii de investigare, in cazul in care Departamentul de specialitate competent constata existenta unei fapte ilicite la regimul juridic bursier, acesta va prezenta Directorului general al B.V.B. o Nota de recomandare care va cuprinde aspecte referitoare la:

- a) descrierea faptei ilicite la regimul juridic bursier, cu indicarea datei si a momentului (ora, minut, secunda, dupa caz) cand a fost savarsita, precum si cu aratarea tuturor imprejurarilor ce pot servi la aprecierea gravitatii acesteia si la evaluarea eventualelor pagube pricinuite;
- b) identificarea persoanei (persoanelor) vinovate;
- c) consecintele produse de fapta ilicita la regimul juridic bursier;
- d) vinovatia subiectelor investigate;
- e) declaratiile, apararile, mijloacele de proba de care intelege sa se serveasca in cauza si obiectiunile persoanei (persoanelor) vinovate;
- f) contraargumente la apararile persoanei (persoanelor) presupuse a fi vinovate;
- g) antecedentele persoanelor vinovate;
- h) mijloacele de proba relevante in cauza;
- i) propunerile de sanctionare motivate in fapt si in drept, precum si cele de reintrare in legalitate;
- j) implinirea termenului de prescriptie a aplicarii sanctiunii bursiere;
- k) declinarea de competenta in favoarea altor departamente/institutii;
- l) numele, prenumele si semnatura conducatorului Departamentului de specialitate competent.

Art. 60 (1) Nota de recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al B.V.B. competent va contine, in mod obligatoriu, mentiuni referitoare la:

- a) identificarea faptuitorului;
- b) fapta ilicita la regimul juridic bursier savarsita, data (an, luna, zi, ora, minut, secunda, dupa caz) comiterii acesteia;
- c) semnatura conducatorului Departamentului de specialitate al B.V.B. competent.

(2) Nota de recomandare intocmita de Departamentul de specialitate al BVB competent, prevazuta la art. 59, purtand rezolutia Directorului General al B.V.B. va constitui temeiul legal pentru emiterea deciziilor de sanctionare si mentionarea in Registrul de sesizari.

§3

Prescrierea aplicarii sanctiunilor bursiere

Art. 61 Aplicarea sanctiunii bursiere pentru faptele ilicite la regimul juridic bursier se prescrie in termen de 6 luni de la data savarsirii faptei.

Art. 62 In cazul faptelor ilicite la normele privind disciplina financiara a Participantilor, aplicarea sanctiunii se prescrie in termen de 1 an de la data savarsirii faptei.

§4

Sesizarea organelor de urmarire penala

Art. 63 Daca in timpul investigatiilor, Departamentul de specialitate al B.V.B. competent apreciaza ca fapta considerata ilcita la regimul juridic bursier a fost savarsita in astfel de conditii incat, potrivit prevederilor Legii nr. 297/2004 aceasta constituie infractiune, B.V.B. este obligata sa sesizeze de indata organul de urmarire penala competent, anuntand imediat despre aceasta si C.N.V.M.

Art. 64 Daca B.V.B. este informata despre initierea procedurii de urmarire penala impotriva unui subiect de drept de tipul celui la care se refera prezentul Capitol, in legatura cu savarsirea unei fapte ilicite la regimul juridic bursier care intruneste elementele constitutive ale unei infractiuni sau este informata ca C.N.V.M. analizeaza o savarsire a unei fapte care ar putea constitui o contraventie sau o infractiune, derularea procedurii de investigare a faptelor ilicite in cadrul B.V.B. se suspenda, pana la incheierea procedurilor mentionate, cu exceptia situatiei in care organele competente sau C.N.V.M. solicita in mod expres continuarea investigatiei.

§5

Individualizarea sanctiunii bursiere

Art. 65 Sanctiunea bursiera se aplica cu respectarea limitelor prevazute in prezentul Capitol.

Art. 66 La individualizarea sanctiunii bursiere se va tine seama de imprejurarile in care a fost savarsita fapta ilcita la regimul juridic bursier, de starea materiala si de conduita faptuitorului, precum si de celelalte date privitoare la faptuitor stabilite in urma administrarii probelor.

Art. 67 Sanctiunea bursiera cu avertisment scris se aplica in cazurile in care fapta ilcita la regimul juridic bursier este de o importanta redusa.

Art. 68 Aplicarea unei sanctiuni administrative cu grad coercitiv mai ridicat nu este conditionata de aplicarea anterioara a sanctiunilor administrativ-disciplinare cu grad coercitiv mai redus.

Art. 69 In cazul savarsirii repetate a aceleiasi sau a unei alte fapte ilicite prevazute in reglementarile B.V.B. sau in cazul savarsirii unei fapte ilicite de catre o persoana fizica/juridica sanctionata anterior pentru savarsirea unei contraventii/infractiuni potrivit prevederilor Legii nr. 297/2004, cumulativ cu sanctiunea patrimoniala stabilita se aplica si sanctiunea suspendarii exercitarii dreptului de a tranzactiona al Participantului respectiv, pe o durata de cel putin 60 de sedinte de tranzactionare si/sau sanctiunea suspendarii efectelor deciziei de autorizare ca agent de bursa, pe o durata de cel putin 60 de sedinte de tranzactionare, dupa caz.

Art. 70 In cazul in care prin savarsirea faptei ilicite la regimul juridic bursier s-a pricinuit o paguba, evaluarea acesteia se face de catre Departamentul de specialitate al B.V.B. competent, in colaborare cu alte Departamente ale B.V.B., dupa caz, cu efectuarea mentiunii corespunzatoare in Nota de recomandare.

Art. 71 Daca in urma procedurii de investigare rezulta ca nu s-a savarsit o fapta ilcita la regimul juridic bursier, Nota de recomandare va contine propunerea motivata de nesanctionare.

§6

Aplicarea sanctiunilor bursiere

Art. 72 Aplicarea sancțiunilor bursiere pentru savarsirea faptelor ilicite la regimul juridic bursier se face prin decizia Directorului general al B.V.B., la propunerea Departamentelor de specialitate ale B.V.B., potrivit ariei de activitate specifica si competentei materiale stabilite expres in reglementarile B.V.B..

Art. 73 Directorul general al B.V.B. poate aplica sanctiunea bursiera propusa sau, dupa caz, o alta sanctiune bursiera apreciata ca necesara sau nici o sanctiune, potrivit aspectelor cuprinse in Nota de recomandare.

Art. 74 In cuprinsul deciziei de sanctionare se va face mentiune despre activitatile pe care cei gasiti vinovati sunt tinuti sa le indeplineasca in scopul inlaturarii iregularitatilor care au condus la aplicarea sanctiunilor bursiere respective impotriva lor.

Art. 75 Participantul/agentul de bursa care a savarsit, cu vinovatie sau din culpa, o fapta ilicita la regimul juridic bursier este obligat sa intrerupa savarsirea respectivei fapte ilicite, sa adopte conduita prescrisa si sa execute obligatiile prevazute in reglementarile B.V.B.

Art. 76 Deciziile de sanctionare se vor intocmi in forma scrisa, in 2 exemplare originale.

Art. 77 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. comunica persoanei sanctionate un exemplar al deciziei de sanctionare, in cel mult 48 de ore de la semnarea sa de catre Directorul general al B.V.B.

(2) B.V.B. va comunica C.N.V.M. deciziile de sanctionare a agentului de bursa/Participantului care a savarsit fapte ilicite la regimul juridic bursier in cadrul pietei reglementate, in cel mult 48 de ore de la emiterea acestora.

Art. 78 In cazul in care, in timpul executarii sanctiunii bursiere, persoanele fizice/juridice care au primit una dintre sanctiunile administrativ-disciplinare de suspendare/interzicere prevazute in art. 42 lit. b), c) si d) au inlaturat iregularitatile pentru care au fost sanctionate, acestea pot solicita Directorului general al B.V.B. reanalizarea cauzei prin prisma conduitei lor si reducerea duratei suspendarii/interdictiei aplicate.

§7

Contestarea deciziei de sanctionare

Art. 79 (1) Persoana fizica sau/si juridica sanctionata are dreptul de a contesta decizia de sanctionare emisa de Directorul general al B.V.B. in fata Comisiei de Apel, in termen de 15 zile lucratoare de la data comunicarii acesteia. Propunerile de solutionare a contestatiilor vor fi formulate de Comisia de Apel, potrivit regulilor de organizare si functionare a acesteia si comunicate Consiliului Bursei.

(2) Sesizarea Comisiei de Apel se transmite, in scris, Secretariatului Comisiei de Apel si trebuie sa aiba urmatorul continut minim:

- a)** identitatea subiectului de drept care contesta;
- b)** aratarea deciziei care se ataca;
- c)** motivele de fapt si de drept pe care se intemeiaza contestatia;
- d)** dovezile invocate in sustinerea contestatiei;
- e)** semnatura.

(3) Cerintele mentionate in alin. 2 lit. b) si e) sunt prevazute sub sanctiunea nulitatii, iar cele de la lit. c) si d) sub sanctiunea decaderii.

Art. 80 Introducerea unei cereri de contestare a sanctiunilor bursiere aplicate suspenda executarea acestora

numai in ceea ce priveste despagubirile civile stabilite in sarcina agentilor de bursa si/sau Participantilor.

Art. 81 Avizul Comisiei de Apel este consultativ, iar hotararea Consiliului Bursei este definitiva.

Art. 82 Departamentul de specialitate al B.V.B. competent este obligat sa raspunda solicitarilor Comisiei de Apel, Consiliului Bursei sau, dupa caz, ale C.N.V.M., in vederea lamuririi tuturor aspectelor ce fac obiectul contestatiei.

Sectiunea 5

Executarea sanctiunilor bursiere

§1

Regimul executarii sanctiunilor bursiere

Art. 83 (1) Punerea in executare a sanctiunii bursiere aplicata prin decizia Directorului general al B.V.B. se face prin Departamentul de specialitate al B.V.B. care a investigat fapta ilicita la regimul juridic bursier respectiva, cu concursul celorlalte Departamente ale B.V.B.

(2) In vederea executarii sanctiunilor patrimoniale, Departamentul de specialitate compentent al B.V.B. va transmite celorlalte departamente B.V.B. implicate o copie a deciziei de sanctionare.

Art. 84 Plata aferente sanctiunilor patrimoniale/despagubirilor civile se face in contul bancar al B.V.B.. Copia ordinului de plata sau a chitantei se preda de catre persoana sanctionata Departamentului de specialitate al B.V.B., in termen de 3 zile lucratoare de la executarea sanctiunii bursiere respective.

Art. 85 In situatia in care intr-un interval de 15 zile de la ramanerea definitiva a deciziei de sanctionare nu se onoreaza obligatiile banesti stabilite cu titlu de sanctiune patrimoniala, cumulativ sau nu cu sanctiunea administrativa prevazuta in art. 42 lit. a), Directorul general al B.V.B. poate suspenda exercitiul dreptului de tranzactionare al Participantului respectiv sau, dupa caz, poate suspenda exercitarea drepturilor agentului de bursa sanctionat ce decurg din autorizatia de agent de bursa eliberata de catre B.V.B.

§2

Prescrierea executarii sanctiunii bursiere

Art. 86 Executarea sanctiunii bursiere se prescrie daca decizia de sanctionare nu a fost comunicata celui sanctionat in termen de o luna de la data emiterii acesteia.

Art. 87 Executarea sanctiunii bursiere se prescrie, de asemenea, in termen de 1 an de la data aplicarii ei, chiar daca cel sanctionat a exercitat caile de atac. Prescriptia executarii sanctiunii bursiere nu curge pe tot timpul cat, la cererea persoanei sanctionate, executarea a fost amanata sau esalonata.

§3

Informarea C.N.V.M.

Art. 88 (1) B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. in cazul in care, ca urmare a inregistrarii unor contestatii la deciziile de sanctionare, acestea au fost solutionate altfel decat prin mentinerea prevederilor deciziei de sanctionare.

(2) De asemenea, B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. despre savarsirea faptelor ilicite la regimul juridic bursier, cu privire la care are suspiciuni ca ar intruni elementele constitutive ale unei infractiuni, in legatura cu care acesta a sesizat organul de urmarire penala competent.

§4

Publicarea deciziilor de sanctionare

Art. 89 Directorul general al B.V.B. poate decide, in scop preventiv-educativ, publicarea deciziei de sanctionare ramase definitiva in Buletinul lunar al B.V.B. sau pe pagina Web a B.V.B., dupa consultarea Consiliului Bursei.

Sectiunea 6

Certificatele de cazier bursier

Art. 90 B.V.B. va intocmi si elibera, prin grija Departamentului de specialitate, certificate de caziere bursiere, nominale.

Art. 91 In certificatul de cazier bursier se inscriu date privind sanctiunile bursiere dispuse prin decizii ale Directorului general al B.V.B. ramase definitive sau prin deciziile Directorului general al B.V.B. de reducere a duratei suspendarii/interdictiei aplicate. In certificatul de cazier bursier nu se inscriu faptele ilicite la regimul juridic bursier savarsite care nu mai sunt astfel calificate si nici faptele ilicite la regimul juridic bursier pentru care a intervenit reabilitarea.

Art. 92 Departamentul de specialitate al B.V.B. competent, Comisia de Apel, Consiliul Bursei sau C.N.V.M. pot cere, ori de cate ori este necesar, certificatul de cazier bursier al unei persoane aflata in curs de investigatie.

Art. 93 Orice persoana fizica sau juridica poate solicita obtinerea de certificate de caziere bursiere, daca cunoasterea datelor respective ii este necesara.

Art. 94 Cererea pentru eliberarea certificatului de cazier bursier trebuie sa fie motivata si sa cuprinda attributele de identificare ale agentului de bursa/persoanei care a detinut calitatea de agent de bursa sau ale intermediarului/participantului la care se refera. Certificatul de cazier bursier se elibereaza in termen de cel mult 3 de zile lucratoare de la primirea cererii si este valabil 3 luni de la data eliberarii.

Sectiunea 7

Reabilitarea

Art. 95 Reabilitarea face sa inceteze decaderile si interdictiile, precum si incapacitatile care rezulta din aplicarea unei sanctiuni bursiere.

Art. 96 Reabilitarea are loc de drept in cazul aplicarii unei sanctiuni patrimoniale, a sanctiunii avertismentului scris sau a unei sanctiuni administrative care nu depaseste 20 sedinte de tranzactionare, daca in decurs de 2 luni de la data executarii sanctiunii persoana sanctionata nu a savarsit nici o alta fapta ilicita la regimul juridic bursier. Radierea sanctiunii bursiere din cazierul bursier se face de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.

Art. 97 Persoana sanctionata poate fi reabilitata la cerere, de catre Consiliul Bursei, in baza avizului Comisiei de Apel:

- a) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata de pana la 40 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen de 4 luni, la care se adauga un numar de zile corespunzator a $\frac{1}{2}$ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
- b) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata de pana la 60 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen de 6 luni, la care se adauga un numar de zile corespunzator a $\frac{1}{2}$ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
- c) in cazul unei sanctiuni administrative cu o durata mai mare de 60 de sedinte de tranzactionare - dupa trecerea unui termen 9 luni, la care se adauga, dupa caz, un numar de zile corespunzator a $\frac{1}{2}$ din numarul de zile aferent sedintelor de tranzactionare obiect al sanctiunii aplicate;
- d) in cazul sanctiunii administrative prevazute in art. 42 lit. e) - dupa trecerea a 2 ani.

Art. 98 Termenele prevazute in art. 96 si 97 se socotesc de la data cand a luat sfarsit executarea sanctiunii administrativ-disciplinare sau a celei patrimoniale aplicate, sau de la data la care executarea ei s-a stins in alt mod, iar in cazul prevazut in art. 97 lit. d) de la data ramanerii definitive a deciziei de sanctionare.

Art. 99 Cererea de reabilitare se admite daca persoana sanctionata indeplineste urmatoarele conditii:

- a) nu i-a fost aplicata o noua sanctiune bursiera in intervalul de timp mentionat in art. 97;
- b) a avut o buna conduita in operatiunile derulate pe pietele reglementate si sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B.

Art. 100 In cazul respingerii cererii de reabilitare, persoana sanctionata poate formula o noua cerere numai dupa trecerea unui termen de 1 luna, care curge de la data respingerii cererii. Conditiiile mentionate in art. 97 trebuie indeplinite si pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere.

Art. 101 Reabilitarea poate fi revocata de catre Consiliul Bursei, in baza avizului Comisiei de Apel in cazul in care, dupa acordarea ei, s-a descoperit ca persoanei reabilitate i se mai aplicase o alta sanctiune bursiera care, daca ar fi fost cunoscuta, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.

Sectionea 8

Masurile preventive

Art. 102 Masura preventiva are ca scop inlaturarea unei stari de pericol sau/si preintampinarea savarsirii faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Sunt masuri preventive, fara a se limita la:

- a) interzicerea accesului in sistemul de tranzactionare al B.V.B.;
- b) interzicerea accesului in sediul B.V.B.;
- c) obligarea la verificarea cunostintelor referitoare la piata de capital si utilizarea sistemului de tranzactionare al B.V.B.

Art. 103 Masurile preventive pot fi luate daca:

- a) exista probe sau indicii serioase ca persoana asupra careia se dispune aceasta masura a savarsit o fapta ilicita la regimul juridic bursier sau
- b) exista date care justifica suspiciunea ca persoana asupra careia se instituie aceasta masura va savarsi o fapta ilicita la regimul juridic bursier sau ca prin neluarea unei astfel de masuri ar exista o stare de pericol pentru sistemul de tranzactionare al B.V.B. sau pentru operatiunile derulate pe pietele reglementate si sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B. sau pentru

bunurile, personalul, activitatea sau sediul B.V.B.

Art. 104 Masurile preventive se dispun de Directorul general al B.V.B., pentru toata durata existentei starii care a determinat luarea acestora si sunt obligatorii pentru Participantul sau agentul de bursa impotriva carora s-au dispus.

TITLUL II

EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Prezentul Titlu are ca scop stabilirea cadrului procedural al pietei reglementate la vedere administrata de B.V.B., referitor la:

- a) admiterea si mentinerea instrumentelor financiare la tranzactionare;
- b) promovarea si retrogradarea valorilor mobiliare intre categorii;
- c) retragerea instrumentelor financiare de la tranzactionare.

(2) Prevederile prezentului Titlu se completeaza cu prevederile referitoare la organizarea si functionarea Comisiei de Admitere la Tranzactionare cuprinse in Regulamentul de organizare si functionare a B.V.B.

Art. 2 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. au obligatia sa respecte permanent legislatia primara si secundara aplicabila.

Art. 3 (1) Piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. are urmatoarea structura:

- a) Sector Titluri de Capital;
- b) Sector Titluri de Credit;
- c) Sector Organisme de Plasament Colectiv (OPC);
- d) Sector Produse Structurate;
- e) Sector Alte Instrumente Financiare Internationale

(2) Sectorul Titluri de Capital cuprinde:

- a) Categoria Premium actiuni;
- b) Abrogat;
- c) Categoria Standard actiuni;
- d) Categoria drepturi;
- e) Abrogat;
- f) Abrogat;
- g) Categoria internationala actiuni;
- h) Categoria internationala drepturi.

(3) Sectorul Titluri de Credit cuprinde:

- a) Categoria obligatiuni corporative;
- b) Abrogat;
- c) Abrogat;
- d) Categoria obligatiuni municipale;
- e) Categoria titluri de stat;
- f) Categoria internationala obligatiuni;
- g) Categoria alte titluri de credit

(4) Sectorul OPC cuprinde:

- a) Categoria actiuni;

- b) Categoria unitati de fond.
- c) Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile.
- d) Categoria Locala OPCVM tranzactionabile.

(4¹) Sectorul Produse Structurate cuprinde:

- a) Categoria certificate;
- b) Categoria warrante;
- c) Categoria alte tipuri de Produse Structurate.

(4²) Sectorul Alte Instrumente Financiare Internationale cuprinde:

- a) Categoria A – instrumente financiare asimilabile titlurilor de capital,
- b) Categoria B – instrumente financiare asimilabile titlurilor de creanta.

(5) abrogat

(6) Admiterea la tranzactionare pe piata reglementata administrata de B.V.B. a unei emisiuni de instrumente financiare se extinde asupra tuturor instrumentelor financiare de acelasi tip si clasa ale Emitentului.

(7) Prevederile alin. (6) nu se aplica instrumentelor financiare de natura produselor structurate.

(8) In Sectorul Alte Instrumente Financiare Internationale pot fi admise orice alte instrumente financiare emise in state membre si/sau nemembre care nu pot fi incadrate in Categoria internationala actiuni, Categoria internationala drepturi sau Categoria internationala obligatiuni.

(9) Documentele necesare admiterii la tranzactionare pe piata reglementata vor fi depuse la B.V.B. pe suport durabil (atat pe suport hartie, cat si pe suport informatic ca fisiere scanate intr-un format agreat de BVB).

(10) B.V.B. poate aproba admiterea sau promovarea in Categoria Premium actiuni chiar daca nu sunt indeplinite toate cerintele aferente, in situatia in care apreciaza ca obiectivele avute in vedere prin crearea acestei categorii nu sunt compromise.

Art. 4 (1) Admiterea la tranzactionare la B.V.B. a instrumentelor financiare ale unui Emitent, va fi facuta prin intermediul unei Societati initiatore.

(2) Societatea initiatore are urmatoarele obligatii:

- a) sa familiarizeze Emitentul cu activitatile specifice pietei de capital, reglementarile B.V.B., precum si cu legislatia incidenta;
- b) sa depuna documentatia necesara si sa reprezinte Emitentul in fata B.V.B. in vederea admiterii/promovarii la tranzactionare a instrumentelor financiare emise de acesta;
- c) abrogat
- d) sa verifice forma si continutul tuturor documentelor Emitentului necesare admiterii/promovarii la tranzactionare si sa faca toate demersurile pentru a se asigura ca informatiile furnizate de Emitent sunt certe, corecte si suficiente;
- e) sa sustina in fata Comisiei de Admitere la Tranzactionare a B.V.B. interesele respectivului Emitent.

(3) In cazul produselor structurate, Societatea initiatore poate obtine calitatea de Furnizor de lichiditate pentru produsele structurate care urmeaza sa fie emise in baza programului cadru de

oferta al Emitentului, in conformitate cu prevederile Capitolului III² din Titlul I.

CAPITOLUL II

ADMITEREA LA TRANZACTIONARE

Sectiunea 1

Admiterea in Sectorul Titluri de Capital

§1 Cerinte pentru admiterea in Categoria Premium actiuni

Art. 5 (1) Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria Premium actiuni trebuie:

- a) sa fie inregistrate la A.S.F.;
- b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in cont;
- c) sa fie din aceeasi clasa, iar valoarea free-float-ului sa fie de cel putin 40 milioane Euro.

(2) abrogat

Art. 6 (1) Emitentul care solicita admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria Premium actiuni trebuie sa respecte urmatoarele obligatii - cerinte generale:

- a) sa fie o societate care a incheiat o oferta publica de vanzare de actiuni, in vederea admiterii la tranzactionare, in baza unui prospect de oferta aprobat de A.S.F. sau care are aprobat de catre A.S.F. un prospect intocmit in vederea admiterii la tranzactionare;
- b) sa indeplineasca conditiile prevazute in Legea 297/2004 la art. 213, alin. 1, lit. a) si c);
- c) sa depuna la B.V.B., prin intermediul Societatii initatoare, toate documentele solicitate de B.V.B.;
- d) sa plateasca tarifele datorate B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.
- e) sa desemneze doua persoane care vor mentine legatura permanenta cu B.V.B.;
- f) sa adere la conditiile si termenii Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a actiunilor;

(2) Prin exceptie de la prevederile art. 5 alin. (1) lit. c), un emitent poate solicita admiterea in Categoria Premium actiuni daca a incheiat un contract cu un market maker pentru sustinerea lichiditatii pietei actiunilor emise de acel emitent sau daca exista cel putin un market maker inregistrat pentru acele actiuni.

- a) abrogat
- b) abrogat
- c) abrogat
- d) abrogat

§2
abrogat

Art. 7 abrogat

§3
Documente necesare admiterii in Categoria Premium actiuni

Art. 8 Pentru a realiza admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria Premium1 actiuni, emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente:

- a) cererea de admitere la tranzactionare a actiunilor;
- b) prospectul de oferta publica sau prospectul de admitere la tranzactionare redactat in limba romana insotit de decizia A.S.F. de aprobare a acestuia;
- c) rezumatul prospectului de oferta publica sau al prospectului de admitere la tranzactionare tradus in limba engleza;
- d) abrogat
- e) abrogat
- f) notificarea intermediarului privind rezultatele ofertei publice;
- g) actul constitutiv actualizat (copie);
- h) abrogat
- i) pentru emitentii ale caror instrumente financiare nu au fost tranzactionate in cadrul unui loc de tranzactionare autorizat de A.S.F. sau de o alta autoritate competenta in ultimii 3 ani:
  - 1. ultimele 3 situatii financiare anuale si dovada depunerii la autoritatile fiscale (copii), ultimele 3 rapoarte ale auditorilor financiari de certificare a situatiei financiare anuale, ultimele 3 rapoarte anuale ale administratorilor, ultimele 3 hotarari ale A.G.A. de aprobare a situatiilor financiare anuale, precum si ultimul raport / ultimele 3 rapoarte anuale ale Emitentului daca au fost redactate;
  - 2. ultima raportare financiara semestriala si dovada depunerii la autoritatile fiscale (copie), precum si ultimul raport semestrial al administratorilor (raportul de gestiune) si raportul semestrial al Emitentului daca a fost redactat, intocmit conform reglementarilor C.N.V.M./A.S.F.;
- j) pentru emitentii ale caror instrumente financiare au fost tranzactionate in cadrul unui loc de tranzactionare autorizat de A.S.F. sau de o alta autoritate competenta in ultimii 3 ani:
  - 1. ultimele 3 rapoarte anuale ale Emitentului si ultimele 3 hotarari ale A.G.A. de aprobare a situatiilor financiare;
  - 2. raportul semestrial al Emitentului;
- k) abrogat
- l) decizia organului statutar al Emitentului cu privire la hotararea de admitere a actiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
- m) certificatul de inregistrare a actiunilor la A.S.F. (copie);
- n) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a actiunilor;
- o) dovada platii tarifului de procesare;
- p) abrogat
- q) declaratia Emitentului privind persoanele desemnate sa tina legatura cu B.V.B.;
- q¹) contractul incheiat cu un market maker pentru sustinerea lichiditatii pietei actiunilor emise, daca nu este indeplinita conditia de la art. 5 alin. 1 lit. c).
- r) lista persoanelor care au acces la informatii privilegiate;
- s) abrogat
- s¹) abrogat
- t) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§4

abrogat

Art. 9 abrogat

§5

Cerinte pentru admiterea in Categoria Standard actiuni

Art. 10 (1) Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria Standard actiuni trebuie:

- a) sa fie inregistrate la A.S.F.;
- b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in cont;
- c) sa fie din aceeasi clasa, iar nivelul free-float-ului sa fie de cel putin 25%.

(1¹) Conditia prevazuta la alin. 1 lit. c) nu se impune daca B.V.B. considera ca este asigurata functionarea normala a pietei, cu un procent mai mic al free-float-ului, sau daca actiunile sunt distribuite publicului prin intermediul tranzactiilor realizate prin B.V.B.

(2) Emitentul actiunilor admise la tranzactionare in Categoria Standard actiuni trebuie:

- a) sa respecte cumulativ obligatiile - cerintele generale de admitere prevazute in art.6 alin. (1);
- b) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:
  - b1) valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO, calculat la cursul de referinta al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;
  - b2) capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO.

§6

abrogat

Art. 11 abrogat

§7

Documente necesare admiterii in Categoria Standard actiuni

Art. 12 Pentru a realiza admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria Standard actiuni, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initatoare, documentele prevazute la art. 8 cu exceptia lit. c) si q¹)..

§8

abrogat

Art. 13 abrogat

§9

abrogat

Art. 14 abrogat

Art. 15 abrogat

§10

Cerinte pentru admiterea in Categoria drepturi

Art. 16 (1) Drepturile emise de un Emitent pot fi admise in Categoria drepturi, indiferent de admiterea sau nu la tranzactionare a actiunilor suport pe o piata administrata de B.V.B.

- a) abrogat;
- b) abrogat;
- c) abrogat;

(2) Drepturile trebuie:

- a) sa fie inregistrate la A.S.F.;
- b) sa fie liber transferabile, emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in cont.

(3) Emitentul drepturilor trebuie:

- a) sa depuna la B.V.B. prin intermediul societatii initatoare toate documentele solicitate;
- b) sa plateasca tarifele datorate B.V.B. in conformitate cu regulile acestuia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.

§11

abrogat

Art. 17 abrogat

§12

Documente necesare admiterii in Categoria drepturi

Art. 18 Pentru a realiza admiterea drepturilor la tranzactionare la B.V.B., Emitentii acestora trebuie sa depuna la B.V.B. prin intermediul unei Societati initatoare, urmatoarele documente, in limba romana sau in limba engleza, cu respectarea reglementarilor A.S.F.:

- a) cererea de admitere la tranzactionare a drepturilor;
- b) prospectul, daca este cazul, in conformitate cu reglementarile C.N.V.M./A.S.F.;
- c) hotararea organului statutar al Emitentului privind majorarea capitalului social si tranzactionarea drepturilor la B.V.B.;
- d) certificatul de inregistrare a drepturilor la A.S.F. (copie);
- e) dovada platii tarifului de procesare;
- f) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§13

Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala actiuni

Art. 19 (1) Actiunile emise de persoane juridice din alte state membre, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:

- a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1;
- b) sa faca obiectul unei solicitari de admitere la tranzactionare, care sa indeplineasca prevederile art. 49 din Regulamentul C.N.V.M. nr.1/2006.

(2) Actiunile emise de persoane juridice din statele nemembre, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:

- a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1;
- b) sa faca obiectul unei solicitari de admitere la tranzactionare, care sa indeplineasca prevederile art. 50 din Regulamentul C.N.V.M. nr.1/2006.

(3) Emitentii actiunilor care vor fi admise la tranzactionare in Categoria Internationala actiuni, din alte state membre si din state nemembre, trebuie:

- a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6 alin. 1, conform legislatiei aplicabile;
- b) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:
  - b1) valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculat la cursul de schimb al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;
  - b2) capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculat la cursul de schimb al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare.

§14

Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala drepturi

Art. 20 (1) Drepturile emise de un Emitent, persoana juridica din alte state membre si din state nemembre, cu actiuni distribuite public, pot fi admise in Categoria Internationala drepturi, daca cel putin o clasa de actiuni ale Emitentului sunt admise la tranzactionare la B.V.B. in Categoria Internationala actiuni.

(2) Drepturile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria Internationala drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7 alin. 2.

(3) Emitentul drepturilor admise la tranzactionare in Categoria Internationala drepturi trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 7 alin. 3.

§15

Documente necesare admiterii in Categoria Internationala actiuni

Art. 21 (1) Emitentii din alte state membre, care solicita admiterea la tranzactionare a actiunilor in Categoria Internationala actiuni, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initatoare, urmatoarele documente in limba romana sau in limba engleza:

- a) cererea de admitere la tranzactionare a actiunilor;
- b) prospectul in vederea admiterii la tranzactionare aprobat de autoritatea competenta din statul membru de origine cu toate amendamentele si anexele (copie);
- c) rezumatul prospectului tradus in limba romana;
- d) abrogat
- e) actul constitutiv actualizat;
- f) abrogat
- g) ultimele 3 situatii financiare anuale insotite de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimele 3 rapoarte anuale (copii);
- h) ultima raportare financiara semestrială, insotita de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimul raport semestrial (copie);
- i) abrogat
- j) decizia organului statutar al Emitentului privind admiterea actiunilor la tranzactionare la B.V.B.;
- k) certificatul de inregistrare a actiunilor la A.S.F. (copie);

- l) declaratia Emitentului privind persoanele desemnate sa tina legatura cu B.V.B.;
- m) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a actiunilor;
- n) dovada platii tarifului de procesare (copie);
- o) abrogat
- p) abrogat
- q) abrogat
- r) lista persoanelor care au acces la informatii privilegiate;
- s) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Emitentii, din statele nemembre, care doresc admiterea la tranzactionare a actiunilor in Categoria Internationala actiuni, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore documentele precizate la alin. 1 lit. a) si lit. c) – s), precum si prospectul in vederea admiterii la tranzactionare insotit de decizia de aprobare de catre A.S.F.

a) – r) abrogat

(3) abrogat

§16

Documente necesare admiterii in Categoria Internationala drepturi

Art. 22 Emitentii care solicita admiterea la tranzactionare a drepturilor in Categoria Internationala drepturi, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, documentele solicitate in limba romana sau limba engleza, astfel:

1. abrogat

2. Emitentii din alte state membre vor depune:

- a) documentul de prezentare sau prospectul aprobat de autoritatea competenta din statul membru de origine, cu toate amendamentele si anexe;
- b) abrogat
- c) documentele prevazute la art. 18, lit. a) si lit. c) – f).

3. Emitentii din statele nemembre vor depune documentele prevazute la art. 18.

Sectiunea 2

Admiterea in Sectorul Titluri de Credit

§1

Cerinte pentru admiterea in Categoria obligatiuni corporative

Art. 23 Obligatiunile unui Emitent, pot fi admise in Categoria obligatiuni corporative, daca:

- a) a incheiat o oferta publica de vanzare de obligatiuni, efectuata in baza unui prospect de oferta aprobat de A.S.F, in vederea admiterii la tranzactionare la B.V.B.;
- b) valoarea imprumutului obligatar este de minim, echivalentul in lei a 200.000 EURO, sau cand este mai mica de 200.000 EURO sa existe o aprobare a A.S.F. de admitere la tranzactionare, in conformitate cu prevederile art. 222 alin. (2) din Legea nr. 297/2004.

Art. 24 (1) Obligatiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria obligatiuni corporative trebuie:

- a) sa fie inregistrate la A.S.F.;
- b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in cont;

(2) abrogat

(3) Emitentul obligatiunilor care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria obligatiuni corporative trebuie:

- a) sa depuna la B.V.B. toate documentele cerute de aceasta;
- b) sa plateasca tarifele B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.;
- c) sa numeasca doua persoane care vor mentine legatura permanenta cu B.V.B.;
- d) sa adere la conditiile si termenii Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a obligatiunilor.

§2

Documente necesare admiterii in Categoria obligatiuni corporative

Art. 25 Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B. in Categoria obligatiuni corporative, emitentii acestora trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente in limba romana sau in limba engleza, cu respectarea reglementarilor A.S.F.:

- a) cererea de admitere la tranzactionare a obligatiunilor;
- b) prospectul insotit de decizia A.S.F. de aprobare a acestuia;
- c) rezumatul prospectului de oferta publica;
- d) abrogat
- e) notificarea intermediarului privind rezultatele inchiderii ofertei publice;
- f) certificatul de inregistrare a obligatiunilor la A.S.F. (copie);
- g) abrogat
- h) decizia organului statutar al Emitentului cu privire la admiterea obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B. (copie);
- i) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a obligatiunilor;
- j) dovada platii tarifului de procesare (copie);
- k) abrogat
- l) declaratia Emitentului privind persoanele desemnate sa tina legatura cu B.V.B.;
- m) abrogat
- n) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§3

abrogat

Art. 26 abrogat

§4

abrogat

Art. 27 abrogat

§5

Pag.74 / 291

abrogat

Art. 28 abrogat

Art. 29 abrogat

§6

abrogat

Art. 30 abrogat

§7

Cerinte pentru admiterea in Categoria obligatiuni municipale

Art. 31 (1) Obligatiunile municipale pentru a fi admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale trebuie sa indeplineasca conditiile din art. 23 si art. 24, alin. 1.

(2) Emitentul obligatiunilor municipale care solicita admiterea la tranzactionare in aceasta categorie trebuie sa indeplineasca cumulativ conditiile prevazute la art. 24, alin. 3.

§8

Documente necesare aditerii in Categoria obligatiuni municipale

Art. 32 Documentele care trebuie depuse la B.V.B., prin intermediul unei Societati initatoare, in vederea aditerii la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale vor fi documentele prevazute la art. 25.

§9

Cerinte pentru admiterea in Categoria titluri de stat

Art. 33 Titlurile de stat sunt de drept admise la tranzactionare in Categoria titluri de stat, la primirea de catre B.V.B. a documentului de emisie si a celorlalte documente cerute de B.V.B.

§10

Documente necesare aditerii in Categoria titluri de stat

Art. 34 Documentele care trebuie depuse de Emitent la B.V.B., in vederea aditerii la tranzactionare in Categoria titluri de stat vor fi documentele prevazute la art. 25 lit. a), f), i) si j, precum si documentul/prospectul de emisie.

§11

Cerinte pentru admiterea in Categoria Internationala obligatiuni

Art. 35 (1) Obligatiunile emise de persoane juridice din alte state membre, care vor fi admise la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 23 lit. b) si art. 24 alin. 1.

(2) Obligatiunile emise de persoane juridice din statele nemembre, care fac obiectul aditerii la tranzactionare in aceasta sectiune, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 23 lit. b) si art. 24 alin. 1.

(3) Emitentul obligatiunilor care vor fi admise la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni, din alte state membre si din state nemembre, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 24 alin. 3.

§12

Documente necesare admiterii in Categoria Internationala obligatiuni

Art. 36 (1) Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni, Emitentii din alte state membre vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente in limba romana sau in limba engleza:

- a) cererea de admitere la tranzactionare a obligatiunilor;
- b) prospectul in vederea admiterii la tranzactionare aprobat de autoritatea competenta din statul membru de origine cu toate amendamentele si anexele (copie);
- c) rezumatul prospectului;
- d) certificatul de inregistrare a obligatiunilor la A.S.F. (copie);
- e) abrogat
- f) decizia organului statutar al Emitentului privind admiterea obligatiunilor la tranzactionare la B.V.B.;
- g) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare la B.V.B. a obligatiunilor;
- h) dovada platii tarifului de procesare (copie);
- i) abrogat
- j) declaratia Emitentului privind persoanele desemnate sa tina legatura cu B.V.B.;
- j¹) abrogat
- k) actul constitutiv actualizat;
- l) abrogat
- m) ultimele 3 situatii financiare anuale insotite de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimele 3 rapoarte anuale (copii);
- n) ultima raportare financiara semestrială insotita de anexele legale din statul de origine al Emitentului, precum si ultimul raport semestrial (copie);
- o) abrogat
- p) abrogat
- q) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Pentru a realiza admiterea obligatiunilor la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni, Emitentii acestora, din statele nemembre, vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, documentele precizate la alin. 1 lit. a) si lit. c) – q), precum si prospectul in vederea admiterii la tranzactionare insotit de decizia A.S.F. de aprobare a acestuia:

§13

Cerinte pentru admiterea in Categoria alte titluri de credit

Art. 37 (1) In Categoria alte titluri de credit pot fi admise la tranzactionare atat obligatiunile ipotecare cat si alte titluri de credit.

(2) Obligatiunile ipotecare care vor fi admise la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa indeplineasca conditiile prevazute la art. 23 si art. 24, alin. 1.

(3) Emitentul obligatiunilor ipotecare care fac obiectul admiterii la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa respecte cerintele prevazute in art. 24, alin. 3.

(4) Cerintele pentru alte titluri de credit privind admiterea la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit vor fi stabilite de B.V.B. ulterior.

§14

Documente necesare admiterii in Categoria alte titluri de credit

Art. 38 (1) Pentru a realiza admiterea obligatiunilor ipotecare la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit, Emitentii acestora vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initatoare, documentele prevazute la art. 25.

(2) Documentele necesare admiterii altor titluri de credit in aceasta categorie vor fi stabilite de B.V.B. ulterior.

Sectiunea 3

Admiterea in Sectorul OPC

§1

Cerinte pentru admiterea in Categoria actiuni

Art. 39 (1) Actiunile care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5 alin. 1 lit. a) si b);

(2) Emitentul sau SAI in cazul societatilor de investitii administrate de o SAI care solicita admiterea actiunilor la tranzactionare in Categoria actiuni trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6 alin. 1 lit. c)-f).

§2

Cerinte pentru admiterea in Categoria unitati de fond

Art. 40 (1) Unitatile de fond pentru a fi admise la tranzactionare in Categoria unitati de fond, trebuie:

a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;
b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in cont;

(2) SAI care solicita in numele Emitentului unitatilor de fond admiterea la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:

a) sa depuna la B.V.B. toate documentele cerute.
b) sa plateasca tarifele datorate B.V.B. in conformitate cu regulile acesteia si sa nu aiba datorii fata de B.V.B.;
c) sa numeasca doua persoane care vor mentine legatura permanenta cu B.V.B.;
d) sa adere la conditiile si termenii Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a unitatilor de fond.

(3) In Categoria unitati de fond vor fi admise la tranzactionare numai unitatile de fond emise de

fondurile inchise de investitii.

§2¹

Cerinte pentru admiterea la tranzactionare in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile

Art. 40¹ (1) In Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile sunt cuprinse titlurile de participare emise de catre OPCVM tranzactionabile cu sediul in alt stat membru si autorizate de autoritatile competente din aceste state, in conformitate cu prevederile legislatiei europene in vigoare, si care sunt admise la tranzactionare pe o piata reglementata din oricare stat membru.

(2) Titlurile de participare la OPCVM tranzactionabile pentru care se solicita admiterea la tranzactionare in Categoria Internationala trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

- a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;
- b) sa fie liber transferabile, platite integral, emise in forma dematerializata, precum si sa fie evidentiabile prin inscriere in cont.

(3) Emitentul unui OPCVM tranzactionabil admis in Categoria Internationala, trebuie sa indeplineasca cerintele prevazute la art. 40 alin. (2), cu exceptia lit. d).

(4) In plus fata de prevederile alin. (3), Emitentul trebuie sa asigure indeplinirea urmatoarelor conditii:

- a) respectarea prevederilor legale incidente cu privire la indicele referinta, precum si faptul ca valoarea acestuia se actualizeaza si disemineaza cel putin zilnic;
- b) se poate asigura direct sau indirect, printr-o entitate responsabila, diseminarea continua a informatiilor cu privire la OPCVM tranzactionabil, in conformitate cu prevederile prezentei Carti;
- c) exista cel putin un Participant care va actiona in calitate de Furnizor de lichiditate in vederea mentinerii lichiditatii, in conformitate cu prevederile Titlului I, Capitolul III²;
- d) autorizarea prospectului de emisiune a OPCVM tranzactionabil este realizata cu respectarea prevederilor reglementarilor comunitare in vigoare.

(5) In cazul in care se solicita admiterea la tranzactionare in Categoria Internationala a unitatilor emise de un sub-fond al unui fond deschis de investitii compus din sub-fonduri, cerintele si documentele prevazute in prezenta sectiune se considera aplicabile respectivului sub-fond.

(6) Cerintele prevazute la alin. (3) se vor aplica si in situatia in care un Participant este desemnat de catre Emitent ca reprezentant al acestuia in vederea intreprinderii demersurilor necesare pentru admiterea la tranzactionare pe piata reglementata administrata de B.V.B.

(7) In functie de modul de organizare si functionare a OPCVM tranzactionabil, prevederile din prezenta Carte referitoare la Emitentul titlurilor de participare se aplica societatii de administrare a investitiilor.

(8) Orice referire la unitatile de fond ale unui OPCVM tranzactionabil din Categoria Internationala vizeaza si actiunile emise de societatile de investitii, daca prezenta Carte nu contine precizari distincte in acest sens.

§2²

Cerinte pentru admiterea la tranzactionare in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile

Art. 40² (1) In Categoria Locala OPCVM tranzactionabile sunt cuprinse titlurile de participare emise de catre OPCVM tranzactionabile cu sediul in Romania si autorizate de CNVM, in

conformitate cu prevederile cadrului legal incident.

(2) Titlurile de participare pentru care se solicita admiterea la tranzactionare in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

- a) sa fie inregistrate la C.N.V.M.;
- b) sa fie liber transferabile, platite integral inainte de inceputul primei sedinte de tranzactionare a acestora, emise in forma dematerializata, precum si sa fie evidentiabile prin inscriere in cont.

(3) Emitentul unui OPCVM tranzactionabil admis in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile, trebuie sa indeplineasca cerintele prevazute la art. 40 alin. (2).

(4) Suplimentar fata de prevederile alin. (3), Emitentul trebuie sa asigure indeplinirea urmatoarelor conditii:

- a) respectarea prevederilor legale incidente cu privire la indicele referinta si iVUAN;
- b) diseminarea continua a informatiilor cu privire la OPCVM tranzactionabil, in conformitate cu prevederile prezentei Carti;
- c) existenta cel putin a unui Participant care va actiona in calitate de Market Maker in vederea mentinerii lichiditatii, in conformitate cu prevederile Titlului I, Capitolul III.

(5) In functie de modul de organizare si functionare a OPCVM tranzactionabil, prevederile din prezenta Carte referitoare la Emitentul titlurilor de participare se aplica societatii de administrare a investitiilor.

§3

Documente necesare adimterii in Categoria actiuni

Art. 41 Emitentul sau S.A.I. in cazul societatilor de investitii administrate de o S.A.I. care solicita admiterea la tranzactionare in Categoria actiuni, va depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente:

a⁰) cererea de admitere la tranzactionare;

- a) prospectul de emisiune redactat in limba romana, insotit de decizia A.S.F. de aprobare a acestuia;
  - b) rezumatul prospectului de emisiune tradus in limba engleza;
  - c) abrogat
  - d) abrogat
  - e) actele constitutive actualizate;
  - f) abrogat
  - g) abrogat
  - h) hotararea organului statutar al Emitentului sau al S.A.I. in cazul societatilor de investitii administrate de o S.A.I. cu privire la admiterea actiunilor la tranzactionare la B.V.B.;
  - i) certificatul de inregistrare a actiunilor eliberat de A.S.F.;
  - j) ultimele 3 situatii financiare anuale (copii);
  - k) ultimele 3 rapoarte ale auditorilor financiari de certificare a situatiei financiare anuale;
  - l) ultimele 3 rapoarte anuale ale administratorilor;
  - m) abrogat
  - n) ultimele 3 rapoarte anuale ale Emitentului, intocmite conform reglementarilor C.N.V.M./A.S.F.;
  - o) ultima raportare financiara semestrială (copie),
- insotite de:

1. ultimul raport semestrial al administratorilor (raportul de gestiune);
2. raportul semestrial al Emitentului, intocmit conform reglementarilor C.N.V.M./A.S.F.;

- p) declaratia Emitentului privind persoanele de legatura cu B.V.B.;
- p¹) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare;
- q) abrogat
- r) abrogat
- s) abrogat
- t) dovada platii tarifului de procesare;
- u) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§4

Documente necesare admiterii in Categoria unitati de fond

Art. 42 S.A.I. care solicita in numele Emitentului unitatilor de fond admiterea la tranzactionare in Categoria unitati de fond va depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente:

- a⁰) cererea de admitere la tranzactionare;
- a) prospectul de emisiune redactat in limba romana, insotit de decizia A.S.F. de aprobare a acestuia;
- b) rezumatul prospectului de emisiune tradus in limba engleza;
- c) formularul de subscriere si formularul de rascumparare;
- d) documentele de constituire ale Emitentului;
- e) abrogat
- f) abrogat
- g) abrogat
- h) abrogat
- i) abrogat
- j) hotararea organului statutar al S.A.I. cu privire la admiterea la tranzactionare la B.V.B. a unitatilor de fond;
- k) certificatul de inregistrare a unitatilor de fond eliberat de A.S.F.;
- k¹) angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare;
- k²) declaratia Emitentului privind persoanele desemnate sa tina legatura cu B.V.B.;
- l) dovada platii tarifului de procesare;
- m) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§5

Documente necesare admiterii in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile

Art. 42⁰⁽¹⁾ (1) Emitentul care solicita admiterea la tranzactionare a titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabil din Categoria Internationala va depune, prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente, cu respectarea legislatiei in vigoare:

- a) cererea, in original, cu privire la admiterea la tranzactionare a titlurilor de participare pe piata reglementata administrata de B.V.B. care sa cuprinda cel putin urmatoarele elemente:
  1. detalii cu privire la identificarea OPCVM tranzactionabil, in functie de modul de organizare a OPCVM tranzactionabil: denumire, sediu social, tip de entitate (cu sau fara personalitate juridica), cod de identificare, reprezentanti legali (daca este cazul);
  2. detalii cu privire la identificarea SAI, dupa caz, si a depozitarului activelor (denumire, sediu social, cod de identificare, reprezentanti legali, autoritatea competenta emitenta a autorizatiei de functionare);
  3. urmatoarele informatii cu privire la emisiunea de titluri, fara a se limita la: codul ISIN,

detalii privind emisiunea (tip, forma, data emiterii, etc), valoarea activului net si numarul de titluri de participante la data depunerii cererii de admitere;

4. denumirea firmei de investitii cu care Emitentul are contract in vederea indeplinirii obiectivului fondului si care actioneaza in calitate de formator de piata pentru titlurile de participare din piata initiala a acestora;
  5. denumirea pietei initiale pe care se tranzactioneaza titlurile de participare;
  6. denumirea Participantului care va asigura mentinerea lichiditatii pietei pentru titlurile de participare respective, in baza obtinerii calitatii de Furnizor de lichiditate;
  7. entitatea responsabila cu operatiunile de raportare, inclusiv cele corespunzatoare valorii unitare a activului net;
  8. persoanele de legatura cu B.V.B., precum si datele de contact ale acestora;
  9. denumirea autoritatii competente din statul membru de origine care a autorizat OPCVM-ul tranzactionabil;
  10. pagina de internet pe care se publica valoarea unitara indicativa a activului net corespunzatoare OPCVM tranzactionabil.
- b) ultima versiune a prospectului de emisiune, precum si ultima versiune a informatiilor cheie destinate investitorilor/prospectului de emisiune simplificat, dupa caz, autorizate de autoritatea competenta, ultima versiune a regulilor de functionare sau a actului constitutiv ale OPCVM-ului tranzactionabil, dupa caz (copie);
  - c) detalii cu privire la compozitia indicelui referinta la momentul depunerii cererii, detalii privind entitatea care calculeaza si disemineaza indicele referinta, frecventa actualizarii si a diseminarii datelor;
  - d) cel mai recent raport anual, respectiv semestrial (copie);
  - e) documentul / atestatul emis de autoritatea competenta din statul membru de origine prin care se certifica faptul ca respectivul OPCVM indeplineste conditiile legislatiei nationale respective, armonizata cu legislatia comunitara (copie);
  - f) documentul care evidentiaza faptul ca organul statutar a hotarat admiterea la tranzactionare in cadrul B.V.B.;
  - g) certificatul de inregistrare emis de C.N.V.M. (copie);
  - h) acordul Depozitarului Central cu privire la asigurarea conditiilor pentru desfasurarea operatiunilor pre si post-tranzactionare specifice titlurilor de participare respective (copie);
  - i) dovada platii tarifului corespunzator;
  - j) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Documentele prevazute la alin. (1) vor fi transmise respectand prevederile legale in vigoare referitoare la limba.

(3) Informatiile prevazute la alin. (1), lit. a), pct. 1, 2, 4 si 9, precum si la lit. c) se considera furnizate in situatia in care acestea sunt incluse in prospectul de emisiune.

(4) Orice modificare cu privire la documentele mentionate la alin. (1), survenita intre momentul depunerii cererii de admitere la tranzactionare si data inceperii tranzactionarii, trebuie transmisa B.V.B. cu promptitudine, in termen de cel mult 2 zile lucratoare, daca BVB nu decide altfel, cu exceptia informatiilor referitoare la numarul de titluri de participare si valoarea unitara a activului net prevazute la alin. (1), lit. a), pct. 3.

(5) Societatea initiatore poate obtine, cu respectarea conditiilor prevazute la Capitolul III², Titlul I, calitatea de Furnizor de lichiditate pentru titlurile de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala.

§6

Documente necesare admiterii in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile

Art. 42⁰⁽²⁾ (1) Emitentul care solicita admiterea la tranzactionare a titlurilor de participare in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile va depune, prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente, cu respectarea legislatiei in vigoare:

- a) cererea, in original, cu privire la admiterea la tranzactionare a titlurilor de participare pe piata reglementata administrata de B.V.B. care sa cuprinda cel putin urmatoarele elemente:
  1. detalii cu privire la identificarea OPCVM tranzactionabil, in functie de modul de organizare a OPCVM tranzactionabil: denumire, sediu social, tip de entitate (cu sau fara personalitate juridica), cod de identificare, reprezentanti legali (daca este cazul);
  2. detalii cu privire la identificarea SAI, dupa caz, si a depozitarului activelor (denumire, sediu social, cod de identificare, reprezentanti legali);
  3. urmatoarele informatii cu privire la emisiunea de titluri, fara a se limita la acestea: codul ISIN, detalii privind emisiunea (tip, forma, data emiterii, etc), valoarea activului net si numarul de titluri de participare ce vor fi disponibile la tranzactionare in prima zi de tranzactionare a acestora;
  4. denumirea Participantului care va asigura mentinerea lichiditatii pietei pentru titlurile de participare respective, in baza obtinerii calitatii de Market Maker si dovada existentei contractului incheiat cu acesta;
  5. persoanele de legatura cu B.V.B., precum si datele de contact ale acestora;
- b) ultima versiune a prospectului de emisiune, aprobat de C.N.V.M., precum si ultima versiune a prospectului de emisiune simplificat, aprobat de C.N.V.M., dupa caz, ultima versiune a regulilor de functionare sau a actului constitutiv ale OPCVM-ului tranzactionabil, aprobate de C.N.V.M., dupa caz (copie);
- c) detalii cu privire la compozitia indicelui referinta la momentul depunerii cererii, precum si cu privire la componenta/componentele care au o pondere individuala/cumulata semnificativa in compozitia indicelui si pot conduce la suspendarea temporara a obligatiilor Market Makerului;
- d) denumirea Participantului autorizat implicat in procesul de emisiune si rascumparare a titlurilor de participare respective, precum si dovada existentei contractului incheiat cu acesta;
- e) cel mai recent raport anual, respectiv semestrial (copie), daca OPCVM-ul tranzactionabil, Categoria locala, s-a aflat in activitate pentru o perioada suficienta de timp pentru a emite astfel de rapoarte;
- f) documentul care evidentiaza faptul ca organul statutar al Emitentului a hotarat admiterea la tranzactionare in cadrul B.V.B.;
- g) certificatul de inregistrare emis de C.N.V.M. (copie);
- h) acordul Depozitarului Central cu privire la asigurarea conditiilor pentru desfasurarea operatiunilor pre si post-tranzactionare specifice titlurilor de participare respective (copie);
- i) dovada platii tarifului corespunzator la B.V.B.;
- j) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

(2) Informatiile prevazute la alin. (1) se considera furnizate in situatia in care acestea sunt incluse in prospectul de emisiune.

(3) Orice modificare cu privire la documentele mentionate la alin. (1), survenita intre momentul depunerii cererii de admitere la tranzactionare si data inceperii tranzactionarii, trebuie transmisa B.V.B. cu promptitudine, in termen de cel mult 2 zile lucratoare, daca BVB nu decide altfel, cu exceptia informatiilor referitoare la numarul de titluri de participare si valoarea unitara a activului net prevazute la alin. (1), lit. a), pct. 3.

(4) Societatea initiatore poate obtine, cu respectarea conditiilor prevazute la Capitolul III¹, Titlul I,

calitatea de Market Maker pentru titlurile de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Locala.

Sectiunea 3¹

Admiterea in Sectorul Produse Structurate

§1

Prevederi generale

Art. 42¹ (1) Admiterea la tranzactionare a produselor structurate consta in urmatoarele etape:

- a) admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate, in baza hotararii Consiliului Bursei;
- b) admiterea la tranzactionare a fiecarei emisiuni individuale de produse structurate, in baza deciziei Directorului General.

(2) In cazul in care Emitentul detine calitatea de Participant, Societate initatoare si Furnizor de lichiditate in sensul prevederilor Capitolului III² din Titlul I, prevederile prezentei sectiuni se aplica in mod corespunzator.

§2

Cerinte pentru admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate

Art. 42² (1) Cerintele privind admiterea de principiu la tranzactionare a produselor structurate care urmeaza sa fie emise de un Emitent in baza unui program cadru de oferta, sunt urmatoarele:

- a) sa constituie obiectul unui prospect de baza;
- b) sa fie liber transferabile;
- c) sa fie emise in forma dematerializata si evidentiata prin inscriere in cont.

(2) Emitentul produselor structurate are urmatoarele obligatii:

- a) sa depuna la B.V.B. documentele solicitate prin intermediul Societatii initatoare;
- b) sa achite tarifele datorate B.V.B. conform listei de tarife si comisioane in vigoare;
- c) sa nu aiba datorii scadente neonorate fata de B.V.B.;
- d) sa informeze B.V.B. cu privire la orice aprobare, de catre autoritatea competenta a modificarilor ulterioare ale prospectului de baza si/sau a documentelor de completare a prospectului de baza;
- e) alte cerinte pe care B.V.B. le considera necesare, dupa caz.

§3

Documente necesare aditerii de principiu la tranzactionare a produselor structurate

Art. 42³ In vederea aditerii de principiu a instrumentelor financiare in Sectorul Produse Structurate, un Emitent va depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initatoare, urmatoarele documente:

- a) cererea de admitere de principiu la tranzactionare a produselor structurate care urmeaza sa fie emise in baza programului cadru de oferta care sa cuprinda cel putin urmatoarele elemente:
  - i. declaratia de reprezentare a Emitentului de catre Societatea initatoare in relatia cu B.V.B., in vederea indeplinirii procedurilor de admitere la tranzactionare in Sectorul Produse Structurate, in conditiile prevazute de prospectul de baza si de documentele de completare a

- acestui;
- ii. angajamentul privind publicarea si mentinerea pe website-ul propriu al Emitentului a prospectului de baza, documentelor de completare a acestuia, precum si a informatiilor specifice de tranzactionare;
  - iii. angajamentul privind mentinerea lichiditatii pietei, fie in mod direct, in situatia in care este si Participant, fie prin intermediul unui alt Participant desemnat de catre acesta si agreat de B.V.B.;
  - iv. doua persoane care vor mentine legatura cu B.V.B..
  - v. evaluarea din partea unei agentii de rating recunoscute pe plan international, daca aceasta evaluare exista sau, dupa caz, declaratia Emitentului ca o astfel de evaluare nu exista;
- b) copie a prospectului de baza in limba romana, aprobat de CNVM, in cazul in care prospectul de baza este aprobat de CNVM, sau, dupa caz, copie a prospectului de baza, in limba engleza, aprobat de autoritatea competenta dintr-un alt stat membru si notificat CNVM;
  - c) copie a deciziei de aprobare a prospectului de baza emisa de CNVM, pentru prospectele aprobate de CNVM sau documentul similar emis de autoritatea competenta dintr-un alt stat membru, pentru prospectele aprobate de aceasta;
  - d) dovada ca CNVM a fost notificata cu privire la aprobarea prospectului de baza de catre o autoritate competenta dintr-un alt stat membru, dupa caz;
  - e) sumarul prospectului tradus in limba romana, sau dupa caz, documentul de prezentare in limba romana, care va include cel putin urmatoarele: informatii despre Emitent, informatii generale despre produsele structurate, riscuri generale asociate Emitentului si/sau riscuri specifice produselor structurate, in cazul prospectelor aprobate de o autoritate competenta dintr-un alt stat membru sau sumarul prospectului tradus in limba engleza, pentru prospectele in limba romana aprobate de A.S.F.;
  - f) acordul Depozitarului Central cu privire la asigurarea conditiilor pentru desfasurarea operatiunilor pre si post tranzactionare specifice produselor structurate;
  - g) copie a ultimului raport financiar anual sau semestrial al Emitentului, in cazul in care respectivele informatii financiare nu sunt cuprinse deja in prospectul de baza sau daca Emitentul nu are admise deja la tranzactionare alte instrumente financiare in cadrul B.V.B.;
  - h) dovada platii tarifului corespunzator;
  - i) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

§4

Documente in vederea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate

Art. 42⁴ (1) In vederea admiterii la tranzactionare a unei emisiuni individuale in cadrul Sectorului Produselor Structurate, un Emitent va depune la B.V.B. prin intermediul Societatii initiatore, urmatoarele documente:

- a) cerere de admitere la tranzactionare a unei emisiuni individuale;
- b) copie a documentelor de completare a prospectului de baza, inclusiv parametrii si elementele specifice emisiunii individuale, aprobate de catre CNVM sau de catre o autoritate competenta dintr-un alt stat membru, dupa caz. Documentele respective vor fi furnizate B.V.B. in limba romana sau in limba engleza;
- c) certificatul de inregistrare a emisiunii respective la CNVM;
- d) angajamentul de mentinere a serviciilor de Furnizor de lichiditate, in baza contractului incheiat de Furnizorul de lichiditate cu B.V.B., in vederea indeplinirii cerintelor referitoare la parametrii stabiliti de B.V.B. pentru respectiva emisiune individuala;

e) oricare alte documente sau informatii pe care B.V.B. le considera necesare in vederea admiterii unei emisiuni individuale de produse structurate.

(2) In functie de parametri si elementele specifice ale emisiunii individuale de produse structurate, B.V.B. va aplica, in mod corespunzator, prevederile referitoare la cerintele, documentele si procedura aferenta.

Secțiunea 3²

Admiterea in Sectorul Alte Instrumente Financiare Internationale

Art. 42⁵ (1) Instrumentele financiare care vor fi admise in acest sector vor fi incadrate in una din urmatoarele doua categorii:

- a) Categoria A – instrumente financiare asimilabile titlurilor de capital,
- b) Categoria B – instrumente financiare asimilabile titlurilor de creanta.

§1

Cerinte pentru admiterea in Categoria A

Art. 42⁶ (1) Instrumentele financiare emise de persoane juridice din alte state membre, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:

- a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1;
- b) sa faca obiectul unei solicitari de admitere la tranzactionare, care sa indeplineasca prevederile art. 49 din Regulamentul C.N.V.M. nr.1/2006.

(2) Instrumentele financiare emise de persoane juridice din statele nemembre, care fac obiectul admiterii la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie:

- a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 5, alin. 1;
- b) sa faca obiectul unei solicitari de admitere la tranzactionare, care sa indeplineasca prevederile art. 50 din Regulamentul C.N.V.M. nr.1/2006.

(3) Emitentii instrumentelor financiare care vor fi admise la tranzactionare in Categoria A, din alte state membre si din state nemembre, trebuie:

- a) sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute in art. 6 alin. 1, conform legislatiei aplicabile;
- b) sa indeplineasca una din urmatoarele conditii alternative:
  - b1)** valoarea capitalurilor proprii din ultimul exercitiu financiar sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculata la cursul de schimb al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare;
  - b2)** capitalizarea anticipata sa fie de cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO calculata la cursul de schimb al B.N.R. din data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere la tranzactionare.

§2

Documente necesare admiterii in Categoria A

Art. 42⁷ Emitentii din alte state care solicita admiterea la tranzactionare a instrumentelor financiare in Categoria A, vor depune la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, documentele prevazute la art. 36 alin. (1) sau (2) dupa caz, insotite de lista prevazuta la art. 21 alin. (1) lit. r).

§3

Cerinte pentru admiterea in Categoria B

Art. 42⁸ Instrumentele financiare emise de persoane juridice din alte state membre si din state nemembre, pentru a fi admise la tranzactionare in aceasta categorie, trebuie sa indeplineasca cumulativ cerintele prevazute la art. 23 lit. b) si art. 24 alin. 1 si alin. 3.

§4

Documente necesare admiterii in Categoria B

Art. 42⁹ Pentru a realiza admiterea instrumentelor financiare la tranzactionare in Categoria B, Emitentii din alte state vor trebui sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initatoare, documentele prevazute la art. 36 alin. (1) sau (2) dupa caz.

(2) abrogat

Sectionea 4

Proceduri privind admiterea la tranzactionare

§1

Proceduri privind admiterea la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat

Art. 43 Cererea de admitere la tranzactionare a drepturilor si titlurilor de stat insotita de documentatia aferenta se depune la B.V.B., urmand ca, in termen de maximum 10 zile de la data depunerii de catre Emitent a tuturor documentelor solicitate de B.V.B. sa fie emisa decizia Directorului General privind admiterea la tranzactionare.

§2

Proceduri privind admiterea la tranzactionare a instrumentelor financiare

Art. 44 (1) Societatea initatoare va depune la B.V.B. documentele inainte de a le depune la A.S.F., insotite de o cerere prealabila de admitere la tranzactionare, in vederea obtinerii acordului prealabil, urmand ca in termen de maximum 10 zile de la data depunerii tuturor documentelor solicitate de B.V.B. sa fie emis acordul prealabil.

(2) abrogat

(3) Pentru situatiile in care este necesar ca prospectul sa fie aprobat de A.S.F., B.V.B. va putea demara procedura de admitere la tranzactionare a instrumentelor financiare pe baza documentelor mentionate la alin. (1), urmand ca in termen de cel mult o luna de la data depunerii tuturor documentelor solicitate de B.V.B., Consiliul Bursei sa adopte o hotarare de admitere sau neadmitere a instrumentelor la tranzactionare.

(4) abrogat

(5) abrogat

(6) abrogat

(7) Consiliul Bursei este singurul organ competent sa decida cu privire la admiterea sau neadmiterea instrumentelor financiare ale unui Emitent la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., in baza avizului Comisiei de Admitere la Tranzactionare.

(7¹) Consiliul Bursei este abilitat ca, la propunerea Comisiei de Admitere la Tranzactionare, prin Hotararea emisa, sa acorde derogari de la obligatia indeplinirii unor prevederi referitoare la cerintele de admitere la tranzactionare pe piata reglementata, daca cerintele respective nu sunt stabilite de

Legea nr. 297/2004 și de reglementările emise de C.N.V.M./A.S.F. în aplicarea acesteia și dacă în opinia membrilor Consiliului Bursei, va exista o piață adecvată pentru respectivele acțiuni și emitentul este capabil să îndeplinească obligațiile de raportare prevăzute în legislația pieței de capital.

(8) Îndeplinirea setului de cerințe nu atrage eo ipso aprobarea cererii de admitere a instrumentelor financiare la tranzacționare.

(9) Susținerea cererii de admitere la tranzacționare a instrumentelor financiare ale respectivului Emitent în fața Comisiei de Admitere la Tranzacționare se face de către Societatea inițitoare și de Emitent sau numai de către Emitent, după caz, prin reprezentantul sau legal, care vor fi invitați la respectiva sedință.

(10) abrogat

(11) Hotărârea Consiliului Bursei se pune în executare ulterior încheierii de către Emitent a contractului corespunzător cu depozitarul central.

Art. 44¹ (1) În sensul prevederilor art. 44, admiterea la tranzacționare echivalează cu admiterea de principiu la tranzacționare, în cazul produselor structurate.

(2) Admiterea de principiu la tranzacționare a produselor structurate nu presupune admiterea la tranzacționare în mod automat a emisiunilor individuale de produse structurate, Emitentul urmând a aplica pentru admiterea la tranzacționare a fiecărei emisiuni individuale, prin Societatea inițitoare în conformitate cu prevederile prezentului capitol.

(3) Emitentul, prin Societatea inițitoare, va transmite B.V.B., în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 1 zi lucrătoare, orice actualizare cu privire la elementele specifice ale unei emisiuni individuale, precum și documentația aferentă.

(4) B.V.B. nu își asumă nicio răspundere pentru acuratețea și caracterul complet al datelor prezentate B.V.B. precum și al obligațiilor de informare cuprinse în documentele furnizate de Emitent și/sau Societatea inițitoare.

§3

Procedura privind admiterea la tranzacționare a unei emisiuni individuale de produse structurate

Art. 44² (1) Admiterea la tranzacționare a unei emisiuni individuale de produse structurate, în baza unui prospect de bază, este de competența Directorului General.

(2) abrogat

(3) abrogat

(4) B.V.B. va comunica Societății Inițitoare, în termen de cel mult 5 zile de la data depunerii documentației complete, decizia privind admiterea la tranzacționare a emisiunii individuale respective.

(5) B.V.B. va disemina prin intermediul website-ului propriu informațiile relevante referitoare la începerea tranzacționării emisiunii respective.

(6) B.V.B. nu poate fi ținută răspunzătoare pentru corectitudinea sau caracterul complet al informațiilor furnizate de Emitent sau de către Societatea inițitoare aferente admiterii la tranzacționare a unei emisiuni individuale de produse structurate.

(7) Directorul General al B.V.B. poate respinge aprobarea admiterii la tranzacționare a unei emisiuni individuale de produse structurate, în situația în care se considera că nu pot fi îndeplinite condițiile pentru asigurarea cadrului legal și tehnico-operational aferent tranzacționării respectivei emisiuni.

(8) Decizia menționată în alin. (4) se pune în executare ulterior încheierii de către Emitent a contractului

corespunzator cu depozitarul central.

Art. 44³ (1) Pentru fiecare emisiune admisa la tranzactionare pe piata reglementata, BVB percepe tariful de admitere corespunzator unei emisiuni individuale de produse structurate.

(2) Plata tarifului de admitere a unei emisiuni individuale de produse structurate se realizeaza in conformitate cu prevederile Listei de tarife si comisioane in vigoare.

CAPITOLUL III

PROMOVAREA SI RETROGRADAREA

Sectiunea 1

Cerinte de promovare

Art. 45 (1) Pot fi incluse in Categoria Premium, la propunerea B.V.B. actiunile emitentilor, inclusiv ale societatilor de investitii financiare, cu acordul emitentului, care indeplinesc cel putin una din urmatoarele conditii:

a) emitentul se numara printre cele mai lichide companii determinate in baza coeficientului de lichiditate, calculat de B.V.B., numarul companiilor sau valoarea minima a coeficientului de lichiditate fiind stabilite de B.V.B.; coeficientul de lichiditate pentru fiecare simbol se calculeaza conform Manualului indicelui BET astfel:

$$\text{Coeficient lichiditate} = \frac{\sum_{j \in \{1,3,6,9,12\}}^{i=1,N} Av_{i,j} \times j}{31}$$

unde:

$Av_{i,j}$: Ponderea pe care o detine valoarea tranzactiilor pe simbolul i in valoarea totala a tranzactiilor pentru simbolurile pietei reglementate, in intervalul de timp j (1 luna, 3 luni, 6 luni, 9 luni, 12 luni). Sunt luate in calcul numai tranzactiile realizate pe segmentul “Regular” al pietei.

j : Intervalul de timp pentru care se calculeaza $Av_{i,j}$
sau

b) media capitalizarii free-float-ului emitentului pe ultimele 3 luni este mai mare decat o anumita valoare stabilita de B.V.B.;

sau

c) alti emitenti care nu se incadreaza in criteriile prevazute la lit. a) sau b) dar au un coeficient de lichiditate mai mare decat un prag stabilit de B.V.B., cu conditia ca emitentul sa aiba incheiat un contract cu un market maker pentru sustinerea lichiditatii pietei actiunilor emise;

d)abrogat;

e)abrogat;

f)abrogat;

g)abrogat;

h)abrogat;

- (2) Consiliul Bursei va stabili pragurile corespunzatoare pentru criteriile mentionate la alin. (1).
 (3) Consiliul Bursei poate delega Directorului General al B.V.B. prerogativele prevazute la alin. (2).”

Sectiunea 2

Documente necesare promovarii

Art. 46 Pentru a realiza promovarea actiunilor in Categoria Premium, , Emitentul acestora trebuie sa depuna la B.V.B., prin intermediul unei Societati initiatore, urmatoarele documente:

- a) cererea de promovare insotita de contractul de market maker pentru sustinerea lichiditatii actiunilor, daca e cazul;
- b) decizia organelor de conducere ale Emitentului cu privire la promovarea actiunilor in Categoria Premium actiuni;
- c) dovada platii tarifului de procesare;
- d) abrogat
- e) oricare alte documente pe care B.V.B. le considera necesare.

Sectiunea 3

Proceduri privind promovarea

Art. 47 (1) Cererea de promovare insotita de documentele mentionate la art. 46 se depune la B.V.B. urmand ca in termen de cel mult o luna de la data depunerii tuturor documentelor solicitate de B.V.B. Directorul General sa adopte o decizie de admitere sau respingere a promovarii in Categoria Premium actiuni.

- (2) abrogat
- (3) abrogat
- (4) abrogat
- (5) abrogat
- (6) abrogat
- (7) abrogat
- (8) Indeplinirea setului de cerinte nu atrage eo ipso promovarea actiunilor.
- (9) abrogat
- (10) abrogat

(11) Inceperea tranzactionarii in Categoria Premium se va realiza la data stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B., cu luarea in considerare a prevederilor art. 117.

Sectiunea 4

Cazuri de retrogradare

Art. 48 (1) Directorul General al B.V.B. poate decide retrogradarea actiunilor oricarui Emitent admise la tranzactionare din Categoria Premium in Categoria Standard, in cazul in care:

- a) Emitentul nu respecta cerintele de mentinere in Categoria Premium;
- b) abrogat;
- c) Emitentul a intrat in procedura insolventei.

(2) abrogat.

Art. 49 abrogat

Secțiunea 5

Proceduri privind retrogradarea

Art. 50 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va analiza anual, precum și la solicitarea Directorului General al B.V.B., respectarea cerințelor de menținere în Categoria Premium acțiuni.

(2) B.V.B. va informa Emitentul ale cărui acțiuni au fost admise/promovate în Categoria Premium și care nu mai îndeplinește condițiile de menținere corespunzătoare asupra situației constatate și va putea acorda un termen pentru remedierea situației; B.V.B. va putea prelungi termenul acordat în condițiile în care apreciază ca există premise rezonabile pentru remedierea situației.

(3) Directorul General este în drept să decida retrogradarea acțiunilor din Categoria Premium în categoria Standard dacă, după termenul acordat, situația nu a fost remediată și va informa Emitentul asupra acestei decizii.

(4) abrogat

(5) Începerea tranzacționării în Categoria Standard acțiuni se va realiza la data stabilită prin decizia Directorului General al B.V.B.

(6) Acțiunile unui Emitent, retrogradate în Categoria Standard acțiuni vor putea fi ulterior promovate numai cu respectarea reglementărilor B.V.B. incidente în materia promovării.

CAPITOLUL IV

MENTINEREA LA TRANZACȚIONARE

Secțiunea 1

Mentinererea în Sectorul Titluri de Capital

§1

Mentinererea în Categoria Premium acțiuni

Art. 51 (1) Acțiunile admise la tranzacționare în Categoria Premium acțiuni trebuie să respecte cerințele pentru admiterea la tranzacționare în Categoria Premium acțiuni prevăzute în art. 5 și art. 45.

(2) Emitenții care au acțiunile admise la tranzacționare în Categoria Premium acțiuni trebuie:

- a) să respecte prevederile art. 2;
- b) să achite tariful de menținere la tranzacționare;
- c) să realizeze furnizarea informațiilor cerute de B.V.B., informând permanent și pe deplin publicul atât despre evenimentele importante, cât și despre deciziile ce pot afecta prețul acțiunilor;
- d) să facă plata dividendelor fără privilegii și fără discriminări prin stabilirea unor criterii juste și echitabile;

(3) abrogat

(4) abrogat

(5) abrogat

(6) abrogat

§2

abrogat

Art. 52 abrogat

§3

Mentinerea in Categoria Standard actiuni

Art. 53 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria Standard actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art.10 alin. (1) lit. a) si b).

(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria Standard actiuni trebuie:

- a)** sa respecte prevederile art. 2;
- b)** sa achite tariful de mentinere la tranzactionare ;
- c)** sa realizeze furnizarea informatiilor cerute de B.V.B., informand permanent si pe deplin publicul atat despre evenimentele importante, cat si despre deciziile ce pot afecta pretul actiunilor ;
- d)** sa faca plata dividendelor fara privilegii si fara discriminari prin stabilirea unor criterii juste si echitabile.

(3) abrogat

§4

Mentinerea in Categoria Internationala actiuni

Art. 54 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria Internationala actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 19 alin. 1 si 2.

(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria Internationala actiuni trebuie:

- a)** sa respecte prevederile art. 2 si art. 19 alin. 3;
- b)** sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d).

(3) Prin derogare de la art. 19, alin. (3), pentru mentinerea in Categoria Internationala actiuni Emitentul trebuie sa indeplineasca una din urmatoarele cerinte alternative:

- a)** valoarea capitalurilor proprii ale Emitentului reprezinta cel putin echivalentul in lei a 1 milion EURO sau
- b)** media capitalizarii bursiere pe ultimele 6 luni este de cel putin 1 milion EURO.

Sectionea 2

Mentinerea in Sectorul Titluri de Credit

§1

abrogat

Art. 55 abrogat

§2

Mentinerea in Categoria obligatiuni corporative

Art. 56 (1) Obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni corporative trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 24.

- (2) Emitentii care au obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni corporative trebuie:
- a) sa respecte prevederile art. 2;
  - b) sa achite tariful de mentinere la tranzactionare;
  - c) sa realizeze furnizarea informatiilor cerute de B.V.B., informand permanent si pe deplin publicul atat despre evenimentele importante, cat si despre deciziile ce pot afecta pretul obligatiunilor.

§3
abrogat

Art. 57 abrogat

§4
Mentinerea in Categoria obligatiuni municipale

- Art. 58 (1)** Obligatiunile municipale admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 31 alin. 1.
- (2) Emitentii care au obligatiunile municipale admise la tranzactionare in Categoria obligatiuni municipale trebuie:
- a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 31, alin. 2;
  - b) sa respecte prevederile art. 56, alin. 2, lit. b) si c).

§5
Mentinerea in Categoria titluri de stat

Art. 59 Emitentii care au titlurile de stat admise la tranzactionare in Categoria titluri de stat trebuie sa respecte prevederile art. 56, alin. 2, lit. b) si c).

§6
Mentinerea in Categoria Internationala obligatiuni

- Art. 60 (1)** Obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 35 alin. 1 si 2.
- (2) Emitentii care au obligatiunile admise la tranzactionare in Categoria Internationala obligatiuni trebuie:
- a) sa respecte prevederile art. 2 si art. 35, alin. (3);
  - b) sa respecte prevederile art. 56, alin. 2, lit. b) si c).

§7
Mentinerea in Categoria alte titluri de credit

- Art. 61 (1)** Obligatiunile ipotecare admise la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 37, alin. 2.
- (2) Emitentii care au obligatiunile ipotecare admise la tranzactionare in Categoria alte titluri de credit trebuie sa respecte prevederile art. 37, alin. 3.

Sectiunea 3

Mentinerea in Sectorul OPC

§1

Mentinerea in Categoria actiuni

Art. 62 (1) Actiunile admise la tranzactionare in Categoria actiuni trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 39, alin. 1.

(2) Emitentii care au actiunile tranzactionate in Categoria actiuni trebuie:

- a)** sa respecte prevederile art. 2 si art. 39, alin. 2;
- b)** sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d).

§2

Mentinerea in Categoria unitati de fond

Art. 63 (1) Unitatile de fond admise la tranzactionare in Categoria unitati de fond trebuie sa respecte cerintele pentru mentinerea la tranzactionare prevazute in art. 40, alin. 1.

(2) Emitentii care au unitatile de fond tranzactionate in Categoria unitati de fond trebuie:

- a)** sa respecte prevederile art. 2 si art. 40, alin. 2;
- b)** sa respecte prevederile art. 51 alin. 2 lit. b)-d), in mod corespunzator.

§3

Mentinerea in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile

Art. 63⁽⁰⁾¹ In vederea mentinerii la tranzactionare a titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala, vor fi respectate in mod corespunzator:

- a)** prevederile art. 2;
- b)** cerintele si conditiile prevazute la art. 40¹;
- c)** prevederile art. 51 alin. (2) lit. b)- d).

§4

Mentinerea in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile

Art. 63⁽⁰⁾² In vederea mentinerii la tranzactionare a titlurilor de participare Categoria Locala OPCVM tranzactionabile, vor fi respectate in mod corespunzator:

- a)** prevederile art. 2;
- b)** cerintele si conditiile prevazute la art. 40²;
- c)** prevederile art. 51 alin. (2) lit. b)- d).

Sectiunea 3¹

Mentinerea in Sectorul Produse Structurate

Art. 63¹ (1) Produsele structurate admise la tranzactionare in baza unui program cadru de oferta trebuie sa respecte cerintele prevazute la alin. (1) al art. 42² din prezentul Titlu.

(2) Obligatiile Emitentilor de produse structurate admise la tranzactionare pe piata reglementata sunt:

- a)** sa respecte prevederile mentionate in cadrul Sectiunii 3¹ a Capitolului II din prezentul Titlu;
- b)** sa achite tariful corespunzator, in conformitate cu lista de tarife si comisioane in vigoare;
- c)** alte conditii pe care B.V.B. le considera necesare.

Secțiunea 4

Proceduri privind mentinerea

Art. 64 (1) Departamentul de specialitate al B.V.B. va face anual, precum și la solicitarea Directorului General al B.V.B. analiza respectării cerințelor de mentinere la tranzacționare a instrumentelor financiare admise la tranzacționare la B.V.B.

(2) abrogat

(3) B.V.B. poate include în Lista de Monitorizare Emitenții care se afla în una din următoarele situații:

- a) nu mai îndeplinesc condițiile de mentinere la tranzacționare;
- b) au intrat în procedura de retragere de la tranzacționare;
- c) se afla într-una din situațiile prevăzute în prezentul Titlu care pot conduce la demararea procedurilor de retragere de la tranzacționare.

(4) Emitenții înscrși în Lista de monitorizare trebuie:

- a) să ia măsurile necesare în vederea eliminării motivelor care au condus la înscrierea în Lista de Monitorizare;
- b) să informeze B.V.B. cu privire la orice nou element care are legătură cu motivul pentru care au fost înscrși în Lista de Monitorizare;
- c) să respecte toate obligațiile legale și regulamentare cu privire la informarea periodică și continuă.

(5) B.V.B. este singura abilitată să retragă un Emitent din Lista de monitorizare, în momentul în care cauzele care au condus la monitorizare au fost înlăturate în totalitate.

(6) B.V.B. va comunica Emitentului hotărârea sa de înscriere/retragere din Lista de monitorizare împreună cu motivele care au condus la această decizie.

(7) Lista de monitorizare va fi făcută publică de B.V.B. pe pagina proprie de Web.

(8) abrogat

CAPITOLUL V

RETRAGEREA DE LA TRANZACȚIONARE

Secțiunea 1

Prevederi generale

Art. 65 (1) B.V.B. poate propune A.S.F. retragerea de la tranzacționare a acțiunilor din Categoria Standard acțiuni și Categoria Internațională acțiuni în următoarele cazuri:

- a) Emitentul nu respectă cel puțin una din cerințele de mentinere corespunzătoare sectorului și categoriei în care au fost admise la tranzacționare acțiunile sale și/sau în opinia B.V.B. nu mai poate fi menținută sau restabilită o piață ordonată a respectivelor acțiuni;
- b) Emitentul nu respectă condițiile Angajamentului de admitere și mentinere la tranzacționare a acțiunilor la B.V.B.;
- c) abrogat;
- d) Emitentul nu plătește vreunul din tarifele datorate B.V.B. și menține această situație pe o perioadă mai mare de 2 luni după data exigibilității tarifului respectiv;
- e) Emitentul nu respectă cerințele formulate de către B.V.B. în Capitolul privind furnizarea de informații;
- f) Emitentul nu întocmește rapoartele financiare conform principiilor contabile prevăzute de legislația în vigoare sau nu se conformează altor cerințe prevăzute în prezentul Cod;

- g) Emitentul este in procedura de faliment sau dizolvare judiciara;
- h) Emitentul participa la o fuziune prin absorbtie in calitate de absorbit;
- i) abrogat
- j) in alte situatii motivate.

(2) Retragera actiunilor de pe piata reglementata la initiativa emitentului se poate face numai prin oferta publica de preluare adresata tuturor actionarilor, daca actionarul majoritar a obtinut astfel cel putin 95% din drepturile de vot sau a achizitionat, in cadrul ofertei, actiuni reprezentand mai mult de 90% din cele vizate in cadrul ofertei si daca s-a conformat prevederilor art. 206-207 din Legea nr. 297/2004.

(3) Prin exceptie de la prevederile alin. (2), actiunile emitentilor din Categoria Internationala actiuni, care sunt tranzactionate pe cel putin o piata reglementata dintr-un stat membru, pot fi retrase de la tranzactionare de pe piata reglementata, la initiativa emitentului, numai daca emitentul acestor actiuni le va mentine la tranzactionare pe cel putin o alta piata reglementata dintr-un stat membru, pentru o perioada de cel putin douasprezece luni, in baza unui angajament.

Art. 66 (1) B.V.B. poate propune A.S.F. retragera de la tranzactionare a obligatiunilor din Categoria obligatiuni corporative, i Categoria Internationala obligatiuni si obligatiunilor ipotecare din Categoria alte titluri de credit, in conformitate cu prevederile art. 65 alin. 1.

(2) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare obligatiunile din Categoria obligatiuni corporative, Categoria Internationala obligatiuni si obligatiuni ipotecare din Categoria alte titluri de credit, in urmatoarele situatii:

- a) abrogat
- b) abrogat
- c) abrogat
- d) abrogat
- e) abrogat
- f) abrogat
- g) obligatiunile au ajuns la maturitate;
- h) exista o clauza de retragere anticipata in prospectul de emisiune;
- i) in alte situatii motivate.

Art. 67 B.V.B. poate retrage de la tranzactionare sau propune A.S.F. retragera de la tranzactionare, dupa caz, pentru drepturile din Categoria drepturi si Categoria Internationala drepturi in urmatoarele cazuri:

- a) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor drepturi;
- b) drepturile au ajuns la maturitate;
- c) in alte situatii motivate.

Art. 68 B.V.B. are dreptul de a retrage de la tranzactionare instrumentele financiare atunci cand :

- a) Emitentul este implicat in operatiuni de: fuziuni, reorganizari, divizari, consolidari si reclasificari;
- b) Emitentului i s-a initiat procedura de faliment;
- c) Emitentului i s-a retras autorizatia de functionare.
- d) in alte situatii motivate.

Sectiunea 2

Prevederi specifice

Art. 69 B.V.B. poate propune A.S.F. retragera de la tranzactionare a instrumentelor financiare din

Sectorul OPC in conformitate cu prevederile art. 65 alin. (1):

- a) abrogat
- b) abrogat
- c) abrogat
- d) abrogat
- e) abrogat
- f) abrogat
- g) abrogat
- h) abrogat
- i) abrogat
- (2) abrogat

Art. 69¹ (1) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare sau poate propune A.S.F. retragerea de la tranzactionare, dupa caz, pentru titlurile de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala pentru nerespectarea cerintelor cu privire la mentinerea la tranzactionare prevazute in prezentul titlu, in cazul neindeplinirii cerintelor mentionate la art. 107¹, precum si in urmatoarele cazuri:

- a) in situatia retragerii autorizatiei de functionare a OPCVM tranzactionabil de catre autoritatea competenta precum si in orice alta situatie descrisa in prospectul de emisiune care determina incetarea functionarii respectivului OPCVM, in baza notificarii Emitentului;
- b) in situatia in care a fost retrasa autorizatia de functionare a depozitarului activelor / societatii de administrare de catre autoritatea competenta din tara de origine, iar depozitarea/administrarea nu poate fi asigurata de o alta entitate, cu respectarea reglementarilor in vigoare;
- c) la initiativa Emitentului, cu conditia ca titlurile de participare la OPCVM tranzactionabil sa fie disponibile la tranzactionare pe o alta piata reglementata pe o perioada de 6 luni de la momentul depunerii cererii de retragere de la tranzactionare din cadrul B.V.B.;
- d) la cererea Emitentului, in situatia in care se demonstreaza ca indicele referinta nu mai indeplineste cerintele prevazute la §2¹ Sectiunea 3 din Capitolul II;
- e) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata;
- f) in situatia suspendarii de la tranzactionare a titlurilor de participare pe piata initiala pentru o perioada mai mare de 3 luni;
- g) neindeplinirea cerintelor de raportare si mentinere la tranzactionare prevazute de prezenta Carte;
- h) neplata tarifelor corespunzatoare B.V.B. pentru o perioada mai mare de 2 luni de la data exigibilitatii lor;
- i) alte situatii motivate.

(2) B.V.B. poate solicita Emitentului orice informatie/document in vederea adoptarii hotararii de retragere de la tranzactionare a titlurilor de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile.

Art. 69² (1) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare sau poate propune A.S.F. retragerea de la tranzactionare, dupa caz, pentru titlurile de participare din Categoria Locala OPCVM tranzactionabile pentru nerespectarea cerintelor cu privire la mentinerea la tranzactionare prevazute in prezentul titlu, in cazul neindeplinirii cerintelor mentionate la art. 107², precum si in urmatoarele cazuri:

- a) in situatia retragerii autorizatiei de functionare a OPCVM tranzactionabil, precum si in orice alta situatie descrisa in prospectul de emisiune/prospectul de emisiune simplificat, aprobat

de A.S.F., care determina incetarea functionarii respectivului OPCVM, in baza notificarii Emitentului;

- b) in situatia in care a fost retrasa autorizatia de functionare a depozitarului activelor / societatii de administrare, iar depozitarea/administrarea nu poate fi asigurata de o alta entitate, cu respectarea reglementarilor in vigoare;
- c) la cererea Emitentului, in situatia in care se demonstreaza ca nu mai sunt indeplinite cerintele prevazute la §22 Sectiunea 3 din Capitolul II;
- d) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata;
- e) neindeplinirea cerintelor de raportare si mentinere la tranzactionare prevazute de prezenta Carte;
- f) neplata tarifulor corespunzatoare B.V.B. pentru o perioada mai mare de 2 luni de la data exigibilitatii lor;
- g) alte situatii motivate.

(2) B.V.B. poate solicita Emitentului orice informatie/document in vederea adoptarii hotararii de retragere de la tranzactionare a titlurilor de participare admise in Categoria Locala OPCVM tranzactionabile.

Art. 70 (1) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare sau poate propune A.S.F. retragerea de la tranzactionar, dupa caz, pentru obligatiunile municipale din Categoria obligatiuni municipale in cazul in care:

- a) Emitentul nu respecta cel putin una din cerintele de mentinere la tranzactionare corespunzatoare acestei categorii si/sau in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivelor obligatiuni municipale;
- b) Emitentul nu respecta conditiile Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare a obligatiunilor municipale la B.V.B.;
- c) abrogat
- d) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
- e) Emitentul nu respecta cerintele formulate de catre B.V.B. in Capitolul privind furnizarea de informatii;
- f) Emitentul nu intocmeste rapoartele financiare conform principiilor contabile prevazute de legislatia in vigoare sau nu se conformeaza altor cerinte prevazute in prezentul Cod.
- g) obligatiunile municipale au ajuns la maturitate.
- h) in alte situatii motivate.

(2) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare sau poate propune A.S.F. retragerea de la tranzactionare pentru titlurile de stat din Categoria titluri de stat in cazul in care:

- a) Emitentul nu plateste vreunul din tarifele datorate B.V.B. si mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni dupa data exigibilitatii tarifului respectiv;
- b) exista o clauza de retragere anticipata in documentul de emisiune;
- c) titlurile de stat au ajuns la maturitate.
- d) in alte situatii motivate.

Art. 70¹ (0) B.V.B. poate retrage de la tranzactionare sau poate propune A.S.F. retragerea de la tranzactionare, dupa caz, pentru produsele structurate in conformitate cu prevederile prezentului articol.

(1) Retragerea de la tranzactionare a produselor structurate emise in baza unui program cadru de oferta se realizeaza in conformitate cu prevederile art. 71 din prezentul titlu si poate avea loc in

urmatoarele situatii:

- a) la sfarsitul perioadei de aplicare a programului cadru de oferta in baza caruia Emitentul a emis produsele structurate;
- b) daca nu sunt respectate cerintele/documentele de admitere si mentinere aplicabile;
- c) daca nu sunt platite tarifele datorate B.V.B. si se mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni de la data exigibilitatii platii tarifulor respective;
- d) daca nu sunt respectate cerintele formulate de B.V.B. cu privire la furnizarea de informatii, incluse in prezentul Cod;
- e) Emitentul este implicat in operatiuni de fuziuni, reorganizari, divizari, consolidari, etc;
- f) Emitentului i s-a initiat procedura de faliment sau de dizolvare judiciara;
- g) Emitentului i s-a retras autorizatia de functionare, daca este cazul;
- h) alte situatii care pot determina adoptarea acestei masuri.

Art. 70² (1) Directorul General poate decide retragerea de la tranzactionare sau poate propune A.S.F. retragerea de la tranzactionare, dupa caz, a uneia sau mai multor emisiuni individuale de produse structurate:

- a) ca urmare a retragerii de la tranzactionare a produselor structurate, conform prevederilor art. 70¹;
- b) in baza notificarii Emitentului de produse structurate, cu respectarea prevederilor prospectului de baza si a documentelor de completare a acestuia, in conformitate cu reglementarile aplicabile incidente;
- c) in opinia B.V.B. nu mai poate fi mentinuta sau restabilita o piata ordonata a respectivei emisiuni;
- d) daca se considera ca nu mai sunt respectate prevederile referitoare la admiterea la tranzactionare a respectivei emisiuni individuale;
- e) daca Emitentul nu a platit tariful corespunzator datorat B.V.B. si se mentine aceasta situatie pe o perioada mai mare de 2 luni de la data exigibilitatii tarifului respectiv;
- f) daca nu sunt respectate cerintele formulate de B.V.B. cu privire la furnizarea de informatii aferente respectivei emisiuni, incluse in prezentul Cod;
- g) alte situatii care pot determina adoptarea acestei masuri.

(2) In afara situatiilor prevazute la alin. (1), o emisiune individuala de produse structurate nu va mai fi disponibila la tranzactionare pe piata reglementata administrata de B.V.B., urmand a fi retrasa de la tranzactionare, in urmatoarele situatii, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) emisiunea individuala a ajuns la maturitatea stabilita in documentele de completare a prospectului de baza;
- b) ca urmare a atingerii unui anumit nivel de catre activul suport, stabilit conform documentelor de completare a prospectului, iar Emitentul a informat B.V.B. prin mijloacele specifice cu privire la acest fapt;
- c) daca se inregistreaza situatiile de incetare definite in documentele de completare a prospectului de baza, iar Emitentul a solicitat B.V.B. retragerea de la tranzactionare;
- d) la cererea Emitentului, in situatia in care activul suport nu se mai tranzactioneaza sau inceteaza sa existe;
- e) ca urmare a declansarii procedurilor aferente rascumpararii emisiunii individuale inainte de scadenta, in cazul in care in prospectul de baza sau in documentele de completare exista o astfel de clauza, iar Emitentul a transmis B.V.B. o solicitare in acest sens.

(3) abrogat

(4) B.V.B. notifica public prin intermediul website-ului propriu retragerile de la tranzactionare a produselor structurate.

Secțiunea 3

Proceduri privind retragerea de la tranzactionare

Art. 71 (1) abrogat

(2) Consiliul Bursei este singurul organ competent al B.V.B. sa decida in materia retragerii instrumentelor financiare ale unui Emitent de la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., in baza avizului consultativ al Comisiei de Admitere la Tranzactionare.

(3) Instrumentele financiare ale unui Emitent, retrase de la tranzactionare, vor putea fi admise din nou la tranzactionare la B.V.B. numai cu respectarea reglementarilor B.V.B. incidente in materia admiterii la tranzactionare.

(4) Decizia A.S.F. privind retragerea de la tranzactionare a instrumentelor financiare ale unui Emitent va intra in vigoare in mod corespunzator, fara a mai fi necesare alte demersuri in cadrul B.V.B.

CAPITOLUL VI

FURNIZAREA DE INFORMATII

Secțiunea 1

Obligatiile cu caracter general ale Emitentilor

Art. 72 Emitentul va inainta B.V.B. toate informatiile/documentele pe care aceasta le considera necesare in vederea asigurarii protectiei investitorilor si unei functionari ordonate a pietei.

Art. 73 Emitentul va realiza furnizarea informatiilor in cel mai scurt timp posibil, in asa fel incat sa asigure accesul echitabil al investitorilor la informatiile necesare fundamentarii deciziei de a investi.

Art. 74 In vederea mentinerii unei piete ordonate cat si pentru asigurarea accesului echitabil al investitorilor la informatie, B.V.B. poate solicita Emitentului sa transmita informatiile conform unor proceduri si limite de timp stabilite.

Art. 75 Emitentul va respecta atat cerintele de raportare stabilite prin reglementarile emise de catre C.N.V.M. in vigoare cat si pe cele stabilite prin prezentul Capitol si prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

Art. 76 (1) Actele sau faptele care pot direct sau indirect afecta pretul instrumentelor financiare si/sau decizia de a investi si care devin cunoscute Emitentului vor fi aduse imediat la cunostinta B.V.B. si publicului.

(2) Transmiterea imediata catre B.V.B. si public a informatiilor mentionate in alin. 1 constituie furnizarea continua a informatiilor.

Art. 77 Furnizarea informatiilor prevazute la art. 76 trebuie sa fie subiectul unui comunicat/raport curent transmis catre B.V.B. si C.N.V.M., inaintea oricarui anunt destinat informarii publicului sau unei terte parti care nu este obligata sa pastreze caracterul confidential al acestora, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

Art. 78 Informatiile vor fi transmise B.V.B. si C.N.V.M., cat mai curand posibil, in cel mult 24 de

ore de la producerea respectivului eveniment, respectand atat limitele sau intervalele de timp stabilite prin prezentul Capitol, cat si regimul de publicare in materia rapoartelor curente.

Art. 79 Informatiile furnizate de catre Emitent vor avea un continut cert, corect, suficient. In caz contrar, la recomandarea B.V.B., Emitentul va modifica/completa respectivul comunicat/raport.

Art. 80 (1) Emitentul va transmite B.V.B. rapoarte trimestriale, semestriale, anuale precum si orice alte rapoarte solicitate in mod periodic de catre B.V.B.

(2) Obligatiile de raportare prevazute in alin. 1 constituie furnizarea periodica a informatiilor.

Art. 81 Emitentul va transmite B.V.B. toate rapoartele, documentele si comunicatele stabilite atat prin prezentul Capitol cat si prin reglementarile legale in vigoare, in format electronic, sub semnatura electronica extinsa, in conformitate cu prevederile legale in vigoare. In cazul in care exista motive intemeiate sau circumstante exceptionale si nu poate fi folosita transmisia sub semnatura electronica, aceste informatii vor fi transmise prin e-mail, fax, posta sau curier, pe suport de hartie.

Art. 82 La diseminarea informatiilor catre Participanti si catre publicul investitor se va tine cont de modul de distribuire a informatiilor, de momentul in care are loc aceasta distribuire, de conditiile generale si specifice ale pietei, precum si de alte criterii stabilite de B.V.B., de la caz la caz.

Art. 83 Emitentul va transmite B.V.B., in cel mai scurt timp posibil, observatiile/clarificarile sale referitoare la orice stire sau zvon care ii devin cunoscute si care pot afecta pretul/randamentul instrumentelor financiare emise de acesta, iar in cazul in care B.V.B. considera necesar, Emitentul va face cunoscute public respectivele informatii prin intermediul unui comunicat de presa.

Art. 84 In cazul in care Emitentul intocmeste documente in scopul informarii investitorilor proprii sau a celor potentiali, care contin informatii care sa nu fi fost deja publicate si care pot afecta pretul/randamentul instrumentelor financiare, acesta va transmite B.V.B. respectivele documente in scopul informarii tuturor Participantilor.

Art. 85 Pe toata durata mentinerii la tranzactionare a instrumentelor financiare emise, Emitentul va respecta cerintele de raportare privind furnizarea continua si periodica a informatiilor stabilite prin prezentul Capitol si prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare, acestea avand caracter suplimentar fata de cerintele de raportare stabilite prin reglementarile emise de catre C.N.V.M.

Art. 86 B.V.B. va solicita Emitentului transmiterea informatiilor subiect al cerintelor de raportare stabilite prin reglementarile emise de catre C.N.V.M. sau prin prezentul Capitol, intr-un format standardizat.

Art. 87 Emitentul va putea decide amanarea dezvaluirii unor informatii subiect al furnizarii continue numai cu respectarea stricta atat a prevederilor in materie ale Legii 297/2004, cat si a celor stabilite prin reglementarile emise, in aplicarea acesteia, de catre C.N.V.M.

Art. 87¹ (1) Toti emitentii ale caror actiuni sunt admise la tranzactionare pe piata reglementata au obligatia de a respecta prevederile Codului de Guvernanta Corporativa al B.V.B..

(2) Ori de cate ori emitentul se afla in situatia de a nu respecta una sau mai multe prevederi ale Codului de Guvernanta Corporativa al B.V.B., acesta va transmite B.V.B. un raport curent prin care va comunica informatii detaliate cu privire la aceasta situatie.

(3) B.V.B. poate adopta masuri de recompensare a emitentilor care se conformeaza cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa al B.V.B., cum ar fi: reducerea tarifulor de mentinere, includerea intr-un indice dedicat, acordarea de premii, promovarea emitentilor in cadrul unor evenimente sau publicatii etc.

(4) B.V.B. realizeaza analize cu privire la respectarea de catre emitenti a prevederilor Codului de Guvernanta Corporativa al B.V.B.. Rezultatele acestor analize pot fi facute publice.

Art. 88 In vederea unei furnizari optime a informatiilor, Emitentul va pastra un contact permanent cu B.V.B. si va notifica B.V.B., in termen de cel mult 48 de ore, asupra modificarii identitatii si coordonatelor persoanelor de legatura.

Art. 89 Emitentul va dezvolta si aplica procedurile necesare pentru indeplinirea tuturor cerintelor de raportare prevazute in prezentul Capitol.

Art. 90 Emitentul va fi responsabil pentru prejudiciile generate de nerespectarea cerintelor prevazute in prezentul Capitol.

Sectiunea 2

Furnizarea periodica a informatiilor

Art. 91 Furnizarea periodica a informatiei se refera la cerintele de raportare stabilite prin prezenta sectiune, respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare, fara a se limita la acestea.

Art. 92 (1) Emitentul va transmite B.V.B. la inceputul fiecarui an calendaristic, in termen de 30 de zile de la sfarsitul anului anterior, calendarul financiar care va contine datele calendaristice sau perioadele de timp stabilite pentru:

- a) transmiterea/publicarea rezultatelor financiare anuale preliminare;
  - b) A.G.A. care va aproba situatiile financiare anuale;
  - c) transmiterea/publicarea raportului anual, semestrial si trimestrial (I si III)/situatiilor financiare anuale, semestriale si trimestriale;
  - d) intalnirile cu presa, analistii financiari, consultantii de investitii, intermediarii si investitorii pentru prezentarea rezultatelor financiare, dupa caz;
- (2) In cazul in care Emitentul va specifica perioade de timp in calendarul sau, acesta va transmite datele calendaristice pentru desfasurarea respectivelor evenimente, in cel mai scurt timp de la stabilirea acestora, la fel ca si orice alta modificare care poate surveni ulterior.
- (3) Emitentul va publica si mentine pe pagina web proprie calendarul de comunicare financiara.

Art. 93 (1) Emitentul va transmite B.V.B., in termen de cel mult 120 de zile de la incheierea perioadei de raportare, Raportul Anual intocmit in conformitate cu reglementarile in materie emise de catre C.N.V.M.

(2) Raportul mentionat in alin. 1 va cuprinde toate documentele de raportare prevazute in reglementarile C.N.V.M.

Art. 94 Emitentul va include in Raportul Anual o declaratie privind conformarea cu prevederile Codului de Guvernanta Corporativa al B.V.B..

Art. 95 (1) Emitentul va transmite B.V.B., in termen de cel mult 45 de zile de la incheierea perioadei de raportare, Raportul Semestrial intocmit in conformitate cu reglementarile in materie emise de catre C.N.V.M.

(2) Raportul mentionat in alin. 1 va cuprinde toate documentele de raportare prevazute in reglementarile C.N.V.M.

Art. 96 Emitentul va transmite B.V.B., in termen de cel mult 45 de zile de la incheierea perioadei de raportare, Raportul Trimestrial pentru primul si cel de al III-lea trimestru, intocmit in conformitate cu reglementarile in materie emise de catre C.N.V.M. Acest raport va cuprinde toate documentele de raportare prevazute in reglementarile C.N.V.M. si in mod suplimentar bilantul contabil, precum si notele explicative elaborate in conformitate cu reglementarile aplicabile.

Art. 97 In cazuri exceptionale, B.V.B. poate prelungi termenul maxim de raportare la solicitarea Emitentului si dupa consultarea cu C.N.V.M., caz in care acesta va prezenta motive intemeiate care sa justifice nerespectarea termenului stabilit prin reglementarile legale in vigoare.

Art. 98 Emitentul va transmite rapoartele subiect al furnizarii periodice a informatiei dupa inchiderea sedintei de tranzactionare, si cu cel putin 90 minute inaintea inceperii sedintei de tranzactionare.

Sectiunea 3

Furnizarea continua a informatiilor

Art. 99 Furnizarea continua a informatiei se refera, fara ca enumerarea sa fie limitativa, la urmatoarele:

- a) informatiile privilegiate prevazute la art. 226 alin. 1 din Legea 297/2004, precum si in reglementarile C.N.V.M./A.S.F. incidente;
- b) informatiile prevazute la art. 224 alin. 5 din Legea 297/2004, precum si in reglementarile C.N.V.M. /A.S.F. incidente;
- b¹) informatii detaliate cu privire la orice situatie de nerespectare a prevederilor Codului de Guvernanta Corporativa al B.V.B., conform prevederilor art. 87¹ alin. (2).
- c) aparitia oricarui factor de natura financiara, organizational, legal, de mediu sau alt factor natural care ar putea afecta semnificativ functionarea sau activitatea unui Emitent, pozitia financiara sau profitul/pierderea exercitiului financiar;
- d) orice modificare a obiectivelor sau a strategiei de afaceri, ale planurilor de investitii sau a obiectivelor de dezvoltare care ar putea influenta semnificativ functionarea sau activitatea Emitentului;
- e) orice actiune introdusa in justitie impotriva unei hotarari A.G.A./C.A./C.S./directorat, respectiv opozitie inregistrata la O.R.C.;
- f) orice diviziune, consolidare, reclasificare a valorilor mobiliare sau orice schimbare referitoare la drepturile legate de valorile mobiliare/instrumentele financiare emise;
- g) orice decizie referitoare la o noua emisiune de instrumente financiare;
- h) orice decizie de schimbare a persoanelor membre ale organelor de conducere, control sau

supraveghere ale Emitentului;

- i) orice hotarare judecatoreasca cu privire la inghetarea conturilor Emitentului, la initierea procesului de reorganizare judiciara, de lichidare sau faliment, sau orice act al unei autoritati publice care ar avea o influenta majora asupra activitatii Emitentului;
- j) orice actiune in justitie impotriva Emitentului sau a persoanelor implicate, care ar putea influenta pretul sau decizia de a investi in instrumentele financiare ale respectivului Emitent;
- k) orice schimbare semnificativa in structura personalului si orice conflict major de munca;
- l) situatiile de neplata, legate de finantari sau alte contracte sau intelegeri, care pot sau nu reprezenta sursa unui potential conflict;
- m) revocarea sau anularea liniilor de credit acordate de una sau mai multe banci;
- n) initierea procedurii de insolventa a principalilor debitori;
- o) primirea unor oferte de cumparare pentru activele importante/semnificative din patrimoniu;
- p) noi licente, patente, brevete de inventii obtinute;
- q) modificari ale profitului/pierderii previzionate;
- r) sinteza comentariilor, interviurilor persoanelor membre ale organelor de conducere, de control sau de supraveghere ale Emitentului privind previziuni si obiective cantitative referitoare la activitatea desfasurata;
- s) orice alte acte sau fapte ce pot completa cazurile enumerate anterior si care pot avea ca efect influentarea pretului sau a deciziei de a investi in respectivele instrumente financiare ale Emitentului.

Art. 100 Emitentul are obligatia de a transmite B.V.B. informatiile prevazute la art. 99, cat mai curand posibil, dar nu mai tarziu de 24 de ore de la producerea respectivului eveniment.

Art. 101 (1) In cazul in care Emitentul transmite in timpul sedintei de tranzactionare un comunicat/raport curent care contine informatii care ar putea influenta semnificativ pretul/randamentul sau decizia de a investi, Emitentul va notifica in prealabil B.V.B. cu cel putin 5 minute inainte de transmiterea comunicatului/ raportului curent respectiv.

(2) In cazul in care exista suspiciunea ca respectivele informatii au devenit cunoscute si altor persoane in afara celor care au acces in mod regulat la acestea sau care, in baza unei clauze contractuale de confidentialitate sunt obligate sa mentina caracterul confidential al acestora, Emitentul are obligatia de a informa B.V.B., in regim de urgenta, in vederea adoptarii masurilor necesare mentinerii unei piete ordonate, transparente si echitabile.

Sectionea 4 **Alte obligatii de raportare**

Art. 102 Emitentul va transmite B.V.B. comunicatele sau rapoartele privind activitatile de stabilizare a pretului valorilor mobiliare emise, pe care le va intocmi si publica in conformitate cu prevederile reglementarilor in materie incidente.

Art. 103 Emitentul va transmite B.V.B. comunicatele sau rapoartele privind programele de rascumparare a actiunilor, pe care le va intocmi si publica in conformitate cu prevederile reglementarilor in materie.

Art. 104 In cazul modificarilor aduse Actului constitutiv, Emitentul va transmite B.V.B., in termen de 7 zile lucratoare de la data depunerii la O.R.C., forma actualizata care va contine toate modificarile la zi ale acestui document (format electronic).

Art. 105 Emitentul va transmite, in termen de cel mult 3 zile lucratoare, comunicatul privind informarea primita potrivit art. 228 alin. 1 din Legea 297/2004.

Art. 106 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise in Sectorul Titlurilor de Credit vor transmite B.V.B. rapoartele, documentele si comunicatele intocmite conform cerintelor de raportare specifice stabilite prin reglementarile C.N.V.M., respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

Art. 107 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise in Sectorul OPC vor transmite B.V.B. rapoartele, documentele si comunicatele intocmite conform cerintelor de raportare specifice stabilite prin reglementarile C.N.V.M., respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

Art. 107¹ (1) Emitentul ale carui titluri de participare sunt admise in Sectorul OPC, Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile, sau, dupa caz, alta entitate responsabila, va transmite B.V.B. simultan informatiile cu continut identic publicate pe piata initiala, in conditiile in care acestea vor fi diferite de cele cu caracter general solicitate in conformitate cu prezenta Carte.

(2) Informatiile mentionate la alin. (1) transmise B.V.B. vor fi diseminate catre public prin intermediul website-ului B.V.B.. imediat, in functie de momentul receptionarii notificarii.

(3) Obligatiile cu privire la titlurile de participare admise in Categoria Internationala OPCVM tranzactionabile sunt urmatoarele:

- a) valoarea unitara a activului net va fi furnizata zilnic, dupa inchiderea sedintei de tranzactionare din piata initiala, dar nu mai tarziu de inceperea urmatoarei sedinte de tranzactionare aferenta titlurilor respective in cadrul B.V.B.;
- b) transmiterea notificarii cu privire la numarul de titluri de participare aflate in circulatie, in termen de cel mult 1 zi lucratoare:
  - i. de la momentul inregistrarii unei modificari semnificative a numarului de titlurile de participare (+/- 20% fata de ultima modificare, daca B.V.B. nu prevede altfel);
  - ii. de la sfarsitul fiecarei luni calendaristice.
- c) alte conditii pe care B.V.B. le considera necesare.

(4) In completarea cerintelor privind informarea continua prevazute la alin. (2), Emitentul este obligat sa depuna la B.V.B., direct sau prin intermediul unei alte entitati responsabile, urmatoarele informatii care vor fi diseminate in mod corespunzator de B.V.B.:

- a) orice modificare a prospectului de emisiune sau a informatiilor cheie destinate investitorilor/prospectului de emisiune simplificat, aprobat de autoritatea competenta, dupa caz;
- b) raportul anual si semestrial, in termenele prevazute de legislatia in vigoare in statul de origine al Emitentului;
- c) detalii cu privire la procedura de distribuire a dividendelor aferente portofoliului de valori mobiliare, in conformitate cu prevederile prospectului de emisiune, dupa caz;
- d) informarea cu privire la decizia autoritatii competente de a suspenda/retrage autorizarea de functionare a OPCVM ori de a suspenda/retrage de la tranzactionare titlurile de participare emise de respectivul OPCVM, sau, dupa caz, decizia de suspendare/retragere de la tranzactionare de catre operatorul de piata care administreaza piata initiala a titlurilor respective;
- e) orice informatie care poate afecta in mod semnificativ valoarea unitara a activului net sau care poate avea efect negativ semnificativ asupra situatiei economico-financiare a

Emitentului;

- f) informații cu impact în luarea deciziei de investire sau care pot afecta condițiile de tranzacționare corectă și ordonată a instrumentului respectiv.

(5) Documentele prevăzute la alin. (4), lit. a) și c) vor fi transmise în termen de 15 zile lucrătoare de la data în care acestea au fost făcute publice pe piața inițială, iar cele prevăzute la lit. d) - f), în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai târziu de 1 zi lucrătoare de la producerea evenimentului.

(6) Obligația transmiterii informațiilor revine Emitentului OPCVM tranzacționabil sau entității responsabile, conform delegării de responsabilități către aceasta și notificării BVB.

(7) Documentele corespunzătoare îndeplinirii obligațiilor de raportare vor fi furnizate B.V.B. în limba română sau în limba engleză, cu respectarea prevederilor legale din România.

Art. 107² (1) Emitentul ale cărui titluri de participare sunt admise în Sectorul OPC, Categoria Locală OPCVM tranzacționabile, va transmite B.V.B. informațiile prevăzute la alin. (3) și (4).

(2) Informațiile menționate la alin. (1) transmise B.V.B. vor fi diseminate către public prin intermediul website-ului B.V.B. imediat, în funcție de momentul recepționării notificării.

(3) Obligațiile de informare cu privire la titlurile de participare admise în Categoria Locală OPCVM tranzacționabile sunt următoarele:

a) valoarea unitară a activului net va fi furnizată zilnic, după închiderea ședinței de tranzacționare, dar nu mai târziu de începerea următoarei ședințe de tranzacționare aferente titlurilor respective în cadrul B.V.B.;

b) transmiterea notificării cu privire la numărul de titluri de participare aflate în circulație, în termen de cel mult 2 zile lucrătoare:

i. de la momentul înregistrării unei modificări semnificative a numărului de titluri de participare (+/- 20% față de numărul de titluri de participare aflate în circulație înainte efectuării modificării, dacă B.V.B. nu prevede altfel);

ii. de la sfârșitul fiecărei luni calendaristice.

c) alte condiții pe care B.V.B. le consideră necesare.

(4) În completarea cerințelor privind informarea continuă prevăzute la alin. (3), Emitentul este obligat să depună la B.V.B., următoarele informații care vor fi diseminate în mod corespunzător de B.V.B.:

a) orice modificare a prospectului de emisiune/ prospectului de emisiune simplificat, aprobat de CNVM, după caz;

b) raportul anual și cel semestrial, care vor cuprinde și informații referitoare la eroarea de replicare la sfârșitul perioadei de raportare, în termenele prevăzute de legislația în vigoare. Raportul anual va include și o explicație a divergenței dintre eroarea de replicare estimată maximă și eroarea de replicare efectivă ;

c) detalii cu privire la procedura de distribuire a dividendelor aferente portofoliului de valori mobiliare, în conformitate cu prevederile prospectului de emisiune, după caz;

d) informarea cu privire la decizia CNVM de a suspenda/retrage autorizarea de funcționare a OPCVM ori de a suspenda/retrage de la tranzacționare titlurile de participare emise de respectivul OPCVM, după caz;

e) informare cu privire la decizia C.N.V.M. de a retrage autorizația de funcționare a depozitarului activelor/ societății de administrare, după caz, cu indicarea posibilității de a asigura depozitarea/administrarea de o altă entitate, cu respectarea reglementărilor în vigoare;

f) orice informație care poate afecta în mod semnificativ valoarea unitară a activului net sau care poate avea efect negativ semnificativ asupra situației economico-financiare a Emitentului;

g) informatii cu impact in luarea deciziei de investire sau care pot afecta conditiile de tranzactionare corecta si ordonata a instrumentului respectiv.

(5) Documentele prevazute la alin. (4), lit. a) si c– f) vor fi transmise in cel mai scurt timp posibil, dar nu mai tarziu de 1 zi lucratoare de la producerea evenimentului.

(6) Obligatia transmiterii informatiilor revine Emitentului OPCVM tranzactionabil.

Art. 108 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise la Categoriile Obligatiuni Municipale/Titluri de Stat vor transmite B.V.B. si vor publica, orice modificari in materia termenilor si conditiilor de emisiune, precum si la orice alte informatii care pot avea o influenta directa asupra pretului/randamentului acestor instrumente financiare.

Art. 109 (1) Emitentul ale carui instrumente financiare sunt admise la Categoria Internationala are obligatia de a indeplini atat cerintele de raportare stabilite prin prezentul Titlu, respectiv prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare, cat si cerintele de raportare stabilite prin reglementarile C.N.V.M.

(2) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un alt stat membru sau dintr-un stat ne-membru, acesta va transmite B.V.B. si va publica simultan informatii cu continut identic, in conditiile in care acestea vor fi diferite de cele prevazute in alin. (1), in conformitate cu prevederile prezentului articol.

(3) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un alt stat membru sau dintr-un stat ne-membru, Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite BVB si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare continua a informatiei, in conformitate cu alegerea emitentului, fie in limba romana, fie intr-o limba de circulatie internationala in domeniul financiar.

(4) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un alt stat membru, Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite BVB si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare periodica a informatiei in conformitate cu alegerea emitentului, fie intr-o limba de circulatie internationala in domeniul financiar, fie in limba romana intr-un format condensat agreat cu BVB si stabilit prin Angajamentul de admitere si mentinere la tranzactionare.

(5) In cazul in care Emitentul a emis instrumente financiare admise la tranzactionare si pe o piata reglementata dintr-un stat ne-membru, Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite BVB si va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerintelor de furnizare periodica a informatiei in limba romana si intr-o limba de circulatie internationala in domeniul financiar.

Art. 109¹ (1) Emitentul ale carui instrumente financiare sunt admise in Sectorul Produse Structurate va transmite B.V.B., in cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 1 zi lucratoare, orice modificare aferenta prospectului de baza si/sau elementelor specifice ale unei emisiuni individuale cu privire la influenta asupra drepturilor detinatorilor de instrumente financiare, precum si orice informatie cu impact potential asupra tranzactionarii produselor structurate sau necesara fundamentarii deciziei de a investi.

(1¹) Fara a excede prevederilor prospectului de emisiune si ale documentelor de completare, Emitentul este obligat sa notifice BVB cu privire la caracteristicile ajustate ale produselor structurate, anterior inceperii sedintei de tranzactionare corespunzatoare zilei bursiere in care acestea intra in vigoare (de exemplu, in situatia in care activul suport este o actiune, iar emitentul inregistreaza un eveniment corporativ, parametrii ajustati ai respectivei emisiuni de produse structurate vor fi furnizati BVB cel tarziu inainte de inceperea sedintei de tranzactionare din *data ex* corespunzatoare respectivului activ suport).

(1²) În situația în care prospectul de emisiune și documentele de completare nu conțin precizări cu privire la procedura aplicabilă pentru ajustarea caracteristicilor produselor structurate, Emitentul este obligat la informarea corespunzătoare a BVB și investitorilor cu privire la procedura aplicată, cu respectarea termenului prevăzut la alin (1¹).

(1³) Dacă se înregistrează o situație de raportare care se încadrează atât la alin. (1), cât și la alin. (1¹), Emitentul este obligat să notifice BVB în termenul cel mai scurt dintre termenele prevăzute la alineatele respective.

(2) Emitentul va transmite B.V.B. Raportul anual și Raportul semestrial, în termen de cel mult 120 de zile, respectiv cel mult 60 de zile de la încheierea perioadei de raportare, cu excepția emitentilor care au admis la tranzacționare alte instrumente financiare pe piețele administrate de B.V.B., care vor transmite rapoartele menționate în termenul prevăzut pentru acele instrumente financiare. Rapoartele vor fi întocmite în conformitate cu reglementările aplicabile și vor conține informații conform celor prevăzute în reglementările CNVM în materie.

(3) În cazul în care Emitentul a emis astfel de instrumente financiare și pe o altă piață reglementată, acesta va transmite B.V.B. și va publica cel puțin informațiile publicate pe piața respectivă.

(4) Emitentul sau reprezentantul legal al acestuia va transmite B.V.B. și va publica toate rapoartele/documentele subiect al cerințelor de furnizare a informațiilor prevăzute în acest articol, în conformitate cu cerințele legale aplicabile, inclusiv cele referitoare la limba utilizată.

Secțiunea 5

Transmiterea informațiilor către B.V.B. și diseminarea acestora

Art. 110 (1) Emitentul va transmite B.V.B. toate rapoartele și comunicatele, reprezentând cerințe ale furnizării continue și periodice a informațiilor, într-un format electronic standardizat care va permite B.V.B. să disemineze respectivele informații atât Participanților, cât și publicului prin intermediul paginii web sau printr-o altă formă adecvată.

(2) B.V.B. își declină orice obligație sau răspundere față de Emitent sau terțe părți, cu privire la realitatea, integralitatea și exactitatea informațiilor furnizate de către acesta și distribuite de către B.V.B.

Secțiunea 6

Suspendarea de la tranzacționare a instrumentelor financiare

Art. 111 (1) B.V.B. poate decide suspendarea de la tranzacționare a instrumentelor financiare, în următoarele situații, enumerate cu caracter enunțiativ și nu limitativ:

- a) în cazurile prevăzute de art. 234 lit. b) din Legea 297/2004;
- b) cu scopul de a facilita operațiunile privind înregistrarea modificărilor caracteristicilor sau a numărului instrumentelor financiare admise la tranzacționare;
- c) în mod excepțional, la solicitarea unui Emitent și exclusiv în scopul prevenirii folosirii unor informații înainte ca acestea să devină publice conform prevederilor legale în vigoare;
- d) în vederea menținerii unei piețe ordonate și a asigurării accesului egal la informația necesară deciziei de a investi (protecția investitorilor);
- e) Emitentul nu respecta cerințele de menținere la tranzacționare referitoare la furnizarea informațiilor sau plata tarifelor.

(2) În cazul menționat în alin. 1 lit. c), B.V.B. poate decide de comun acord cu C.N.V.M. suspendarea

de la tranzactionare pentru o perioada de timp determinata.

(3) In completarea alin. (1), B.V.B. poate proceda la suspendarea emisiunii individuale de produse structurate si in urmatoarele cazuri, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) la solicitarea Emitentului, in urmatoarele situatii:

- i) daca suspendarea este determinata de factori independenti de vointa Emitentului, cum ar fi, dar fara a se limita la, suspendarea temporara a calcularii/ tranzactionarii activului suport;
- ii) ca urmare a atingerii unui anumit nivel de catre activul suport (ex.: pret *knock-out*), in conformitate cu documentele de completare a prospectului de baza.

b) la initiativa BVB:

- i) in cazul in care activul suport este tranzactionat pe una din pietele administrate de BVB si este suspendat de la tranzactionare, potrivit prevederilor prezentei Carti;
- ii) in cazul in care Emitentul nu respecta obligatiile de raportare prevazute la art 109¹.

(4) Suspendarea de la tranzactionare a unei emisiuni individuale de produse structurate, in conformitate cu situatiile prevazute la alin. (1) si alin. (3) litera a), poate determina retragerea de la tranzactionare a respectivei emisiuni, in cazul in care motivele care au determinat suspendarea nu pot fi inlaturate dupa o anumita perioada stabilita de B.V.B..

(5) Suplimentar fata de prevederile alin. (1), B.V.B. poate proceda la suspendarea titlurilor de participare la un OPCVM tranzactionabil admis in Categoria Internationala, la solicitarea Emitentului / Furnizorului de lichiditate in situatii cum ar fi:

- a) suspendarea instrumentului financiar in piata initiala a acestuia, in baza notificarii Emitentului / Furnizorului de lichiditate;
- b) aparitia unei situatii de natura celor prevazute la Art. 16³³ alin. (4¹).

Art. 112 In cazul in care Emitentul transmite B.V.B. un comunicat/raport curent care contine informatii care pot influenta semnificativ pretul/randamentul sau decizia de a investi, B.V.B. poate decide suspendarea temporara de la tranzactionare a instrumentelor financiare, in momentul primirii respectivului document de catre Departamentul de specialitate. In acest caz, suspendarea de la tranzactionare se va mentine pentru o perioada de timp de cel putin 15 minute de la momentul diseminarii formei finale a respectivului comunicat/raport curent, perioada de suspendare putand fi extinsa pana la sfarsitul sedintei de tranzactionare.

Art. 113 In cazuri exceptionale, B.V.B. poate decide suspendarea de la tranzactionare pentru o perioada de timp mai mare decat cea prevazuta la articolul 112, pe durata unei sedinte de tranzactionare sau a mai multor sedinte de tranzactionare, in vederea asigurarii protectiei investitorilor sau mentinerii unei piete ordonate.

Art. 114 Abrogat

Art. 115 In conditiile in care motivele suspendarii inceteaza sa existe, B.V.B. va decide reluarea tranzactionarii conform prevederilor Titlului III.

Art. 116 Directorul general al B.V.B. sau persoana cu competente delegate in acest sens va emite o decizie privind suspendarea sau reluarea tranzactionarii instrumentelor financiare, in afara cazurilor in care nu se prevede un alt mod, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

Art. 117 B.V.B. va comunica atat Participantilor, cat si publicului, decizia sa privind suspendarea/reluarea tranzactionarii instrumentelor financiare.

CAPITOLUL VII

TARIFE

Art. 118 Tarifele practicate de B.V.B. privind admiterea instrumentelor financiare la tranzactionare si mentinerea la tranzactionare la B.V.B. se vor regasi in Lista privind tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.

Art. 119 (1) Tariful de procesare este un tarif perceput de B.V.B. pentru analiza documentatiei de admitere la tranzactionare sau a celei de promovare.

(2) Tariful mentionat in alin. 1 va fi platit de catre Emitent cel mai tarziu la data inregistrarii la B.V.B. a cererii de admitere/promovare a instrumentelor financiare la tranzactionare.

(3) Tariful de procesare nu se restituie daca cererea de admitere/promovare a fost respinsa.

Art. 120 (1) Tariful de admitere la tranzactionare reprezinta un tarif unic, datorat anticipat de Emitent, corespunzator unei perioade de 12 luni, perioada care curge de la data inceperii tranzactionarii instrumentelor financiare in sectorul pietei reglementate la vedere administrata de B.V.B.

(2) Tariful mentionat in alin. 1 va fi platit de catre Emitent in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la data primirii hotararii de admitere la tranzactionare, emisa de Consiliul Bursei, sub sanctiunea decaderii din dreptul de admitere consacrat prin hotararea Consiliului.

Art. 121 (1) Tariful de mentinere la tranzactionare este un tarif anual, datorat anticipat de Emitent, pentru mentinerea instrumentelor financiare pe sectorul pietei reglementate la vedere administrate de B.V.B., corespunzator unei perioade de 12 luni, perioada care curge de la data implinirii perioadei mentionate in art. 120 alin. 1.

(2) Tariful mentionat in alin. 1 va fi platit de catre Emitent in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la data implinirii termenului mentionat in art. 120 alin. 1.

(3) Tariful de mentinere la tranzactionare pentru actiuni se stabileste in functie de valoarea totala medie ponderata lunara.

(4) In sensul alin. 3, valoarea totala medie ponderata lunara, este calculata pentru luna calendaristica anterioara exigibilitatii platii tarifului de mentinere la tranzactionare si reprezinta rezultatul produsului dintre valoarea unitara medie ponderata lunara si numarul de actiuni (N) admise la tranzactionare.

(5) Calculul privind valoarea totala medie ponderata lunara se face folosind formula urmatoare:

$$V_{TMPL} = \frac{\sum_{i=1}^m n_i \cdot P_{pi}}{\sum_{i=1}^m n_i} \cdot N$$

unde: V_{TMPL} = valoarea totala medie ponderata lunara

n = numarul de actiuni tranzactionate zilnic

P_p = pretul de piata mediu zilnic

i = ziua de tranzactionare

N = numarul de actiuni admise la tranzactionare.

m = numarul maxim de zile de tranzactionare

(6) Daca nu au existat tranzactii in luna calendaristica anterioara exigibilitatii platii tarifului de mentinere la tranzactionare pentru actiuni se va face calculul valorii totale medii ponderate lunare pentru ultima luna in care au existat tranzactii.

(7) In cazul retragerii de la tranzactionare, Emitentul va primi o cota parte din tariful de mentinere

la tranzactionare, proportionala cu numarul de luni, din cele 12 luni platite in avans, in care nu a mai beneficiat de mentinerea la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B.

Art. 122 Tariful de promovare din Categoria Standard in Categoria Premium va fi platit de catre Emitent, in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la data primirii hotararii de promovare emisa de B.V.B., sub sanctiunea decaderii din dreptul de promovare consacrat prin hotararea Consiliului.

Art. 123 Neplata la termenele si in cuantumurile prevazute a tarifelor datorate B.V.B. atrage in sarcina Emitentului obligatia de plata de penalitati in valoare de 0,05%/zi de intarziere sau plata necorespunzatoare din suma datorata.

Art. 124 In cazuri motivate (campanii de admitere, derularea de proiecte de admitere in colaborare cu autoritati publice, scutiri sau inlesniri legale pentru anumiti Emitentii etc.), Consiliul Bursei are dreptul sa decida exonerari sau termene de gratie la plata tarifelor prevazute in prezentul Capitol, cu caracter general sau individual.

Art. 125 Prevederile articolelor 119- 121 nu se aplica produselor structurate.

Art. 126 (1) Prevederile art. 118-120, art. 121 alin. (1), precum si art. 123 si 124 se aplica si titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile Categoria Internationala, coroborat cu precizarile stabilite in Lista de Tarife si Comisioane practicate de B.V.B..

(2) Prin exceptie de la prevederile articolelor mentionate la alin. (1), in cazul titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile Categoria Internationala, Furnizorul de lichiditate desemnat de Emitent poate efectua plata tarifelor corespunzatoare admiterii si mentinerii de la tranzactionare, conform precizarilor din Lista de Tarife si Comisioane practicate de B.V.B.

TITLUL III

TRANZACTIONAREA SI MONITORIZAREA

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Prezentul Titlu contine principiile, regulile si termenii de baza privind tranzactionarea si monitorizarea tranzactiilor cu instrumentele financiare admise la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B.

(2) Prevederile prezentului Titlu se completeaza de drept cu Manualul de utilizare a sistemului B.V.B., cu alte materiale care constituie documentatia sistemului de tranzactionare al B.V.B., precum si cu precizarile tehnice emise de B.V.B. in aplicarea prezentului Titlu.

Art. 2 (1) Operatiunile avand ca obiect instrumente financiare emise in lei noi (RON) se efectueaza in lei noi (RON).

(2) Operatiunile avand ca obiect instrumente financiare se pot efectua fie in lei noi, fie in valuta de emisiune, in conformitate cu prevederile prospectului sau ale documentului de admitere la tranzactionare si sub conditia avizelor necesare emise de organele competente.

Art. 2¹ (1) Instrumentelor financiare tranzactionate la B.V.B. li se aplica mecanismul conditionat de prevalidare, definit conform reglementarilor Depozitarului Central.

(1¹) Un Participant poate tranzactiona instrumentele financiare mentionate la alin. (1) prin intermediul unuia dintre urmatoarele sisteme de conturi:

- a)** sistemul de conturi individuale, compus din conturi individuale compus din contul „House” si conturi individuale;
- b)** sistemul de conturi globale, compus din contul „House” si conturi globale;
- c)** sistemul combinat de conturi individuale si globale, compus din conturi individuale compus din contul „House”, conturi individuale si conturi globale;

(1²) Instrumentele financiare mentionate la alin. (1) se pot tranzactiona atat pe baza sistemului de conturi individuale, a sistemului de conturi globale, cat si a sistemului de conturi combinate individuale si globale, conform sistemului de conturi utilizat de Participanti, definit la alin. (1¹).

(2) Prevederile alin. (1) nu se aplica instrumentelor financiare mentionate la art. 29 lit. b) din Regulamentul C.N.V.M. nr. 5/2010 privind utilizarea sistemului de conturi globale, aplicarea mecanismelor cu si fara prevalidarea instrumentelor financiare, efectuarea operatiunilor de imprumut de valori mobiliare, a celor de constituire a garantiilor asociate acestora si a tranzactiilor de vanzare in lipsa.

CAPITOLUL II

SEDINTA DE TRANZACTIONARE.

SUSPENDAREA SEDINTEI DE TRANZACTIONARE

Art. 3 (1) Sedinta de tranzactionare se desfasoara dupa un program stabilit prin decizia Directorului general al B.V.B.

(2) In cazul in care ziua aferenta unei sedinte de tranzactionare este o zi declarata legal nelucratoare, sedinta de tranzactionare va avea loc in ziua lucratoare imediat urmatoare.

(3) Orice modificare a programului stabilit potrivit alin. 1 se va anunța Participantilor cu cel puțin 3 zile lucrătoare în avans.

(4) În situații excepționale, Directorul general al B.V.B. poate decide suspendarea, reducerea, extinderea sau modificarea în oricare alt mod a programului și duratei sesiunii de tranzacționare.

(5) Deschiderea și închiderea sesiunii de tranzacționare, suspendarea și reluarea tranzacționării, precum și schimbarea starilor componentelor sistemului de tranzacționare (piață, simbol-piață, simbol) sunt anunțate de B.V.B. prin intermediul mesajelor transmise în sistemul de tranzacționare al B.V.B.. În cazul în care acest mod de comunicare nu este disponibil, Participantii la piață sunt informați prin alte mijloace de informare disponibile.

Art. 4 (1) B.V.B. va putea suspenda temporar sesiunea de tranzacționare ca urmare a unor defecțiuni apărute în sistemul de comunicație dintre Participanți și B.V.B., la cel puțin 2 furnizori de servicii de comunicații agreați de B.V.B., sub condiția confirmării de către respectivi furnizori a defecțiunilor în cauză și a faptului că acestea nu sunt localizate în sistemele interne ale Participantilor. Sesiunea de tranzacționare va fi reluată după încetarea respectivelor circumstanțe, cu respectarea programului stabilit de Directorul general al B.V.B..

(2) În ipoteza menționată în alin. 1, dacă numărul Participantilor conectați la sistemul electronic al B.V.B. în respectiva sesiune de tranzacționare se reduce, astfel încât procentul celor rămași conectați scade sub 50% din numărul total al Participantilor înscrși în Registrul Participantilor la sistemul de tranzacționare, B.V.B. va suspenda sesiunea de tranzacționare. În analiza situației și determinarea momentului suspendării, B.V.B. va ține seama de criterii precum: răspunsurile primite de la furnizorii de comunicații implicați, posibilitatea acestora de identificare certă a cauzei defecțiunii, estimările furnizorilor privind durata remedierii, specificitățile defecțiunii, aria geografică de răspandire a Participantilor afectați, riscul de contaminare a rețelei B.V.B. și a sistemelor de comunicație ale altor furnizori etc. B.V.B. nu va proceda la suspendarea sesiunii de tranzacționare, dacă circumstanțele incidente încetează în cursul analizei.

(3) B.V.B. va comunica Participantilor la piață și C.N.V.M. suspendarea temporară a sesiunii de tranzacționare.

Art. 5 În vederea menținerii unei piețe ordonate, transparente și echitabile, precum și a integrității pieței, Directorul general al B.V.B. poate decide suspendarea temporară sau pe toată durata unei sesiuni sau a mai multor sesiuni de tranzacționare a încheierii tranzacțiilor la nivel de burse, piață, simbol sau simbol-piață.

Art. 6 (1) Situațiile în care pot fi adoptate măsurile menționate în art. 3 alin. (4) și art. 5, precum și condițiile pentru reluarea tranzacționării, necesare fiecărei situații în parte sunt, cu caracter enunțiativ și nu limitativ:

- a) evenimente înregistrate în activitatea Emitentului, prevăzute în Titlul II;
- b) cazurile menționate în Titlul II, Capitolul VI, Secțiunea 6;
- c) **abrogat**
- d) din motive tehnice referitoare la funcționarea sistemului de tranzacționare, a sistemului de comunicații, a echipamentelor conectate la sistemele menționate, precum și a altor echipamente deținute și utilizate de B.V.B.;
- e) din motive tehnice excepționale referitoare la funcționarea sistemului Depozitarului Central, notificate B.V.B. de către acesta, în conformitate cu prevederile contractului încheiat între B.V.B. și Depozitarul Central;
- f) în cazuri de forță majoră, care ar putea periclita desfășurarea în condiții normale a activității de tranzacționare. Cazurile de forță majoră sunt reprezentate de evenimente exterioare

independente de vointa BVB, imprevizibile si inevitabile, care fac imposibila continuarea tranzactionarii. Sunt considerate cazuri de forta majora: calamitatile naturale, conditiile meteo, incendiile, fenomenele sociale;

g) in alte cazuri, cu avizul C.N.V.M.

(2) In situatiile specificate in alin. 1 lit. a) si b), operatiunile de suspendare sau de reluare la tranzactionare a unui simbol, se vor efectua la instructiunea Departamentelor de specialitate ale B.V.B., la momentul precizat in instructiunile acestora, dupa primirea lor, in urmatoarele conditii:

a) suspendarea tranzactionarii unui simbol - va avea efect in toate pietele in care este definit simbolul respectiv;

b) reluarea tranzactionarii unui simbol pentru instrumentele financiare de tip actiune - prin trecerea simbolului in piata principala in starea Pre-Deschidere pentru o durata de 15 minute, urmata de succesiunea obisnuita a starilor pietelor in care se tranzactioneaza simbolul;

c) reluarea tranzactionarii unui simbol pentru instrumentele financiare de alt tip decat actiune - prin trecerea in starea Deschisa, urmata de succesiunea obisnuita a starilor pietelor in care se tranzactioneaza simbolul.

(3) In cazurile mentionate la alin. 2 lit. b) si c), daca durata ramasa disponibila pentru starea Deschisa a componentei simbol-piata in respectiva sedinta de tranzactionare este mai mica de 15 minute, reluarea tranzactionarii instrumentului financiar se va efectua in sedinta urmatoare de tranzactionare.

Art. 7 abrogat

Art. 8 abrogat

CAPITOLUL III

SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL B.V.B.

Sectiunea 1

Conditii de acces in sistemul de tranzactionare al B.V.B.

Art. 9 (1) Dreptul de administrare a ordinelor de bursa si incheiere a tranzactiilor bursiere in cadrul B.V.B. apartine exclusiv Participantilor, cu respectarea prevederilor Art. 17 alin. 1) din Titlul I.

(2) Operatiunile legate de definirea, modificarea, suspendarea, reluarea, stergerea codului aferent unui Participant sau codurilor de utilizator ale unui Participant sau unui agent de bursa se efectueaza de catre Departamentul de specialitate al B.V.B..

Art. 10 (1) Directorul general al B.V.B. permite accesul Participantilor la sistemul de tranzactionare al B.V.B. numai daca acestia fac dovada ca dispun de personal calificat si autorizat care sa desfasoare activitatea de tranzactionare, relatii cu clientii si evidenta tehnico-operativa si contabila, precum si de mecanisme de supraveghere adecvate care sa asigure desfasurarea in conditii optime a activitatii Participantilor.

(2) Participantul trebuie sa dispuna de personal tehnic specializat, testat si avizat in prealabil de B.V.B., in vederea utilizarii in conditii de securitate a sistemului de tranzactionare al B.V.B..

(3) B.V.B. stabileste conditiile necesare cu privire la pregatirea si testarea corespunzatoare a agentilor de bursa.

Art. 11 Accesul Participantului la tranzactionare este conditionat de indeplinirea prealabila si integrala, a tuturor obligatiilor scadente fata de B.V.B.

Art. 12 În vederea desfășurării activității curente de tranzacționare, Participantii trebuie să completeze, să introducă și să execute ordinele de bursă în conformitate cu prevederile incidente din prezentul Cod.

Art. 13 Unui Participant care tranzacționează în cadrul B.V.B., îi este interzis să își deschidă cont propriu de instrumente financiare la un alt Participant, în condițiile în care dispune de dreptul de tranzacționare a instrumentelor financiare obiect al tranzacționării.

Art. 14 (1) Regulile referitoare la comportamentul Participantilor și agenților de bursă în timpul sesiunii de tranzacționare sunt stabilite prin prezentul Titlu.

(2) Agenții de bursă au obligația să utilizeze sistemul B.V.B. în conformitate cu prezentul Cod.

Art. 15 (1) Participantii sunt direct răspunzători cu privire la:

- operațiunile desfășurate de agenții de bursă proprii în timpul și după închiderea sesiunii de tranzacționare în ceea ce privește accesarea sistemului BVB;
- operațiunile desfășurate prin intermediul interfețelor de acces la sistemul BVB;
- îndeplinirea, în permanență, a termenilor și condițiilor de utilizare a interfețelor de acces;
- activitatea de tranzacționare desfășurată.

(2) Este interzisă utilizarea sistemului de tranzacționare al B.V.B. în mod abuziv sau într-o manieră care ar putea conduce la diminuarea artificială a performanțelor sistemului sau ar putea afecta securitatea și siguranța sistemului și/sau a Participantilor la piață.

(3) Un Participant este egal răspunzător atât în fața B.V.B., cât și în fața celorlalți Participanți pentru încălcarea unei reguli, indiferent dacă aceasta a fost încălcată urmărindu-se propriul interes sau interesul unui client, dacă a fost încălcată de către un angajat al Participantului sau dacă este rezultatul direct sau indirect, cauzat cu intenție, din greșeală, neglijență sau omisiune, prin acțiune sau inacțiune de către un Participant sau de către o persoană aflată în legătură cu acesta.

Art. 16 (1) B.V.B. poate retrage accesul unui Participant sau agent de bursă la sistemul BVB, în cazuri, fără a se limita la acestea:

- aplicarea de sancțiuni bursiere sau măsuri preventive de către B.V.B. sau C.N.V.M. Participantului sau agentului de bursă;
- solicitarea adresată de Depozitarul Central, conform prevederilor contractului încheiat între B.V.B. și acesta;
- suspendarea Participantului în numele căruia tranzacționează agentul de bursă.

(1¹) BVB își rezervă dreptul de a suspenda temporar utilizarea de către un Participant a interfețelor de acces, dacă nu sunt îndeplinite cerințele solicitate de BVB sau dacă, în opinia BVB, se apreciază că o astfel de utilizare afectează funcționarea ordonată și integritatea pieței.

(1²) Suspendarea sau retragerea dreptului de tranzacționare al unui Participant determină retragerea accesului la interfețele de acces gestionate de acesta.

(2) Reluarea accesului unui Participant sau agent de bursă la sistemul de tranzacționare se efectuează după încetarea cauzelor care au determinat retragerea, pe baza instrucțiunii Departamentelor de specialitate ale B.V.B..

Secțiunea 2

Modul de utilizare a sistemului de tranzacționare al B.V.B.

Art. 17 (1) Prevederile prezentei Secțiuni se completează cu orice alte documente și precizări tehnice emise de Departamentele de specialitate ale B.V.B., notificate Participanților prin mijloacele de informare aflate la dispoziția B.V.B.

(2) B.V.B. precizează caracteristicile minime de funcționare a calculatoarelor Participanților la nivel hardware și software, precum și obligații de auditare a îndeplinirii acestora.

(3) B.V.B. stabilește un sistem de codificare a numelor de utilizator și a Participanților, reguli de formare și schimbare a parolilor de acces, precum și niveluri de acces la sistem pentru fiecare tip de utilizator din cadrul fiecărui Participant.

(4) La recomandarea Departamentului de specialitate al B.V.B. și/sau la cererea scrisă a Președintelui/Directorului general al unui Participant, Directorul general al B.V.B. poate dispune modificarea nivelului de acces sau interzicerea accesului Participanților prin interfețele de acces sau agenților de bursa la sistemul de tranzacționare al B.V.B., dacă aceasta este în interesul menținerii integrității pieței.

Art. 18 (1) Accesul la sistemul de tranzacționare al B.V.B. se realizează prin stațiile de lucru conectate la sistem, situate la sediul principal sau la sediile secundare ale Participanților.

(2) Stațiile de lucru pot fi conectate la sistemul de tranzacționare al B.V.B. numai cu acordul prealabil al B.V.B.. Participanții poartă responsabilitatea administrării stațiilor de lucru proprii.

(3) Participanții au obligația să asigure agenților de bursa proprii condițiile tehnice necesare cerute de B.V.B., în vederea tranzacționării în condiții optime.

(4) În cazul în care întâmpină dificultăți tehnice în sistemul propriu sau în sistemul de comunicații la distanță cu B.V.B., agenții de bursa pot tranzacționa de la sediul B.V.B., în limita numărului de calculatoare pe care B.V.B. le poate pune la dispoziția acestora.

(5) În cazul menționat în alin. 4, Participantul în cauză va adresa o solicitare scrisă Departamentului de specialitate al B.V.B., indicând și motivul cererii sale. Agenții de bursa care tranzacționează din sediul B.V.B. trebuie să respecte normele de conduită impuse prin reglementările B.V.B.

Art. 19 (1) La solicitarea B.V.B., Participantul este obligat să actualizeze interfețele de acces, în termenul și condițiile tehnice, operationale, procedurale și de securitate, specificate de B.V.B..

(1¹) Participantul este obligat să consulte documentația specifică fiecărei actualizări și să respecte cerințele operationale și tehnice precizate de BVB pentru actualizarea respectivă.

(2) B.V.B. va informa Participanții în avans cu cel puțin două zile lucrătoare despre necesitatea actualizării interfețelor de acces, printr-un mesaj transmis prin intermediul sistemului de B.V.B. și va pune la dispoziția Participanților în timp util instrucțiunile aferente de actualizare prin mijloacele specifice de comunicare.

(3) Participanții sunt răspunzători de consecințele neîncadrării în termenul și condițiile tehnice menționate la alin. 1.

(4) După expirarea termenului specificat potrivit alin. 1, Participanții au obligația să utilizeze numai interfața de acces actualizată; utilizarea unei alte versiuni conduce la deconectarea imediată de la sistemul BVB.

Art. 20 (1) Participanții au obligația să își asigure soluții de back-up pentru serviciile de comunicații de date cu B.V.B., cu o societate specializată agreeată de B.V.B., pe baza unor cerințe aprobate de Consiliul Bursei.

(2) Soluțiile de back-up menționate în alin. 1 vor fi realizate printr-un mediu de comunicație diferit fizic de cel utilizat pentru legătura principală, prin intermediul unei societăți specializate, agreeată de B.V.B., altă decât cea prin care este asigurată legătura principală a respectivului Participant.

(3) Accesul Participanților la sistemul de tranzacționare al B.V.B. va fi condiționat de îndeplinirea

cerintelor prevazute in alin. 1 si 2.

Art. 21 (1⁰) Accesul la sistemul B.V.B. se efectueaza exclusiv prin interfetele de acces definite de Art. 1 (1) pct. 41¹ din Titlul preliminar.

(1) Accesul la sistemul B.V.B., prin intermediul interfetelor de acces Arena Terminal si Order Collector este permis agentilor de bursa numai pe baza unui cod de utilizator propriu si a unei parole confidentiale, cunoscuta numai de catre acestia, care permite asigurarea protectiei informatiei.

(1¹) Accesul la sistemul B.V.B., prin intermediul interfetelor de acces Arena Gateway si Arena Fix se efectueaza prin intermediul unor coduri de acces alocate la nivel de Participant si a unei parole, gestionate de persoanele mentionate la Art. 17 alin. (11) din Titlul I.

(2) Un agent de bursa are obligatia sa-si modifice periodic parola aferenta interfetei de acces la sistemul B.V.B., in vederea cresterii gradului de siguranta in operare. Orice alta modificare de parola va fi solicitata expres B.V.B., in scris.

(2¹) Un Participant este obligat sa-si modifice periodic parola aferenta fiecarui cod de acces atat pentru Arena Gateway cat si pentru Arena Fix, prin intermediul persoanelor mentionate la Art. 17 alin. (11) din Titlul I.

(3) Este interzisa fortarea in mod deliberat a capabilitatilor tehnice sau de securitate ale sistemului B.V.B. (de exemplu introducerea in timp foarte scurt a unui numar semnificativ de comenzi care nu sunt justificate din punct de vedere al ordinelor care trebuie administrate in piata, incercarea de detectare a parolelor de utilizator etc).

Sectiunea 3

Asistenta acordata de B.V.B. agentilor de bursa in cazul unor defectiuni tehnice

Art. 22 Participantul trebuie sa asigure si sa mentina, prin intermediul unei persoane desemnate in acest scop, o legatura permanenta cu Departamentul de specialitate al B.V.B., in vederea solutionarii operative a eventualelor probleme tehnice intervenite.

Art. 23 In timpul sedintelor de tranzactionare, asistenta acordata de catre B.V.B. Participantilor si agentilor de bursa include, dar nu se limiteaza la:

- a) monitorizarea continua a integritatii si performantelor tehnice ale sistemului BVB, detectarea erorilor potentiale si participarea la eliminarea erorilor detectate;
- b) participarea la eliminarea erorilor raportate de catre Participanti si/sau agentii de bursa;
- c) initierea remedierii defectiunilor tehnice aparute in sistemul B.V.B. sau in sistemele furnizate participantilor de catre BVB si depunerea tuturor eforturilor pentru eliminarea unor astfel de defectiuni tehnice in cel mai scurt timp posibil;
- d) participarea la solutionarea situatiilor raportate de un Participant, rezultate ca urmare a utilizarii interfetelor de acces la sistemul B.V.B., in masura in care situatiile respective sunt in aria de competenta a BVB.

Art. 24 Responsabilitatea pentru acordarea asistentei acordata de B.V.B. Participantilor si agentilor de bursa este strict limitata la cooperarea in procesul de eliminare a erorilor si nu include eliminarea efectiva a erorilor. Nivelul de asistenta este dependent de existenta si calificarea personalului tehnic al Participantului respectiv.

Sectiunea 4

Raspunderea B.V.B. referitoare la activitatea de tranzactionare

Art. 25 Participanții vor fi răspunzători pentru repararea în întregime a oricăror prejudicii produse B.V.B. sau celorlalți Participanți care tranzacționează în B.V.B., în următoarele situații:

- a) nerespectarea caracteristicilor specificate de B.V.B. privind configurația la nivel hardware și software a calculatoarelor Participanților care fac parte din stațiile de lucru conectate la sistemul de tranzacționare al B.V.B.;
- b) nerespectarea instrucțiunilor de instalare, configurare și utilizare, precum și a specificațiilor funcționale comunicate de B.V.B.;
- c) instalarea pe stațiile de lucru proprii a altor produse software care pot afecta funcționarea sistemului de tranzacționare al B.V.B.;
- d) conectarea unei stații de lucru simultan și la alte rețele electronice.

Art. 26 Nu pot fi pretinse daune-interese sau despăgubiri B.V.B. pentru pierderi cauzate de:

- a) defectiuni aparute în sistemul de tranzacționare al B.V.B. sau în sistemul Depozitarului Central, ca urmare a operării neconforme cu instrucțiunile B.V.B. de către Participanți;
- b) imposibilitatea conectării unei stații de lucru la sistemul de tranzacționare al B.V.B. generată de întreruperea alimentării cu energie electrică a Participantului, probleme tehnice în sistemul intern al Participantului sau nefuncționarea legăturii de comunicații la B.V.B., datorată furnizorului de comunicații sau a altor defectiuni de această natură existente la Participant, situație în care răspunderea revine furnizorului de servicii de comunicații;
- c) orice daune directe și/sau indirecte cauzate de sau rezultate din oprirea sistemului de tranzacționare al B.V.B. sau sistemului Depozitarului Central, din motive în afara controlului B.V.B.;
- d) situații de forță majoră.

Art. 27 În cazul opririi unuia sau mai multor simboluri de la tranzacționare de către B.V.B. din motive datorate unor defectiuni tehnice ale sistemului de tranzacționare sau al sistemului de comunicații local al B.V.B., Participanții nu pot pretinde daune – interese sau despăgubiri B.V.B..

Art. 28 Oprirea simbolului de la tranzacționare din motive ce țin de funcționarea sistemelor de comunicații la distanță sau alte cauze externe sistemului de tranzacționare dau dreptul Participanților de a pretinde despăgubiri de la cei care au cauzat prejudiciul.

Secțiunea 5

Componentele sistemului de tranzacționare al B.V.B. și stările acestora

Art. 29 (1) Componentele sistemului de tranzacționare al B.V.B. sunt următoarele:

- a) Bursa;
- b) Piața;
- c) Simbol;
- d) Simbol-Piața.

(2) Componentele sistemului de tranzacționare al B.V.B. pot avea stările menționate în prezentul Capitol.

(3) În situații excepționale, Directorul general al B.V.B. poate decide modificarea în orice mod a duratelor stărilor oricărei componente a sistemului de tranzacționare al B.V.B.

Art. 30 Stările Bursei sunt următoarele:

- a) Deschisă (Opened) – stare în care toți utilizatorii pot desfășura operațiuni în sistemul de tranzacționare al B.V.B., conform tipului de utilizator asociat acestora;
- b) Suspendată (Suspended) – stare în care accesul la sistem este permis numai personalului B.V.B.;
- c) Închisă (Closed) – stare în care toți utilizatorii se pot conecta la sistem, pot transmite mesaje și

pot consulta rapoarte.

Art. 31 (1) Pietele, inclusiv piata de tip Regular care se bazeaza pe modelul de tranzactionare de tip „tranzactionare continua”, pot avea urmatoarele stari:

a) Pre-deschidere - stare in care se introduc, modifica, retrag, suspenda sau se reiau ordine in sistem, fara a se incheia tranzactii, se calculeaza si se afiseaza pretul potential de deschidere;

b) Deschidere - stare in care se calculeaza, pe baza algoritmului de fixing, pretul si cantitatea (volumul) de deschidere, se identifica tranzactiile posibile, se alocă cantitatea (volumul) de instrumente financiare si se incheie tranzactiile;

c) Deschisa - stare in care are loc tranzactionarea in piata continua, este permisa introducerea, modificarea, retragerea, suspendarea sau reluarea la tranzactionare a ordinelor, cotatiilor informative, cotatiilor ferme sau ordinelor deal si incheierea tranzactiilor;

d) Pre-inchisa - stare in care se introduc, se modifica, se retrag, se suspenda sau se reiau ordine in sistem fara a se incheia tranzactii, se calculeaza si se afiseaza pretul potential de deschidere al sedintei urmatoare de tranzactionare (daca nu se utilizeaza starea Inchidere pentru piata respectiva) sau pretul potential de inchidere al sedintei de tranzactionare curente (daca se utilizeaza starea Inchidere pentru piata respectiva);

e) Inchidere - stare similara cu starea Deschidere, in care se calculeaza, pe baza algoritmului de fixing, pretul si cantitatea (volumul) de inchidere, se identifica tranzactiile posibile, se alocă cantitatea (volumul) de instrumente financiare si se incheie tranzactiile, pentru piata pentru care se va aplica starea respectiva, stabilita conform Art. 75¹ alin. 1;

e¹) Tranzactionare la inchidere - stare in care tranzactiile se incheie la un pret unic pentru un instrument financiar in piata respectiva si care se activeaza doar in urmatoarele situatii:

i) in situatia in care se determina pretul prin algoritmul de fixing in starea Inchidere si in care este permisa incheierea tranzactiilor exclusiv la pretul rezultat din algoritmul de fixing. Aceasta stare se poate activa doar in pietele care prezinta starile Pre-inchisa si Inchidere; ;

ii) in situatia in care nu se determina pretul prin algoritmul de fixing, conform lit. i), BVB poate permite incheierea tranzactiilor exclusiv la pretul ultimei tranzactii inregistrate in piata Deschisa, daca aceasta se incadreaza intre cel mai bun pret al ordinelor de cumparare si cel mai bun pret al ordinelor de vanzare din momentul in care piata / simbol-piata intra in starea Tranzactionare la inchidere;

f) Inchisa - stare in care agentii de bursa nu mai pot sa introduca ordine, cotatii informative, cotatii ferme sau ordine deal, sa opereze modificari asupra ordinelor, cotatiilor informative, cotatiilor ferme sau ordinelor deal si sa incheie tranzactii, dar pot accesa rapoartele sistemului referitoare la ordine, cotatii informative, cotatii ferme, ordine deal, tranzactii si statistici.

(2) Succesiunea obisnuita a starilor Pietelor este urmatoarea: Pre-deschidere, Deschidere, Deschisa, Pre-inchisa, Inchidere, Tranzactionare la inchidere si Inchisa.

(3) O piata poate avea toate sau doar o parte din starile descrise in alin. 1, respectand insa succesiunea acestora prevazuta in alin. 2.

(4) In situatii deosebite, oricare dintre starile unei piete poate avea o durata extinsa fata de cea anuntata in programul de tranzactionare.

(5) In starile Deschidere si Inchidere, este posibila determinarea unui pret pe baza algoritmului de fixing, in functie de ordinele existente in piata.

(6) abrogat.

(7) Prin decizia Directorului General al BVB se stabilesc urmatoarele:

a) lista instrumentelor financiare sau a entitatilor simbol-piata pentru care se vor aplica prevederile specificate la alin. (1) lit. e¹) pct. ii);

b) lista pietelor pentru care se va aplica Starea Tranzactionare la inchidere, precum si durata starii respective.

Art. 31⁽¹⁾ Prin exceptie de la Art. 31, piata de tip Regular care se bazeaza pe modelul de tip licitatie va fi definita prin urmatoarele elemente caracteristice:

- a) se vor aplica doua sesiuni succesive de licitatie, definite astfel:
  - 1. prima sesiune de licitatie: Pre-deschidere, Deschidere, Tranzactionare la inchidere;
  - 2. a doua sesiune de licitatie: Pre-inchidere, Inchidere, Tranzactionare la inchidere, Inchisa.
- b) succesiunea completa a starilor este urmatoarea: Pre-deschidere, Deschidere, Tranzactionare la inchidere, Pre-inchidere, Inchidere, Tranzactionare la inchidere, Inchisa;
- c) starea de Tranzactionare la inchidere din prima sesiune se bazeaza pe pretul determinat prin algoritmul de fixing in starea Deschidere, fiind permisa incheierea tranzactiilor exclusiv la pretul respectiv;
- d) in situatia in care nu se determina un pret prin algoritmul de fixing in prima sesiune de licitatie, piata va ramane in starea Pre-deschidere, pana la trecerea automata in starea Pre-inchidere, conform programului stabilit.

Art. 32 In cazuri intemeiate, Departamentul de specialitate al B.V.B. poate sa efectueze operatiuni cu ordine, cotatii informative, cotatii ferme, ordine deal si tranzactii in toate starile pietei, cu exceptia starilor Deschidere si Inchidere.

Art. 33 Starile simbolurilor la nivelul tuturor pietelor din cadrul Bursei sunt urmatoarele:

- a) Disponibil (Ready) – stare in care simbolul este disponibil pentru tranzactionare;
- b) Suspendat (Suspended) - stare temporara in care simbolul nu este disponibil pentru tranzactionare in nici o piata, iar entitatile simbol-piata corespunzatoare au starea Inchisa (Closed);
- c) Delistat (Delisted) – stare definitiva in care simbolul nu mai este disponibil pentru tranzactionare in nici o piata, iar entitatile simbol-piata corespunzatoare au starea Closed (Inchisa).

Art. 34 (1) Un simbol care este disponibil la tranzactionare urmeaza in mod implicit starile Pietei in care se tranzactioneaza.

(2) Prin exceptie de la alin. 1, un simbol poate avea intr-o piata o stare diferita de starea pietei.

(3) Un simbol care se afla in starea Suspendat nu este disponibil pentru tranzactionare in nici o Piata din cadrul Bursei, indiferent de starea Pietei respective.

Art. 35 Starile simbolului la nivel de Piata pot fi administrate de catre Departamentul de specialitate al B.V.B. in mod independent de starile Pietei din care face parte simbolul si de starile simbolului valabile pentru toate Pietele din care acesta face parte.

Art. 36 (1) Starile entitatii simbol-piata, inclusiv in situatia aplicarii modelului de tip “tranzactionare continua” pentru un simbol de tip actiune in piata de tip Regular sunt urmatoarele:

- a) Pre-deschidere – stare in care componenta simbol-piata se afla in starea de pre-deschidere;
- b) Deschidere - stare in care se calculeaza pentru componenta simbol-piata respectiva pretul si cantitatea (volumul) de deschidere, se identifica tranzactiile posibile, se alocata cantitatea (volumul) actiunilor si se incheie tranzactiile;
- c) Deschisa – stare in care componenta simbol-piata se afla in starea deschisa, permitand tranzactionarea in piata continua;
- d) Pre-inchisa – stare in care componenta simbol-piata se afla in starea pre-inchisa;
- d¹) Inchidere - stare similara cu starea Deschidere, in care se calculeaza pe baza algoritmului de

fixing, pretul si cantitatea (volumul) de inchidere, pentru entitatea simbol-piata, pentru care se va aplica starea respectiva, stabilita conform art. 75¹alin. 1.

d²) Tranzactionare la inchidere - stare in care componenta simbol-piata se afla in starea Tranzactionare la inchidere, cu semnificatia specificata la Art. 31 alin. (1) lit. e¹).

e) Inchisa - stare in care componenta simbol-piata se afla in starea inchisa.

(2) In starile pre-deschidere, pre-inchisa si inchisa nu se incheie tranzactii.

Art. 36⁽¹⁾ Pentru un simbol de tip actiune pentru care se aplica modelul de tranzactionare de tip licitatie, se vor aplica, in mod corespunzator, prevederile art. 31⁽¹⁾.

Sectiunea 6

Operatiuni de administrare a Entitatilor-simbol

§1

Operatiuni speciale in prima zi de tranzactionare a unui simbol

Art. 37 (1) B.V.B. stabileste si comunica Participantilor simbolul corespunzator instrumentului financiar respectiv si pietele pe care se va tranzactiona acesta.

(2) Definirea unui instrument financiar in sistemul de tranzactionare al B.V.B. este efectuata la instructiunea Departamentelor de specialitate ale B.V.B., pe baza informatiilor furnizate de catre acestea, conform tipului de instrument respectiv.

Art. 38 (1) Inceperea tranzactionarii unui instrument financiar in cadrul B.V.B. este conditionata de indeplinirea cerintelor prevazute in art. 37 alin. 1, precum si a altor cerinte necesare inceperii tranzactionarii.

(2) Inceperea tranzactionarii unui instrument financiar in cadrul B.V.B. se va realiza la data stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B., la propunerea Departamentelor de specialitate ale B.V.B.

Art. 39 (1) In prima sedinta de tranzactionare a unui instrument financiar in cadrul B.V.B si pana la formarea pretului de referinta, piata Deal nu este disponibila, iar limitarea procentuala a pretului ordinelor nu se aplica pentru celelalte piete in care se tranzactioneaza acesta.

(2) abrogat

(3) Pentru un instrument financiar de tip titlu de stat in prima zi de tranzactionare in cadrul B.V.B., disponibilitatea pietei Deal sau limitarea procentuala a pretului ordinelor se decide de Directorul General al B.V.B., pe baza consultarii cu Emitentul.

§2

Suspendarea si reintroducerea variatiei de pret

Art. 40 Participantii sunt informati cu privire la suspendarea si reintroducerea variatiei de pret, prin intermediul mesajelor transmise in sistemul de tranzactionare al B.V.B.. In cazul in care acest mod de comunicare nu este disponibil, Participantii la piata sunt informati prin alte mijloace de informare disponibile.

Art.41 (1) Limitarea procentuala a pretului ordinelor introduse pentru un instrument financiar nu se impune in urmatoarele conditii:

a) in prima zi de tranzactionare a unui instrument financiar care nu a mai fost tranzactionat pe piata reglementata sau sistemul alternativ de tranzactionare administrate de B.V.B., pana la formarea

pretului de referinta;

b) pentru tranzactionarea instrumentelor financiare care fac obiectul ofertelor publice sau al altor metode de vanzare de instrumente financiare prevazute in legi speciale, precum cele din materia privatizarii desfasurate in Piete de Oferte si Operatiuni Speciale;

c) pentru instrumentele financiare admise la Categoria Internationala, in situatia in care se inregistreaza fluctuatii semnificative in piata reglementata unde a fost admis pentru prima data, in vederea corelarii cu fluctuatiile respective.

d) prin decizie a Directorului general al B.V.B., in alte situatii decat cele mentionate la lit. a)-c), in care B.V.B. considera necesara aplicarea acestei masuri.

(2) Prin exceptie de la prevederile alin. (1) lit. a), limitarea procentuala a pretului ordinelor introduse pentru un instrument financiar de tip titlu de stat se va efectua conform Art. 39 alin. (3).

(3) Prevederea de la alin.(1) lit. c) se va aplica pentru instrumentele financiare care sunt incluse in lista mentionata la art.118¹ alin.(1), dupa parcurgerea integrala a etapelor de extindere a limitei de variatie in sensul de evolutie a pretului (crescator sau descrescator), conform art.118¹.

(4) Aplicarea alin.(1) lit. c) se va efectua prin Decizie a Directorului General al B.V.B., cu notificarea prealabila a C.N.V.M., Participantilor la piata si a publicului cu privire la momentul si termenii aplicarii.

Art. 42 Pentru un simbol a carui limitarea procentuala a pretului ordinelor este suspendata sau care nu are pret de referinta stabilit, piata Deal nu este disponibila pana la formarea pretului de referinta al acestuia.

Art. 43 Reintroducerea variatiei de pret se va efectua dupa formarea unui nou pret de referinta.

Art.43¹ (1) In datele ex aferente evenimentelor corporative cu impact asupra pretului se aplica variatia maxima admisa a pretului ordinelor, calculata fata de pretul de referinta, in conformitate cu prevederile art.1 alin.(1) pct. 62 lit. b) din Titlul preliminar.

(2) Prin derogare de la prevederile alin.(1), in circumstante exceptionale (perioade mari de timp de suspendare, volatilitate deosebita in piata etc.), prin decizie a Directorului general al B.V.B., limitarea procentuala a pretului ordinelor nu se va impune.

§3

Parametri de monitorizare a activitatii de tranzactionare

Art.44 (1) In vederea asigurarii unui grad sporit de control si informare a pietei bursiere, B.V.B. poate stabili parametri de alerta, care pot fi configurati la nivel de simbol si de piata, pentru ordine si tranzactii. Stabilirea acestor parametrii de alerta se va face numai in limita capacitatii de a le procesa a sistemului electronic al B.V.B., fara ca timpul de raspuns al sistemului sa fie afectat.

(2) In toate cazurile de atingere sau depasire a parametrilor de alerta configurati in sistemul B.V.B., sistemul de tranzactionare al B.V.B. va transmite un mesaj de avertizare/informare Departamentului de specialitate al B.V.B. si/sau agentilor de bursa.

Art. 45 abrogat

Art. 46 abrogat

CAPITOLUL IV ORDINELE DE BURSA

Secțiunea 1

Continutul minim si conditiile de preluare si executare a ordinelor de bursa

Art. 47 (1) Continutul minim al unui ordin de bursa va respecta prevederile incidente ale Regulamentului CNVM nr. 32/2006 si ale Regulamentului CE nr. 1287/2006.

(1¹) Introducerea si modificarea unui ordin de bursa in sistemul de tranzactionare este conditionata de completarea tuturor campurilor obligatorii, solicitate de sistemul de tranzactionare.

(2) Pretul ordinelor de bursa trebuie sa respecte pasii de pret predefiniti, corespunzatori intervalelor de pret stabilite de B.V.B. Intr-un ordin de bursa pretul poate fi exprimat ca:

- a) pret in valoare absoluta - pentru actiuni, drepturi, titluri de participare, produse structurate care se tranzactioneaza similar actiunilor;
- b) pret exprimat ca procent din principal - pentru obligatiuni, produse structurate care se tranzactioneaza similar obligatiunilor;
- c) pret exprimat ca procent din valoarea nominala - pentru titluri de stat emise cu dobanda;
- d) randament - exprimat ca procent din valoarea nominala, pentru titluri de stat emise cu discount.

Art. 48 Ordinele de bursa vor fi preluate si transmise spre executare de catre Participanti, cu respectarea reglementarilor incidente in vigoare.

- a) **abrogat**
- b) **abrogat**
- c) **abrogat**

Art. 49 Confirmarea executarii ordinelor clientilor se va efectua conform prevederilor incidente ale Regulamentului CNVM nr. 32/2006.

- (2) **abrogat**
- (3) **abrogat**
- (4) **abrogat**

Secțiunea 2

Termenul de valabilitate a ordinelor de bursa

Art. 50 (1) Un ordin de bursa poate avea oricare dintre urmatoarele termene de valabilitate (atribute de timp):

- a) Day – valabil in sedinta de tranzactionare curenta;
- b) Open – valabil pana la executie sau retragere, in limita a 62 de zile calendaristice de la data ultimei actualizari a ordinului;
- c) Good Till Date – valabil pana la data specificata (format “yyyy-mm-zz” “an-luna-zi”), in limita a 62 de zile de la data ultimei actualizari a ordinului;
- d) FOK (Fill or Kill sau “Executare sau Anulare”) – introdus in vederea executiei imediate, daca volumul integral al ordinului poate fi executat. Daca nu este posibila executia integrala, ordinul respectiv este respins. Un astfel de ordin este permis doar in starea Deschisa.
- e) IOC (Immediate or Cancel sau Fill and Kill sau “Executare si Anulare”) – este executat partial, iar volumul ramas neexecutat va fi anulat prin stergerea ordinului. Un astfel de ordin este permis doar in starea Deschisa.

(2) La expirarea termenului de valabilitate asociat unui ordin, acesta este eliminat automat din sistem.

(3) Termenii de valabilitate si activare a ordinelor doar in anumite stari de piata:

- a) Valid For Opening (VFO) - Valid pentru Pre-deschidere – este acceptat in oricare dintre starile de piata ale sedintei de tranzactionare, cu exceptia starii de piata Inchisa, dar se activeaza doar la prima trecere a pietei in starea Pre-deschidere;
- b) Valid For Closing (VFC) - Valid pentru Pre-inchisa – este acceptat in oricare dintre starile de piata ale sedintei de tranzactionare, cu exceptia starii de piata Inchisa, dar se activeaza doar la prima trecere a pietei in starea Pre-inchisa;
- c) Valid For Auction (VFA) - Valid pentru Pre-deschidere/ Pre-inchisa – este acceptat in oricare dintre starile de piata ale sedintei de tranzactionare, cu exceptia starii de piata Inchisa, dar se activeaza doar la prima trecere a pietei in starea Pre-deschidere sau Pre-inchisa.

(4) Ordinele mentionate la alin. (3) prezinta urmatoarele caracteristici:

- a) la acceptarea acestora in sistemul BVB, ordinele respective pot fi introduse in registrul de ordine active daca starea pietei este in conformitate cu termenul de valabilitate specificat. In caz contrar, ordinele respective sunt acceptate in registrul ordinelor contingente;
- b) ordinele care au fost activate in una din starile de piata specificate si care nu au fost executate (partial sau integral) vor fi anulate inainte de trecerea din starea Deschidere / Inchidere in starea Deschisa / Inchisa.

(5) Ordinele cu termenul „Valid pentru Tranzactionare la inchidere” sunt ordine la piata de tip Market si sunt acceptate in oricare dintre starile de piata ale sedintei de tranzactionare, cu exceptia starilor de piata Tranzactionare la inchidere si Inchisa, dar se activeaza doar la trecerea in starea Tranzactionare la inchidere.

(6) Ordinele mentionate la alin. (5) prezinta urmatoarele caracteristici:

- a) ordinele se activeaza ca ordin la piata (MKT) doar daca pretul specificat conform art. 31 alin. (1) lit e¹) pentru Tranzactionare la inchidere este mai bun decat pretul de protectie specificat in elementele de definire ale ordinului;
- b) sunt permise numai ordine cu termen de valabilitate Day.

Art. 51 abrogat

Sectiunea 3

Operatiuni de gestionare a ordinelor de bursa

§1

Introducerea ordinelor de bursa

Art. 52 (1) Ordinul de bursa se introduce in sistemul B.V.B., prin intermediul unei interfete de acces, conform reglementarilor B.V.B., aprobate de CNVM, si Manualului de utilizare a sistemului B.V.B

(2) Cu exceptia operatiunilor mentionate in art. 53 lit. d) – f), B.V.B. nu va efectua nici o alta operatiune cu privire la ordinele de bursa ale unui Participant.

(3) In fiecare piata se defineste Registrul Ordinelor, reprezentand totalitatea ordinelor de bursa din piata respectiva.

Art. 53 Ordinul de bursa ramane valabil in sistem si se supune regulilor B.V.B. pana cand:

- a) este executat;
- b) expira termenul de valabilitate al acestuia;
- c) este suspendat sau retras de catre agentii de bursa ai Participantului respectiv;
- d) este suspendat sau retras de catre B.V.B., la cererea Participantului respectiv;
- e) este suspendat de catre B.V.B., ca urmare a solicitarii Depozitarului Central, conform prevederilor contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central;
- f) este suspendat sau retras de catre B.V.B. in situatiile prevazute in prezentul Titlu, precum si in alte situatii in care se impune aceasta;
- g) este retras din sistem ca urmare a unor situatii exceptionale, aparute ca urmare a functionarii tehnice necorespunzatoare a sistemului B.V.B. sau in cazuri de forta majora;
- h) este eliminat automat din sistem daca pretul nu se mai incadreaza in variatia maxima de pret admisa pentru sedinta de tranzactionare, daca volumul ordinului de bursa nu mai reprezinta un multiplu al blocului de tranzactionare aplicabil pietei respective sau daca alte caracteristici ale ordinului nu mai sunt in concordanta cu configurarea pietei in care a fost introdus ordinul de bursa.
- i) este suspendat sau retras de catre B.V.B., la cererea Emitentului sau Furnizorului de lichiditate pentru produse structurate, in situatii justificate, care pot include, fara ca enumerarea sa fie limitativa: aspecte legate de caracteristicile specifice ale emisiunii individuale/ produsului structurat respectiv (suspendarea emisiunii individuale datorita atingerii unui anumit pret de catre activul suport - pret knock-out, modificarea caracteristicilor unei emisiuni individuale de produse structurate, etc.), imposibilitatea accesarii sistemului de catre un Furnizor de lichiditate inregistrat pentru emisiunea individuala respectiva.
- j) este suspendat sau retras de catre B.V.B., la cererea Emitentului sau Furnizorului de lichiditate, in cazul titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala, in situatii justificate, care pot include, fara ca enumerarea sa fie limitativa:
  - i) inregistrarea unor evenimente de natura sa impuna o astfel de masura in conditiile prevazute de prezenta Carte;
  - ii) imposibilitatea accesarii sistemului de catre Furnizorul de lichiditate inregistrat pentru instrumentul financiar respectiv;
  - iii) alte situatii, conform solicitarii Emitentului / Furnizorului de lichiditate, cu respectarea prevederilor prospectului de emisiune.

Art. 54 Sistemul de tranzactionare al B.V.B. nu permite introducerea ordinelor de bursa al caror pret nu se incadreaza in variatia maxima de pret admisa pentru un instrument financiar intr-o sedinta de tranzactionare, stabilita conform prezentului Titlu.

Art. 55 Sistemul de tranzactionare al B.V.B. nu permite introducerea ordinelor de bursa al caror volum nu reprezinta un multiplu al blocului de tranzactionare aplicabil pietei respective, stabilit conform prezentului Titlu.

§2

Modificarea si retragerea ordinelor de bursa

Art. 56 Modificarea unui ordin de bursa este operatiunea prin care se schimba caracteristicile unui ordin de bursa existent in sistem.

Art. 57 (1) Un ordin modificat primeste o noua inregistrare de timp, corespunzatoare alocarii unei prioritati de afisare si executie, in urmatoarele situatii:

- a) este schimbat pretul;
  - b) este marit volumul, in cazul unui ordin obisnuit (comun);
  - c) este marit volumul initial sau volumul total, in cazul unui ordin hidden.
- (2) Ordinul de bursa modificat nu primeste o noua inregistrare de timp corespunzatoare alocarii unei noi prioritati de afisare si executie in urmatoarele situatii:
- a) este micșorat volumul;
  - b) este micșorat volumul vizibil al unui ordin hidden;
  - c) este modificat termenul de valabilitate.
- (3) Intre momentul preluarii unui ordin de bursa in fereastra, pentru operatia de modificare, si cel al initierii comenzii, ordinul poate fi executat de catre sistem, daca ordinul nu este suspendat si sunt indeplinite conditiile de executie.

Art. 58 (1) Retragerea unui ordin de bursa este operatiunea prin care se elimina din sistem un ordin de bursa.

(2) Pentru schimbarea urmatoarelor caracteristici, ordinul trebuie retras:

- a) sens (cumparare/vanzare);
- b) Piata;
- c) Simbol;
- d) cont.

§3

Suspendarea ordinelor de bursa

Art. 59 (1) Suspendarea unui ordin de bursa este operatiunea prin care ordinul de bursa este eliminat din Registrul Ordinelor, dar mentinut in sistem ca ordin suspendat. Suspendarea este diferita de retragerea ordinului prin faptul ca retragerea determina eliminarea ordinului din sistem.

(2) Operatiunea de suspendare a unui ordin de bursa poate fi efectuata de agentul de bursa, sau dupa caz de B.V.B.

(3) Ordinele de bursa suspendate nu sunt luate in considerare la determinarea celui mai bun pret de cumparare sau vanzare.

Art. 60 (1) Un ordin suspendat poate fi modificat de catre agentul de bursa in ceea ce priveste volumul, pretul si termenul de valabilitate, fara a fi supus criteriilor de validare corespunzatoare, aplicabile pentru ordinele active in sistem.

(2) In cazul mentionat in alin. 1, aplicarea criteriilor de validare corespunzatoare se va efectua in momentul reluarii ordinului suspendat.

(3) Un ordin de bursa suspendat poate fi retras.

(4) Un ordin de bursa suspendat nu poate fi executat pe durata suspendarii sale.

§4

Reluarea ordinelor de bursa

Art. 61 Reluarea unui ordin de bursa este operatiunea prin care un ordin suspendat este introdus din nou in Registrul Ordinelor.

Art. 62 (1) La reluarea unui ordin, acesta este tratat ca un ordin nou si i se alocă la intrarea in Registrul Ordinelor o noua inregistrare de timp.

(2) Ordinele de bursa suspendate care nu respecta criteriile de validare aplicabile ordinelor active in sedinta curenta de tranzactionare nu pot fi reluate.

Secțiunea 4

Prioritati de afisare si de executare a ordinelor de bursa

Art. 63 Prioritatea de executare a ordinelor este identica cu prioritatea de afisare a acestora.

Art. 64 (1) Ordinele sunt afisate si executate, in ordinea descrescatoare a importantei, in functie de urmatoarele criterii:

a) pret ordin;

b) **abrogat**

c) in cadrul aceluiasi nivel de pret - dupa timpul introducerii ordinului in sistem sau timpul corespunzator ultimei modificari care determina schimbarea prioritatii, conform principiului precedentei (FIFO: primul venit-primul servit).

(2) Alocarea care respecta in mod cumulativ criteriile prevazute in alin. 1 se numeste «alocare FIFO».

Art. 65 abrogat.

(2) In pietele destinate derularii ofertelor publice si altor operatiuni speciale mentionate in Capitolul XIII pot fi utilizate si tipuri de alocari, conform prevederilor din Capitolul XIII.

Art. 66 (1) abrogat

(2) **abrogat**

(3) **abrogat**

(4) **abrogat**

(5) **abrogat**

(6) **abrogat**

(7) **abrogat**

(8) **abrogat**

Secțiunea 5

Metode de tranzactionare si stari ale unei piete de ordine

§1

In Starea Pre-deschidere

Art. 67 In Starea Pre-deschidere, in sistemul B.V.B. se aplica regulile mentionate in art. 68.

Art. 68 (1) Ordinele introduse in piata in Starea Pre-deschidere sunt inregistrate in sistem fara a fi executate in momentul introducerii.

(2) In cazul in care se creeaza un dezechilibru al pietei (atunci cand pretul cel mai bun de cumparare este mai mare decat pretul cel mai bun de vanzare), pretul potential de deschidere se determina in urma aplicarii algoritmului de fixing care are la baza criteriul maximizarii cantitatii (volumului) tranzactionate la deschidere la un pret unic. Pretul potential de deschidere este recalculat ori de cate ori se introduce, se modifica, se retrage, se suspenda sau se reia un ordin.

(3) Ordinele limita introduse in timpul Pre-deschiderii sunt afisate cu pretul real, atat pentru Participantii la piata, cat si pentru Departamentul de specialitate al B.V.B.. Ordinele la piata (MKT) sunt marcate distinct (cu litera "M") si sunt vizibile atat pentru Participantii la piata cat si pentru Departamentul de specialitate al B.V.B.

(4) Ordinele care concura la determinarea pretului potential de deschidere sunt marcate distinct in Registrul Ordinelor.

§2 In Starea Deschidere

Art. 69 (1) In Starea Deschidere se efectueaza urmatoarele operatiuni:

- a) se calculeaza pretul si volumul de deschidere pe baza algoritmului de fixing;
- b) se executa secvential pentru fiecare simbol tranzactiile la pretul de deschidere al simbolului in piata respectiva.

(2) In Starea Deschidere a componentei simbol-piata, nu se pot efectua operatiuni de gestionare a ordinelor introduse pe simbol in piata respectiva.

Art. 70 (1) Aplicarea algoritmului de fixing se efectueaza distinct pentru fiecare componenta simbol-piata.

(2) Fiecare simbol are un pret de deschidere unic, calculat prin algoritmul de fixing.

(3) Pretul de deschidere se determina pe baza preturilor ordinelor limita existente pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, precum si pe baza unuia dintre urmatoarele preturi:

a) pentru pretul de referinta al sedintei curente de tranzactionare, in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta;

b) pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.

(4) Pretul de deschidere se determina tinand cont de urmatoarele criterii, in ordinea descrescatoare a importantei acestora:

- a) volumul maxim care poate fi tranzactionat;
- b) minimizarea dezechilibrului in volumul de instrumente financiare - in cazul in care se poate tranzactiona acelasi volum maxim la mai multe preturi potientiale de deschidere;
- c) variatia minima procentuala a pretului potential de deschidere (in cazul in care este posibila tranzactionarea la mai multe niveluri de pret a aceluiasi volum maxim de instrumente financiare care are acelasi dezechilibru minim de instrumente financiare), fata de:

1. pretul de referinta corespunzator sedintei de tranzactionare curente, in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta, indiferent de etapa in care se afla entitatea simbol - piata respectiva;

2. pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.

d) pretul maxim - in cazul in care este posibila tranzactionarea la mai multe niveluri de pret a aceluiasi volum maxim de instrumente financiare care are acelasi dezechilibru minim de instrumente financiare si aceeasi variatie minima procentuala.

(5) In sensul alin. 4, prin dezechilibru in volumul de instrumente financiare se intelege numarul de instrumente financiare care raman neexecutate in cadrul unui anumit nivel de pret, dupa efectuarea tuturor tranzactiilor posibile corespunzatoare nivelului de pret respectiv.

(6) Situatia de la alin. 3 lit. b) si de la alin. 4 lit. c) pct. 2. se aplica la reluarea tranzactionarii unui simbol, conform art. 6 alin. 2 lit. b).

Art. 71 (1) Toate ordinele care se pot executa la deschidere sunt executate la pretul de deschidere.

(2) Dupa calcularea pretului de deschidere, se alocă volumul maxim de instrumente financiare care poate fi tranzactionat la deschidere.

(3) Prioritatea de executie, identica cu prioritatea de afisare, pentru categoriile de ordine posibile in piata este, in ordine descrescatoare, urmatoarea:

- a)** ordine la piata (MKT);
- b)** ordine limita cu pret mai bun decat pretul de deschidere;
- c)** ordine limita cu pret egal cu pretul de deschidere.

(4) La calculul pretului si volumului de deschidere, ordinele la piata vor fi luate in calcul ca participand la executie pe fiecare nivel de pret.

(5) Executarea ordinelor la deschidere este realizata in functie de prioritatea de executie (pret, timp), luand in considerare si urmatoarele elemente:

- a)** ordinele care provin din zilele precedente de tranzactionare au la deschidere prioritate mai mare de timp fata de ordinele introduse in timpul starii Pre-deschidere in sedinta curenta de tranzactionare;
- b)** volumul total de actiuni al unui ordin hidden este luat in considerare cand se determina pretul de deschidere.

Art. 72 (1) Tranzactiile efectuate la pretul de deschidere, rezultate ca urmare a aplicarii algoritmului de fixing pentru simbolul respectiv, se inregistreaza in sistem, iar starea entitatii simbol-piata respective devine automat Deschisa.

(2) Ordinele din piata care nu au fost executate integral in Starea Deschidere raman in sistem in vederea executarii ulterioare a acestora in starea Deschisa.

(3) Starea Deschidere poate avea o durata variabila, in functie de numarul de tranzactii generate de aplicarea algoritmului de fixing.

§3

In Starea Deschisa

Art.73 In Starea Deschisa, sistemul de tranzactionare al B.V.B. afiseaza in timp real ordinele de cumparare si de vanzare din piete, tranzactiile incheiate, statisticile cu privire la bursa, piata, simbol-piata.

Art. 74 (1) Ordinele introduse in sistem sunt valabile pana cand sunt executate, modificate, retrase sau suspendate.

(2) Ordinele care se introduc in piata si se executa in momentul introducerii, se vor executa cu acele ordine din sistem care au prioritatea cea mai mare de executie.

(3) Ordinele la piata de tip MKT au protectie de pret.

§4

In Starea Pre-inchisa

Art. 75 In Starea Pre-inchisa, in sistemul B.V.B. se aplica aceleasi reguli ca in Starea Pre-Deschidere.

§4¹

In Starea Inchidere

Art. 75¹ (1) Prin decizie, Directorul general al B.V.B. poate stabili, dupa caz, utilizarea algoritmului

de fixing in starea Inchidere pentru o piata sau o entitate simbol-piata.

(2) Utilizarea algoritmului de fixing la inchidere va fi precedata de starea Pre-inchisa.

(3) Prevederile referitoare la algoritmul de fixing cuprinse in prezenta sectiune, paragraful §2 se aplica, in mod corespunzator, si pentru algoritmul de fixing la Inchidere.

(4) Pretul de inchidere, pentru un instrument financiar sau pentru o piata pentru care se aplica alin. (1), se determina pe baza preturilor ordinelor limita existente pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta, precum si pe baza unuia dintre urmatoarele preturi:

a) pretul de referinta al sedintei curente de tranzactionare, in cazul in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta in sedinta de tranzactionare curenta;

b) pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta de tranzactionare curenta pentru instrumentul financiar respectiv in piata principala aferenta: in cazul in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbolul respectiv in piata principala aferenta.

(5) Situatia de la alin. (4) lit. b) se aplica daca au fost inregistrate tranzactii in sedinta de tranzactionare curenta, in starea Deschidere sau in starea Deschisa pentru piata sau entitatea simbol-piata, stabilita conform alin. (1).

§4²

In Starea Tranzactionare la inchidere

Art. 75² (1) In Starea Tranzactionare la inchidere, ordinele de bursa se pot executa numai la pretul determinat conform Art. 31 alin. (1) lit. e¹).

(2) In Starea Tranzactionare la inchidere, agentii de bursa pot efectua urmatoarele operatiuni:

a) introducere, modificare si reluare ordine de bursa, numai la unul dintre preturile permise conform Art. 31 alin. (1) lit. e¹);

b) anulare si suspendare ordine de bursa.

(3) Operatiunile mentionate la alin. (2) lit. a) se vor efectua conform urmatoarelor elemente specifice:

a) abrogat

b) sunt permise numai ordine limita la pretul specificat conform art. 31 alin. (1) lit. e¹);

c) nu sunt permise ordine contingente.

(4) Ordinele de bursa introduse anterior Starii Tranzactionare la inchidere si ramase neexecutate in starea respectiva:

a) pot fi anulate sau modificate in vederea executarii acestora la un pret egal cu pretul specificat conform Art. 31 alin. (1) lit. e¹);

b) pot fi executate la pretul specificat la alin. (1), in situatia in care exista ordine pe partea opusa a pietei, care indeplinesc urmatoarele conditii:

i) in cazul ordinelor limita de cumparare, pretul acestora sa fie mai mare sau egal cu pretul specificat la alin. (1);

ii) in cazul ordinelor limita de vanzare, pretul acestora sa fie mai mic sau egal cu pretul specificat la alin. (1).

(5) Sistemul B.V.B. permite agentilor de bursa vizualizarea informatiilor cu privire la ordine, tranzactii, rapoarte, statistici in starea Tranzactionare la inchidere.

§5

In Starea Inchisa

Art. 76 (1) In starea Inchisa, sistemul B.V.B. nu permite agentilor de bursa sa introduca, sa

modifice, sa retraga, sa suspende, sa reia sau sa execute ordine de bursa.

(2) Sistemul B.V.B. permite agentilor de bursa vizualizarea informatiilor cu privire la ordine, cotationi informative, cotationi ferme, ordine deal, tranzactii, rapoarte, statistici.

Sectiunea 6

Tipuri de ordine

§1

Aspecte generale

Art. 77 Sistemul de tranzactionare al B.V.B. admite spre executie urmatoarele tipuri de ordine de bursa:

- a) ordine limita;
- b) ordine la piata-MKT (MKT);
- c) ordine fara pret;
- d) ordine hidden;
- d¹) ordine contingente;
- e) ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie, descrise in Manualul de utilizare a sistemului B.V.B.

Art.78 Descrierea, modul de introducere si executie al tipurilor de ordine acceptate in sistemul B.V.B. sunt prezentate in art.79 – 98⁵ si se completeaza cu Manualul de utilizare a sistemului B.V.B.

§2

Ordinul Limita

Art. 79 Ordinul Limita este ordinul prin care se cumpara/vinde o cantitate de instrumente financiare la un pret specificat sau mai avantajos pentru client, adica mai mic la cumparare respectiv mai mare la vanzare.

Art. 80 (1) In Starea Pre-deschidere a pietei, ordinele limita sunt afisate in sistem la pretul de introducere al acestora.

(2) In Starea Deschisa a pietei, in situatia in care, prin introducerea unui ordin limita, se creeaza un dezechilibru de pret astfel incat cel mai bun pret de cumparare este mai mare decat cel mai bun pret de vanzare:

- a) pretul tranzactiilor rezultate dintr-un ordin limita variaza intre cel mai bun pret din contraparte si pretul precizat in ordinul limita, fara a se solicita confirmari la trecerea de la un nivel de pret la urmatorul nivel de pret;
- b) cantitatea (volumul) ramasa netranzactionata a ordinului limita este inregistrata la pretul specificat in ordinul respectiv.

§3

Ordinul la piata (MKT)

Art. 81 (1) Ordinul la Piata (MKT) este ordinul prin care se cumpara/vinde la cel mai bun pret al pietei, prin mecanismul protectiei de pret descris in art. 82.

(2) Ordinul la piata este inregistrat cu un pret limita specific (generat de catre sistemul de tranzactionare) calculat pe baza protectiei de pret si poate fi executat printr-un interval de preturi pana este atins pretul limita propriu.

Art. 82 (1) Scopul protecției de pret este stabilirea unui pret limita pentru ordinul la piata, in vederea reducerii riscului pe care un agent de bursa si-l asuma in momentul introducerii unui ordin la piata.

(2) Valoarea protecției de pret este calculata astfel: (numar maxim de pasi de pret prin care poate trece ordinul) inmultit cu (marimea corespunzatoare a pasului) si reprezinta valoarea, cu care poate varia pretul ordinului la piata.

(3) Numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata, in functie de intervalul de pret este prevazut in Anexa nr. 4.

(4) Daca pretul calculat nu este un pret valid din punct de vedere al pasului de pret, atunci este rotunjit la cea mai apropiata valoare ce reprezinta un multiplu al pasului de pret.

(5) Protectia de pret are efect numai in starea Deschisa a pietei.

Art. 83 (1) Ordinul la piata (MKT) este admis in sistem atunci cand pretul de protectie calculat se incadreaza in limitele de variatie admise pentru pretul ordinelor de bursa introduse intr-o sedinta de tranzactionare.

(2) In Pre-Deschidere, daca simbolul nu a fost tranzactionat niciodata ordinul la piata (MKT) este respins de sistem.

(3) In Pre-Deschidere, ordinul la piata (MKT) va fi afisat fara pret specificat si este marcat distinct (cu litera "M"). Ordinul la piata va avea asociat un pret efectiv numai dupa deschiderea pietei.

Art. 84 (1) Dupa Deschidere, ordinele la piata (MKT) neexecutate (total sau partial) raman in piata ca ordine limita avand pretul egal cu:

- a) pretul de deschidere, in cazul in care simbolul s-a tranzactionat la Deschidere;
- b) cel mai bun pret al partii respective, in situatia in care simbolul nu s-a tranzactionat la Deschidere si in piata exista ordine limita pe aceeasi parte cu ordinul la piata;
- c) pretul ultimei tranzactii din sedinta curenta, daca simbolul s-a tranzactionat in sedinta curenta iar in caz contrar, pretul de referinta valabil pentru sedinta curenta, in situatia in care nu exista ordine limita in piata iar simbolul nu s-a tranzactionat la Deschidere.

(2) In starea de tranzactionare la inchidere ordinele la piata (MKT) ramase neexecutate (total sau partial) din starea anterioara raman in piata ca ordine limita avand pretul determinat in conformitate cu art. 31 (1) e¹.

(3) Ordinele la piata (MKT) vor fi permise in starea Tranzactionare la inchidere si vor fi transformate in ordine limita la pretul determinat conform Art. 31 (1) lit. e¹.

Art. 85 (1) In Starea Deschisa a pietei, daca nu exista ordine in piata, ordinele la piata sunt respinse de catre sistem.

(2) In Starea Deschisa a pietei, daca exista ordine numai pe o singura parte a pietei, ordinul la piata (MKT):

- a) daca ordinul la piata se introduce pe aceeasi parte a pietei - este inregistrat in piata ca ordin limita la pretul ultimei tranzactii din sedinta curenta, daca simbolul s-a tranzactionat in sedinta curenta iar in caz contrar, ca ordin limita la pretul de referinta valabil pentru sedinta curenta;
- b) daca ordinul la piata se introduce pe partea opusa a pietei - este executat la cel mai bun pret din contraparte; ordinul se executa prin mecanismul protecției de pret (la preturi cuprinse in intervalul cel mai bun pret de pe partea opusa minus/plus valoarea protecției de pret), iar ordinul cu volumul ramas neexecutat este afisat in piata ca ordin limita la pretul ultimei tranzactii.

(3) In Starea Deschisa a pietei, daca exista ordine pe ambele parti ale pietei, pretul limita al ordinului la piata de vanzare/cumparare este egal cu cel mai bun pret de pe partea opusa introducerii ordinului minus/plus valoarea protecției de pret.

(4) Un ordin la piata (MKT) poate fi executat printr-un interval de preturi pana este atins pretul limita propriu, calculat pe baza regulilor protectiei de pret.

§4 Ordinul fara pret

Art. 86 (1) Ordinul fara pret este ordinul care nu are specificat un pret in momentul introducerii in sistemul de tranzactionare, dar care devine ordin limita prin alocarea de catre sistem a celui mai bun pret al pietei.

(2) Ordinul fara pret nu are protectie de pret.

(3) Un ordin fara pret se poate introduce in starile pietei Pre-deschidere, Deschisa, Pre-inchisa.

Art. 87 (1) In starea Pre-deschidere a pietei, daca nu exista ordine limita in piata, un ordin fara pret nu este admis de sistem.

(2) In starea Pre-deschidere a pietei, daca exista ordine limita pe o singura parte a pietei, ordinul fara pret este inregistrat:

a) la cel mai bun pret al partii respective, daca ordinul fara pret este introdus pe aceeasi parte a pietei cu ordinele existente;

b) la cel mai bun pret al partii opuse, existent in momentul introducerii in sistem a ordinului fara pret, in conditiile in care ordinul a fost introdus pe partea opusa a pietei.

(3) In starea Pre-deschidere a pietei, atunci cand exista ordine pe ambele parti ale pietei, ordinul fara pret se inregistreaza la:

a) cel mai bun pret din contraparte din momentul introducerii, atunci cand nu exista pret potential de deschidere;

b) pretul potential de deschidere din momentul introducerii, atunci cand exista pret potential de deschidere.

Art. 88 (1) In starea Deschisa a pietei, comportamentul ordinului fara pret este urmatorul:

a) ordinul este respins de sistem - atunci cand nu exista ordine in piata;

b) ordinul este introdus la cel mai bun pret al partii respective - daca ordinul fara pret este introdus pe aceeasi parte a pietei si nu exista ordine in contraparte;

c) ordinul este executat la cel mai bun pret al partii opuse, existent in momentul introducerii in sistem a ordinului fara pret - daca exista ordine pe partea opusa a pietei.

(2) Daca ordinul nu este executat integral, ordinul cu volumul ramas neexecutat este inregistrat la cel mai bun pret existent in contraparte la momentul introducerii in sistem a ordinului.

Art. 89 In starea Pre-inchisa a pietei, ordinele fara pret se comporta ca in starea Pre-deschidere.

§5 Ordinul Hidden

Art. 90 Ordinul Hidden este ordinul care afiseaza in piata numai o parte a cantitatii (volumului) totale.

Art. 91 (1) Volumul total al unui ordin hidden trebuie sa reprezinte un multiplu al blocului de tranzactionare. Ordinul hidden este respins daca volumul total nu reprezinta un multiplu al blocului de tranzactionare.

(2) Volumul vizibil initial al ordinului hidden trebuie sa reprezinte un multiplu al blocului de

tranzactionare.

(3) Volum vizibil initial este volumul vizibil inregistrat in sistem, ca urmare a efectuării următoarelor operațiuni:

- a) introducerea ordinului hidden;
- b) modificarea volumului vizibil al ordinului hidden (operațiune efectuată de către agentul de bursă).

(4) Volumul vizibil initial este considerat drept volumul de rulare al ordinului hidden, și anume este volumul vizibil afișat ca urmare a unei execuții integrale a volumului vizibil curent aferent ordinului hidden respectiv.

Art. 92 (1) Volum vizibil curent este considerat:

- a) volumul vizibil initial - în condițiile în care volumul vizibil initial nu a fost tranzacționat parțial;
- b) un volum mai mic sau egal cu volumul vizibil initial, rezultat ca urmare a unei tranzacționări parțiale a volumului vizibil initial sau a uneia sau mai multor tranzacționări parțiale (succesive) ale volumului vizibil curent, determinând actualizarea corespunzătoare a volumului vizibil curent, astfel încât noul volum vizibil curent este egal cu diferența dintre volumul vizibil curent, anterior tranzacționării parțiale, și volumul aferent acesteia.

(2) Tranzacționarea unui ordin hidden se efectuează pe baza volumului vizibil curent.

(3) Volumul vizibil curent este vizualizat de către toți agenții de bursă, asociat cu indicatorul corespunzător unui ordin hidden (litera “h”) în Registrul Ordinelor.

Art. 93 (1) Volumul total este luat în considerare ori de câte ori se calculează prețul de deschidere.

(2) Volumul total al ordinului hidden poate fi vizualizat exclusiv de către agenții de bursă ai Participantului care a introdus ordinul.

Art. 94 Volumul vizibil initial maxim admis al unui ordin hidden reprezintă o valoare procentuală din volumul total, care este precizată în art. 98. Această regulă este impusă atât în momentul introducerii ordinului hidden, cât și la modificarea acestuia.

Art. 95 (1) La apelarea opțiunii de modificare a unui ordin hidden, în condițiile în care au survenit modificări ale volumului vizibil curent, ca urmare a execuției parțiale a acestuia, volumul vizibil afișat implicit este volumul vizibil initial al ordinului hidden.

(2) În condițiile în care raportul respectiv nu mai respectă regula referitoare la valoarea procentuală specificată la art. 94, ordinul respectiv nu este acceptat în sistem.

(3) Modificarea volumului vizibil initial al unui ordin hidden nu implică și modificarea volumului total al ordinului hidden.

Art. 96 Un ordin hidden primește o nouă prioritate de execuție ca urmare a efectuării următoarelor operații de modificare:

- a) mărirea volumului vizibil initial al ordinului hidden;
- b) mărirea volumului total al ordinului hidden.

Art. 97 (1) Afișarea și execuția unui ordin hidden prezintă elementele caracteristice menționate în prezentul articol.

(2) În condițiile în care există alte ordine afișate după ordinul hidden, în cadrul aceluiași nivel de preț, dacă volumul vizibil curent al ordinului hidden este mai mare decât volumul ordinului agresiv (ordinul din contraparte care generează tranzacționarea ordinului hidden):

- a) se afișează un nou volum vizibil curent, egal cu diferența dintre volumul vizibil curent (anterior tranzacționării ordinului hidden) și volumul tranzacționat, corespunzător ordinului agresiv;
- b) ordinul hidden își păstrează prioritatea de afișare și de execuție în cadrul aceluiași nivel de preț

(nu primește o nouă prioritate de timp).

(3) În condițiile în care există alte ordine afișate după ordinul hidden, în cadrul aceluiași nivel de preț, dacă volumul vizibil curent al ordinului hidden este mai mic sau egal cu volumul ordinului agresiv (ordinul din contraparte care generează tranzacționarea ordinului hidden) se va proceda, după caz, potrivit alin. 4 sau 5.

(4) În cazul menționat în alin. 3, în condițiile în care volumul total rămas netranzacționat din ordinul hidden este mai mic sau egal cu volumul vizibil inițial al ordinului hidden:

- a) volumul tranzacționat din ordinul hidden se scade din volumul total rămas de tranzacționat;
- b) ordinul respectiv își pierde atributele de ordin hidden, astfel încât volumul total rămas netranzacționat devine vizibil tuturor Participanților;
- c) ordinul se introduce în lista ordinelor, în cadrul aceluiași nivel de preț și i se alocă o nouă înregistrare de timp.

(5) În cazul menționat în alin. 3, în condițiile în care volumul total rămas netranzacționat din ordinul hidden este mai mare decât volumul vizibil inițial:

- a) volumul tranzacționat din ordinul hidden se scade din volumul total rămas de tranzacționat;
- b) ca urmare a tranzacționării integrale a volumului vizibil curent, se rulează un nou volum vizibil, egal cu volumul vizibil inițial;
- c) ordinul primește o nouă prioritate de execuție (implicit, o nouă înregistrare de timp), prin reinregistrarea acestuia în lista ordinelor, în cadrul aceluiași nivel de preț;
- d) noul volum vizibil curent al ordinului hidden, afișat ca urmare a tranzacționării acestuia, este egal cu volumul vizibil inițial.

(6) În condițiile în care nu există alte ordine afișate după ordinul hidden, la același nivel de preț:

- a) dacă volumul total rămas netranzacționat este mai mic sau egal cu volumul vizibil inițial - volumul total rămas netranzacționat devine vizibil tuturor Participanților și ordinul respectiv își pierde atributele de ordin hidden;
- b) dacă volumul total rămas netranzacționat este mai mare decât volumul vizibil inițial - noul volum vizibil curent va fi egal cu volumul vizibil inițial, indiferent de tranzacționarea integrală sau parțială a volumului vizibil curent, iar volumul vizibil curent va fi egal cu volumul vizibil inițial.

Art. 98 Ordinul hidden (ascuns) oferă o modalitate de protecție a pieței și a investitorului implicat în cazul introducerii unor ordine cu volume foarte mari. Valorile impuse parametrilor caracteristici ai acestui ordin sunt:

- a) volumul total minim al unui ordin hidden trebuie să fie mai mare sau egal cu un număr de 5 blocuri de tranzacționare;
- b) volumul vizibil nu poate fi mai mare decât un procent de 20% din volumul total al ordinului;
- c) atât volumul vizibil, cât și volumul total trebuie să reprezinte un multiplu al blocului de tranzacționare.

§6

Ordinul Contingent

Art.98¹ (1) Ordinele contingente sunt ordinele care sunt activate ca urmare a executării unei tranzacții pe simbolul respectiv în piața principală, iar prețul acesteia îndeplinește criteriile de preț specificate, prin compararea acestuia cu prețul de activare al ordinelor respective.

(2) Tipurile de ordine contingente disponibile în sistemul B.V.B. sunt următoarele:

- a) ordinele Stop sunt ordinele prin intermediul cărora se intenționează limitarea pierderii:

1. ordin stop de cumpărare (Stop Buy);
2. ordin stop de vânzare (Stop Sell).

b) ordinele If Touched sunt ordinele prin intermediul carora se intentioneaza obtinerea de profit:

- 1.** ordin if touched de cumparare (If Touched Buy);
- 2.** ordin if touched de vanzare (If Touched Sell).

Art.98² (1) La introducerea unui ordin contingent, se vor completa in fereastra de ordine doua preturi:

a) pretul de inregistrare a ordinului contingent, care nu e obligatoriu sa se incadreze in limita de variatie admisa pentru simbolul respectiv in sedinta de tranzactionare in care se introduce. Pretul de inregistrare poate avea una dintre valorile urmatoare:

- 1.** un pret limita, in conditiile introducerii unui ordin limita;
- 2.** M (Market – MKT), in conditiile introducerii unui ordin Market - la piata.

b) pretul de activare a ordinului, care nu e obligatoriu sa se incadreze in limita de variatie admisa pentru simbolul respectiv in sedinta de tranzactionare in care se introduce.

(2) Verificarea pretului de inregistrare va fi efectuata la activarea ordinului contingent in sistem, conform incadrarii in variatia maxima de pret admisa pentru sedinta de tranzactionare aferenta activarii acestuia.

Art.98³ (1) La introducerea unui ordin contingent, pretul de activare al acestuia se compara cu un pret de raportare care poate fi unul dintre cele doua preturi:

- 1.** pretul ultimei tranzactii inregistrate pentru simbolul-piata respectiv, disponibil la momentul introducerii ordinului, in conditiile in care au fost inregistrate tranzactii pentru simbol-piata respectiva in sedinta de tranzactionare curenta;
- 2.** pretul de referinta valabil pentru sedinta curenta de tranzactionare pentru simbol-piata respectiv, valabil la momentul introducerii ordinului, in conditiile in care nu au fost inregistrate tranzactii pentru simbol-piata respectiva in sedinta de tranzactionare curenta.

(2) Pentru activarea unui ordin contingent, pretul de activare al acestuia se compara cu un pret de raportare. Pretul de raportare este pretul ultimei tranzactii inregistrate pentru simbolul-piata respectiv in sedinta de tranzactionare curenta, care intruneste conditiile de declansare a ordinului contingent.

(3) Pentru un ordin stop de cumparare (Stop Buy), se aplica urmatoarele criterii:

- a)** la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
- b)** la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2);

(4) Pentru un ordin stop de vanzare (Stop Sell), se aplica urmatoarele criterii:

- a)** la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
- b)** la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2);

(5) Pentru un ordin if touched de cumparare (If Touched Buy), se aplica urmatoarele criterii:

- a)** la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);
- b)** la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2);

(6) Pentru un ordin if touched de vanzare (If Touched Sell), se aplica urmatoarele criterii:

- a)** la introducerea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mare decat pretul de raportare, stabilit conform alin.(1);

b) la activarea ordinului: pretul de activare a ordinului contingent este mai mic sau egal cu pretul de raportare la activarea ordinului contingent, stabilit conform alin.(2).

(7) Alte criterii de validare a ordinului contingent sunt urmatoarele:

- a)** ordinul contingent va respecta termenele de valabilitate prevazute pentru ordinul respectiv (Day, Open, GTD);
- b)** nu se pot introduce ordine contingente de tip hidden, fara pret, precum si pentru operatiunile de vanzare in lipsa;
- c)** nu se poate modifica tipul unui ordin contingent in / din ordin fara restrictii;
- d)** cele prevazute de prezentul Cod.

Art.98⁴ **(1)** Un ordin contingent se poate introduce in starile Pre-deschidere, Deschisa si Pre-Inchidere.

(2) Modificarea unui ordin contingent implica reverificarea conditiilor de pret corespunzatoare acestuia, prin luarea in considerare drept reper a preturilor actualizate (similar cu criteriile aplicate la introducere).

(3) Un ordin contingent neactivat nu este afisat in registrul ordinelor existente in entitatea simbol-piata respectiva si nu este utilizat pentru aplicarea algoritmului de fixing, fiind afisat numai in interogările referitoare la ordinele proprii ale Participantului respectiv.

Art.98⁵ **(1)** In starea Deschidere, procesul de activare a ordinelor contingente este declansat imediat dupa determinarea pretului de deschidere, prin compararea pretului de activare al ordinelor contingente neactivate cu pretul ultimei tranzactii inregistrate in sedinta curenta de tranzactionare.

(2) In starea Deschisa, procesul de activare a ordinelor contingente este declansat dupa fiecare tranzactie, prin compararea pretului de activare al ordinelor contingente neactivate cu pretul tranzactiei respective.

(3) In starea Inchidere, pretul de fixing determinat ca urmare a aplicarii algoritmului de fixing nu va determina declansarea procesului de activare a ordinelor contingente, care ar indeplini conditiile de activare, prin raportare la pretul de inchidere respectiv.

(4) In conditiile in care sunt intrunite criteriile de pret care permit activarea mai multor ordine contingente, procesul de activare va prelucra toate ordinele contingente in functie de marca de timp asociata acestora anterior momentului activarii.

(5) Ca urmare a activarii unui ordin contingent, ordinul respectiv poate fi in una din urmatoarele situatii:

a) este introdus in piata, daca intruneste toate criteriile de validare aplicate ordinelor active in registrul de ordine (starea pietei, validare pret, volum, protectie de pret, pas de pret, intrunirea conditiilor pentru ordinele Market – la piata etc.), iar ordinul poate fi:

- 1.** executat integral sau partial, daca sunt intrunite conditiile de executare ale acestuia;
- 2.** afisat in registrul de ordine existente pentru simbolul respectiv in piata, daca nu sunt intrunite conditiile de executie ale acestuia.

b) este respins de sistem, daca nu intruneste toate criteriile de validare aplicate ordinelor active in registrul de ordine.

(6) In situatia mentionata la alin.(5) lit. a), ordinul contingent primeste o noua marca de timp la momentul activarii acestuia in sistem si, in functie de pretul de inregistrare aferent, ordinul contingent devine ordin limita sau ordin la piata-MKT si se comporta in mod corespunzator.

§7 Ordinul Cross

- Art.98⁶** (1) Ordinul cross este un ordin in care Participantul introduce in sistemul de tranzactionare, concomitent, atat instructiunea care exprima oferta ferma de cumparare, cat si cea de vanzare, cu scopul de a incheia o tranzactie cross, in termenii specificati la alin. (1) – (4).
- (2) Un ordin cross poate fi introdus si executat doar in starile de piata Deschisa si Tranzactionare la inchidere, cu respectarea conditiilor de pret prevazute la alin. (3) - (4) si nu interactioneaza cu celelalte ordine din registrul de ordine active.
- (3) Pretul unui ordin cross se va incadra in intervalul cuprins din cele mai bune preturi ale ordinelor din piata la momentul introducerii ordinului, fara luarea in considerare a preturilor care constituie limitele intervalului de pret. In situatia in care nu exista ordine pe partea de cumparare sau pe partea de vanzare, ordinele cross nu vor fi acceptate in sistem.”
- (4) Fata de conditia de pret specificata la alin. (3), pretul unui ordin cross in starea Tranzactionare la inchidere este pretul stabilit conform Art. 75² alin. (1).
- (5) Tranzactiile inregistrate pe baza ordinelor cross vor avea urmatoarele caracteristici:
- a) vor fi luate in considerare pentru sumarul zilnic de tranzactionare;
  - b) pot activa ordine contingente.

Sectionea 7

Contul de tranzactionare

- Art. 99** (1) Contul de tranzactionare poate fi un cont individual sau un cont global, conform sistemului de conturi deschise de fiecare Participant.
- (2) In situatia in care unul sau mai multi clienti ai unui Participant sau un Participant pentru tranzactiile pe contul "House" utilizeaza serviciile unui agent custode pentru operatiunile de decontare, Participantul respectiv deschide si utilizeaza in sistemul B.V.B. un cont de tranzactionare, dedicat exclusiv activitatii de tranzactionare derulata de un Participant pentru toti clientii care utilizeaza serviciile tuturor agentilor custode.

Art. 100 Directorul General va emite precizari tehnice cu privire la contul de tranzactionare.

- (1) **abrogat**
- (1¹) **abrogat**
- (2) **abrogat**
- (3) **abrogat**
- (4) **abrogat**
- (5) **abrogat**

Art. 101 (1) Responsabilitatea deschiderii, administrarii si verificarii conturilor de tranzactionare revine exclusiv Participantilor.

- (2) B.V.B. poate suspenda accesul la utilizarea unui cont House de catre un Participant ori de cate ori Participantul respectiv isi restrange obiectul de activitate sau ori de cate ori A.S.F. dispune aceasta restrictionare.

Art. 102 **abrogat**

Sectionea 7¹

Contul Global

Art. 102¹ (1) În vederea derulării operațiunilor de tranzacționare:

- a) un Participant poate utiliza mai multe conturi globale;
- b) sunt permise tranzacții efectuate de același Participant în care același cont global este utilizat atât pentru tranzacții de cumpărare cât și pentru cele de vânzare.

(2) Operațiunile cu conturi globale se vor desfășura cu respectarea prevederilor reglementărilor incidente, inclusiv în ceea ce privește activitatea de tranzacționare.

(3) abrogat

(4) abrogat

(5) abrogat

(6) abrogat

(7) abrogat

Sectiunea 8

Cotațiile informative

Art. 103 Cotația informativă este afișată în sistemul de tranzacționare al B.V.B. de către un Participant pentru un instrument financiar în scopul informării celorlalți Participanți din piața asupra intenției sale de a încheia o tranzacție prin negociere directă.

Art. 104 Procesul de negociere directă poate fi inițiat pe baza informațiilor afișate în registrul cotațiilor informative.

Art. 105 Operațiile permise pentru gestionarea cotațiilor informative sunt următoarele: modificare, retragere, suspendare, reluare.

Art. 106 Prevederile Capitolului IV, Secțiunile 1-4 se aplică, în mod corespunzător, și pentru cotații informative

Sectiunea 9

Cotațiile ferme

Art. 107 O cotație fermă pentru o anumită serie de titluri de stat îndeplinește următoarele cerințe:

- a) este introdusă de către un Market Maker înregistrat pentru seria de titluri de stat respectivă;
- b) este introdusă pentru contul propriu („House”) printr-o ofertă fermă de cumpărare și o ofertă fermă de vânzare în piața principală a seriei respective de titluri de stat.

Art. 108 Oferta fermă de cumpărare și oferta fermă de vânzare corespunzătoare unei cotații ferme se introduc și se administrează în sistemul B.V.B. în conformitate cu prevederile Art. 16¹⁸ – Art. 16²¹ din Capitolul III, Titlul I.

Art. 109 abrogat

Art. 110 abrogat

Art. 111 abrogat

Art. 112 Prevederile Capitolului IV, Secțiunile 1-4 se aplică, în mod corespunzător, și pentru cotații ferme.

Sectiunea 10

Tranzactiile Deal

Art. 113 (1) Negocierea conditiilor in care se va efectua Tranzactia Deal se face cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1287/2006 si a legislatiei incidente in domeniul pietei de capital si poate avea loc prin utilizarea functiilor sistemului de tranzactionare al BVB sau prin alte mijloace.

(2) Un agent de bursa, denumit Initiator, transmite un ordin deal de cumparare sau de vanzare catre un alt agent de bursa, denumit Contraparte, care va proceda astfel:

a) va confirma ordinul deal primit, daca negocierea s-a realizat prin alte mijloace decat sistemul de tranzactionare al BVB sau

b) poate confirma ordinul deal primit sau poate continua negocierea prin transmiterea unui nou ordin deal, daca negocierea s-a realizat prin sistemul de tranzactionare al BVB.

(3) In cazul in care negocierea s-a realizat prin sistemul de tranzactionare al BVB, agentul de bursa Contraparte dispune de optiunea de a refuza ordinul deal primit, iar agentul de bursa Initiator are posibilitatea de a retrage ordinul deal transmis.

(4) In cazul in care negocierea a avut loc prin alte mijloace decat sistemul de tranzactionare al BVB, agentul de bursa Initiator are obligatia de a semnala in mod clar acest aspect anterior transmiterii ordinului deal catre Agentul de bursa contraparte, prin marcarea unui camp specific.

(5) In cazul in care negocierea Tranzactiei Deal s-a realizat in afara sistemului de tranzactionare al BVB, eventualele pretentii ale partilor, legate de negocierea respectiva, se vor solutiona de catre parti exclusiv fara concursul BVB.

Art. 114 (1) Tranzactia deal se incheie la confirmarea unui ordin deal, sub conditia mentionata in art. 122 lit. a).

(2) Tranzactiile deal se incheie exclusiv in Piata Deal, cu respectarea parametrilor si conditiilor prevazute in prezentul Titlu.

Art. 115 - abrogat

Art. 116 Prevederile Capitolului IV, Sectiunile 1-4 se aplica, in mod corespunzator, si pentru ordinele deal.

Sectiunea 11

Variatia maxima de pret admisa pentru o sedinta de tranzactionare

Art. 117 (1) Pentru a proteja investitorii si a mentine integritatea pietei, B.V.B. stabileste, in functie de tipul de instrument financiar, la nivelul pietelor corespunzatoare, o variatie procentuala maxima a pretului ordinelor de bursa.

(2) Variatia procentuala a pretului este raportata la pretul de referinta al instrumentului financiar.

(3) Pretul de referinta al unui instrument financiar este dat de Piata Principala a acestuia in sedinta de tranzactionare precedenta si este egal cu pretul de inchidere, definit in Titlul preliminar.

(4) Pretul de referinta pentru un instrument financiar de tip titlu de stat poate fi stabilit in conformitate cu decizia Directorului General al B.V.B. prin alte metode, ulterior consultarii cu Emitentul si modificarii in acest sens a prezentului Cod.

Art. 118 (1) Valoarea variatiei procentuale maxime admise a pretului unui ordin, ordin deal, cotate

informative, cotații ferme, respectiv a pretului unei tranzacții bursiere poate fi diferită în funcție de instrumentul financiar, categoria sau Piața respectivă.

(2) B.V.B. stabilește în sistemul de tranzacționare niveluri distincte, în funcție de tipul instrumentului financiar, pentru variația procentuală a pretului unei tranzacții bursiere față de pretul de referință. Nivelurile respective sunt specificate în Anexele nr. 7 și 8.

(3) În condiții deosebite, care ar provoca o schimbare majoră în pretul unui instrument financiar, Directorul general al B.V.B. poate dispune modificarea sau suspendarea limitei variației procentuale maxime a pretului până la stabilizarea pretului.

(4) În condiții deosebite (volatilitate mare a activului suport etc.), în vederea menținerii condițiilor de tranzacționare ordonată, Emitentul produselor structurate, direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, poate solicita BVB extinderea limitei de variație pentru o emisiune individuală de produse structurate, în sens descrescător și/ sau în sens crescător, în decursul sesiunii de tranzacționare curente.

Art.118¹ (1) În aplicarea prevederilor art.118 alin.(3), B.V.B. aplică prevederile prezentului articol, pentru instrumentele financiare din piața reglementată la vedere, incluse în lista stabilită de B.V.B., comunicată C.N.V.M., participanților la piața și publicului.

(1)¹ Prevederile prezentului articol se aplică doar pentru instrumentele financiare care se tranzacționează conform modelului de tranzacționare de tip tranzacționare continuă, în piața principală a acestora, piața de tip Regular.

(2) Cerințele pentru extinderea limitei de variație, conform alin.(1), sunt următoarele:

a) Se determină pe baza ordinelor din piața principală (REGS) a simbolului vizat și se aplică numai în starea Deschisă a acestuia;

b) Dacă într-un interval de monitorizare (15 minute), se înregistrează una dintre următoarele situații cu privire la ordinele din registrul de ordine active pentru simbolul respectiv în piața principală:

1. cel mai bun ordin de cumpărare din registrul de ordine active este la pretul maxim curent admis;

2. cel mai bun ordin de vânzare din registrul de ordine active este la pretul minim curent admis.

c) Verificarea criteriilor referitoare la ordine se va aplica indiferent de efectuarea tranzacțiilor în intervalul de monitorizare.

(3) Aplicarea extinderii limitei de variație, conform alin.(1) constă în următoarele:

a) Dacă sunt îndeplinite cerințele pentru aplicarea procedurii automate, după expirarea intervalului de monitorizare, sistemul B.V.B. va iniția procedura automată de extindere a limitei de variație în sensul de evoluție a pretului (crescător sau descrescător), în etape succesive, pentru simbolul respectiv în piața principală, care poate consta în una dintre următoarele situații:

1. + valoare procentuală față de pretul de referință, dacă se înregistrează situația de la alin.(2), lit. b), pct. 1: + 25% (prima extindere); + 35% (a doua extindere); + 40% (a treia extindere);

2. - valoare procentuală față de pretul de referință, dacă se înregistrează situația de la alin.(2), lit. b), pct. 2: - 25% (prima extindere); - 35% (a doua extindere); - 40% (a treia extindere).

b) Procedura automată de extindere se va aplica de maxim 3 ori în decursul unei sesiuni de tranzacționare pe sens (crescător, respectiv descrescător) și va consta în extinderea limitei de variație, în etape succesive, exclusiv în sensul de evoluție al pretului (respectiv, modificarea parametrului valoare procentuală față de pretul de referință).

c) Monitorizarea pieței reglementate în vederea aplicării procedurii automate se va efectua până la ora stabilită prin Decizia Directorului General al B.V.B., conform programului sesiunii de tranzacționare și care va fi considerată limita maximă de timp pentru monitorizarea pieței în acest scop.

d) Etapele procedurii automate de extindere a limitei de variație (afectarea unei extinderi):

1. Simbolul va trece în starea Pre-deschidere în piața principală (REGS), cu următoarele particularități:

- i) durata stării Pre-deschidere este de 5 minute;
- ii) extinderea limitei de variație exclusiv în direcția de evoluție a pretului (crescător sau descrescător), conform alin.(3) lit. a);
- iii) limita de sens contrar rămâne nemodificată;
- iv) simbolul va fi închis în piețele auxiliare ale acestuia;
- v) se vor notifica Participanții la piața printr-un mesaj standard transmis în sistemul B.V.B., cu privire la limita nouă de variație;
- vi) departamentul de specialitate va informa corespunzător și pe site-ul B.V.B., cu privire la limita nouă de variație.

2. După expirarea duratei stării Pre-deschidere, simbolul va trece în starea Deschisă în piața principală (REGS) și în piețele auxiliare, având limitele de variație aplicate în starea Pre-deschidere.

3. În situația prevăzută la pct. 2, dacă se utilizează piața Odd-Lot pentru un simbol de tip acțiune, simbolul va trece în starea Deschisă și în piața respectivă, având limitele de variație aplicate în starea Pre-deschidere, cu excepția primei extinderi, în care limita de variație pentru piața Odd-Lot se menține nemodificată.

e) Prin decizia Directorului General, B.V.B. nu va aplica procedura automată de extindere a limitei de variație sau va putea interveni asupra fluxului operațiunilor din procedura descrisă la alin.(3), după caz, în următoarele situații:

1. pentru instrumentele financiare pentru care nu se aplică limitarea procentuală a pretului ordinelor, conform Art.41 alin.(1) și Art.43¹ alin.(2);

2. situații excepționale (circumstanțe deosebite legate de activitatea Emitentului, cazuri de forță majoră, care ar putea periclita desfășurarea în condiții normale a activității de tranzacționare pentru instrumentul financiar respectiv etc.).

(4) Directorul General al B.V.B. stabilește prin decizie informațiile cu privire la lista menționată la alin.(1), și anume:

a) criteriile de selecție a instrumentelor financiare care vor fi incluse în lista respectivă;

b) periodicitatea actualizării listei respective.

(5) Modificarea componentei listei menționate la alin.(1) se va efectua prin decizie a Directorului General al B.V.B.

(6) B.V.B. va comunica C.N.V.M., participanților la piața și publicului informațiile stabilite la alin.(4) și alin.(5) și va publica informațiile respective prin mijloacele de diseminare specifice (pagina de web a B.V.B., SFTP, sistemul B.V.B. etc.) cu minim 24 de ore înainte de intrarea în vigoare a acestora.

Secțiunea 12

Pași de pret și protecția de pret

Art. 119 Pentru protejarea împotriva fragmentării excesive a pretului ordinelor de bursa și asigurarea unui nivel rezonabil al costului asociat îmbunătățirii celor mai bune preturi afișate în piața, B.V.B. stabilește pași de pret pentru toate simbolurile și piețele.

Art. 120 Valorile impuse de B.V.B. pentru mărimea pasului de pret și numărul maxim de pași de pret prin care poate trece un ordin la piața, în funcție de intervalul de pret sunt prezentate în tabelele din

Anexele nr. 4, 7 si 8.

CAPITOLUL V

TRANZACTIILE BURSIERE

Sectiunea 1

Aspecte generale

Art. 121 (1) Tranzactiile bursiere sunt de urmatoarele tipuri:

- a)** comune - efectuate prin sistemul de tranzactionare al B.V.B., cu respectarea regulilor si mecanismelor instituite de prezentul Titlu, care nu sunt tranzactii cross.
- b)** cross - tranzactia la care participa ca intermediar atat pentru cumparator cat si pentru vanzator acelasi Participant.

(2) B.V.B. nu inregistreaza tranzactiile cu instrumente financiare care nu au fost efectuate in cadrul organizat al B.V.B.

Art. 122 Tranzactiile bursiere se considera incheiate in urmatoarele situatii:

- a)** la momentul executarii acestora;
- b)** la momentul introducerii de catre B.V.B. a unei tranzactii “buy in/sell out speciala in sistemul B.V.B., in conditiile prezentului Titlu.

Art. 123 (1) B.V.B. pune la dispozitia Participantilor, prin intermediul sistemului de tranzactionare, rapoartele de tranzactionare.

(2) abrogat

(3) abrogat

(4) abrogat

(5) abrogat

(6) abrogat

Art. 124 Transferul dreptului de proprietate si efectuarea platilor corespunzatoare tranzactiilor incheiate in sistemul de tranzactionare al B.V.B. se realizeaza in conformitate cu reglementarile Depozitarului Central.

Art. 125 Statisticile si caracteristicile publice ale tranzactiilor cu instrumente financiare incheiate prin sistemul B.V.B. sunt vizualizate de toti Participantii.

Art. 126 Toate informatiile cu privire la activitatea de tranzactionare constituie proprietatea exclusiva a B.V.B. si se distribuie catre public in regimul stabilit de B.V.B. si de Titlul IV.

Sectiunea 2

Tranzactiile cross

Art. 127 (1) Tranzactia cross este tranzactia la care Participantul actioneaza ca intermediar, atat pentru cumparator, cat si pentru vanzator.

(2) O tranzactie cross rezulta in una dintre urmatoarele situatii:

- a)** din executia automata in sistemul de tranzactionare a 2 ordine distincte de sens opus, unul de cumparare si unul de vanzare, cu caracteristici similare, care sunt introduse si administrate de acelasi Participant;

- b) din executia unui ordin cross introdus de un Participant;
- c) ca urmare a incheierii unei Tranzactii Deal prin intermediul aceluiași agent de bursa sau a unor agenti de bursa diferiti, care tranzactioneaza in numele aceluiași Participant.

Art. 128 Cerintele privind incheierea unei tranzactii cross cuprinse in prezenta sectiune se aplica numai actiunilor tranzactionate pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. si numai tranzactiilor incheiate in starea Deschisa a Pietei principale a actiunilor respective.

Art. 129 (1) Participantii se vor asigura ca sunt intreprinse toate demersurile necesare astfel incat tranzactiile cross:

- a) sa nu influenteze in mod semnificativ volumul unui instrument financiar;
- b) sa nu influenteze in mod semnificativ pretul unui instrument financiar;
- c) sa nu afecteze formarea pretului de referinta;
- d) sa nu fie rezultatul unei intelegeri prelabile intre clienti si/sau intre acestia si Participant, cu exceptia celor incheiate in piata de tip Deal.

(2) BVB va informa de indata A.S.F. ori de cate ori, in desfasurarea activitatii sale, constata sau are indicii privind incalcarea de catre Participanti a prevederilor alin. 1.

Art. 130 abrogat

Art. 131 abrogat

Sectiunea 3

Tranzactiile exceptate

- abrogata -

Art. 132 abrogat

Art. 133 abrogat

Sectiunea 4

Tranzactii de cumparare in marja

Art. 134 (1) Operatiunile de cumparare in marja cu valori mobiliare admise la tranzactionare la BVB se desfasoara cu respectarea prevederilor Regulamentului CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare si ale prezentului Titlu.

(2) Operatiunile de cumparare in marja se pot realiza cu orice valori mobiliare admise la tranzactionare la BVB exclusiv in piata principala a acestora.

Art. 135 Volumul minim pentru ordinele de bursa aferente operatiunilor de cumparare in marja este de un bloc de tranzactionare.

Sectiunea 5

Tranzactii de vanzare in lipsa

Art. 136 Operatiunile de vanzare in lipsa cu valori mobiliare admise la tranzactionare la BVB se desfasoara cu respectarea prevederilor Regulamentului CNVM nr. 32/2006 privind serviciile de investitii financiare, Regulamentului C.N.V.M. nr. 5/2010 privind utilizarea sistemului de conturi globale, aplicarea mecanismelor cu si fara prevalidarea instrumentelor financiare, efectuarea operatiunilor de imprumut de valori mobiliare, a celor de constituire a garantiilor asociate acestora

și a tranzacțiilor de vânzare în lipsă și ale prezentului Titlu.

Art. 137 (1) Operațiunile de vânzare în lipsă pot fi inițiate numai cu valorile mobiliare admise la tranzacționare pe piața reglementată la vedere administrată de B.V.B., care sunt incluse în lista stabilită de B.V.B., comunicată A.S.F., participanților la piața și publicului.

(2) Lista menționată la alin. (1), denumită “Lista valorilor mobiliare admise la tranzacționare pe piața reglementată a BVB care fac obiectul vânzării în lipsă”, va include:

a) o secțiune cu cele mai lichide valori mobiliare admise la tranzacționare pe piața reglementată respectivă;

b) o secțiune cu orice alte valori mobiliare care se tranzacționează prin intermediul formatorilor de piață.

(3) Criteriile de lichiditate aplicate de B.V.B. pentru includerea valorilor mobiliare în secțiunea menționată la alin. (2) lit. a) sunt cele utilizate pentru selecția acțiunilor listate pe piața reglementată a B.V.B., care sunt incluse în indicii BET, BET-FI și ROTX, și anume: lichiditatea și alte aspecte relevante, în conformitate cu metodologia indicilor respectivi.

(4) Directorul General al B.V.B. stabilește prin decizie cadrul general pentru includerea valorilor mobiliare în secțiunea prevăzută la alin. (2) lit. b).

(5) Directorul General al B.V.B. stabilește prin decizie actualizarea componentei fiecărei secțiuni menționate la alin. (2), precum și metodologia de actualizare corespunzătoare, după cum urmează:

a) semestrial, pentru valorile mobiliare incluse în secțiunea menționată la alin. (2) lit. a);

b) ori de câte ori este necesar, pentru valorile mobiliare incluse în secțiunea menționată la alin. (2) lit. b).

(6) Modificarea componentei listei menționate la alin. (2) se va efectua prin decizie a Directorului General al B.V.B..

(7) B.V.B., prin decizia Directorului General, poate dispune excluderea unei valori mobiliare din lista prevăzută la alin. (2).

(8) B.V.B. va comunica A.S.F., participanților la piața și publicului informațiile stabilite la alin. (2) - alin. (7) și va publica informațiile respective prin mijloacele de diseminare specifice (pagina de web a B.V.B., SFTP, sistemul B.V.B. etc.) cu minim 24 de ore înainte de intrarea în vigoare a acestora.

(9) Conform Regulamentului CNVM nr. 5/2010, C.N.V.M./A.S.F. poate dispune, în situația în care considera necesar, excluderea unor valori mobiliare din lista prevăzută la alin. (2).

Art. 138 (1) Ordinele de vânzare în lipsă sunt permise numai în piața principală a valorilor mobiliare incluse în Lista menționată la Art. 137 alin. (2).

(2) Volumul minim pentru ordinele de bursă aferente operațiunilor de vânzare în lipsă este de un bloc de tranzacționare.

(3) Ordinele aferente operațiunilor de vânzare în lipsă pentru o anumită valoare mobilă din Lista menționată la Art. 137 alin. (2) pot fi introduse în sistemul de tranzacționare al BVB numai dacă respecta cumulativ următoarele două cerințe:

a) prețul lor este mai mare sau egal decât prețul ultimei tranzacții realizate în piața principală a valorii mobiliare respective;

b) prețul lor este mai mare sau egal cu cel mai bun preț de vânzare înregistrat în piața principală a valorii mobiliare respective, la momentul introducerii ordinului aferent operațiunii de vânzare în lipsă.

(4) Ordinele aferente operațiunilor de vânzare în lipsă sunt exclusiv ordine limită.

(5) Ordinele aferente operațiunilor de vânzare în lipsă nu pot fi ordine de tip “hidden” sau ordine

contingente.

(6) Prevederile alin. (3) nu se aplica pentru operatiunile de vanzare in lipsa efectuate de formatorii de piata.

Art. 139 abrogat

Art. 140 (1) In momentul introducerii in sistemul de tranzactionare a unui ordin aferent operatiunii de vanzare in lipsa, Participantul, prin agentul de bursa care introduce ordinul, are obligatia de a semnala in mod clar ca ordinul este de vanzare in lipsa, prin inserarea caracteristicii de vanzare in lipsa, respectiv prin marcarea campului specific vanzarii in lipsa.

(2) BVB va publica in sumarul zilnic de tranzactionare, pentru fiecare valoare mobiliara, volumul total si numarul tranzactiilor, rezultate ca urmare a executarii ordinelor de vanzare in lipsa, notificate de Participanti, conform alin. (1).

Art. 141 abrogat.

CAPITOLUL VI

ALTE OPERATIUNI EFECTUATE IN B.V.B.

Sectiunea 1

Aspecte comune corectarii tranzactiilor

- abrogata -

Art. 142 abrogat

Art. 143 abrogat

Art. 144 abrogat

Art. 145 abrogat

Art. 146 abrogat

Art. 147 abrogat

Art. 148 abrogat

Art. 149 abrogat

Art. 150 abrogat

Sectiunea 2

Inregistrarea operatiunilor de solutionare a decontarii, prin tranzactii de cumparare/vanzare speciale (buy in/ sell out speciale) si prin procedura de cumparare/vanzare impusa (buy in/sell out)

Art. 151 (1) B.V.B. va inregistra operatiuni de solutionare a decontarii, conform prevederilor prezentei sectiuni, exclusiv pe baza instructiunii / confirmarii Depozitarului Central, conform contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, dupa cum urmeaza:

a) prin tranzactii buy in/sell out speciale, la solicitarea Participantului si pe baza confirmarii Depozitarului Central;

- b) prin procedura de cumparare/vanzare impusa (buy in/sell out), la solicitarea Depozitarului Central;
- c) prin tranzactii buy in/sell out speciale, la instructiunea Depozitarului Central.
- (2) Executarea operatiunilor specificate la alin. (1) este conditionata de:
  - a) respectarea cerintelor incluse in prezentul Titlu;
  - b) instructiunea/ confirmarea Depozitarului Central cu privire la indeplinirea prevederilor Codului Depozitarului Central, conform documentelor transmise de acesta;
  - c) verificarea de catre B.V.B. a faptului ca persoanele din cadrul Participantilor care au solicitat efectuarea tranzactiei sunt persoanele imputernicite specificate conform prevederilor Anexei nr. 6;
- (3) B.V.B. nu este tinuta raspunzatoare pentru neintrunirea conditiilor specificate la alin. (2), care nu sunt in aria de responsabilitate a B.V.B.
- (4) B.V.B., conducerea si personalul acesteia nu sunt tinuti raspunzatori pentru nicio pretentie, pierdere, dauna sau cheltuieli de orice natura provocate direct sau indirect de activitatea de tranzactionare a unui Participant sau care deriva din activitatea de compensare si/ sau decontare a unui Participant / agent custode si nici pentru vreo lipsa, intrerupere care nu pot fi reparate B.V.B., in conditiile reglementarilor in vigoare.
- (5) **abrogat**
- (6) In situatiile descrise in prezentul capitol, B.V.B. poate suspenda sau relua accesul unui Participant la tranzactionare, la solicitarea Depozitarului Central, conform prevederilor contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central, completate cu prevederile prezentului Cod.
- (7) Contractul cadru incheiat intre Bursa de Valori Bucuresti S.A. si Depozitarul Central va cuprinde detaliat conditiile si continutul instructiunilor pe care trebuie sa le cuprinda confirmarea Depozitarului Central pentru efectuarea de catre Bursa de Valori Bucuresti S.A. a tranzactiilor asociate operatiunilor de solutionare a decontarii prin tranzactii de cumparare/vanzare speciale si prin procedura de cumparare /vanzare impusa, obligatiile si responsabilitatile partilor aferente operatiunilor derulate, inclusiv obligatiile detaliate ce revin Depozitarului Central si Bursei de Valori Bucuresti S.A. in verificarea indeplinirii conditiilor care stau la baza necesitatii efectuarii tranzactiilor asociate operatiunilor respective de solutionare a decontarii.

Art. 151¹ (1) In vederea aplicarii prevederilor art.151 alin. (1) lit. b) si c), B.V.B. va solicita Depozitarului Central elementele caracteristice necesare inregistrarii operatiunilor respective in sistemul B.V.B., care includ, fara a se limita:

- a) momentul sau intervalul de timp pentru efectuarea acestora, cantitatea si termenul de decontare;
  - b) procedura si/sau mecanismul de tranzactionare, prevazute in cuprinsul prezentului Cod, utilizate.
- (2) BVB va informa Participantii cu privire la detaliile operatiunilor descrise in prezenta sectiune, dupa caz.

Art. 152 (1) In situatia in care sunt intrunite conditiile mentionate la art. 151 si art. 151¹, B.V.B. poate efectua, dupa caz, urmatoarele operatiuni:

- a) va introduce si executa tranzactia de cumparare/vanzare speciala in piata Buy In/Sell out;
  - b) va aplica procedura de cumparare/vanzare impusa (buy-in/sell-out), conform mecanismului de tranzactionare „order-driven”.
- (2) Pentru procedura de cumparare impusa se aplica mecanismul de tranzactionare “order-driven” in piata Buy-In, iar procedura utilizata va fi urmatoarea:
- a) B.V.B. va transmite un mesaj in sistem catre toti Participantii, anuntand inceperea procedurii de cumparare impusa (buy-in).

- b) B.V.B. va introduce in sistem, in Piata Buy In, in numele Participantului vanzator initial si pe contul indicat de acesta, un ordin de cumparare pentru cantitatea si termenul de decontare precizate in solicitarea primita de la Depozitarul Central, la pretul maxim admis pentru sedinta respectiva. Participantului in cauza nu ii este permisa modificarea acestui ordin.
  - c) in cazul in care pe parcursul sedintei ordinul introdus de B.V.B. in conditiile lit. b) se executa in intregime, procedura de cumparare impusa (buy in) se incheie.
  - d) in cazul in care pe parcursul sedintei ordinul introdus de B.V.B. in conditiile lit. b) nu se executa in intregime, acesta va ramane in sistem pentru sedinta urmatoare. La inceputul sedintei urmatoare B.V.B. va modifica pretul acestui ordin, punandu-l egal cu pretul maxim admis pentru sedinta respectiva. Participantului in cauza nu ii este permisa modificarea acestui ordin.
  - d¹) Pentru un simbol care nu are o limitare a pretului maxim admis, in scopul aplicarii lit. d) se va lua in considerare pretul de referinta aferent simbolului pentru sedinta de tranzactionare curenta al simbolului la care se aplica o variatie de +25%.
  - e) operatiunea mentionata la lit. d) se repeta pana la epuizarea cantitatii din ordinul introdus la inceperea procedurii de cumparare impusa de catre B.V.B. sau conform instructiunii transmise de Depozitarul Central.
- (3) Pentru procedura de vanzare impusa se va aplica mecanismul de tranzactionare “order-driven” pentru piata Sell Out, iar prevederile alin. (2) se vor ajusta si aplica in mod corespunzator.
- (3¹) Pentru un simbol care nu are o limitare a pretului minim admis, in scopul aplicarii corespunzatoare a alin. (2) lit. b) se va lua in considerare pretul de referinta aferent simbolului pentru sedinta de tranzactionare curenta a simbolului la care se aplica o variatie de -25%.
- (4) abrogat**

Art. 153 (1) Tranzactia de cumparare/vanzare speciala care se incadreaza in prevederile art. 151 alin. (1) lit. a) se inregistreaza la B.V.B. conform Anexei nr. 6, dupa confirmarea Depozitarului Central cu privire la intrunirea conditiilor de compensare-decontare si registru necesare inregistrarii acesteia.

(2) Responsabilitatea corectitudinii si completitudinii datelor furnizate in Anexa nr. 6 revine Participantilor, Depozitarului central si B.V.B., corespunzator informatiilor furnizate de fiecare parte. B.V.B., este responsabila cu verificarea persoanelor semnatare ale Anexei nr. 6, desemnate de catre participantii si Depozitarul Central in relatia cu B.V.B. Anexa nr. 6 va contine in mod obligatoriu si numele in clar si functia persoanelor semnatare din partea tuturor partilor implicate.

Art. 153¹ (1) Inregistrarea operatiunilor mentionate la art. 151 va determina actualizarea rapoartelor de tranzactionare transmise Participantilor de catre B.V.B.

(2) Pentru operatiunile specificate la art. 151 alin. (1) lit. a) si b), B.V.B. aplica un tarif, conform “Listei de tarife si comisioane practicate de B.V.B.”

Art. 153² B.V.B. va notifica Autoritatea de Supraveghere Financiara cu privire la inregistrarea pentru un Participant a trei operatiuni de acelasi tip (buy-in / sell-out) in decursul unei luni calendaristice.

Sectiunea 3

Alte prevederi referitoare la corectia erorilor

- abrogata -

Art. 154 abrogat
Art. 155 abrogat

Art. 156 abrogat

Art. 157 abrogat

CAPITOLUL VII

INVALIDAREA / INCONFIRMAREA

TRANZACTIILOR EFECTUATE IN B.V.B.

Art. 158 (1) Invalidarea/inconfirmarea unei tranzactii bursiere este o operatiune bursiera constand in desfiintarea retroactiva a unei tranzactii in situatii exceptionale, dupa cum urmeaza:

- a) situatii cauzate de incidente grave aparute in functionarea sistemului de tranzactionare al B.V.B. sau a sistemului Depozitarului Central si/sau a sistemului de comunicatie la distanta, conform notificarii celor implicati;
- b) situatii rezultate din revocarea ordinelor de transfer notificate B.V.B. de catre Depozitarul Central, conform contractului dintre B.V.B. si Depozitarul Central;
- c) situatia refacerii alocarii si reprocesarii ofertei publice, in cazurile si conditiile mentionate in art. 236³;
- d) situatii in care tranzactiile nu au fost inregistrate in sistemul Depozitarului Central, conform contractului dintre B.V.B. si Depozitarul Central.

(2) Directorul general al B.V.B. poate decide invalidarea/inconfirmarea tuturor tranzactiilor incheiate intr-o sedinta de tranzactionare sau a unei parti a acestora, cel tarziu in data initiala a decontarii tranzactiilor.

(3) In situatii exceptionale, notificate de Depozitarul Central, cu privire la efectuarea unei tranzactii in care Participantul vanzator nu a respectat prevederile Art. 222¹¹ alin. (1), lit. c) pct. ii) referitoare la conditiile de derulare a operatiunii de rascumparare pentru o emisiune individuala de produse structurate de tip certificat turbo, in situatia atingerii pretului „knock-out” de catre activul suport, poate surveni invalidarea/inconfirmarea unei astfel de operatiuni de rascumparare.

Art. 159 (1) Rezolutiunea de plin drept (pact comisoriu de grad IV) a unei tranzactii bursiere este sanctiunea constand in desfiintarea retroactiva a unei tranzactii, ca urmare a solicitarii scrise a Depozitarului Central, in conformitate cu reglementarile acestuia si cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central si produce efecte fara a fi necesara interventia vreunei instante judecatoresti sau arbitrale ori indeplinirea vreunei alte formalitati prealabile (notificari etc.).

(2) Rezolutiunea de plin drept a unei tranzactii bursiere va opera dupa data initiala a decontarii tranzactiei, in conformitate cu reglementarile Depozitarului Central.

(3) Rezolutiunea de plin drept a unei tranzactii bursiere se constata de catre Depozitarul Central, se comunica in scris BVB de catre Depozitarul Central si se opereaza de catre B.V.B.

Art. 160 Participantii au obligatia de a introduce in contractele de intermediere clauze cu privire la regula rezolutiunii de plin drept a unei tranzactii bursiere in cazul notificarii adresate B.V.B. de catre Depozitarul Central, in conformitate cu reglementarile acestuia si cu prevederile contractului incheiat intre B.V.B. si Depozitarul Central.

Art. 161 B.V.B. nu este tinuta raspunzatoare pentru nici o pretentie, pierdere, dauna sau cheltuieli de orice natura provocate direct sau indirect de invalidarea/inconfirmarea sau rezolutiunea de plin drept a unei tranzactii bursiere.

Art. 162 In ziua efectuarii invalidarii/inconfirmarii sau a rezolutiunii de plin drept, B.V.B. va notifica Participantii care au intermediat tranzactia bursiera si Depozitarul Central, in conformitate

cu prevederile contractului încheiat între B.V.B. și Depozitarul Central, despre invalidarea/inconfirmarea sau rezoluțiunea de plin drept a acesteia.

Art. 163 În orice alte cazuri decât cele prevăzute la art. 158 și art. 159, invalidarea/inconfirmarea unei tranzacții bursiere se dispune prin hotărâre judecătorească.

Art. 163¹ B.V.B. va notifica C.N.V.M. orice invalidare/inconfirmare sau rezoluțiune de plin drept a unei tranzacții bursiere, cel târziu în ziua lucrătoare următoare realizării operațiunii respective.

Art. 163² (1) Pentru Participantul din cauza căruia se efectuează operațiunile de invalidare / inconfirmare prevăzute la art. 158 și art. 159, B.V.B. va aplica un tarif, conform “Listei de tarife și comisioane practicate de B.V.B.”

(2) Pentru Participantii menționați la alin. (1), se vor actualiza rapoartele de tranzacționare și rapoartele de tarif corespunzătoare.

(3) Pentru Participantii care sunt contraparti în tranzacțiile menționate la alin. (1), se vor actualiza rapoartele de tranzacționare corespunzătoare.

CAPITOLUL VIII

TRANZACȚIONAREA ACTIUNILOR

Secțiunea 1

Piete utilizate pentru tranzacționarea acțiunilor

Art. 164 (1) Acțiunile se pot tranzacționa în următoarele piete:

a) Piața Regular – piața principală, de tip “order-driven”, în care acțiunile se tranzacționează pe blocuri de tranzacționare și care determină prețul de referință al acestora;

b) Piața Odd Lot - piața auxiliară a pieței Regular, de tip “order-driven”, în care acțiunile se tranzacționează în cantități mai mici decât un bloc de tranzacționare;

c) Piața Deal – piața auxiliară a pieței Regular, de negociere în care se încheie Tranzacții Deal, pentru care B.V.B. stabilește o valoare minimă a tranzacției, precizată în Anexa nr. 7.

(1)¹ Piete în cadrul cărora se tranzacționează un simbol de tip acțiune vor fi stabilite prin decizia Directorului General al BVB.

(2) În vederea înregistrării unor operațiuni de soluționare a decontării, B.V.B. poate iniția piete Buy-In și Sell-Out, pentru care poate utiliza oricare dintre mecanismele de tranzacționare disponibile în sistemul B.V.B. prevăzute de prezentul Cod.

(3) Prevederile alin. (2) se pot aplica pentru toate instrumentele financiare tranzacționate la B.V.B.

Art. 165 Variația maximă a prețului ordinelor de bursă în piete Odd Lot și Deal se raportează la prețul de referință din piața principală (piața Regular).

Art. 166 Preturile tranzacțiilor efectuate în piete auxiliare nu participă la stabilirea prețului de referință al acțiunilor.

Secțiunea 2

Parametri generali de funcționare a pietelor utilizate pentru tranzacționarea acțiunilor

Art. 167 B.V.B. stabilește la nivelul Pietelor Regular, Odd Lot și Deal aplicarea unor parametri

generali cu privire la ordinele de bursa si la tranzactiile bursiere in vederea mentinerii unei piete ordonate si transparente, precum si a evitarii eventualelor erori efectuate de catre agentii de bursa in momentul introducerii ordinelor in sistem.

Art. 168 (1) Marimea lotului (blocului) standard de tranzactionare este de 1 instrument financiar.

(2) Prevederile prezentei Carti referitoare la piata Odd Lot se vor aplica in situatia in care dimensiunea blocului de tranzactionare este diferita de 1.

Art. 169 Continutul parametrilor fiecarei piete este detaliat in Anexa nr. 7.

Art. 170 (1) Perioada starii Deschisa a Pieteii Odd Lot este inclusa in cadrul perioadei starii Deschisa corespunzatoare Pieteii principale (Piata Regular).

(2) Durata starii Pre-deschisa a pietelor Buy-In si Sell-Out este stabilita prin decizia Directorului general al B.V.B. si este comunicata tuturor Participantilor la Piata prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. Aceasta durata poate fi modificata in functie de conditiile de executare a ordinului de initiere introdus de Departamentul de specialitate al B.V.B.

Art. 171 In vederea mentinerii unei piete ordonate si echitabile si asigurarea protectiei investitorilor impotriva variatiilor semnificative de pret, B.V.B. stabileste urmatoorii parametri de protectie:

- a)** orice ordin a carui cantitate (volum) nu respecta conditia impusa pentru cantitatea (volumul) minima admisa este respins de sistem;
- b)** daca pretul unui ordin introdus de un agent de bursa nu se incadreaza in variatia maxima admisa, atunci acel ordin este respins de sistem;
- c)** in functie de conditiile pietei, Directorul general al B.V.B. poate stabili pentru un anumit simbol, in piata Odd Lot, o variatie maxima a pretului ordinelor diferita de cea prevazuta pentru piata Odd-Lot;
- d)** tranzactiile incheiate in pietele auxiliare pietei Regular nu sunt luate in considerare in statisticile cu privire la pret, calculate la nivel de Bursa (de exemplu: pretul de deschidere, pretul de inchidere, pretul mediu, pretul ultimei tranzactii, pretul maxim sau minim).

Section 3

Caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor

Art. 172 Specificul fiecarei piete este detaliat in Anexa nr. 7.

§1

Piata Regular

Art. 173 (1) Pentru tranzactionarea in cadrul unei piete de tip Regular (order-driven), se poate utiliza unul din urmatoarele modele de tranzactionare:

- a)** tranzactionare continua - model care consta in principal in executarea imediata a unui ordin si inregistrarea tranzactiei respective, dupa ce ordinul a fost introdus in sistem, daca au fost indeplinite conditiile de executie a ordinului respectiv, operatiune inregistrata in starea Deschisa a pietei;
- b)** licitatie (pe baza de fixing) - model care consta in sesiuni distincte pentru introducerea si administrarea ordinelor, fara inregistrarea tranzactiilor, chiar daca sunt indeplinite conditiile de executie, fiecare dintre acestea fiind urmata de o sesiune in care algoritmul de fixing este aplicat si tranzactiile sunt inregistrate, daca sunt indeplinite conditiile de executie.

- (2) Un simbol de tip actiune se poate tranzactiona doar in cadrul unui singur model de tranzactionare, conform cele mentionate la alin. (1).
- (3) Pe baza unei proceduri aprobate de Directorul General al B.V.B., B.V.B. va evalua oportunitatea alocarii unui simbol de tip actiune pentru modelul de licitație, de a realoca un simbol de la modelul de tranzactionare continua la modelul de licitatie sau de a mentine un simbol pentru tranzactionarea pe baza modelului licitatie, conform criteriilor considerate.
- (4) Procedura mentionată la alin. (3) va fi definita prin urmatoarele:
- a) va fi aplicata periodic sau operational, la initiativa Directorului General al B.V.B. sau la solicitarea emitentului, aprobata de Directorul General al B.V.B.;
  - b) va lua in considerare unul sau mai multe din urmatoarele criterii:
    - i. analiza indicatorilor de lichiditate corespunzatori simbolului de tip actiune respectiv, nivelul pretului sau alte elemente specifice;
    - ii. actiuni cu volatilitate ridicata a pretului, emitenti care sunt inclusi in lista de monitorizare.
  - c) va fi facuta public, conform criteriilor de selectie aplicate pentru alocarea sau realocarea unui simbol de tip actiune pentru modelul de licitatie, precum si realocarea unui simbol de tip actiune de la modelul de licitatie la modelul de tranzactionare continua.
  - d) va include o perioada minima in care un simbol de tip actiune va fi tranzactionabil in cadrul unui model de tranzactionare precum si exceptiile referitoare la aplicarea perioadei respective.
- (5) Alocarea sau realocarea unor actiuni pentru modelul de licitatie va fi stabilită in baza deciziei Directorului General al B.V.B., luand in considerare si analiza unor indicatori suplimentari cu privire la instrumentele financiare respective sau la emitentul respectiv, indicatori care pot viza, fara a se limita la, urmatoarele:
- a) conformarea emitentului, intr-o maniera calitativa, cu cerintele de transparenta, care pot include: activitatea emitentului cu privire la relatia cu investitorii, furnizarea informatiilor prin intermediul website-ului propriu, sectiune dedicata relatiei cu investitorii, standarde de guvernanta corporativa, etc.;
  - b) angajamentul unui Participant de a actiona ca Market Maker pentru un simbol de tip actiune este considerat drept un factor care poate contribui la cresterea lichiditatii acestuia, in conformitate cu prevederile specifice din Titlul I.
- (6) In stabilirea de catre B.V.B. a tranzactionarii unor instrumente financiare pe baza modelului licitatie, daca unul dintre indicatorii mentionati la alin. (5) sunt indepliniti pentru instrumentele financiare respective, atunci instrumentele financiare respective nu vor fi calificate pentru modelul de tip licitatie si fie vor ramane pentru tranzactionarea pe baza modelului de tranzactionare continua, fie vor fi realocate pentru modelul de tranzactionare continua, in situatia in care instrumentele financiare respective au fost initial alocate pentru modelul de licitatie.
- (7) BVB va disemina public informatii cu privire la alocarea unui simbol de tip actiune pentru un model de tranzactionare, precum si orice modificare survenita, in minimum 3 zile lucratoare inainte ca modificarile respective sa devina efective.
- (8) BVB va informa emitentul ale carui instrumente financiare se alocă pentru un model de tranzactionare sau se realoca pentru un alt model de tranzactionare.
- (9) Parametrii si caracteristicile generale ale unei piete de tip Regular sunt descrise in Anexa nr. 7.
- (10) In cuprinsul prezentului Cod, orice referire la piata Regular pentru actiuni vizeaza pietele de tip Regular disponibile.
- (11) Prevederile cu privire la aplicarea modelelor de tranzactionare disponibile pentru piata Regular

se vor aplica ulterior eliminarii pietei Odd-Lot..

§2

Piata Odd Lot

Art. 174 Caracteristicile pietei Odd-Lot sunt prezentate in tabelul inclus in Anexa nr. 7.

§3

Piata Buy In

Art. 175 (1) Caracteristicile pietei Buy In, in cazul in care se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven), sunt prezentate in tabelul inclus in Anexa nr.7.

(2) In situatia in care se utilizeaza alt mecanism decat cel mentionat la alin. (1), B.V.B. va completa prezentul Cod in mod corespunzator.

(3) In cazul in care pentru piata Buy In se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven) se aplica prevederile art. 176-178.

Art. 176 (1) In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite, respectiv ciclul: Pre-Deschidere, Deschidere si Inchisa in sistemul B.V.B.

(2) In Starea Pre-deschidere se aplica urmatoarele reguli:

a) Departamentul de specialitate al B.V.B. introduce un singur ordin limita de cumparare, denumit ordin de initiere, al carui pret este pretul maxim admis pentru simbolul respectiv in cadrul Pietei Regular din sedinta curenta;

b) agentii de bursa pot introduce ordinele de vanzare numai dupa ce a fost introdus ordinul de initiere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.

(3) Regulile care determina modul de calcul al pretului de deschidere, precum si modul de alocare a cantitatii (volumului) care se tranzactioneaza in starea Deschidere in sistemul B.V.B. sunt aceleasi ca si cele utilizate in cadrul pietei principale.

(4) Daca nu sunt indeplinite conditiile pentru executarea integrala a ordinului de initiere dupa expirarea duratei starii Pre-deschidere, B.V.B. va putea prelungi durata starii Pre-deschidere, anuntand Participantii prin intermediul sistemului B.V.B., in conformitate cu instructiunile Depozitarului Central.

Art. 177 (1) Pot exista in acelasi timp mai multe sesiuni de tranzactionare in piata Buy In pentru entitati diferite Simbol-Piata care sunt administrate in mod independent si pot avea durate diferite de timp.

(2) Participantii sunt notificati prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. cu privire la deschiderea si inchiderea sesiunilor de tranzactionare in piata Buy In.

(3) Starea Pietei Buy In este schimbata din Pre-Deschidere in Deschidere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., la momentul stabilit si comunicat Participantilor.

(4) In starea Deschidere se aplica algoritmul de fixing si se executa ordinul de initiere printr-una sau mai multe tranzactii.

Art. 178 Piata Buy In este inchisa de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., dupa finalizarea procesului de deschidere, respectiv dupa incheierea tranzactiilor in cadrul starii Deschidere/ conform instructiunii primite de la Depozitarul Central.

§4 Piata Sell Out

Art. 179 (1) Caracteristicile pietei Sell Out, in cazul in care se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven), sunt prezentate in tabelul inclus in Anexa nr.7.

(2) In situatia in care se utilizeaza alt mecanism decat cel mentionat la alin. (1), B.V.B. va completa prezentul Cod in mod corespunzator.

(3) In cazul in care pentru piata Sell Out se utilizeaza mecanismul pietei principale (order driven) se aplica prevederile art. 180-182.

Art. 180 (1) In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite, respectiv ciclul: Pre-Deschidere, Deschidere si Inchisa in sistemul B.V.B.

(2) In Starea Pre-deschidere, in sistemul B.V.B. se aplica urmatoarele reguli:

a) Departamentul de specialitate al B.V.B. introduce un singur ordin limita de vanzare, denumit ordin de initiere, al carui pret este pretul minim admis pentru simbolul respectiv in cadrul Pietei Regular din sedinta curenta;

b) agentii de bursa pot introduce ordinele de cumparare numai dupa ce a fost introdus ordinul de initiere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B.

(3) Regulele care determina modul de calcul al pretului de deschidere, precum si modul de alocare al cantitatii (volumului) care se tranzactioneaza in starea Deschidere in sistemul B.V.B., sunt aceleasi ca si cele utilizate in cadrul pietei principale.

(4) Daca nu sunt indeplinite conditiile pentru executarea integrala a ordinului de initiere dupa expirarea duratei starii Pre-deschidere, B.V.B. va putea prelungi durata starii Pre-deschidere, anuntand prin intermediul sistemului Participantii din piata, in conformitate cu instructiunile Depozitarului Central.

Art. 181 (1) Pot exista in acelasi timp mai multe sesiuni de tranzactionare in piata Sell Out pentru entitati diferite Simbol-Piata care sunt administrate in mod independent si pot avea durate diferite de timp.

(2) Participantii sunt notificati prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. cu privire la deschiderea si inchiderea sesiunilor de tranzactionare in piata Sell Out.

(3) Starea Pietei Sell Out este schimbata din Pre-Deschidere in Deschidere de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., la momentul stabilit si comunicat Participantilor.

(4) In starea Deschidere se aplica algoritmul *de fixing* si se executa ordinul de initiere printr-una sau mai multe tranzactii.

Art. 182 Piata Sell Out este inchisa de catre Departamentul de specialitate al B.V.B., in sistemul B.V.B., dupa finalizarea procesului de deschidere, respectiv dupa incheierea tranzactiilor in cadrul starii Deschidere/ conform instructiunii primite de la Depozitarul Central.

§5 Piata Deal

Art. 183 (1) Piata Deal este destinata incheierii Tranzactiilor deal. Tranzactiile Deal privesc pachete mari de instrumente financiare care au fost negociate in prealabil de Participanti, prin sistemul de tranzactionare al BVB sau prin alte mijloace. Valoarea minima a pachetelor de instrumente financiare este precizata in tabelul inclus in Anexa nr. 7.

(2) B.V.B. publica anual, pana la data de 15 martie, o lista cu valoarea minima a unui ordin deal pentru fiecare instrument financiar admis la tranzactionare, aplicabila pentru o perioada de 12 luni incepand cu data de 1 aprilie ulterioara publicarii si pana la data de 31 martie a anului urmator, cu exceptiile prevazute la art. 33 si art. 34 din Regulamentul CE nr. 1287/2006.

(3) B.V.B. actualizeaza valoarea minima a unui ordin deal pentru un instrument financiar ori de cate ori ESMA sau C.N.V.M., dupa caz, publica consolidari sau actualizari ale informatiilor publicate, acestea fiind aplicabile asa cum se prevede la art. 33 si art. 34 din Regulamentul CE nr. 1287/2006.

Art. 184 (1) In starea Deschisa a Pietei Deal se deruleaza operatiunile descrise in art. 113 alin. (2) - (4) si art. 114 alin. (1).

(2) In Starea Inchisa a Pietei Deal nu se mai pot negocia si/sau incheia Tranzactii Deal.

(3) **abrogat**

CAPITOLUL IX

TRANZACTIONAREA DREPTURILOR

Art. 185 (1) Tranzactionarea drepturilor se efectueaza:

- a) in cadrul unei piete de tip “order-driven”, conform regulilor din cuprinsul prezentului Titlu, pentru drepturile de preferinta;
- b) in cadrul unei piete principale, de tip “order-driven”, respectiv al unei piete deal, “de negociere”, conform regulilor din cuprinsul prezentului Titlu, pentru drepturile de alocare.

(2) Perioada de tranzactionare a drepturilor de preferinta este stabilita de catre B.V.B., cu consultarea Emitentului si a Depozitarului Central si va fi comunicata de catre B.V.B. participantilor.

(3) **abrogat**

(4) **abrogat**

Art. 186 (1) Piata principala, de tip “order-driven”, pe care se tranzactioneaza drepturile de preferinta are urmatoarele caracteristici si valori standard:

1. blocul de tranzactionare este 1;
2. pasul de pret: conform Anexei nr. 4;
3. nu se impun limite de variatie a pretului si valori minime pentru ordinele de bursa ;
4. se pot utiliza ordine limita, ordine de piata (MKT), ordine fara pret si ordine Hidden ;
5. termenul de valabilitate al ordinelor este descris in art. 50 si 51.

(2) Pietele pe care se tranzactioneaza drepturile de alocare au urmatoarele caracteristici si valori standard:

a) Piata principala de tip “order-driven”

1. blocul de tranzactionare este 1;
2. pasul de pret: conform Anexei nr. 4;
3. se impun limite de variatie a pretului conform Anexei nr. 7;
4. nu se impune limita de variatie a pretului pana la formarea pretului de referinta;
5. nu se impun valori minime pentru ordinele de bursa;
6. se pot utiliza ordine limita, ordine de piata (MKT), ordine fara pret si ordine Hidden;
7. termenul de valabilitate al ordinelor este descris in art. 50 si 51.

b) Piata deal “de negociere”

1. blocul de tranzactionare: conform Anexei nr. 7;
2. pasul de pret: conform Anexei nr. 4;

3. se impun limite de variatie a pretului conform Anexei nr. 7;
  4. volumul minim admis al unui orden: conform Anexei nr. 7;
  5. tipuri de ordine: conform Anexei nr. 7;
  6. tranzactionarea in piata deal nu este disponibila pana la formarea pretului de referinta
- (3) B.V.B. poate modifica valorile standard specificate la alin. (1) pct. 1 si 2, alin. (2) lit. a) pct. 1 si 2 si lit. b) pct. 1 si 2, pe baza consultarilor cu Emitentul. Valorile modificate se notifica Participantilor la piata.

CAPITOLUL X

TRANZACTIONAREA OBLIGATIUNILOR

Sectiunea 1

Elemente specifice obligatiunilor

§1

Data de referinta si data ex-cupon

Art. 187 (1) Data de referinta pentru obligatiunile tranzactionate pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. este o zi lucratoare, anterioara datei cuponului sau datei scadentei, cu un numar de zile lucratoare egal cu termenul de decontare al tranzactiilor cu obligatiuni.

(2) B.V.B. poate decide modificarea intervalului de timp dintre data de referinta si data platii cuponului si/sau a principalului, prevazut la alin. 1. Data ex-cupon aferenta fiecarei perioade cupon se ajusteaza corespunzator modificarii efectuate de B.V.B.

(3) In cadrul perioadei ultimului cupon, Participantii nu vor incheia tranzactii ale caror date de decontare sunt ulterioare datei de referinta.

§2

Tipuri de cupoane

Art. 188 (1) Cuponul obligatiunilor poate fi normal, scurt sau lung, in functie de perioada acestuia, astfel:

a) cupon normal - a carui perioada este egala cu numarul de zile cuprinse intre date cupon stabilite la perioade regulate de timp (de exemplu din 6 in 6 luni, din 3 luni in 3 luni, etc, in functie de numarul de cupoane care se platesc pe an);

b) cupon scurt - a carui perioada este mai mica decat cea a unui cupon normal, caz in care data de emisiune este fixata prin prospectul de emisiune dupa data de la care ar fi trebuit in mod normal sa inceapa sa se acumuleze dobanda corespunzatoare primului cupon;

c) cupon lung a carui perioada este mai mare decat cea a unui cupon normal, caz in care data de emisiune este fixata inaintea datei de la care ar fi trebuit in mod normal sa inceapa sa se acumuleze dobanda corespunzatoare primului cupon.

(2) Perioada unui cupon lung este impartita in 2 subperioade de timp in vederea determinarii dobanzii acumulate corespunzatoare acestora.

§3

Conventii si formule de calcul cu privire la obligatiuni

Art. 189 (1) Obligatiunile cu dobanda fixa si cu dobanda flotanta pre-determinata se tranzactioneaza pe baza de pret net.

- (2) Obligatiunile cu dobanda flotanta post-determinata se tranzactioneaza pe baza de pret brut.
- (3) In cazuri justificate, B.V.B. poate stabili ca obligatiunile mentionate la alin. 1 sa se tranzactioneze pe baza de pret brut.

Art. 190 (1) In cazul obligatiunilor cu dobanda fixa, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/actual si este explicata in Anexa nr. 8.

(2) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate se calculeaza in functie de perioada cuponului normal, scurt sau lung in care se deconteaza tranzactia.

Art. 191 (1) In cazul obligatiunilor cu dobanda flotanta, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/360 si este explicata in Anexa nr. 8.

(2) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate este 360, indiferent daca cuponul este normal, scurt sau lung.

Art. 192 (1) Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor cum-cupon este pozitiva si se determina potrivit Anexei nr. 8.

(2) Prin intermediul unei tranzactii cum-cupon, cumparatorul de obligatiuni beneficiaza de plata cuponului curent si plateste vanzatorului dobanda acumulata pozitiva.

(3) Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor ex-cupon este negativa si se determina potrivit Anexei nr. 8.

(4) Prin intermediul unei tranzactii ex-cupon, vanzatorul unei obligatiuni beneficiaza de plata cuponului curent si plateste dobanda acumulata negativa.

Art. 193 In cazul in care caracteristicile emisiunii nu corespund cu conventiile de calcul a dobanzii acumulate, astfel cum sunt prevazute in art. 189-192 si in Anexa nr. 8, B.V.B. poate adapta in mod corespunzator conventiile de calcul utilizate, prin decizia Directorului general.

§4

Valoarea tranzactiei cu obligatiuni

Art. 194 (1) Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiata pe baza pretului net se determina potrivit celor cuprinse in Anexa nr. 8.

(2) Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiate pe baza pretului brut se determina potrivit celor cuprinse in Anexa nr. 8.

Sectiunea 2

Cadrul de tranzactionare a obligatiunilor

§1

Piete utilizate pentru tranzactionarea obligatiunilor

Art. 195 (1) Obligatiunile se tranzactioneaza in urmatoarele piete:

a) Piata principala – piata principala, de tip “order driven”, care functioneaza pe principiul executarii automate a ordinelor introduse si care determina pretul de referinta al acestora;

b) Piata deal – piata auxiliara a pietei principale, care functioneaza pe principiul negocierii intre doi Participanti si in care se incheie Tranzactii Deal, pentru care B.V.B. stabileste o valoare minima a tranzactiei, precizata in Anexa nr. 8.

(2) Variatia maxima a pretului ordinelor deal si cotationilor informative se raporteaza la pretul de

referinta din piata principala.

(3) In procesul de negociere, se pot utiliza si cotationi informative.

§2

Parametri generali de functionare a pietelor destinate tranzactionarii obligatiunilor

Art. 196 Parametrii generali de functionare a pietelor si caracteristicile acestora sunt prezentate in Anexa nr. 8.

Art. 197 In functie de caracteristicile emisiunii de obligatiuni, B.V.B. poate stabili, prin decizia Directorului general, aplicarea altor parametri specifici cu privire la:

- a) conventiile utilizate cu privire la pret si calculul dobanzii acumulate;
- b) numarul de zecimale corespunzator pretului, dobanzii si valorii tranzactiei.

§3

Caracteristicile pietelor aferente tranzactionarii obligatiunilor

Art. 198 (1) Tranzactionarea obligatiunilor se efectueaza implicit pe baza pretului net.

(2) In cazul in care nu sunt intrunite conditiile pentru tranzactionarea obligatiunilor pe baza de pret net, tranzactionarea acestora se va efectua pe baza pretului brut.

(3) In cazul in care o serie de obligatiuni se tranzactioneaza pe baza pretului brut, se pot introduce in sistem numai ordine si ordine deal cu termenul de valabilitate Day.

Art. 199 (1) In Starea Deschisa a pietei principale se introduc ordine, se administreaza ordine si se incheie tranzactii.

(2) Informatiile necesare la introducerea unui ordin in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele:

- a) serie emisiune;
- b) pret net sau brut (cu exceptia ordinelor la piata);
- c) numar obligatiuni;
- d) cont;
- e) termen de valabilitate.

(3) Sistemul B.V.B. furnizeaza Participantilor detalii cu privire la ordinele proprii, fara a se limita la:

- a) identitatea agentului de bursa;
- b) pretul brut (in cazul in care seria de obligatiuni se tranzactioneaza pe baza de pret net);
- c) valoare;
- d) identificator numeric unic.

(4) Ordinele neexecutate care au termen de valabilitate Open raman inregistrate in sistem.

(5) Dobanda acumulata, pretul brut si valoarea ordinelor respective sunt actualizate automat, zilnic, pana la executarea sau retragerea acestora.

(6) Agentul de bursa poate efectua urmatoarele operatiuni de gestionare a ordinelor proprii: modificare, suspendare, reluare, retragere.

(7) Tranzactiile se incheie in piata principala prin executarea automata a ordinelor.

Art. 200 (1) Sedinta de tranzactionare corespunzatoare pietei deal este formata dintr-o singura etapa, respectiv tranzactionarea pe baza de negociere directa.

(2) Informatiile necesare la introducerea unui ordin deal in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele: contraparte;

- a) serie emisiune;
- b) pret net sau brut;

- c) numar obligatiuni;
  - d) cont;
  - e) termen de decontare;
  - f) termen de valabilitate ("Day").
- (3) Sistemul B.V.B. furnizeaza Participantilor detalii cu privire la ordinele deal initiate si primite, fara a se limita la:
- a) identitatea agentului de bursa;
  - b) pret brut (in cazul in care seria de obligatiuni se tranzactioneaza pe baza de pret net);
  - c) valoare;
  - d) identificator numeric unic.
- (4) Operatiunile de gestionare a ordinelor deal se efectueaza in conformitate cu prevederile art. 184 si Anexa nr. 8.
- (5) Incheierea tranzactiilor pe piata deal se realizeaza prin confirmarea de catre agentul de bursa Contraparte a ordinului deal primit de la agentul de bursa Initiator, sub conditia mentionata in art. 122 lit. a).

§4

Elemente de definire la nivel de simbol de tip obligatiune

- Art. 201 (1)** Valorile standard utilizate pentru numarul de zecimale corespunzator unui simbol de tip obligatiune si descrierea parametrilor definiti la nivelul pietelor destinate tranzactionarii obligatiunilor sunt stabilite in Anexa nr. 8.
- (2) In functie de specificul seriei de obligatiuni respective, B.V.B., prin decizia Directorului general, poate decide modificarea valorilor standard specificate in alin. 1.

CAPITOLUL XI

TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE STAT

Sectiunea 1

Elemente specifice titlurilor de stat

§1

Conventii cu privire la tranzactionarea titlurilor de stat

Art. 202 Titlurile de stat cu discount emise cu scadenta de 365 zile se tranzactioneaza pe randament anual exprimat procentual.

- Art. 203 (1)** Titlurile de stat cu dobanda fixa si cu dobanda flotanta pre-determinata cu scadenta mai mare sau egala cu 365 zile se tranzactioneaza pe pretul net introdus in sistem de catre agentul de bursa. Sistemul calculeaza automat dobanda acumulata, pretul brut si valoarea tranzactiei.
- (2) Titlurile de stat cu dobanda flotanta post-determinata se tranzactioneaza pe pretul brut determinat si introdus in sistem de catre agentul de bursa. Sistemul calculeaza automat valoarea tranzactiei.
- (3) In functie de prospectul de emisiune si/sau de regimul fiscal al veniturilor din dobanzi, B.V.B. poate stabili ca titlurile de stat mentionate la alin. 1 sa se tranzactioneze pe pret brut.

§2

Conventii de calcul pentru titlurile de stat cu dobanda

Art. 204 Formulele de calcul standard pentru titlurile de stat cu dobanda emise cu scadenta mai mare sau egala cu 365 zile, precum si conventii de calcul a dobanzii acumulate sunt prezentate in Anexa nr. 9.

Art. 205 (1) Relatia dintre randament si pret al unui titlu de stat cu discount se determina potrivit Anexei nr. 9.

(2) In functie de prospectul de emisiune, B.V.B. poate utiliza o alta conventie cu privire la numarul de zile corespunzatoare anului calendaristic.

(3) B.V.B. va completa prezentul Cod cu prevederi referitoare la tranzactionarea titlurilor de stat cu discount.

Art. 206 (1) In cazul titlurilor de stat cu dobanda fixa, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/actual.

(2) Datele cupoanelor sunt date fixe din anul calendaristic, indiferent daca acestea sunt sau nu zile lucratoare.

(3) Numarul de zile acumulate utilizat in formula dobanzii acumulate se calculeaza incepand cu data emisiunii, in cazul primului cupon, sau cu data cuponului precedent, in cazul celorlalte cupoane, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv.

(4) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate se calculeaza ca produs dintre numarul de zile din perioada cuponului in care se deconteaza tranzactia si numarul de cupoane pe an.

Art. 207 (1) In cazul titlurilor de stat cu dobanda flotanta, conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate este actual/360.

(2) Numarul de zile acumulate utilizate in formula dobanzii acumulate se calculeaza conform Anexei nr. 9.

(3) Numarul de zile din an utilizat in formula dobanzii acumulate este 360.

Art. 208 In cazul in care caracteristicile emisiunii nu corespund cu conventiile de calcul a dobanzii acumulate, astfel cum sunt prevazute in Anexa nr. 9, B.V.B. poate adapta in mod corespunzator conventiile de calcul utilizate.

§3

Valoarea tranzactiei

Art. 209 (1) Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu discount incheiate pe baza pretului rezultat din conversia randamentului introdus in sistemul de tranzactionare se determina potrivit Anexei nr. 9;

(2) Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului net introdus in sistemul de tranzactionare, se determina potrivit Anexei nr. 9

(3) Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului brut introdus in sistemul de tranzactionare, se determina potrivit Anexei nr.9.

Section 2

Cadrul de tranzactionare a titlurilor de stat

§1

Piete utilizate pentru tranzactionarea titlurilor de stat

Art. 210 (1) În funcție de metoda de tranzacționare utilizată, negocierea și încheierea tranzacțiilor cu titluri de stat cu dobândă se realizează în următoarele piețe:

a) Piața principală - un segment al pieței secundare bursiere a titlurilor de stat de tip “order driven”, care funcționează pe principiul executării automate a ordinelor și a cotațiilor ferme introduse; determină prețul de referință al titlurilor de stat;

b) Piața deal - un segment al pieței secundare bursiere a titlurilor de stat care funcționează pe principiul negocierii directe între 2 Participanți.

(2) În procesul de negociere, se pot utiliza și cotații informative.

(3) Variația maximă a prețului ordinelor deal și cotațiilor informative se raportează la prețul de referință din piața principală.

§2

Parametri generali de funcționare a pietelor destinate tranzacționării titlurilor de stat

Art. 211 B.V.B. stabilește la nivelul pietelor destinate tranzacționării titlurilor de stat aplicarea unor parametri generali cu privire la ordine, cotații informative, cotații ferme, ordine deal, tranzacții în vederea menținerii unei piețe ordonate și transparente, precum și a prevenirii eventualelor erori ale agenților de bursă.

Art. 212 (1) Parametrii generali de funcționare a pietelor destinate tranzacționării titlurilor de stat și caracteristicile acestora sunt prezentate în Anexa nr. 9.

(2) B.V.B. poate decide, prin modificarea prezentului Cod, completarea listei parametrilor și caracteristicilor menționate la alin. (1), cu specificarea valorilor aferente, care vor fi notificate Participanților la piață.

Art. 213 Pentru fiecare serie de titluri de stat, B.V.B. stabilește și comunică Participanților, fără a se limita la:

a) convențiile utilizate cu privire la tranzacționarea titlurilor de stat și la calculul dobânzii acumulate;

b) numărul de zecimale corespunzător randamentului, prețului, dobânzii acumulate și valorii tranzacției.

§3

Caracteristicile pietelor aferente tranzacționării titlurilor de stat cu dobândă

Art. 214 (1) Tranzacționarea titlurilor de stat cu dobândă se efectuează implicit pe baza prețului net.

(2) În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile pentru tranzacționarea titlurilor de stat cu dobândă pe baza de preț net, tranzacționarea acestora se va efectua pe baza prețului brut.

(3) În cazul în care o serie de titluri de stat cu dobândă se tranzacționează pe baza prețului brut, se pot introduce în sistem numai ordine, cotații ferme, cotații informative și ordine deal cu termenul de valabilitate Day.

Art. 215 (1) În piața principală a unei serii de titluri de stat cu dobândă tranzacționate la B.V.B. sunt introduse:

a) cotații ferme, prin oferte ferme de cumpărare și de vânzare, de către Market Makerii înregistrați pentru seria respectivă de titluri de stat, pe contul “House”, conform Art. 16²² alin. (1), lit. a) din

Capitolul III, Titlul I;

b) ordine introduse de catre Market Makeri inregistrati pentru seria respectiva de titluri de stat si de catre ceilalti Participanti care nu sunt inregistrati ca Market Makeri pentru seria de titluri de stat respectiva, conform Art. 16²² alin. (1), lit. b)–d) din Capitolul III, Titlul I.

(2) Cotatiile ferme sunt introduse de catre Market Makeri inregistrati pentru seria respectiva de titluri de stat, in conformitate cu prevederile Art. 107, 108 si 112.

Art. 216 (1) Prevederile “Sectiunii 6 – Operatiuni de piata desfasurate de catre Market Makeri”, Capitolul III din Titlul I se aplica, in mod corespunzator, si pentru operatiunile de piata desfasurate in piata principala a titlurilor de stat.

(2) Informatiile necesare la introducerea in sistemul B.V.B. a unui ordin sau a unei oferte ferme corespunzatoare unei cotatii ferme sunt urmatoarele:

- a) serie emisiune;
- b) pretul net /brut (cu exceptia ordinelor la piata);
- c) numar de titluri de stat;
- d) cont;
- e) termen de valabilitate.

(3) Imediat dupa introducerea informatiilor mentionate la alin. (2), sistemul B.V.B. furnizeaza, in plus fata de acestea, Participantilor detalii cu privire la cotatiile ferme si la ordinele proprii, fara a se limita la:

- a) identitatea agentului de bursa;
- b) pretul brut (in cazul in care seria de titluri de stat se tranzactioneaza pe baza de pret net);
- c) valoare;
- d) identificator numeric unic.

(4) Agentul de bursa poate efectua urmatoarele operatiuni de gestionare a cotatiilor ferme si a ordinelor proprii: modificare, suspendare, reluare, retragere.

(5) Tranzactiile se incheie in piata principala prin executarea automata a cotatiilor ferme si a ordinelor.

Art. 217 (1) Sedinta de tranzactionare corespunzatoare pietei deal este formata dintr-o singura etapa, respectiv tranzactionarea pe baza de negociere directa.

(2) Procesul de negociere directa poate fi initiat pe baza cotatiilor informative introduse in registrul cotatiilor informative sau oferite prin facilitatea de mesagerie a sistemului B.V.B.

(3) Informatiile necesare la introducerea unui ordin deal in sistemul B.V.B. sunt urmatoarele:

- a) serie emisiune;
- b) pretul net/brut;
- c) numar titluri de stat;
- d) cont;
- e) termen de valabilitate.
- f) contraparte.

(4) Imediat dupa introducerea informatiilor mentionate la alin. (3), sistemul B.V.B. furnizeaza, in plus fata de acestea, Participantilor detalii cu privire la ordinele deal initiate si primite, fara a se limita la:

- a) identitatea agentului de bursa;
- b) pret brut (in cazul in care seria de titluri de stat se tranzactioneaza pe baza de pret net);
- c) valoare;
- d) identificator numeric unic.

(5) Operatiunile de gestionare a ordinelor deal se efectueaza in conformitate cu prevederile art. 184

si Anexa nr. 9.

(6) Incheierea tranzactiilor pe piata deal se realizeaza prin confirmarea de catre agentul de bursa Contraparte a ordinului deal primit de la agentul de bursa Initiator, sub conditia mentionata in art. 122 lit. a).

Art. 218 (1) Cotatiile informative afisate in registrul cotatiilor informative de catre Participanti pot fi utilizate pentru informarea Participantilor din piata cu privire la intentia de a incheia o tranzactie prin negociere directa pe piata deal.

(2) Caracteristicile principale ale cotatiilor informative afisate in registrul cotatiilor informative sunt vizualizate de toti Participantii.

(3) Caracteristicile principale ale cotatiilor informative oferite pe baza bilaterala, inclusiv identitatea Participantilor, nu sunt vizualizate de ceilalti Participanti.

(4) Operatiunile de gestionare a cotatiilor informative si a ordinelor deal se efectueaza conform art. 103-106 si 113-116.

§4

Operatiuni efectuate de Market Makerii pentru seriile de titluri de stat

Art. 219 (1) Un Market Maker pe o anumita serie de titluri de stat poate desfasura operatiuni pe piata principala si pe piata deal.

(2) In exercitarea obligatiilor ce decurg din calitatea de Market Maker pentru o anumita serie de titluri de stat, un Participant introduce cotatii ferme in piata principala, in nume si pe cont propriu ("House").

(3) Un Market Maker pentru o anumita serie de titluri de stat poate efectua in nume propriu, pe contul propriu ("House") sau pe conturile globale, urmatoarele operatiuni pentru seria respectiva de titluri de stat:

a) in piata principala - introducerea de ordine si incheierea de tranzactii;

b) in piata deal - afisarea sau oferirea de cotatii informative, negocierea si incheierea de Tranzactii Deal prin transmiterea si confirmarea de ordine deal.

(4) Un Participant poate efectua operatiunile mentionate la alin. (3) pentru oricare serie de titluri de stat.

Art. 220 In intervalul de timp cuprins intre data urmatoarei datei de referinta a unui titlu de stat si data cupon sau data scadenta nu se pot incheia tranzactii.

CAPITOLUL XII

TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE PARTICIPARE

Sectiunea 1 - Prevederi generale

Art. 221 (1) Tranzactionarea titlurilor de participare la organisme de plasament colectiv se realizeaza intr-o maniera similara cu tranzactionarea actiunilor, in cadrul pietelor specifice, conform prevederilor din cuprinsul prezentului Titlu.

(2) B.V.B. poate emite precizari tehnice continand elementele specifice cu privire la tranzactionarea titlurilor de participare la organisme de plasament colectiv, care vor completa prevederile prezentului Capitol.

Secțiunea 2 – Tranzactionarea OPCVM tranzactionabile din Categoria Internationala

Art. 221¹ Tranzactionarea titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabile, Categoria Internationala se efectueaza prin intermediul Furnizorului/Furnizorilor de lichiditate, in conformitate cu prevederile Capitolului III² din Titlul I, precum si prin intermediul celorlalti participanti.

Art. 221² In vederea inceperii tranzactionarii titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabil din Categoria Internationala, Emitentul sau Furnizorul de lichiditate desemnat sau Societatea Initiatoare, conform notificarii prealabile a BVB, dupa caz, va transmite B.V.B.:

- a) data propusa pentru inceperea tranzactionarii in cadrul B.V.B. a titlurilor de participare, cu minim 2 zile lucratoare inainte de data inceperii tranzactionarii;
- b) numarul de titluri ale OPCVM-ului tranzactionabil aflate in circulatie in ziua anterioara inceperii tranzactionarii.

Art. 221³ (1) Valorile implicite pentru tranzactionarea titlurilor de participare la OPCVM tranzactionabil, Categoria Internationala sunt urmatoarele:

- a) blocul de tranzactionare este 1;
- b) variatia maxima a pretului este identica cu cea aplicata pietelor aferente actiunilor;
- c) pasul de pret este 0,01.

(2) B.V.B., prin decizia Directorului General, poate modifica parametrii si valorile standard specificate la alin. (1), pe baza consultarilor cu Emitentul / Furnizorul de lichiditate, care pot avea in vedere elemente specifice ale pietei initiale a titlurilor de participare respective, precum si asigurarea unei functionari ordonate a pietei.

(3) In completarea parametrilor specificati la alin. (1), Directorul General al B.V.B. poate stabili si alti parametri specifici tranzactionarii titlurilor de participare respective.

(4) B.V.B. informeaza Participantii la piata si publicul larg cu privire la valorile parametrilor mentionati in prezentul articol.

Art. 222 B.V.B. nu este raspunzatoare, in legatura cu titlurile de participare emise de un OPCVM tranzactionabil admise la tranzactionare in Categoria Internationala, pentru nicio dauna sau pierdere care poate surveni in activitatea unui Participant sau a unui tert ca urmare a urmatoarelor situatii, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) tranzactionarea titlurilor de participare;
- b) publicarea de catre B.V.B. a continutului si corectitudinii informatiilor specifice furnizate de Emitent / entitatea responsabila cu raportarile specifice OPCVM tranzactionabil;
- c) suspendarea sau retragerea de la tranzactionare a titlurilor de participare;
- d) nerespectarea de catre Emitent / entitatea responsabila a obligatiilor stabilite conform prezentului Cod;
- e) aparitia unor disfunctionalitati tehnice care impiedica Furnizorul de lichiditate sa isi indeplineasca obligatiile asumate.

Secțiunea 3 – Tranzactionarea Categoria Locala OPCVM tranzactionabile

Art. 222⁽⁰⁾¹ Tranzactionarea titlurilor de participare la Categoria Locala OPCVM tranzactionabile se efectueaza prin intermediul Market Makerului/Market Makerilor, in conformitate cu prevederile

Capitolului III¹ din Titlul I, precum și prin intermediul celorlalți participanți.

Art. 222⁽⁰⁾² În vederea începerii tranzacționării titlurilor de participare la Categoria Locală OPCVM tranzacționabile, Emitentul sau Societatea Inițitoare, conform notificării prealabile a B.V.B., după caz, va transmite B.V.B.:

- a) data propusă pentru începerea tranzacționării în cadrul B.V.B. a titlurilor de participare, cu minimum 2 zile lucrătoare înainte de data începerii tranzacționării;
- b) numărul de titluri ale OPCVM-ului tranzacționabil aflate în circulație în ziua anterioară începerii tranzacționării.

Art. 222⁽⁰⁾³ (1) Valorile implicite pentru tranzacționarea titlurilor de participare la Categoria Locală OPCVM tranzacționabile sunt următoarele:

- a) blocul de tranzacționare este 1;
- b) variația maximă a pretului este identică cu cea aplicată pietelor aferente acțiunilor;
- c) pasul de pret este 0,01.

(2) B.V.B., prin decizia Directorului General, poate modifica parametrii și valorile standard specificate la alin. (1), pe baza cererii fundamentate a Emitentului / Market Makerului, care poate avea în vedere practica europeană din domeniu, specificul instrumentului financiar, precum și asigurarea unei funcționări ordonate a pieței.

(3) În completarea parametrilor specificați la alin. (1), Directorul General al B.V.B. poate stabili și alți parametri specifici tranzacționării titlurilor de participare respective.

(4) B.V.B. informează Participanții la piață și publicul larg cu privire la valorile parametrilor menționați în prezentul articol.

Art. 222⁽⁰⁾⁴ B.V.B. nu este răspunzătoare, în legătură cu titlurile de participare emise de un OPCVM tranzacționabil admise la tranzacționare în Categoria Locală OPCVM tranzacționabile, pentru nicio daună sau pierdere care poate surveni în activitatea unui Participant sau a unui tert ca urmare a următoarelor situații, fără ca enumerarea să fie limitativă:

- a) tranzacționarea titlurilor de participare;
- b) publicarea de către B.V.B. a informațiilor specifice furnizate de Emitent;
- c) suspendarea sau retragerea de la tranzacționare a titlurilor de participare;
- d) nerespectarea de către Emitent a obligațiilor stabilite conform prezentei Carti;
- e) apariția unor disfuncționalități tehnice care împiedică Market Makerul să își îndeplinească obligațiile asumate.

CAPITOLUL XII¹

TRANZACȚIONAREA PRODUSELOR STRUCTURATE

Secțiunea 1

Aspecte generale

Art. 222¹ (1) Prevederile menționate în prezentul Titlu se aplică în mod corespunzător și produselor structurate, cu excepția situațiilor în care se prevede altfel în prezentul capitol.

(2) Tranzacționarea produselor structurate se efectuează în cadrul unei piețe de tip “order-driven”, conform prevederilor din cuprinsul prezentului Titlu.

Art. 222² (1) Data inceperii tranzactionarii unei emisiuni individuale de produse structurate este stabilita prin decizie a Directorului General, in baza indeplinirii tuturor conditiilor privind admiterea la tranzactionare a emisiunii respective.

(2) Ultima zi de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. a unei emisiuni individuale de produse structurate este stabilita in conformitate cu prevederile prospectului de baza si a documentelor de completare aferente, si poate fi, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) ultima zi de tranzactionare precizata de Emitent, stabilita anterior datei maturitatii, in cazul in care prin documentele de completare a prospectului de baza emisiunea are o maturitate prestabilita;
- b) o data anterioara datei maturitatii, in situatiile in care sunt indeplinite anumite conditii din prospectul de baza si documentele de completare (ex.: atingerea unui anumit nivel al activului suport, cum ar fi “pretul *knock-out*”);
- c) o data nedeterminata, in cazul in care data maturitatii emisiunii individuale nu este definita in mod explicit (ex.: produse structurate cu maturitate nedefinita “*open-end maturity*”).

Art. 222³ (1) Pietele pe care se tranzactioneaza produsele structurate sunt:

a) piata de tip Regular, care are urmatoarele caracteristici:

- 1. starile pietei si succesiunea acestora sunt conforme cu cele aplicabile pietei Regular utilizata pentru tranzactionarea actiunilor;
- 2. se pot utiliza ordine limita, ordine de piata (MKT), ordine fara pret, ordine contingente;
- 3. termenul de valabilitate al ordinelor este descris in art. 50 si 51.

b) piata de tip Deal, care are urmatoarele caracteristici:

- 1. starile pietei si succesiunea acestora sunt conforme cu cele aplicabile pietei Deal utilizata pentru tranzactionarea actiunilor;
- 2. nu se aplica o valoare minima a ordinului deal.

(1¹) In vederea inregistrarii unor operatiuni de solutionare a decontarii, B.V.B. poate initia pietele Buy-In si Sell-Out, pentru care poate utiliza oricare dintre mecanismele de tranzactionare disponibile in sistemul B.V.B. prevazute de prezentul Cod.

(2) Valorile implicite pentru tranzactionarea produselor structurate sunt urmatoarele:

- a) blocul de tranzactionare este 1;
- b) nu se aplica variatia maxima a pretului;
- c) pasul de pret este 0.01.

(3) B.V.B., prin decizia Directorului General, poate modifica parametrii si valorile standard specificate la alin. (1) si (2), pe baza consultarilor cu Emitentul, in functie de natura activului suport si caracteristicile produselor structurate, precum si in vederea mentinerii functionarii ordonate a pietei.

(4) In completarea parametrilor specificati la alin. (1) - (3), Directorul General al B.V.B. poate stabili si alti parametri specifici tranzactionarii produselor structurate.

(5) B.V.B. informeaza Participantii la piata si publicul larg cu privire la valorile parametrilor mentionati in prezentul articol.

Art. 222⁴ Tranzactionarea emisiunilor individuale de produse structurate se efectueaza prin intermediul Furnizorului/Furnizorilor de lichiditate, in conformitate cu prevederile Capitolului III² din Titlul I, precum si prin intermediul celorlalti participanti cu drept de tranzactionare pe piata reglementata la vedere.

Art. 222⁵ (1) In baza angajamentului Emitentului prevazut la art. 42³, litera a) din Titlul II privind publicarea si mentinerea informatiilor publicate de emitent, acesta va pune la dispozitia publicului

prin mijloacele proprii de informare (cum ar fi website-ul propriu) toate informațiile specifice emisiunilor individuale de produse structurate, prevederile prospectului de baza și ale documentelor de completare a acestuia, inclusiv parametrii și elementele specifice de tranzacționare ale emisiunilor.

(2) Informații cu privire la emisiunile individuale de produse structurate vor fi disponibile, în mod corespunzător, cel puțin pe website-ul B.V.B. și prin mijloacele specifice de diseminare ale B.V.B..

Art. 222⁶ B.V.B. nu este răspunzătoare pentru nicio daună sau pierdere care poate surveni în activitatea unui Participant sau a unui tert ca urmare a următoarelor situații, fără ca enumerarea să fie limitativă:

- a) tranzacționarea produselor structurate;
- b) publicarea de către B.V.B., Emitent sau Furnizorul de lichiditate a informațiilor specifice produselor structurate;
- c) retragerea sau suspendarea de la tranzacționare a unei emisiuni individuale de produse structurate;
- d) nerespectarea de către Emitent, Furnizorul de lichiditate sau Participanți a obligațiilor stabilite conform prezentului Cod;
- e) înregistrării unor disfuncționalități tehnice care împiedică un Furnizor de lichiditate sau un Emitent să își îndeplinească obligațiile asumate.

Secțiunea 2

Operațiuni de încheiere anticipată a tranzacționării unei emisiuni individuale de produse structurate

Art. 222⁷ (1) În cazul înregistrării evenimentului menționat la art. 111 alin. (3) lit. a) pct. ii) din Titlul II, Emitentul este obligat să notifice acest eveniment cu promptitudine B.V.B., în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, prin e-mail/ fax/ orice alt mijloc de comunicare convenit.

(2) În baza notificării transmise de Emitent conform alin. (1), B.V.B. va lua măsura de a suspenda tranzacționarea emisiunii individuale respective.

(2¹) Ulterior suspendării prevăzute la alin. (2), B.V.B. va anula ordinele existente pentru emisiunea respectivă în piața de produse structurate, conform art. 53 lit. i).

(3) B.V.B. nu poate fi ținută răspunzătoare pentru tranzacțiile efectuate între evenimentul menționat la art. 111 alin. (3) lit. a) pct. ii) din Titlul II și momentul suspendării de la tranzacționare a emisiunii individuale respective.

Art. 222⁸ (1) În cazul înregistrării evenimentului menționat la art. 111 alin. (3) lit. a) pct. ii) din Titlul II pentru o emisiune individuală de produse structurate de tip certificate turbo, Emitentul, direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, are obligația de a notifica imediat B.V.B. cu privire la atingerea pretului “knock-out”, precum și cu privire la momentul de timp la care acesta a fost atins, fără a depăși următoarele termene:

- a) înainte de trecerea pietei principale a produselor structurate în starea Deschisă, în ședința de tranzacționare curentă, dacă momentul de timp corespunzător atingerii pretului “knock-out” a fost înregistrat în ziua anterioară, după închiderea ședinței de tranzacționare sau în data curentă, cu cel puțin 15 minute înainte de trecerea pietei principale a produselor structurate în starea Deschisă;
- b) în termen de maxim 15 minute de la momentul de timp la care pretul “knock-out” aferent emisiunii respective a fost atins, dacă momentul de timp respectiv este în cadrul ședinței de tranzacționare curente, cu mai puțin de 15 minute înainte de trecerea pietei principale a produselor

structurate în starea Deschisă și până la închiderea sedinței de tranzacționare.

(2) Emitentul, direct, sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate, are obligația de a notifica BVB cu privire la momentul de timp la care pretul “knock-out” fost atins, conform orei Bucureștiului.

(3) În cel mai scurt timp posibil de la transmiterea notificării menționate la alin. (1), conform prevederilor prospectului de bază și a documentelor de completare a prospectului de bază, fără a depăși termenele stabilite în acestea, Emitentul respectivei emisiuni este obligat să informeze B.V.B., în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, cu privire la valoarea de răscumpărare aferentă produsului structurat respectiv, dacă aceasta este pozitivă.

(4) B.V.B. nu poate fi ținută răspunzătoare cu privire la aspecte legate de notificările transmise de Emitent, în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate, cum ar fi:

- a) informațiile continute în notificările transmise de Emitent, în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat cu privire la, fără a se limita: momentul de timp la care pretul “knock-out” aferent emisiunii respective a fost atins, valoarea de răscumpărare, pretul knock-out;
- b) momentul transmiterii notificărilor respective.

(5) Emitentul de produse structurate este răspunzător pentru eventualele daune și prejudicii produse în cazul în care nu își îndeplinește obligațiile de raportare menționate în prezentul Titlu.

Art. 222⁹ (1) În situația prevăzută la art. 222⁸ alin. (1), dacă valoarea de răscumpărare notificată BVB este pozitivă, Emitentul respectivei emisiuni, în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, poate solicita BVB ca operațiunea de răscumpărare aferentă emisiunii respective să se deruleze prin intermediul sistemului BVB.

(2) Emitentul prevăzut la art. 222⁸ alin. (1) care solicită BVB, în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat, derularea operațiunii de răscumpărare prin intermediul sistemului B.V.B., va comunica B.V.B. dacă operațiunea de răscumpărare se derulează exclusiv prin sistemul BVB sau există și alte modalități de realizare a răscumpărării.

Art. 222¹⁰ (1) În situația prevăzută la art. 222⁹ alin. (1), BVB va permite derularea operațiunii de răscumpărare a emisiunii individuale de produse structurate de tip certificat turbo în cadrul a două sedințe de tranzacționare succesive, în următoarele condiții:

- a) dacă solicitarea menționată la Art. 222⁹ alin. (1) este transmisă înainte sau în maximum o oră de la trecerea pieței de produse structurate în starea Deschisă în ședința curentă de tranzacționare BVB va notifica Participanții la piață și publicul investitor, prin mijloacele specifice de diseminare a informațiilor (pagina web a BVB, sistemul BVB), cu privire la faptul că derularea operațiunii de răscumpărare a respectivei emisiuni se va efectua în ședința curentă de tranzacționare și în ședința de tranzacționare următoare;
- b) dacă solicitarea menționată la Art. 222⁹ alin. (1) este transmisă după cel puțin o oră de la trecerea în starea Deschisă a pieței produselor structurate BVB va notifica Participanții la piață și publicul investitor, prin mijloacele specifice de diseminare a informațiilor (pagina web a BVB, sistemul BVB), cu privire la faptul că derularea operațiunii de răscumpărare a respectivei emisiuni se va efectua în următoarele două sedințe de tranzacționare;
- c) în situația în care solicitarea menționată la art. 222⁹ alin. (1) este transmisă în ședința de tranzacționare următoare, se vor aplica, în mod corespunzător, prevederile lit. a), respectiv b).

Art. 222¹¹ (1) Condițiile de derulare prin sistemul B.V.B. a operațiunii de răscumpărare a unei emisiuni individuale de produse structurate de tip certificate turbo prevăzute la Art. 222⁹ alin. (1) sunt următoarele:

- a) derularea operațiunii de răscumpărare se va efectua pe simbolul emisiunii individuale

respective și într-o piață exclusiv destinată derulării unor astfel de operațiuni, în cadrul a două sesiuni de tranzacționare succesive, conform următoarelor etape:

- (i) Predeschidere - introducere și administrare ordine de către Participanți;
- (ii) Inchidere (fixing) și Inchisă - constând în aplicarea algoritmului de fixing și încheierea tranzacțiilor.
- b) programul etapelor menționate la lit. a) se stabilește prin Decizia Directorului General al BVB, comunicată C.N.V.M., participanților la piață și publicului.
- c) ordinele vor fi introduse numai la valoarea de răscumpărare, notificată conform Art. 222⁸ alin. (1), având în vedere următoarele:
  - (i) ordinul de cumpărare va fi introdus de către Emitent/ Furnizorul de lichiditate desemnat, după caz;
  - (ii) ordinele de vânzare vor fi introduse de către Participanții vânzatori, în conformitate cu înregistrările din conturile administrate de către aceștia și solicitările clienților.
- (2) Participanții vânzatori au obligația de a verifica corectitudinea ordinelor de vânzare introduse, astfel încât volumul acestora să corespundă cu înregistrările din conturile gestionate de către aceștia, iar prețul să fie identic cu valoarea de răscumpărare notificată de Emitent în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat.
- (3) În situația constatării unor erori în timpul stării Predeschidere a simbolului – piața respectiv, Participanții vânzatori vor proceda la actualizarea ordinelor de vânzare în intervalul respectiv, conform alin. (1) lit. a), pct. (i).
- (4) Derularea operațiunii de răscumpărare se poate efectua într-o singură sesiune de tranzacționare, în baza solicitării fundamentate a Furnizorului de lichiditate sau a Emitentului și ca urmare a hotărârii Directorului General, prin excepție de la termenul prevăzut la alin. (1) și la Art. 222¹⁰ alin. (1).

Art. 222¹² Derularea operațiunii de răscumpărare prin intermediul sistemului B.V.B. va începe cel mai târziu în a doua sesiune de tranzacționare de la suspendarea emisiunii individuale de produse structurate de tip certificat turbo, în baza notificării transmise de Emitent, în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate, conform procedurii menționate la Art. 222¹⁰ – 222¹¹.

Art. 222¹³ Prevederile de la Art. 222⁸ - Art. 222¹² se pot aplica, în mod corespunzător, și pentru alte tipuri de produse structurate, pentru care este prevăzută atribuirea unei valori de răscumpărare, în conformitate cu prevederile prospectului de emisiune, a documentelor de completare a acestuia și a solicitării Emitentului în mod direct sau prin intermediul Furnizorului de lichiditate desemnat.

CAPITOLUL XIII

DERULAREA OFERTELOR PUBLICE ȘI A ALTOR OPERAȚIUNI

Secțiunea 1

Aspecte generale

Art. 223 (1) Instrumentele financiare care fac obiectul ofertelor publice desfășurate prin B.V.B. sau al altor metode de vânzare de instrumente financiare prevăzute în legi speciale, precum cele din materia privatizării se vor tranzacționa în Piețe de oferte și operațiuni speciale.

(1¹) Ofertele publice și alte metode de vânzare a instrumentelor financiare, prevăzute în legi

speciale, precum cele din materia privatizării se vor derula în Piete de oferte și operațiuni speciale cu respectarea:

- a) prevederilor prospectului de ofertă aprobat de A.S.F. și ale prezentului Capitol, în situația ofertelor pentru care a fost întocmit un prospect de ofertă;
  - b) prevederilor specifice din prezentul Capitol, aplicabile ofertelor pentru care nu a fost întocmit un prospect, cu respectarea legislației naționale și europene aplicabile și a reglementărilor C.N.V.M./A.S.F. incidente.
- (2) Operațiunile speciale (vânzarea specială la ordin, licitație competitivă, licitație electronică, etc.), se pot derula prin intermediul sistemului de tranzacționare al B.V.B. numai dacă toți Participanții care au acces la sistemul BVB au dreptul să introducă ordine în sistemul BVB în vederea gestionării operațiunilor speciale respective, pe durata desfășurării acestora.
- (3) Preturile tranzacțiilor efectuate în piața de Oferte și Operațiuni Speciale nu participă la stabilirea pretului de referință al unui instrument financiar.
- (4) abrogat
- (5) Licitatia electronică și licitația competitivă sunt metode de vânzare specifice pieței de capital care pot fi utilizate de instituțiile publice implicate în procesul de privatizare pentru valorile mobiliare obiect al vânzării, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, în conformitate cu documentele aferente metodelor respective și transmise de respectivele instituții publice, precum în condițiile prevăzute în prezentul Cod.
- (6) Prevederile alin. (5) referitoare la licitația competitivă sunt aplicabile ulterior stabilirii de către B.V.B. a principiilor care stau la baza acestei metode de vânzare și aprobării acestora de către C.N.V.M.

Art. 224 (1) Piete de Oferte și Operațiuni Speciale sunt definite în sistem corespunzător fiecărui tip de ofertă și operațiune specială, precum:

- a) oferte publice de vânzare primare;
  - b) oferte publice de vânzare secundare;
  - c) oferte publice de cumpărare secundare;
  - d) vânzarea specială la ordin;
  - e) alte metode translativă de proprietate asupra instrumentelor financiare, stabilite prin reglementările B.V.B..
- (2) Enumerarea Pietelor de Oferte și Operațiuni Speciale are un caracter enunțiativ, iar nu limitativ.
- (3) B.V.B. poate configura piete distincte pentru derularea unei oferte publice sau unei operațiuni speciale, pentru tranșe diferite de investitori cărora li se adresează (în funcție de valoarea minimă etc.).

Art. 225 În cadrul fiecăreia dintre Piete menționate în art. 224, operațiunile se desfășoară conform regulilor aplicabile tipului de instrument financiar, prevederilor prospectului de ofertă/documentului de ofertă, tipului de ofertă sau operațiune specială.

Art. 226 (1) Valorile implicite ale parametrilor generali corespunzători unei piete de oferte și operațiuni speciale sunt următorii, fără a se limita la:

- a) piete de tip “order-driven”;
  - b) starile pieței sunt Pre-deschidere, Închisă;
  - c) în vederea înregistrării ofertei sau operațiunii speciale în sistemul B.V.B., simbolul-piață aferent acesteia va avea starile Deschidere și Închisă;
  - d) blocul de tranzacționare este de 1 instrument financiar;
  - e) termen de valabilitate al ordinelor este Open.
- (2) B.V.B. poate adopta și configura și alte valori pentru parametrii menționați la alin. 1, conform

prevederilor prospectului de oferta publica sau caracteristicilor operatiunilor speciale.

(3) Numarul de zecimale cu care este exprimat pretul in pietele de oferte si operatiuni speciale se stabileste conform caracteristicilor ofertei sau operatiunii speciale respective.

(4) Tipurile de alocari permise in pietele de oferte si operatiuni speciale sunt FIFO, PRO-RATA sau particulare, conform prospectului ofertei publice sau caracteristicilor operatiunii speciale.

(5) Pentru ofertele si operatiunile speciale de vanzare care se deruleaza pe un alt simbol decat simbolul de baza aferent instrumentului financiar respectiv, Participantul intermediar al vanzarii, conform sistemului de conturi utilizat, va transfera de la Depozitarul Central in contul individual, respectiv contul global corespunzator Ofertantului/vanzatorului instrumentele financiare care fac obiectul vanzarii.

(6) Orice operatiuni de tranzactionare care nu sunt specificate in mod expres in cadrul prezentului capitol se vor desfasura conform reglementarilor B.V.B. de tranzactionare incidente, cuprinse in prezentul Titlu.

Art. 227 Prezentul Capitol se completeaza cu precizarile tehnice emise de B.V.B. referitoare la derularea ofertelor publice si operatiunilor speciale in cadrul B.V.B.

Sectiunea 2

Procedura privind derularea prin intermediul B.V.B. a vanzarii de valori mobiliare prin metoda vanzare speciala la ordin

Art. 228 (1) Metoda vanzare speciala la ordin se utilizeaza pentru vanzarea pachetelor de valori mobiliare de acelasi tip si clasa ale unui Emitent, cu un volum mai mare sau egal cu 5% din numarul de actiuni emise de Emitent sau avand o valoare echivalenta cu cel putin 500.000 de EURO, calculata la cursul de schimb stabilit de Banca Nationala a Romaniei, valabil in ziua incheierii acordului formal privind vanzarea pachetului respectiv intre intermediar si vanzator;

(2) Pretul utilizat pentru stabilirea incadrarii valorii pachetului de valori mobiliare in prevederile alin. 1 este pretul de referinta al valorii mobiliare respective, stabilit la inchiderea sedintei de tranzactionare precedente in care s-au inregistrat tranzactii cu acestea si valabil pentru sedinta de tranzactionare din ziua incheierii acordului formal.

(3) Se excepteaza de la conditiile privind utilizarea metodei “vanzare speciala la ordin” prevazute la alin. 1 institutiile publice implicate in procesul de privatizare pentru valorile mobiliare care fac obiectul unor metode de vanzare, altele decat ofertele publice, prevazute in legi speciale in materia privatizarii, precum si executarea contractelor de garantie reala mobiliara sau financiara care au ca obiect valori mobiliare admise la tranzactionare in cadrul B.V.B..

Art. 229 (1) Vanzarea speciala la ordin se desfasoara intr-o piata de tip “Piata Operatiuni Speciale” (tip POFSV).

(2) In piata de tip POFSV sunt permise numai ordine limita.

(3) Limitarea procentuala a pretului ordinelor introduse in piata de tip POFSV nu se aplica.

(4) In piata de tip POFSV nu este permisa derularea simultana a mai multor operatiuni de “vanzare speciala la ordin” avand drept obiect instrumentele financiare emise de acelasi Emitent.

(5) Pentru mentinerea sigurantei pietei, in cazul in care un instrument financiar emis de un emitent se suspenda de la tranzactionare, conform prezentului Cod, atunci tranzactionarea instrumentului financiar respectiv se va suspenda si in piata de tip POFSV, pe durata suspendarii acestuia din piata principala.

(6) Reluarea tranzactionarii instrumentului financiar in piata de tip POFSV se va realiza in momentul reluarii tranzactionarii acestuia in piata principala, daca nu exista alte limitari sau conditii

contrare.

(7) În cazul în care nu se reia tranzacționarea instrumentului financiar conform alin. (6), atunci operațiunea se va efectua în ședința de tranzacționare următoare, conform programului de tranzacționare obișnuit.

Art. 230 (1) Derularea vânzării de valori mobiliare prin intermediul B.V.B. prin metoda vânzare specială la ordin se realizează prin intermediul unui Participant selectat de Ofertant.

(2) Realizarea, îndeplinirea și respectarea tuturor condițiilor de formă și fond specifice metodei vânzare specială la ordin, inclusiv verificarea documentelor corespunzătoare, revine Participantului intermediar al vânzării.

(3) Responsabilitatea introducerii și gestionării ordinelor în piața de tip POFSV revine în exclusivitate Participantilor.

Art. 231 (1) Etapele și operațiunile aferente derulării vânzării de valori mobiliare prin metoda vânzare specială la ordin sunt cele menționate în art. 232-236.

(2) Durata efectivă a operațiunii vânzare specială la ordin derulată prin intermediul sistemului B.V.B. este de o zi lucrătoare.

Art. 232 (1) Participantul intermediar al vânzării va transmite în scris B.V.B. o solicitare expresă, între orele 14:30 și 15:30, în ziua lucrătoare premergătoare introducerii în sistem a ordinului de vânzare, prin care va solicita derularea prin sistemul B.V.B. a vânzării de valori mobiliare prin metoda vânzare specială la ordin. Solicitarea transmisă B.V.B. va conține următoarele caracteristici ale vânzării speciale la ordin, care vor fi făcute publice Participantilor:

- a) identitatea ofertantului;
- b) denumire și simbol societate emitentă;
- c) cantitate oferită.

(2) B.V.B. poate solicita Participantului și alte documente necesare derulării vânzării speciale la ordin, care vor fi făcute publice Participantilor.

(3) B.V.B. va informa de îndată Participantii, prin mesaje transmise în sistemul electronic și prin site-ul B.V.B., despre intenția Ofertantului de a vinde valori mobiliare prin metoda vânzare specială la ordin.

Art. 233 Înainte de data introducerii ordinului de vânzare în sistem, B.V.B. va atașa simbolului aferent unei vânzări speciale la ordin piața de tip POFSV, apoi va acorda tuturor Participantilor dreptul de acces la simbolul respectiv, în piața de tip POFSV.

Art. 234 Participantul la sistemul de tranzacționare al B.V.B., intermediar al vânzării, va introduce în piața de tip POFSV, în primele 30 de minute din ziua lucrătoare ulterioară datei primirii de către B.V.B. a notificării privind derularea operațiunii, ordinul de vânzare pentru întreaga cantitate și având prețul egal cu prețul de ofertă stabilit de Ofertant.

Art. 235 (1) Participantii cumpărători, conform sistemului de conturi utilizat, introduc ordinele de cumpărare pe conturile individuale, respectiv conturile globale corespunzătoare clienților proprii sau pe contul House în piața de tip POFSV, pe toată durata ședinței de tranzacționare, conform programului pieței POFSV, după introducerea ordinului de vânzare în sistem. Ordinele de cumpărare vor avea caracteristicile de cantitate și preț indicate de cumpărători, respectând precizările Ofertantului din anunțul privind vânzarea specială la ordin.

(2) Participantul intermediar al vânzătorului poate introduce în piața de tip POFSV ordine de cumpărare pe conturile individuale, respectiv conturile globale corespunzătoare clienților proprii,

conform sistemului de conturi utilizat de acesta. În vederea încheierii tranzacției, Participantul intermediar al vânzătorului poate introduce ordine de cumpărare în nume propriu și poate modifica ordinul de vânzare existent în piață, o singură dată, pe toată durata sesiunii de tranzacționare, conform orarului pieței POFSV, dacă acest lucru este impus de angajamentele asumate de către Participant, prin acordul formal privind vânzarea pachetului de valori mobiliare încheiat cu Ofertantul.

Art. 236 (1) În ziua derulării operațiunii, după închiderea pieței de tip POFSV, B.V.B. va asigura condițiile tehnice pentru executarea tranzacțiilor pe simbolul aferent vânzării speciale la ordin în piață de tip POFSV.

(2) Executarea tranzacțiilor se va realiza conform prevederilor prezentului Titlu. Prețul tranzacțiilor este unic și este calculat conform algoritmului de deschidere descris în Titlul III.

Secțiunea 3

Procedura privind derularea ofertelor publice de vânzare/cumpărare prin intermediul sistemului B.V.B.

Art. 236¹ (1) Derularea unei oferte publice de vânzare/cumpărare prin intermediul sistemului de tranzacționare al B.V.B., precum și operațiunile aferente procesării ofertei prin sistemul B.V.B., se vor efectua în conformitate cu, și fără a se limita la, Instrucțiunea CNVM nr. 3/2007, cu modificările și completările ulterioare, prospectul/documentul de ofertă publică și actele individuale relevante, instrucțiunile și comunicările emise de C.N.V.M., precum și în conformitate cu regulile cuprinse în prezenta Carte.

(2) Intermediarii care vor avea drept de acces la sistemul B.V.B. conform alin. (5) vor introduce/administra în mod obligatoriu prin sistemul B.V.B. ordinele aferente subscrierilor efectuate/ordinele rezultate în urma alocării în cadrul ofertelor publice de vânzare / cumpărare, conform prospectului /documentului de ofertă aprobat de C.N.V.M., precum și prevederilor angajamentelor contractuale încheiate între intermediari și intermediarul ofertei.

(3) În situația în care B.V.B. acționează în concordanță cu prevederile Legii nr. 297/2004, ale reglementărilor C.N.V.M. și ale prezentei Secțiuni, nicio persoană (fără a se limita la intermediarul ofertei, intermediarii implicați, ofertantul, investitorii implicați) nu poate pretinde daune interese sau despăgubiri B.V.B.

(4) Responsabilitatea privind legalitatea și conformitatea cu prezenta Carte a operațiunilor aferente unei oferte publice derulată prin sistemul B.V.B. revine intermediarilor implicați în derularea ofertei publice, intermediarul ofertei, ofertantului și B.V.B., cu luarea în considerare a obligațiilor legale și convenționale, precum și a demarcarilor și limitelor de competență ale fiecăruia.

(5) B.V.B. va acorda drept de acces la sistemul B.V.B. în vederea derulării unei oferte publice intermediarului ofertei, precum și tuturor intermediarilor care au transmis către intermediarul ofertei angajamentul cu privire la respectarea condițiilor de derulare a ofertei și a prevederilor înscrise în prospectul/documentul de ofertă aprobat de CNVM., potrivit confirmării intermediarului ofertei.

(6) Intermediarii implicați în derularea ofertei și intermediarul ofertei sunt obligați să verifice dacă formularele de subscriere și subscrierile efectuate de clienții proprii respectă prevederile prospectului/documentului de ofertă, să preia subscrierile, să introducă și să administreze ordinele de bursă în sistemul B.V.B. în conformitate cu prevederile prospectului de ofertă/documentului de ofertă.

(7) Operațiunile de calculare și, după caz, de recalculare a indicelui de alocare și de înregistrare în sistemul B.V.B. a alocării și a tranzacțiilor aferente ofertei publice se realizează ulterior datei de

inchidere a ofertei, cu respectarea prospectului/documentului de oferta si a prevederilor mentionate si/sau cuprinse in prezenta Carte.

(8) Operatiunea de inregistrare („*efectua*re”) a tranzactiilor aferente ofertei publice se realizeaza de catre B.V.B. ulterior determinarii indicelui de alocare de catre intermediarul ofertei, corespunzator alocarii. In orice caz, aceste operatiuni nu vor fi initiate mai devreme de 24 de ore de la transmiterea de catre B.V.B. a anuntului primit din partea intermediarului ofertei cu privire la valoarea indicelui de alocare catre participantii la piata, pe cale electronica, prin sistemele de comunicare ale B.V.B., precum si catre CNVM.

(9) In toate cazurile, responsabilitatea privind stabilirea indicelui de alocare si/sau a rezultatelor alocarii, cu respectarea prevederilor prospectului/documentului de oferta si a prevederilor mentionate si/sau cuprinse in prezenta Carte, revine intermediarului ofertei.

(10) Procedura si masurile prevazute in art. 236² si 236³ se aplica cu prioritate in toate situatiile in care se constata existenta in sistemul B.V.B. a unor ordine aferente unor formulare de subscriere si/sau subscrieri efectuate fara respectarea prevederilor prospectului/documentului de oferta (identificate in prezenta Sectiune ca „*incidente survenite in derularea ofertei*”, „*ordine neconforme*”). Niciun prospect/document de oferta nu poate contine prevederi contrare Legii nr. 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. si ale prezentei Sectiuni sau care sa faca inaplicabile prevederile acestora.

(11) Pe perioada identificarii de solutii si/sau a implementarii masurilor de remediere a incidentelor survenite in derularea ofertei publice, in conformitate cu prezenta Sectiune, se suspenda de drept, in raport cu B.V.B., orice operatiuni in curs sau proxime ale ofertei publice.

(12) Operatiunile mentionate in prezenta Sectiune se vor realiza, in absenta unor termene speciale prevazute in prezenta Carte, in termenele stabilite de catre B.V.B. impreuna cu intermediarul ofertei si comunicate participantilor, prin sistemul B.V.B., si CNVM.

Art. 236² (1) In cazul in care, anterior inregistrarii alocarii si a tranzactiilor corespunzatoare unei oferte publice, intermediarul ofertei detine dovezi obiective ca in sistemul B.V.B. au fost introduse ordine neconforme, intermediarii care au validat si introdus respectivele ordine au obligatia de a le retrage, pentru a nu fi luate in calcul. Aceasta operatiune va fi executata la solicitarea motivata a intermediarului ofertei, transmisa in timp util B.V.B. si intermediarilor implicati.

(2) Intermediarii prevazuti la alin. (1), au obligatia de a informa, in scris, cu privire la demersurile efectuate, B.V.B., intermediarul ofertei, precum si investitorul implicat.

(3) In situatia in care, anterior inregistrarii alocarii si a tranzactiilor corespunzatoare unei oferte publice, B.V.B. este sesizata, de catre un intermediar implicat, cu privire la faptul ca in sistemul B.V.B. au fost introduse ordine neconforme, B.V.B. va notifica de indata intermediarii implicati si intermediarul ofertei si le va solicita, in regim de urgenta, sa confirme/inconfirme motivat cele sesizate, pe propria raspundere si, daca este cazul, sa prezinte masurile de remediere preconizate. B.V.B. va notifica CNVM cu privire la situatia respectiva.

(4) In situatia prevazuta la alin. (3), in cazul in care intermediarul ofertei si/sau intermediarul implicat constata justetea celor sesizate si necesitatea retragerii ordinului, intermediarul implicat are obligatia:

a) de a informa, in scris, cu privire la demersurile efectuate, B.V.B., intermediarul ofertei, precum si investitorul implicat;

b) de a efectua retragerea ordinului neconform.

(5) In situatia prevazuta la alin. (4), daca este cazul, se va realiza un nou anunt cu privire la valoarea indicelui de alocare, cu respectarea prevederilor art. 236¹ alin. (8).

(6) In urma operatiunii de retragere a ordinelor, B.V.B. informeaza CNVM despre aceasta operatiune, precizand identitatea intermediarilor si a agentilor de bursa care au introdus ordine

neconforme, precum și sancțiunile aplicate, dacă este cazul.

(7) În cazurile menționate la alin. (1) și (3), dacă intermediarii care au introdus ordine neconforme nu retrag respectivele ordine în conformitate cu prevederile alin. (1) sau alin. (4), B.V.B. va proceda astfel:

- a) va notifica CNVM cu privire la situația respectivă;
- b) va notifica intermediarul ofertei, în vederea soluționării de urgență a situației create și va solicita instrucțiuni privind identificarea și gestionarea ordinelor neconforme;
- c) va proceda, la instrucțiunea intermediarului ofertei, la retragerea ordinelor neconforme; o astfel de operațiune este opozabilă intermediarului ofertei, ofertantului, precum și tuturor intermediarilor și investitorilor implicați;
- d) va proceda, dacă intermediarul ofertei nu transmite instrucțiuni privind retragerea ordinelor neconforme, la retragerea ordinelor neconforme; o astfel de operațiune este opozabilă intermediarului ofertei, ofertantului, precum și tuturor intermediarilor și investitorilor implicați;
- e) va întreprinde măsurile necesare, inclusiv, în cazul în care s-a realizat deja anunțul prevăzut la art. 236¹ alin. (8), prin solicitarea unui nou indice de alocare, determinat de către intermediarul ofertei, astfel:
  - (i) intermediarul ofertei are obligația să calculeze un nou indice de alocare cu luarea în considerare a ordinelor conforme.
  - (ii) intermediarul ofertei va comunica B.V.B. noul indice de alocare, cu precizarea expresă că numai ordinele conforme au fost luate în considerare la recalcularea acestuia.
- f) va comunica ofertantului, intermediarului ofertei și celorlalți intermediari care au introdus ordine aferente formularelor de subscriere în sistemul B.V.B. acțiunile întreprinse conform lit. a) - e), precum și valoarea noului indice de alocare transmis de intermediarul ofertei;
- g) B.V.B. va notifica public cu privire la valoarea noului indice de alocare, cu respectarea prevederilor art. 236¹ alin. (8).
- h) B.V.B. va interzice participarea, pentru o perioadă de 12 luni la ofertele publice derulate prin sistemul B.V.B., intermediarilor care au omis sau refuzat, pentru a treia oară în 36 luni succesive, să retragă ordinele neconforme, astfel cum se prevede în alin. (1) și (4), după caz, și va publica această informație pe site-ul său.

Art. 236³ (1) În cazul în care, între momentul înregistrării („efectuării”) alocării și a tranzacțiilor și momentul realizării decontării tranzacțiilor respective, intermediarul ofertei deține dovezi obiective privind existența unor ordine neconforme, care au stat la baza alocării și înregistrării tranzacțiilor respective, se va proceda astfel:

- a) intermediarul ofertei va notifica intermediarii implicați, ofertantul și B.V.B. cu privire la situația respectivă;
- b) intermediarii care au validat respectivele ordine au obligația de a transmite B.V.B., în scris, detaliile fiecărui astfel de ordin și de a prezenta poziția motivată față de situația creată, de a transmite cerere de retragere a acestora dintre ordinele care au stat la baza alocării și înregistrării tranzacțiilor respective, precum și de a informa intermediarul ofertei și investitorul implicat despre situația respectivă.
- c) intermediarul ofertei va transmite în scris B.V.B. solicitarea motivată privind refacerea alocării și reprocessarea ofertei, precum și noul indice de alocare calculat, cu luarea în considerare a ordinelor conforme. O astfel de solicitare este opozabilă ofertantului, precum și tuturor intermediarilor și investitorilor implicați.
- d) intermediarii care au validat respectivele ordine au obligația ca, împreună cu ofertantul, intermediarul ofertei, B.V.B. și Depozitarul Central, conform atribuțiilor și limitelor de competență aferente fiecăruia și celor prevăzute la alin. (2) – (6), să adopte toate măsurile

necesare pentru identificarea unei solutii operationale in vederea realizarii operatiunilor implicate de derularea ofertei, cu respectarea reglementarilor aplicabile, inclusiv a celor cuprinse in prezenta Carte, si a conditiilor de validitate prevazute in prospectul/documentul de oferta aprobat de CNVM;

e) B.V.B. va comunica CNVM, de urgenta, situatiile mentionate la lit. a) - d).

(2) B.V.B. va intreprinde masurile necesare, inclusiv prin solicitarea unui nou indice de alocare, care va fi determinat de catre intermediarul ofertei, astfel:

a) intermediarul ofertei are obligatia sa calculeze un nou indice de alocare cu luarea in considerare a ordinelor conforme;

b) intermediarul ofertei comunica B.V.B. noul indice de alocare, cu precizarea expresa a ordinelor neconforme excluse din calculul acestuia;

c) BVB va proceda la refacerea alocarii si reprocesarea ofertei, in baza noului indice de alocare transmis de intermediarul ofertei, luand in considerare numai ordinele conforme;

d) B.V.B. va informa CNVM, ofertantul, intermediarul ofertei si toti intermediarii care au introdus in sistem ordine aferente formularelor de subscriere cu privire la cele cuprinse la lit. a) - c);

e) B.V.B. va notifica CNVM identitatea intermediarilor si a agentilor de bursa care au introdus ordine neconforme in sistemul B.V.B., precum si motivele de invalidare a acestor ordine.

(3) In cazul in care, intre momentul inregistrarii („efectuării”) alocarii si a tranzactiilor si momentul realizarii decontarii tranzactiilor respective, BVB este sesizata, de catre un intermediar implicat, cu privire la existenta unor ordine neconforme, care au stat la baza alocarii si inregistrarii tranzactiilor respective, BVB va notifica intermediarul ofertei si intermediarii implicati si le va solicita, in regim de urgenta, sa confirme/inconfirme motivat cele sesizate, pe propria raspundere si, daca este cazul, sa prezinte masurile de remediere prefigurate de acestia. In cazul in care acestia detin dovezi obiective ca ordinele respective sunt neconforme, au obligatia de a informa, in scris, BVB si investitorul implicat cu privire la necesitatea retragerii lor. BVB va notifica CNVM cu privire la situatia respectiva.

(4) In situatia prevazuta la alin. (3), se aplica in mod corespunzator prevederile alin. (1) si (2).

(5) In situatia prevazuta in prezentul articol, BVB va interzice, pentru o perioada de 12 luni, participarea la ofertele publice derulate prin sistemul B.V.B., a intermediarilor care au omis sau au refuzat, de trei ori in 36 luni succesive, sa retraga ordinele neconforme, astfel cum se prevede in alin. (1) si (4), dupa caz, si va publica aceasta informatie pe site-ul sau.

(6) Prevederile alin. (1) - (4) se aplica indiferent de tipul alocarii utilizate.

(7) Prevederile art. 236¹ alin. (8) se aplica si in cazul refacerii alocarii si reprocesarii ofertei.

Art. 236⁴ Corectia ordinelor care nu corespund instructiunilor din formularele de subscriere, daca instructiunile din formularele de subscriere sunt corecte, se efectueaza, dupa caz:

a) anterior inregistrarii alocarii si a tranzactiilor corespunzatoare unei oferte publice, prin modificarea ordinelor respective de catre Intermediarul care a introdus si validat respectivele ordine sau, la solicitarea acestuia, de catre BVB; in acest caz, se aplica in mod corespunzator prevederile art. 236²;

b) intre momentul inregistrarii tranzactiilor si momentul realizarii decontarii tranzactiilor respective se aplica in mod corespunzator prevederile art. 236³.

CAPITOLUL XIV

MONITORIZAREA PIETEI REGLEMENTATE LA VEDERE

Sectiunea 1

Prevederi generale

Art. 237 (1) B.V.B. monitorizeaza tranzactionarea instrumentelor financiare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B., in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. aplicabile si ale prezentului Titlu.

(2) B.V.B. colaboreaza in conditiile legii cu C.N.V.M. si cu alte organe abilitate si furnizeaza, la cerere, in limita atributiilor legale care ii revin, datele si informatiile solicitate de aceasta.

(3) Prevederile acestui capitol se completeaza in mod corespunzator cu cele din Capitolul V, Titlul I din Cartea I a prezentului Cod si cu cele stabilite prin reglementarile C.N.V.M. aplicabile.

Art. 238 (1) B.V.B. monitorizeaza tranzactiile efectuate de catre Participanti prin intermediul sistemului de tranzactionare al B.V.B. pentru a identifica:

a) nerespectarea prevederilor Legii nr. 297/2004 si ale reglementarilor C.N.V.M. aplicabile;

b) nerespectarea regulilor de tranzactionare ale B.V.B.;

c) practicile care ar putea implica abuzul pe piata.

(2) B.V.B. investigheaza si sesizeaza C.N.V.M. activitatile si tranzactiile asupra carora are suspiciunea ca nu sunt realizate in conformitate cu prevederile Legii nr. 297/2004, ale reglementarilor C.N.V.M. aplicabile si ale prezentului Cod.

(3) Participatii si agentii de bursa sunt obligati sa puna la dispozitia B.V.B. in timpul cel mai scurt posibil, toate documentele, situatiile si rapoartele solicitate de catre B.V.B.

(4) In aplicarea prevederilor legale referitoare la abuzul de piata, B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. in masura in care intra in posesia unor informatii sau documente care ar putea crea suspiciuni in legatura cu / despre practici care sa se incadreze in abuzul de piata.

(5) In cazul in care se constata existenta unor fapte ilicite la regimul juridic bursier, B.V.B. aplica sanctiunile corespunzatoare, in conditiile Capitolului V, Titlul I din Cartea I a prezentului Cod si informeaza de indata C.N.V.M.

Sectiunea 2

Abuzul de piata

Art. 239 (1) Daca in cursul activitatii de monitorizare derulate de B.V.B. sunt sesizate fapte care au fost savarsite de catre Participanti in cursul activitatii de tranzactionare, asupra carora exista suspiciunea ca ar putea fi incadrate in categoria abuzului de piata, conform Legii nr. 297/2004 si reglementarilor C.N.V.M., B.V.B. va informa de indata C.N.V.M. si dupa caz, alte organe competente.

(2) Daca in cursul activitatii de monitorizare, B.V.B. intra in posesia unor documente sau informatii care pot fi considerate ca indicii privind fapte sau acte din categoria abuzului de piata savarsite de catre Participanti in cursul activitatii de tranzactionare pe piata reglementata la vedere, B.V.B. va informa de indata C.N.V.M.

Art. 240 In aplicarea prevederilor legale referitoare la tranzactiile care au la baza abuzul pe piata, B.V.B. se obliga sa puna la dispozitia C.N.V.M. toate mijloacele tehnice si informationale care sa permita vizualizarea si inregistrarea tranzactiilor efectuate in cadrul B.V.B. si transmite zilnic C.N.V.M. situatia tuturor tranzactiilor efectuate in decursul sedintei de tranzactionare.

Art. 241 Daca in cursul activitatii de monitorizare derulata de B.V.B., prin Departamentul de specialitate sunt observate fapte, actiuni sau inactiuni, care au fost savarsite de catre Participanti in cursul activitatii de

tranzactionare pe piata reglementata la vedere care nu sunt prevazute in reglementarile C.N.V.M. si / sau ale B.V.B., B.V.B. va propune modificarea prezentului Cod si /sau dupa caz, va sesiza C.N.V.M. in vederea dezvoltarii de catre aceasta a reglementarilor corespunzatoare.

Sectiunea 3

Principii privind executarea ordinelor clientilor

Art. 242 In activitatea de intermediere, Participantii au obligatia sa execute ordinele clientilor in conformitate cu principiul celei mai bune executii.

Art. 243 (1) Se interzice Participantilor sa introduca si sa execute ordinele clientilor prin utilizarea de metode de tranzactionare care contravin principiilor de etica si conduita in relatiile cu clientii, incluzand, fara a se limita la:

- a) efectuarea de cumparari de la clientul propriu, respectiv vanzari catre clientul propriu la preturi prin care Participantul este avantajat in comparatie cu propriul client in ceea ce priveste nivelul pretului la care se executa tranzactiile, tinand cont de conditiile concrete din piata;
- b) incheierea de tranzactii bursiere prin care unul sau mai multi clienti ai unui Participant sunt avantajati in detrimentul unuia sau mai multor clienti ai aceluiasi Participant;
- c) executarea pro-ordinelor inaintea ordinelor clientilor proprii, in conditiile in care Participantul a preluat deja un ordin al unui client pentru tranzactionarea aceluiasi instrument financiar (front running);
- d) executarea pro-ordinelor inaintea ordinelor clientilor proprii prin cumparari in contul propriu la un pret mai mic, respectiv vanzari din contul propriu la un pret mai mare decat cel la care sunt executate ulterior ordinele clientilor, in conditiile in care Participantul a preluat deja un ordin al unui client pentru tranzactionarea aceluiasi instrument financiar (front running);
- e) **abrogat**
- f) **abrogat**
- g) executarea unei tranzactii in care figureaza acelasi client, atat la cumparare, cat si la vanzare.

(2) In cazul in care B.V.B. constata fapte de natura celor mentionate in alin. 1, va informa in acest sens deindata A.S.F. si dupa caz alte organe competente.

Art. 244 (1) B.V.B. monitorizeaza tranzactiile bursiere prin configurarea unor niveluri de alerta pentru urmatorii parametri:

- a) variatia procentuala a pretului ultimei tranzactii a unui simbol in piata principala, inclusiv pretul de inchidere;
- b) volumul total zilnic tranzactionat pe un simbol in piata principala;
- c) valoarea totala zilnica tranzactionata pe un simbol in piata principala;
- d) **abrogat**

(2) Nivelurile de alerta prevazute la alin.(1) se aplica entitatilor simbol-piata, exclusiv in piata principala a simbolului, pe durata sedintelor de tranzactionare.

(3) abrogat

(4) Parametrii monitorizati de BVB vor avea urmatoarele niveluri de alerta, determinate dupa cum urmeaza:

- a) pentru pretul ultimei tranzactii, inclusiv pretul de inchidere al unui simbol in piata principala – valoare fixa, raportata la pretul de referinta al simbolului, dupa cum urmeaza:
  - i) +/- 5%, pentru Categoria Premium;
  - ii) +/- 10%, pentru Categoria Standard;
  - iii) **abrogat**
  - iv) +/- 5%, pentru Categoria Internationala;

- b) pentru volumul total zilnic tranzactionat pe un simbol in piata principala – valoare fixa pe durata unui trimestru, calculata ca volum mediu zilnic tranzactionat pe un simbol in piata principala a simbolului in trimestrul precedent celui in care se aplica, dupa cum urmeaza:
  - i) +/- 5%, pentru Categoria Premium;
  - ii) +/- 10%, pentru Categoria Standard;
  - iii) abrogat
  - iv) +/- 5%, pentru Categoria Internationala;
- c) pentru valoarea totala zilnica tranzactionata pe un simbol in piata principala – valoare fixa pe durata unui trimestru, calculata ca valoare medie zilnica tranzactionata pe un simbol in piata principala a simbolului in trimestrul precedent celui in care se aplica, dupa cum urmeaza:
  - i) +/- 5%, pentru Categoria Premium;
  - ii) +/- 10%, pentru Categoria Standard;
  - iii) abrogat
  - iv) +/- 5%, pentru Categoria Internationala;

d) **abrogat.**

(5) Nivelurile de alerta pentru pretul ultimei tranzactii, inclusiv pretul de inchidere a unui simbol in piata principala nu se aplica in sedintele de tranzactionare in care este suspendata limita de variatie procentuala maxima a pretului simbolului.

(6) Nivelurile de alerta pentru volumul total zilnic al unui simbol in piata principala si pentru valoarea totala zilnica a unui simbol in piata principala se aplica dupa implinirea unui trimestru integral de la inceperea tranzactionarii simbolului pe piata reglementata administrata de BVB.

(7) In sensul prezentului articol, trimestru inseamna urmatoarele perioade: ianuarie – martie, aprilie – iunie, iulie – septembrie si octombrie – decembrie.

(8) B.V.B. va informa deindata C.N.V.M. in momentul in care un nivel de alerta este depasit, precizand in informare daca exista suspiciuni cu privire la incalcarea prevederilor legale incidente.

TITLUL IV

ADMINISTRAREA SI DISEMINAREA DE CATRE B.V.B. A INFORMATIILOR PUBLICE PRIVIND EMITENTII, TIPURILE DE INSTRUMENTE FINANCIARE TRANZACTIONATE SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Prezentul Titlu stabileste norme cu privire la tipurile, mijloacele de comunicare si regimul tarifar al informatiilor publice diseminate de operatorul de piata catre terte parti, denumite beneficiari ai informatiei, in conformitate cu Legea 297/2004 si prevederile reglementarilor incidente emise de B.V.B.

(2) Informatiile publice sunt datele de interes public, referitoare la operatorul de piata, la Emitentii de instrumente financiare si la operatiunile cu instrumentele financiare tranzactionate pe pietele reglementate organizate si administrate de operatorul de piata, care trebuie facute accesibile publicului, in scopul respectarii normelor privind transparenta si protectia investitorilor.

CAPITOLUL II

TIPURI DE INFORMATII PRIVIND B.V.B., EMITENTII SI INSTRUMENTELE FINANCIARE DISEMINATE PUBLIC DE B.V.B.

Art. 2 B.V.B., in calitate de operator de piata, va face disponibile urmatoarele informatii:

- a) reglementarile fiecărei piete reglementate, in limbile romana si engleza, in termen de cel mult 30 de zile de la data autorizarii pietei reglementate si cu cel putin 5 zile lucratoare inainte de inceperea tranzactiilor in acea piata;
- b) informatii cu privire la structura actionariatului operatorului de piata si in special informatii cu privire la datele de identificare si marimea interesului oricarei persoane care exercita o influenta semnificativa asupra conducerii acestuia;
- c) informatii cu privire la orice modificare a structurii actionariatului care conduce la schimbarea persoanelor care exercita o influenta semnificativa asupra operatiunilor pietei reglementate;
- d) raportul sintetic (anual) de activitate al operatorului de piata;
- e) rapoartele intocmite pentru fiecare piata, zilnic, lunar si anual, cu exceptia informatiilor confidentiale, in conformitate cu prevederile art. 59 alin. 4 din Regulamentul C.N.V.M. 2/2006.

Art. 3 Emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise la tranzactionare pe o piata reglementata, organizata si administrata de B.V.B. in calitate de operator de piata, intocmesc si transmit B.V.B. in conformitate cu prevederile legale, rapoarte curente, rapoarte trimestriale, semestriale, suplimentare precum si alte rapoarte, la termenele stabilite in Titlul IV, Capitolul III

din Regulamentul C.N.V.M. 1/2006.

Art. 4 (1) Informațiile în timp real, necesare evaluării de către un investitor a termenilor unei tranzacții, ca de exemplu: prețurile și cantitățile curente de vânzare și cumpărare, prețul, volumul și momentul executării tranzacțiilor, decizia de suspendare sau retragere de la tranzacționare a unui instrument financiar, vor fi puse la dispoziție de operatorul de piață în mod continuu pe toată durata programului normal de tranzacționare, și vor fi accesibile fie prin distribuirea de către operatorul de piață, fie prin intermediul Participanților sau al unor terțe parti specializate în diseminarea de informații.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în baza art. 47 din Regulamentul C.N.V.M. nr. 2/2006, pentru ordinele deal B.V.B. nu are obligația de a face publice informațiile prevăzute la art. 46 alin. (1) din același regulament.

CAPITOLUL III

MIJLOACE DE COMUNICARE A INFORMATIILOR CATRE PUBLIC SI SERVICIILE DE ACCES AL PARTICIPANTILOR

Art. 5 Informațiile prevăzute la art. 2 referitoare la B.V.B. în calitate de operator de piață vor fi făcute disponibile public pe pagina web a B.V.B.

Art. 6 B.V.B., în calitate de operator de piață, asigură accesul Participanților precum și al unor terțe parti, la rapoartele prevăzute la art. 3, prin intermediul SFTP.

Art. 7 Informațiile menționate în art. 4 sunt accesibile investitorilor, astfel:

- a)** prin produsele de vizualizare a pieței în timp real, create de B.V.B. și accesibile investitorilor pe pagina de web a B.V.B.;
- b)** prin distribuirea de date în timp real de către B.V.B. către Participanți, într-un format electronic prelucrabil, și puse la dispoziția clienților pe pagina de web a Participanțului;
- c)** prin distribuirea de date în timp real prin intermediul programului de diseminare a datelor în timp real ("data feed") al B.V.B. către distribuitorii de date ("data vendors") și pus la dispoziție de distribuitorii de date prin programe și produse proprii.

Art. 7¹ B.V.B. va pune la dispoziția Participanților la piață un mecanism de publicare a tranzacțiilor efectuate în afara pieței reglementate sau a unui sistem alternativ de tranzacționare, conform Regulamentului CNVM nr. 32/2006, Regulamentului CE nr. 1287/2006 și a altor reglementări incidente.

CAPITOLUL IV

REGIMUL TARIFAR AL INFORMATIILOR

Art. 8 Informațiile prevăzute în art. 2 vor fi afișate public, cu titlu gratuit, pe pagina web a B.V.B.

Art. 9 Informațiile prevăzute în art. 3 sunt accesibile Participanților cu titlu gratuit, iar tertelor parti interesate cu titlu oneros.

Art. 10 Informațiile menționate în art. 4 sunt diseminate de către B.V.B. cu titlu oneros, astfel:

- a) pentru produsele create de B.V.B. - prin plata unui tarif lunar de acces, stabilit de B.V.B. si platit de utilizatorul produsului, tarif prevazut in Lista privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.;
- b) pentru datele furnizate in timp real catre Participanti - prin plata unui tarif anual de acces stabilit de B.V.B. si platit de Participantul primitor al informatiei precum si prin plata unui tarif lunar platit de utilizatorul produsului, tarife, prevazute in Lista privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.;
- c) pentru datele furnizate in timp real catre distribuitorii specializati de date - prin plata unui tarif anual de acces stabilit de B.V.B. si platit de distribuitor, precum si prin plata unui tarif lunar platit de utilizatorul produsului, tarife prevazute in Lista privind taxele, tarifele si comisioanele practicate de B.V.B.

CAPITOLUL V

SANCTIUNI

Art. 11 Utilizarea de catre beneficiarii informatiilor distribuite de catre B.V.B. in alte conditii decat cele stabilite de B.V.B., se sanctioneaza cu retragerea accesului la informatiile respective.

TITLUL V

RELATIA B.V.B. CU

SOCIETATI CARE ADMINISTREAZA UN

SISTEM DE COMPENSARE-DECONTARE SI REGISTRU

Art. 1 Relatia dintre B.V.B. si Depozitarul Central, precum si cu alte societati care administreaza un sistem de compensare-decontare si registru se desfasoara pe baza contractuala, avand drept obiect asigurarea indeplinirii, in conditii de maxima eficienta si securitate a operatiunilor de transmitere si inregistrare a tranzactiilor cu instrumente financiare incheiate pe pietele reglementate in cazul sistemelor de compensare-decontare, custodie, depozitare si inregistrare, administrate de Depozitarul Central si de alte societati care administreaza un sistem de compensare-decontare si registru, pentru efectuarea operatiunilor de compensare si decontare a acestora, precum si a tuturor operatiunilor aferente.

Art. 2 Sistemul de compensare-decontare si registru utilizat pentru operatiunile de compensare-decontare, custodie, depozitare si inregistrare a instrumentelor financiare tranzactionate pe piata reglementata a BVB este sistemul administrat de catre Depozitarul Central.

Art. 3 Prevederile contractului dintre B.V.B. si Depozitarul Central, mentionat in prezentul Cod, care au impact asupra activitatii de tranzactionare desfasurate de Participanti vor fi facute cunoscute Participantilor prin precizari tehnice emise de B.V.B .

Art. 4 Toate tranzactiile inregistrate la B.V.B. se transmit la Depozitarul Central.

TITLUL VI

DISPOZITII TRANZITORII SI FINALE

Art. 1 Dispozitiile Capitolului V, Titlul I se completeaza, in mod corespunzator, cu prevederile regulilor de organizare si functionare a Comisiei de Apel, precum si cu cele ale celorlalte reglementari ale B.V.B. care cuprind dispozitii referitoare la raspunderea Participantilor si a agentilor de bursa pentru savarsirea de fapte ilicite la regimul juridic bursier.

Art. 2 (1) In termen de 3 luni de la data intrarii in vigoare a Cartii I a prezentului Cod, societatile de servicii de investitii financiare membre ale Asociatiei Bursei de Valori Bucuresti la data adunarii generale a acesteia mentionata la art. 285 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, care isi desfasoara activitatea in cadrul B.V.B. dobandesc de drept calitatea de Participant si au obligatia sa se incadreze si sa adere la documentele standard mentionate in art. 4, Titlul I.

(2) Societatile de servicii de investitii financiare, care isi desfasoara activitatea in cadrul B.V.B. au obligatia sa transmita B.V.B. contractele incheiate cu Depozitarul Central.

Art. 3 Instrumentele financiare ale Emitentilor inscrisi la Cota B.V.B. anterior autorizarii B.V.B. ca operator de piata, vor fi admise de drept la tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de B.V.B. in cadrul sectorului si sectiunii corespunzatoare mentionate in Titlul II, daca indeplinesc conditiile prevazute in reglementarile C.N.V.M. si ale prezentului Cod.

Art. 4 Modificarile Codului referitor la obligatiile emitentilor ale caror actiuni sunt admise la tranzactionare pe piata reglementata a B.V.B. privind Codul de Guvernanta Corporativa al B.V.B. vor intra in vigoare la o data care va fi stabilita de Directorul General, data ulterioara aprobarii noului Cod de Guvernanta Corporativa.

Art. 5 In termen de 90 de zile de la data intrarii in vigoare a Cartii I a prezentului Cod, emitentii ale caror instrumente financiare sunt admise pe piata reglementata au obligatia de a se conforma cerintei de raportare privind transmiterea documentelor in format electronic, sub semnatura electronica prevazuta la art. 81 din Titlul II.

Art. 5¹ (1) Prevederile Codului cu privire la restructurarea pietei reglementate la vedere din Categoria 1, 2 si 3 in Categoriile Premium si Standard vor intra in vigoare dupa aprobarea de catre A.S.F. si emiterea de catre B.V.B. a deciziei cu privire la valorile parametrilor aferenti criteriilor de promovare in Categoria Premium actiuni, la o data care va fi stabilita de Directorul General.

(2) La data mentionata la alin. (1) actiunile admise anterior in Categoria 1 care vor indeplini conditiile de promovare in Categoria Premium vor fi considerate admise de drept in Categoria Premium, fara alte formalitati.

(3) La data mentionata la alin. (1) actiunile admise anterior in Categoria 1 si care nu vor indeplini conditiile de mentinere in Categoria Premium, precum si instrumentele financiare admise anterior in Categoria 2 si 3, vor fi considerate admise in Categoria Standard.

Art. 6 Forma si continutul Angajamentului de admitere si mentinere la tranzactionare si a Formularului

cu date personale, prevazute in Titlul II, vor fi aprobate de Consiliul Bursei.

Art. 7 B.V.B. poate emite precizari tehnice privind tranzactiile de cumparare in marja si tranzactiile de vanzare in lipsa.

Art. 7¹ (1) B.V.B. va informa participantii la piata referitor la sistemele de conturi implementate, datele de la care acestea sunt disponibile pentru utilizare, precum si in legatura cu precizarile tehnice aplicabile.

(2) B.V.B. si Depozitarul Central vor emite precizari referitoare la operatiunile tehnice pentru translatarea activitatii unui participant de la un sistem de conturi la altul.

(3) Utilizarea sistemului de conturi globale de catre un participant este conditionata de respectarea Regulamentului C.N.V.M. nr. 5/2010.

Art. 8 Cartea I intra in vigoare la data primirii de catre B.V.B. a deciziei C.N.V.M. de aprobare, daca prin aceasta nu se prevede altfel.

Art. 9 Fac parte integranta din Cartea I:

- Anexa nr. 1 – Cerere de admitere/mentinere ca Participant si inscriere/mentinere in Registrul Participantilor;
- Anexa nr. 2 - Formular cu date personale;
- Anexa nr. 3 - Specimene de semnaturi;
- Anexa nr. 4 – Pasii de pret;
- Anexa nr. 5 - Abrogata
- Anexa nr. 6 - Formular pentru inregistrarea tranzactiei de cumparare/vanzare speciala (buy-in/sell-out speciala);
- Anexa nr. 7 - Parametrii si caracteristicile pietelor utilizate pentru tranzactionarea actiunilor;
- Anexa nr. 8 – Tranzactionarea obligatiunilor;
- Anexa nr. 9 – Tranzactionarea titlurilor de stat.

Art. 10 La data intrarii in vigoare a Cartii I a prezentului Cod se abroga urmatoarele acte ale B.V.B. aprobate prin decizii ale C.N.V.M.:

- Regulamentul nr. 2 privind membrii Asociatiei Bursei si participantii la sistemul de tranzactionare al Bursei de Valori Bucuresti, cu procedurile aferente, respectiv Procedura nr. 2.1 privind admiterea in Asociatia Bursei, inscrierea si mentinerea societatilor membre in registrul de asociati, Procedura nr. 2.2 privind inceperea activitatii membrilor in cadrul Bursei, Procedura nr. 2.3 privind incetarea calitatii de membru al Asociatiei Bursei, Procedura nr. 2.4. privind conduita personalului membrilor Asociatiei Bursei, Procedura nr. 2.5 privind documentele minime ce vor fi utilizate de membrii Asociatiei Bursei in relatiile cu clientii, Procedura nr. 2.6 privind controlul intern al activitatii membrilor Asociatiei Bursei, Procedura nr. 2.7 privind situatiile financiare si Procedura nr. 2.8 privind admiterea ca participanti la sistemul de tranzactionare al B.V.B. si inscrierea in registrul participantilor a institutiilor de credit;
- Regulamentul nr. 3 privind inscrierea valorilor mobiliare la Cota Bursei, cu procedurile aferente, respectiv Procedura nr. 3.1 de aplicare a Regulamentului privind inscrierea valorilor mobiliare la cota bursei si Procedura nr. 3.2 privind aplicarea comisioanelor conform regulamentulului de inscriere a valorilor mobiliare la Cota Bursei;
- Regulamentul nr. 4 privind tranzactiile bursiere, cu procedurile aferente, respectiv Procedura nr. 4.1 de aplicare a Regulamentului nr. 4 privind tranzactiile bursiere, Procedura nr. 4.2 privind ordinele de bursa, Procedura nr. 4.3 privind tranzactiile cross, Procedura nr. 4.4 de monitorizare

si suspendare a activitatii de tranzactionare, Procedura nr. 4.5 privind supravegherea activitatii de tranzactionare, Procedura nr. 4.6 privind componentele principale ale sistemului de tranzactionare si Procedura nr. 4.7 privind tranzactionarea obligatiunilor;

- d)** Regulamentul nr. 8 privind sanctionarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier savarsite de membri Asociatiei Bursei si de agentii de bursa;
- e)** Regulamentul nr. 9 privind organizarea evidentei tehnico-operative si contabile a membrilor Asociatiei Bursei de Valori Bucuresti si Procedura nr. 9.1 privind reflectarea in contabilitate a unor operatiuni specifice societatilor de valori mobiliare;
- f)** Procedura nr. 11.1 de distributie prin Bursa de Valori Bucuresti a actiunilor detinute de FPS la societatile comerciale in cadrul privatizarii prin oferta publica;
- g)** Procedura nr. 11.2 privind derularea ofertei publice de cumparare de valori mobiliare prin intermediul Bursei de Valori Bucuresti;
- h)** Procedura nr. 11.3 de derulare prin Bursa de Valori Bucuresti a ofertelor de vanzare ale FPS prin metoda licitatiei electronice;
- i)** Procedura nr. 11.4 de derulare prin Bursa de Valori Bucuresti a vanzarii de valori mobiliare prin metoda “vanzare speciala la ordin”;
- j)** Regulamentul nr. 14 privind operatiunile cu obligatiuni, cu exceptia Capitolului V – Compensarea si decontarea tranzactiilor cu obligatiuni si a Capitolului VI – Inregistrarea, depozitarea si transferul obligatiunilor, care se vor aplica in mod corespunzator;
- k)** Regulamentul nr. 15 privind operatiunile cu titluri de stat, cu exceptia Capitolului VI – Compensarea si decontarea tranzactiilor cu titluri de stat si a Capitolului VII – Inregistrarea si transferul titlurilor de stat, care se vor aplica in mod corespunzator;
- l)** Regulamentul nr. 16 privind operatiunile cu drepturi de preferinta, cu exceptia Art. 6 – Inregistrarea drepturilor de preferinta anterior inceperii tranzactionarii, Art. 8 – Compensarea si decontarea tranzactiilor cu drepturi de preferinta si Art. 9 – Administrarea registrului drepturilor de preferinta, care se vor aplica in mod corespunzator.
- m)** Codul de Etica si Conduita.

ANEXA NR. 1

CERERE DE ADMITERE / MENTINERE CA PARTICIPANT SI INSCRIERE IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR

IN SCOPUL ADMITERII/MENTINERII CA PARTICIPANT SI INSCRIERII IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR A SOCIETATII DE SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE / INSTITUTIEI DE CREDIT / FIRMEI DE INVESTITII**

_____
(denumire SSIF/Institutie de credit/Firma de investitii)

¹ INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI:

Acest formular va fi completat in 2 exemplare in ORIGINAL; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.

Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu. In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.

Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu persoana in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.

Toate semnaturile din formularul sus mentionat vor fi consemnate in original (olograf).

Toti Participantii vor depune acest formular la B.V.B., la inceputul fiecarui an, pana cel mai tarziu la 31 ianuarie, in vederea reanalizarii si reactualizarii datelor. ** Firmele de investitii vor preciza daca presteaza serviciile de investitii financiare in mod direct, in temeiul liberei circulatii a serviciilor, sau prin intermediul unei sucursale.

VA FURNIZAM URMATOARELE INFORMATII:

1. DATE DE IDENTIFICARE:

SEDIUL SOCIAL/ SEDIUL CENTRAL: _____

ADRESA: _____

TEL: _____

FAX: _____

E-MAIL _____ ADRESA PAGINA WEB _____

SOCIETATE INREGISTRATA LA O.R.C. AL MUN./JUD. _____
 _____ CU NR. _____

COD UNIC DE INREGISTRARE _____

2. PERSOANE DE CONTACT IN RELATIA CU B.V.B.

NUME / PRENUME	TELEFON / FAX	FUNCTIE
----------------	---------------	---------

_____
 _____

SUCURSALE SI AGENTII ALE SSIF / INSTITUTIEI DE CREDIT / FIRMEI DE

INVESTITII

A. SUCURSALE

SEDIUL	TEL	FAX	ASIF	RCCI
--------	-----	-----	------	------

B. AGENTII

SEDIUL	TEL	FAX	ASIF
--------	-----	-----	------

---

4. SITUATIA AUTORIZARII SSIF/INSTITUTIE DE CREDIT/FIRMA DE INVESTITII

A. NR. SI DATA AUTORIZATIEI C.N.V.M./B.N.R./AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE: _____

B. NR. SI DATA ATESTATULUI C.N.V.M. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M. _____

---

5. OBIECTUL DE ACTIVITATE AUTORIZAT DE C.N.V.M. SAU NOTIFICAT CNVM DE AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE:

ACTIVITATI	DATA AUTORIZARII	ACTIVITATI DESFASURATE IN PREZENT DA/NU
------------	------------------	--

---

6. CONTURI BANCARE ALE SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/ FIRMEI DE INVESTITII FOLOSITE IN RELATIA CU B.V.B.

A. CONT CURENT

DENUMIREA BANCA	ADRESA	NR. COD IBAN
-----------------	--------	--------------

B. CONT CLIENTI

DENUMIRE BANCA

ADRESA

NR. COD IBAN

C. CONT PLATI CATRE B.V.B.

DENUMIRE BANCA

ADRESA

NR. COD IBAN

7. AUDITOR FINANCIAR/AUDITORI INTERNI

NUME SI PRENUME

ADRESA

TELEFON

NR. CONTRACT

8. A INCHEIAT SOCIETATEA CONTRACTE DE INTERMEDIERE PENTRU ALTI /ALTE INTERMEDIARI / FIRME DE INVESTITII AUTORIZATI/ATESTATE DE C.N.V.M.?

DA____/NU_____.

DACA DA, ATASATI O COPIE A ACESTORA.

9. CAPITAL SOCIAL

CAPITAL INITIAL: _____

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS SI INTEGRAL VARSAT: _____

NUMAR ACTIUNI: _____ VALOARE NOMINALA: _____

ACTIONARI:

NUME SI PRENUME

NR. ACTIUNI DETINUTE

VALOARE

% DIN CAPITAL

TOTAL: _____

IN CAZUL PARTICIPARII IN NATURA LA CAPITAL, VA RUGAM DETALIATI.

10. MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE, CONDUCATORII. AGENTI PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE. AGENTI DELEGATI. AGENTI DE BURSA. REPREZENTANTI AI COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

A. CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

NUME SI PRENUME	FUNCTIA	DECIZIE C.N.V.M.
-----------------	---------	------------------

B. CONDUCATORI

NUME SI PRENUME	FUNCTIE	DECIZIE C.N.V.M.
-----------------	---------	------------------

C. AGENTI PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE

NUME SI PRENUME	FUNCTIE	DECIZIE C.N.V.M.	NR.	REGISTRU C.N.V.M.
-----------------	---------	------------------	-----	-------------------

D. AGENTI DE BURSA

NUME SI PRENUME	DECIZIE C.N.V.M.	DEPARTAMENT
-----------------	------------------	-------------

E. AGENTI DELEGATI

NUME SI PRENUME

DECIZIE C.N.V.M.

NR. REGISTRU C.N.V.M.

F. REPREZENTANTI AI COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

NUME SI PRENUME

DECIZIE C.N.V.M.

NR. REGISTRU C.N.V.M.

---

11. A EMIS SOCIETATEA GARANTII PENTRU PERSOANE FIZICE SAU JURIDICE?

DA___/NU___. DACA DA, DATI DETALII.

---

12. DETINE SOCIETATEA SAU UN ACTIONAR SEMNIFICATIV AL ACESTEIA ACTIUNI ALE UNUI ALT INTERMEDIAR/FIRMA DE INVESTITII?

DA___/NU___. DACA DA, DATI DETALII.

---

13. DETINE SOCIETATEA ACTIUNI LA O SOCIETATE TRANZACTIONATA PE PIATA REGLEMENTATA, INTR-UN PROCENT EGAL SAU MAI MARE DE 5%?

DA___NU___ DACA DA, DATI DETALII.

---

14. REFUZUL. SUSPENDAREA. SANCTIUNI

ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE A SOCIETATII, DE SUSPENDARE SAU SANCTIUNILE APLICATE DE C.N.V.M./AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE IMPOTRIVA SOCIETATII.

---

15. PLATA TARIF DE ADMITERE/LICENTA/TARIF ANUAL

S-A PLATIT TARIF DE _____, CU ORDIN DE PLATA NR. _____.

ANEXATI O COPIE A ORDINULUI DE PLATA A TARIFULUI.

DATA COMPLETARII ANEXEI: _____

NUME SI PRENUME

NUME SI PRENUME

**PRESEDINTE
CONSILIUL DE ADMINISTRATIE**

DIRECTOR GENERAL

(SEMNATURA)

(SEMNATURA)

STAMPILA SOCIETATII

ANEXA NR. 2

Foto

FORMULAR CU DATE PERSONALE¹

SSIF/INSTITUTIA DE CREDIT/FIRMA DE INVESTITII

(DENUMIRE)

FORMULAR NOU _____ MODIFICAT _____

1. NUME SI PRENUME _____

CNP : _____

ADRESA: _____

E-MAIL: _____

DEPARTAMENTUL IN CARE VA DESFASURATI ACTIVITATEA _____

FUNCTIA IN CADRUL SOCIETATII _____

TELEFON : LOC DE MUNCA _____ **DOMICILIU** _____

DESFASURATI ACTIVITATE PERMANENTA IN CADRUL SOCIETATII? DA _____ **NU** _____
DACA DA - DATA ANGAJARII: _____

DACA NU - SOCIETATEA UNDE VA DESFASURATI ACTIVITATEA PERMANENTA:
DENUMIRE _____

ADRESA _____

TELEFON _____ **FUNCTIA DVS.** _____

¹ INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI

Acest formular va fi completat în 2 exemplare; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.

Toate punctele formularului vor fi completate în mod obligatoriu.

În cazul în care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va menționa: NU SE APLICA.

Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentației cu persoana în cauză și primirea calificativului:

DOCUMENTATIE INCOMPLETA.

Toate semnăturile din cadrul formularului vor fi originale (olografe).

Membrii Consiliului de administrație, conducătorii, agenții de bursă și reprezentantul Compartimentului de control intern vor depune anual formularul mai sus menționat la B.V.B., dacă există modificări față de ultimele date furnizate, până cel mai târziu la 31 ianuarie, în vederea reanalizării și reactualizării datelor.

2. DATA SI NR. AUTORIZATIEI C.N.V.M./ AUTORITATEA COMPETENTA DIN STATUL DE ORIGINE: _____

(ASIF, AGENT DELEGAT, REPREZENTANT CCI, ETC)

NR. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M. _____

3. DATA SI LOCUL NASTERII _____
CETATENIA _____

4. STUDII - DETALIAT.

_____
 _____
 _____

5. LOCURILE DE MUNCA ANTERIOARE, PENTRU ULTIMII 5 ANI (IN ORDINE DESCRESCATOARE)

NUMELE INSTITUTIEI	FUNCTIA	PERIOADA: DE LA-LA
--------------------	---------	--------------------

6. SCHIMBARI DE NUME (CASATORII, DIVORT, etc.)

PERIOADA	NUME
----------	------

--	--

7. ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE, SUSPENDARE, SANCTIUNILE APLICATE DE INSTITUTII DE REGLEMENTARE SI SUPRAVEGHERE A PIETEI IMPOTRIVA DVS.

_____

8. DACA SUNTETI ANGAJATI IN ALTE ACTIVITATI DECAT CEA DE INTERMEDIERE DE INSTRUMENTE FINANCIARE, DATI URMATOARELE DETALII:

NUMELE SOCIETATII _____

ADRESA _____

_____

NATURA ACTIVITATII _____

FUNCTIA DETINUTA _____

TIMPUL PE CARE IL ACORDATI ACESTEI ACTIVITATI _____

9. DETINETI ACTIUNI (INDIVIDUAL SAU CUMULAT) LA UN ALT(A) INTERMEDIAR/FIRMA DE INVESTITII AUTORIZAT(A)/INSCRISA IN REGISTRUL PUBLIC DE C.N.V.M. ?

DA___/NU____. DACA DA, DATI DETALII.

---

10. DETINETI ACTIUNI INTR-O SOCIETATE ADMISA LA TRANZACTIONARE PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE ADMINISTRATA DE B.V.B. INTR-UN PROCENT MAI MARE DE 5% ?

DA __ / NU ____ . DACA DA, DATI DETALII.

Declar pe propria mea raspundere ca informatiile furnizate sunt reale, corecte si complete si ma oblig sa comunic B.V.B. in scris, orice modificari intervenite in prezentul formular, la termenele prevazute de reglementarile in vigoare.

Ma angajez sa cunosc si sa respect legislatia privind piata de capital, precum si toate reglementarile emise de catre B.V.B. si C.N.V.M./Autoritatea competenta din statul de origine.

Nerespectarea declaratiilor sus mentionate atrage raspunderea mea conform legilor in vigoare.

Semnatura:_____ Data:_____

SUBSEM NATUL _____ PRESEDINTE AL CA AL

(denumirea societatii)

DECLAR CA INFORMATIILE FURNIZATE DE DOMNUL/DOAMNA

(nume si prenume)

IN CADRUL PREZENTULUI FORMULAR SUNT REALE, CORECTE SI COMPLETE.

Semnatura _____ Data _____

ANEXA NR. 3

Denumire Participant

Nr. inregistrare/Data

SPECIMENE DE SEMNATURI

Va transmitem alaturat lista persoanelor ce vor semna corespondenta transmisa B.V.B. si vor reprezenta societatea in relatia cu B.V.B.:

Nr. Crt.	Nume si prenume	Funcția	Aria de responsabilitate	Semnatura
			Relatia cu Departamentul Participanti si Departamentul Admitere Piete reglementate	
			Relatia cu Departamentul Economic-Administrativ	
			Relatia cu Departamentul Sisteme de Tranzactionare si Supraveghere Piete reglementate	
			Relatia cu Departamentul Administrare Sistem Informatic	
			Relatia cu Departamentul Dezvoltare Sistem Informatic	

Totodata, ne angajam sa anuntam B.V.B. in termen de 48 de ore, atunci cand vor interveni modificari fata de cele comunicate mai sus.

Societatea

Presedinte/Director General

Semnatura/Stampila

ANEXA NR. 4

PASII DE PRET

In Piata Regular si in Piata Deal valorile impuse de B.V.B. pentru marimea pasului de pret si numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata (MARKET), in functie de intervalul de pret, sunt urmatoarele:

Interval de Pret (RON)	Marime pas (RON) (A)	Numar pasi pentru Protectia de Pret (B)	Protectia de pret (RON) (A * B)
$\leq 0,5$	0,0001	100	0,010
(0,5 - 1]	0,0005	50	0,025
(1 - 5]	0,001	30	0,03
(5 - 10]	0,005	20	0,1
(10 - 50]	0,01	10	0,1
> 50	0,05	2	0,1

Pentru celelalte piete aferente tranzactionarii actiunilor, valorile impuse de B.V.B. pentru marimea pasului de pret si numarul maxim de pasi de pret prin care poate trece un ordin la piata (MARKET), in functie de intervalul de pret, au urmatoarele valori:

Interval de Pret (RON)	Marime pas (RON) (A)	Numar pasi pentru Protectia de Pret (B)	Protectia de pret (RON) (A * B)
≤ 50	0,01	3	0,03
> 50	0,05	2	0,1

ANEXA NR. 5

Abrogata

ANEXA NR. 6

FORMULAR

PENTRU INREGISTRAREA TRANZACTIEI DE CUMPARARE/VANZARE SPECIALA (BUY-IN/SELL OUT SPECIALA)

Prin prezenta solicitam inregistrarea in sistemul B.V.B. a urmatoarei tranzactii de cumparare/vanzare speciala (buy-in/sell out speciala), conform detaliilor prezentate mai jos, in conformitate cu prevederile Codului B.V.B. – operator de piata:

Denumirea Instrumentului financiar: _____

Simbolul Instrumentului financiar: _____

Cantitatea de Instrumente financiare obiect al tranzactiei: _____

Pretul negociat: _____

Data decontarii: _____

Valoarea totala a tranzactiei: _____

Detalii cumparator:

Nume asociat contului: _____

Nr. cont de tranzactionare cumparator: _____

Referinta interna corespunzatoare inregistrarii operatiunii in sistemului de evidenta interna al participantilor *: _____

Semnatura autorizata din partea Participantului cumparator (numele in clar si functia persoanei semnatare)

Stampila Participantului cumparator

Detalii vanzator:

Nume asociat contului: _____

Nr. cont de tranzactionare vanzator: _____

Referinta interna corespunzatoare inregistrarii operatiunii in sistemului de evidenta interna al participantilor *: _____

Semnatura autorizata din partea Participantului vanzator (numele in clar si functia persoanei semnatare)

Stampila Participantului vanzator

URMATOARELE RUBRICI SE VOR COMPLETA DE CATRE DEPOZITARUL CENTRAL

Depozitarul Central confirma indeplinirea cerintelor prevazute in Codul Depozitarului

Central cu privire la operatiunile buy-in/sell-out speciale:

Da ☐   **Nu** ☐

Semnatura autorizata din partea Depozitarului Central _____

Stampila Depozitarului Central _____

Observatii _____

URMATOARELE RUBRICI SE VOR COMPLETA DE CATRE B.V.B. ulterior inregistrarii Tranzactiei buy-in/sell-out speciale

Semnatura autorizata din partea B.V.B.: _____

Stampila B.V.B.: _____

Se confirma executarea tranzactiei:

Data efectuarii Tranzactiei buy-in/sell out speciale: _____

Observatii: _____

*utilizata numai in cazul conturilor globale si care este obligatoriu sa fie folosita de un Participant pentru reflectarea corecta a tranzactiei efectuata in cadrul BVB in sistemele proprii.

ANEXA NR. 7

PARAMETRII SI CARACTERISTICILE PIETELOR UTILIZATE PENTRU TRANZACTIONAREA ACTIUNILOR

Parametru/Piata	REGULAR	ODD-LOT*	DEAL	BUY-IN	SELL-OUT
Volum minim admis al unui ordin	un bloc de tranzactionare	1 actiune	un bloc de tranzactionare	1 actiune	1 actiune
Bloc de tranzactionare	1 actiune	1 actiune	1 actiune	1 actiune	1 actiune
Variatia maxima admisa a pretului	+/-15% fata de pretul de referinta al sedintei curente	+/-25% fata de pretul de referinta al sedintei curente	+/-15% fata de pretul de referinta al sedintei curente	-	-
Valoare minima admisa a unui ordin de bursa	-	-	conform Tabelului 2 din Anexa II a Regulamentului CE nr. 1287/2006 pe baza datelor publicate de ESMA sau C.N.V.M., dupa caz, in conformitate cu prevederile art. 33 si 34 din Regulamentul CE nr. 1287/2006.	-	-
Pret de referinta	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata Regular (conform Titlului preliminar)
Tipuri de ordine	Ordine limita, ordine la piata (MKT), ordine fara pret, ordine Hidden, ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie, descrise in Manualul de utilizare a sistemului B.V.B.	Ordine limita, care se comporta ca ordine FOK (Fill or Kill) pentru cumparare, respectiv ca ordine AON (All-or-None) pentru vanzare	Ordine Deal	Ordine limita pentru cumparare, ordine limita si fara pret pentru vanzare (daca se utilizeaza mecanismul de tranzactionare "order-driven")	Ordine limita pentru vanzare, ordine limita si fara pret pentru cumparare (daca se utilizeaza mecanismul de tranzactionare "order-driven")

Parametru/Piata	REGULAR	ODD-LOT*	DEAL	BUY-IN	SELL-OUT
Stari piata	<p>-pentru modelul de tranzactionare de tip tranzactionare continua:</p> <p>Pre-deschidere, Deschidere, Deschisa, Pre-inchisa, Inchidere, Tranzactionare la inchidere si Inchisa</p> <p>-pentru modelul de tranzactionare de tip licitatie:</p> <p>Pre-deschidere, Deschidere, Tranzactionare la inchidere, Pre-inchidere, Inchidere, Tranzactionare la inchidere, Inchisa</p> <p>Un model de tranzactionare se aplica in functie de tipul pietei Regular.</p>	<p>Deschisa si Inchisa</p>	<p>Deschisa si Inchisa</p>	<p>Pre-deschidere, Deschidere si Inchisa</p> <p>In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite.</p>	<p>Pre-deschidere, Deschidere si Inchisa</p> <p>In cadrul unei sedinte de tranzactionare pot exista mai multe sesiuni succesive de tranzactionare pentru aceeasi entitate simbol-piata sau pentru entitati diferite.</p>
Prioritate de afisare si executie ordine	Pret, timp	Pret, timp	-	Pret, timp	Pret, timp

*Piata ODD-LOT se utilizeaza in situatia in care blocul de tranzactionare din piata REGULAR este diferit de 1.

ANEXA NR. 8

TRANZACTIONAREA OBLIGATIUNILOR

A. Conventii si formule de calcul pentru obligatiuni

a) Dobanda acumulata

1. Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor cum-cupon se determina astfel:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \frac{\text{Numar\_zile\_acumulate}}{\text{Numar\_zile\_an}}$$

unde:

- Numar_zile_acumulate = numarul de zile scurse de la data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Numar_zile_an = numarul de zile din an; se calculeaza in functie de conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate.

2. Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor ex-cupon se determina astfel:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_negativa (\%)} = - \text{Rata\_cupon (\%)} \times \frac{\text{Numar\_zile\_ramase}}{\text{Numar\_zile\_an}}$$

unde:

- Numar_zile_ramase = numarul de zile ramase din perioada cuponului curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului curent, exclusiv;
- Numar_zile_an = numarul de zile din an este calculat in functie de conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate.

b) Detalii si exemple - conventii de calcul a dobanzii acumulate

1. Obligatiuni cu dobanda fixa

Dobanda acumulata este calculata in functie de tipul de cupon, astfel:

Pentru cuponul normal si scurt:

Pentru tranzactiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \frac{\text{Numar\_zile\_acumulate}}{\text{Numar\_zile\_an}}$$

Pentru tranzactiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_negativa (\%)} = - \text{Rata\_cupon (\%)} \times \frac{\text{Numar\_zile\_ramase}}{\text{Numar\_zile\_an}}$$

unde:

- Numar_zile_acumulate = numarul de zile incepand cu data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Numar_zile_ramase = numarul de zile ramase din cuponul normal sau scurt curent, incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului respectiv, exclusiv;
- Numar_zile_an = numarul de zile din an se determina astfel:
  - in cazul unui cupon normal, se calculeaza ca produs dintre numarul de zile din cuponul normal curent si numarul de cupoane care se platesc pe an;
  - in cazul unui cupon scurt, se calculeaza ca produs dintre numarul de zile din cuponul normal teoretic in care se deconteaza tranzactia si numarul de cupoane care se platesc pe an. Cuponul normal teoretic este delimitat de data de la care ar fi trebuit in mod normal sa se acumuleze dobanda si data cuponului scurt respectiv.

Pentru cuponul lung:

Pentru tranzactiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

- in cazul in care decontarea tranzactiei se efectueaza in prima subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{\text{zile\_acumulate\_}t_1}{T_1 \times \text{Nr\_cupoane\_an}} \right]$$

- in cazul in care decontarea tranzactiei se efectueaza in a II-a subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dob\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{t_1}{T_1 \times \text{Nr\_cupoane\_an}} + \frac{\text{zile\_acumulate\_}t_2}{T_2 \times \text{Nr\_cupoane\_an}} \right]$$

Pentru tranzactiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_negativa (\%)} = - \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{\text{zile\_ramase\_}t_2}{T_2 \times \text{Nr\_cupoane\_an}} \right]$$

unde:

- t_1 = numarul de zile din prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibila plata primului cupon normal teoretic, exclusiv;
- t_2 = numarul de zile din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibila plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data cuponului lung, exclusiv;
- ($t_1 + t_2$ = numarul de zile din cuponul lung)
- zile_acumulate_ t_1 = numarul de zile acumulate in prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_acumulate_ t_2 = numarul de zile acumulate in a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibila plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_ramase_ t_2 = numarul de zile ramase din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data de decontare a tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului lung, exclusiv;
- T_1 = numarul de zile din primul cupon normal teoretic corespunzator primei subperioade (t_1);

- T_2 = numărul de zile din al II-lea cupon normal teoretic corespunzător celei de a II-a subperioade (t_2);
- $Nr\_cupoane\_an$ = numărul de cupoane pe an.

2. Obligatiuni cu dobanda flotanta

Pentru cuponul normal si scurt

Pentru tranzacțiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \frac{\text{Numar\_zile\_acumulate}}{360}$$

Pentru tranzacțiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_negativa (\%)} = - \text{Rata\_cupon (\%)} \times \frac{\text{Numar\_zile\_ramase}}{360}$$

unde:

- $\text{Numar\_zile\_acumulate}$ = numărul de zile începând cu data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, până la data decontării tranzacției, exclusiv;
- Numar_zile_ramase = numărul de zile ramase din cuponul normal sau scurt curent, începând cu data decontării tranzacției, inclusiv, până la data cuponului respectiv, exclusiv;

Pentru cuponul lung

Pentru tranzacțiile cum-cupon, dobanda acumulata este pozitiva:

- în cazul în care decontarea tranzacției se efectuează în prima subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{\text{zile\_acumulate\_}t_1}{360} \right]$$

- în cazul în care decontarea tranzacției se efectuează în a II-a subperioada a cuponului lung:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_pozitiva (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{t_1}{360} + \frac{\text{zile\_acumulate\_}t_2}{360} \right]$$

Pentru tranzacțiile ex-cupon, dobanda acumulata este negativa:

$$\text{Dobanda\_acumulata\_negativa (\%)} = - \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{\text{zile\_ramase\_}t_2}{360} \right]$$

unde:

- t_1 = numărul de zile din prima subperioada a cuponului lung, începând cu data de emisiune, inclusiv, până la data la care ar fi trebuit în mod normal să devină exigibilă plata primului cupon normal teoretic, exclusiv;
- t_2 = numărul de zile din a II-a subperioada a cuponului lung, începând cu data la care ar fi trebuit în mod normal să devină exigibilă plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, până la data

cuponului lung, exclusiv;

$(t_1 + t_2 = \text{numarul de zile din cuponul lung})$

- zile_acumulate_ t_1 = numarul de zile acumulate in prima subperioada a cuponului lung, incepand cu data de emisiune, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_acumulate_ t_2 = numarul de zile acumulate in a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data la care ar fi trebuit in mod normal sa devina exigibla plata primului cupon normal teoretic, inclusiv, pana la data de decontare a tranzactiei, exclusiv;
- zile_ramase_ t_2 = numarul de zile ramase din a II-a subperioada a cuponului lung, incepand cu data de decontare a tranzactiei, inclusiv, pana la data cuponului cuponului lung, exclusiv.

c) Valoarea tranzactiei

1. Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiata pe baza pretului net se determina astfel:

$VT \text{ (lei)} = \{ [\text{Pret\_net} (\%) + \text{Dobanda\_acumulata} (\%)] / 100 \} \times \text{Principalul (lei)} \times$

Numar_obligatiuni

unde:

- Dobanda_acumulata = dobanda acumulata pozitiva, in cazul tranzactiilor cum-cupon, sau dobanda acumulata negativa, in cazul tranzactiilor ex-cupon.

2. Valoarea unei tranzactii cu obligatiuni (VT) incheiata pe baza pretului brut se determina astfel:

$VT \text{ (lei)} = [\text{Pret\_brut} (\%) / 100] \times \text{Principalul (lei)} \times \text{Numar\_obligatiuni}$

B. Tipuri de cupoane

1. Cuponul normal

Exemplu: o obligatiune este emisa la data de 1 ianuarie 1999 si are datele cupon stabilite la 1 ianuarie si 1 iulie. Prima plata a cuponului devine exigibila pe data de 1 iulie 1999. Cupoanele acestei obligatiuni sunt normale indiferent de faptul ca numarul efectiv de zile din perioadele acestora pot fi diferite, astfel:

- primul cupon este normal, perioada acestuia este **181** zile (1 ianuarie 1999 – 1 iulie 1999);
- al II-lea cupon este normal, perioada acestuia este **184** zile (1 iulie 1999 – 1 ianuarie 2000) etc.

2. Cuponul scurt

Exemplu: o obligatiune este emisa la data de 1 februarie 1999 si plateste cupon semestrial la datele de 1 ianuarie si 1 iulie. Prima plata a cuponului devine exigibila pe data de 1 iulie 1999. In acest caz primul cupon este scurt, iar celelalte cupoane sunt normale, astfel:

- primul cupon este scurt, perioada acestuia este **150** zile (1 februarie 1999 – 1 iulie 1999);
- al II-lea cupon este normal, perioada acestuia este **184** zile (1 iulie 1999 – 1 ianuarie 2000);
- al III-lea cupon este normal, perioada acestuia este **182** zile (1 ianuarie 2000 – 1 iulie 2000) etc.

3. Cuponul lung

Exemplu: o obligatiune este emisa la data de 1 februarie 1999 si plateste cupon semestrial la datele de 1 ianuarie si 1 iulie. Prima plata a cuponului devine exigibila pe data de 1 ianuarie 2000 (se omite data cuponului de 1 iulie 1999, care este cea mai apropiata data cupon teoretica fata de data de emisiune) => cupoane:

- primul cupon este lung, perioada acestuia este **334** zile (1 februarie 1999 – 1 ianuarie 2000) si este compusa din 2 subperioade, astfel;
- **150** zile (1 februarie 1999 – 1 iulie 1999),
- **184** zile (1 iulie 1999 – 1 ianuarie 2000).
- al II-lea cupon este normal, perioada acestuia este **182** zile (1 ianuarie 2000 – 1 iulie 2000);
- al III-lea cupon este normal, perioada acestuia este **184** zile (1 iulie 2000 – 1 ianuarie 2001) etc.

C. Elemente ale tranzactiilor cu obligatiuni

Valoare	Numar de zecimale ptr. simbolurile corespunzatoare tipului de simbol a carui moneda de tranzactionare si moneda de decontare este RON	Numar de zecimale ptr. simbolurile corespunzatoare tipului de simbol a carui moneda de tranzactionare este diferita de RON
Pas de pret	2	4
Pret net	2	4
Pret brut	6	4
Dobanda acumulata	6	4
Valoare de tranzactionare	2	4
Valoare de decontare	2	2

Parametru/Piata	PRINCIPALA	DEAL
Bloc de tranzactionare	1	1
Variatie maxima a pretului	+/- 15% fata de pretul de referinta al sedintei curente	+/- 15% fata de pretul de referinta al sedintei curente
Valoare minima admisa a unui ordin/ordin deal	-	conform Tabelului 2 din Anexa II pe baza datelor publicate de CNVM, cu luarea in considerare a prevederilor art. 33 si 34 din Regulamentul CE nr. 1287/2006.
Pret de referinta	Pret de inchidere din piata principala (conform Titlului preliminar)	Pret de inchidere din piata principala (conform Titlului preliminar)
Tranzactionare pe baza de pret net (optiune implicita)	Da	Da

Parametru/Piata	PRINCIPALA	DEAL
Tranzactionare pe baza de pret brut	Termen de valabilitate exclusiv - Day	Termen de valabilitate exclusiv - Day
Tipuri de ordine	ordine limita, ordine la piata (MKT), ordine fara pret, ordine Hidden	ordine deal, cotatii informative
Stari piata	Deschisa si Inchisa	Deschisa si Inchisa
Operatiuni de gestionare	Ordine	Cotatii informative Ordine
Modificare	Da	deal
Suspendare/Reluare/Retragere	Da	Da Nu
Refuz	Nu	Da Da
Prioritati de afisare si executie	pret si timp	-

ANEXA NR. 9

TRANZACTIONAREA TITLURILOR DE STAT

A. Conventii si formule de calcul pentru titluri de stat

a) Formule de calcul standard pentru titluri de stat cu discount emise cu scadenta de 365 zile

1. Relatia dintre randament si pret al unui titlu de stat cu discount, se determina astfel:

$$\text{Randament (\%)} = \left[\left(\frac{100}{\text{Pret (\%)}} - 1 \right) \times \frac{365}{\text{Nr\_zile\_ramase}} \right] \times 100$$

$$\text{Pret (\%)} = \left[\frac{100}{1 + \left(\frac{\text{Randament (\%)}}{100} \times \frac{\text{Nr\_zile\_ramase}}{365} \right)} \right]$$

unde:

- Randament = randamentul anual exprimat procentual;
- Pret = pretul exprimat ca procent din valoarea nominala;
- Nr_zile_ramase = numarul de zile incepand cu data decontarii tranzactiei, inclusiv, pana la data scadentei, exclusiv.

Valoarea tranzactiei

Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu discount incheiate pe baza pretului rezultat din conversia randamentului introdus in sistemul de tranzactionare, se determina astfel:

$$\text{Valoare\_tranzactie (lei)} = \left[\frac{\text{Pret (\%)}}{100} \right] \times \text{Valoare\_nominala (lei)} \times \text{Nr\_Titluri}$$

b) Formule de calcul standard pentru titluri de stat cu dobanda emise cu scadenta mai mare sau egala cu 365 zile

Dobanda acumulata

Dobanda acumulata corespunzatoare tranzactiilor cu titluri de stat cu dobanda, se determina astfel:

$$\text{Dobanda\_acumulata (\%)} = \text{Rata\_cupon (\%)} \times \left[\frac{\text{Nr\_zile\_acumulate}}{\text{Nr\_zile\_an}} \right]$$

unde:

- Nr_zile_acumulate = numarul de zile incepand cu data emisiunii sau data cuponului precedent, inclusiv, pana la data decontarii tranzactiei, exclusiv;
- Nr_zile_an = numarul de zile din an este calculat in functie de conventia de calcul utilizata pentru determinarea dobanzii acumulate.

Valoarea tranzactiei

Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului net introdus in sistemul de tranzactionare, se determina astfel:

$$\text{Valoare\_tranzactie (lei)} = \left[\frac{\text{Pret\_net}(\%) + \text{Dobanda\_acumulata}(\%)}{100} \right] \times \text{Valoare\_nominala (lei)} \times \text{Nr\_Titluri}$$

Valoarea unei tranzactii cu titluri de stat cu dobanda incheiate pe baza pretului brut introdus in sistemul de tranzactionare, se determina astfel:

$$\text{Valoare\_tranzactie (lei)} = \left[\frac{\text{Pret\_brut}(\%)}{100} \right] \times \text{Valoare\_nominala (lei)} \times \text{Nr\_Titluri}$$

B. Parametrii definiti la nivelul pietelor destinate tranzactionarii titlurilor de stat

Parametri/Piata	PRINCIPALA	DEAL
Tranzactionarea titlurilor de stat emise cu discount	Randament	Randament
Tranzactionarea titlurilor de stat emise cu dobanda	Pret net/brut	Pret net/ brut
Tranzactionare pe baza de pret net (optiune implicita)	Dobanda acumulata, pretul brut si valoarea sunt automat actualizate de sistem pentru ordinele care au termenul de valabilitate Open sau Good Till Date	Ordinele deal care au termenul de valabilitate Open sau Good Till Date
Tranzactionare pe baza de pret brut	Ordinele vor avea numai termenul de valabilitate Day	Ordinele deal vor avea termenul de valabilitate Day
Bloc de tranzactionare	1	1
Pret de referinta	Conform Titlului preliminar	Conform Titlului preliminar
Tipuri de ordine, cotationi, deal-uri	Cotationi ferme Ordine	Ordine deal Cotationi informative
Participanti/tipuri de ordine, cotationi ferme, cotationi informative, deal-uri	Market maker – Cotationi ferme Toti Participantii – Ordine	Toti Participantii – Cotationi informative, Ordine deal
Operatii de gestionare	Cotationi ferme	Cotationi indicative Ordine deal
Modificare	Da	Da Nu
Suspendare/Reluare/Retragere	Da	Da Da
Refuz	Nu	Nu Da

CARTEA II

PIATA REGLEMENTATA LA TERMEN

CUPRINS

TITLUL I	PARTICIPANTII LA PIATA DERIVATELOR
CAPITOLUL I	DISPOZITII GENERALE
CAPITOLUL II	CALITATEA DE PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR
Sectiunea 1	Cadru general
Sectiunea 2	Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor
Sectiunea 3	Operatiuni transfrontaliere
Sectiunea 4	Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor
CAPITOLUL III	ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL PARTICIPANTILOR LA PIATA DERIVATELOR
Sectiunea 1	Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor
Sectiunea 2	Suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor
Sectiunea 3	Retragerea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor
TITLUL II	MARKET MAKERII
CAPITOLUL I	DISPOZITII GENERALE
CAPITOLUL II	ACORDAREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR. INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU UN IFD
CAPITOLUL III	RENUNTAREA LA INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU UN IFD. RENUNTAREA LA CALITATEA DE MARKET MAKER
CAPITOLUL IV	SUSPENDAREA / INCETAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER. RETRAGEREA CALITATII DE MARKET MAKER
CAPITOLUL V	RELUAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER. REDOBANDIREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR
CAPITOLUL VI	OPERATIUNI PE PIATA DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI

CAPITOLUL VII   EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI

TITLUL III   AGENTII DE DERIVATE

CAPITOLUL I   CALITATEA DE AGENT DE DRIVATE

Sectiunea 1	Acordarea calitatii de agent de derivate
Sectiunea 2	Retragerea calitatii de agent de derivate

CAPITOLUL II   ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Sectiunea 1	Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate
Sectiunea 2	Suspendarea / retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate

TITLUL IV   STANDARDE CONTRACTUALE SI SISTEMUL DE COMPENSARE – DECONTARE

TITLUL V   OPERATIUNI DE PIATA

CAPITOLUL I   DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1	Piata Derivatelor
Sectiunea 2	Sistemul de conturi

CAPITOLUL II   ADMITEREA/ SUSPENDAREA/ RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE A IFD

Sectiunea 1	Admiterea la tranzactionare a IFD
Sectiunea 2	Suspendarea/ reluarea la tranzactionare a IFD
Sectiunea 3	Retragerea de la tranzactionare a IFD

CAPITOLUL III   SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Sectiunea 1	Cadru general
Sectiunea 2	Metode de negociere a IFD
Sectiunea 3	Sedinta de tranzactionare

CAPITOLUL IV   ORDINELE DE BURSA SI TRANZACTIILE CU IFD

Sectiunea 1	Cadru general
Sectiunea 2	Ordinele de bursa
Sectiunea 3	Tranzactiile cu IFD

CAPITOLUL V   CORECTAREA SI INVALIDAREA TRANZACTIILOR

Sectiunea 1   **Corectarea tranzactiilor**
Sectiunea 2   **Invalidarea tranzactiilor**

CAPITOLUL VI   MONITORIZAREA PIETEI DERIVATELOR

TITLUL VI   PIATA FUTURES

CAPITOLUL I   DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1   **Specificatiile contractelor futures**
Sectiunea 2   **Procesul de decontare zilnica si finala**
Sectiunea 3   **Evenimente corporative**

CAPITOLUL II   MANAGEMENTUL POZITIILOR DESCHISE

Sectiunea 1   **Administrarea ordinelor de bursa**

Sectiunea 2   **Initierea sau modificarea pozitiilor deschise**
Sectiunea 3   **Lichidarea si transferul pozitiilor deschise**

CAPITOLUL III   MARCAREA LA PIATA SI PRETURILE DE DECONTARE

Sectiunea 1   **Pretul zilnic de decontare**
Sectiunea 2   **Pretul final de decontare**

**CAPITOLUL IV   AJUSTAREA CONTRACTELOR FUTURES CA URMARE A
 EVENIMENTELOR CORPORATIVE**

Sectiunea 1   **Ajustarea contractelor futures**
§1   **Cadru general**
§2   **Metode de ajustare a contractelor futures**
§3   **Ajustarea simbolului contractelor futures**
§4   **Ajustarea valorii notionale a pozitiilor deschise**
§5   **Factorul de ajustare**

Sectiunea 2   **Determinarea factorului de ajustare si ajustarea elementelor
 caracteristice si a parametrilor de tranzactionare**
§1   **Ajustarea elementelor caracteristice si parametrii de tranzactionare**
§2   **Splitarea / consolidarea actiunilor**
§3   **Majorarea capitalului social prin emisiunea si acordarea de actiuni
 gratuite**
§4   **Majorarea capitalului social prin acordarea actionarilor a dreptului de
 subscriere la un pret preferential care este inferior pretului de piata**
§5   **Majorarea capitalului social prin acordarea concomitenta de actiuni
 gratuite si acordarea dreptului la subscriere la pret preferential**
§6   **Acordarea de dividende in numerar**
§7   **Ajustarea elementelor caracteristice si a parametrilor de tranzactionare**

TITLUL VI¹ PIATA OPTIONS*

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1	Specificatiile contractelor options
Sectiunea 2	Drepturile si obligatiile aferente contractelor options
Sectiunea 3	Tranzactionarea contractelor options
Sectiunea 4	Decontarea tranzactiilor cu contracte options
Sectiunea 5	Exercitarea contractelor options
Sectiunea 6	Evenimente corporative

CAPITOLUL II MANAGEMENTUL POZITIILOR DESCHISE

Sectiunea 1	Administrarea ordinelor de bursa
Sectiunea 2	Initierea sau modificarea pozitiilor deschise
Sectiunea 3	Lichidarea si transferul pozitiilor deschise

CAPITOLUL III PRETUL DE REFERINTA AL CONTRACTELOR OPTIONS SI VALOAREA DE REFERINTA A ACTIVULUI SUPT

Sectiunea 1	Pretul de referinta al contractelor options
Sectiunea 2	Valoarea de referinta a activului suport

TITLUL VII FAPTELE ILICITE SI SANCTIUNILE BURSIERE

CAPITOLUL I	CADRU GENERAL
CAPITOLUL II	FAPTE ILICITE
CAPITOLUL III	SACTIUNI BURSIERE

TITLUL VIII DISPOZITII FINALE

ANEXE

Anexa 1	Cerere de admitere ca participant la piata derivatelor si inscriere in registrul participantilor
Anexa 2	Formular cu date personale
Anexa 3	Specimene de semnături
Anexa 4	Document cu privire la riscurile Instrumentelor Financiare Derivate - Anexa la contractul de prestari servicii

Nota: * Conform art.2 din Decizia CNVM nr.997/06.10.2011, prevederile Titlului VI¹ PIATA OPTIONS din Codul BVB, Cartea II – Piata reglementata la termen intra in vigoare concomitent cu intrarea in vigoare a modificarii corespunzatoare a reglementarilor S.C. Casa de Compensare Bucuresti S.A.

TITLU PRELIMINAR

Art. 1 Termenii si expresiile utilizate in cuprinsul “Codului Bursei de Valori Bucuresti S.A. – Operator de Piata: Cartea II - Piata Reglementata la Termen” (“Cartea II”) au urmatoarele semnificatii:

1. **Activ suport** (*underlying asset*) reprezinta instrumentul financiar, indicele bursier sau valutar, rata dobanzii, marfa, indicatorul economic sau material, precum si orice alt activ sau instrument al carui pret, randament, valoare sau marime sta la baza valorii unui IFD.
2. **Agent de Derivate** reprezinta persoana fizica, angajata a unui participant la Piata Derivatelor, careia BVB i-a acordat dreptul sa introduca ordine de bursa si sa incheie tranzactii cu IFD prin intermediul sistemului electronic de tranzactionare.
3. **Apel in marja** (*margin call*) reprezinta cererea cu titlu de obligativitate formulata de Casa de Compensare catre un membru compensator, respectiv de un membru compensator catre un client sau membru noncompensator, in vederea incadrarii in limitele impuse contului in marja.
4. **Bloc de Tranzactionare** (*standard lot*) reprezinta numarul de contracte corespunzatoare unei anumite serii IFD care formeaza o unitate standard de tranzactionare, stabilit in functie de specificatiile de contract pentru fiecare IFD in parte.
5. **BNR** reprezinta Banca Nationala a Romaniei.
6. **BVB** reprezinta S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A.
7. **Cartea I** reprezinta “**Cartea I – Piata reglementata la vedere**” din cadrul “Codului S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A. - Operator de Piata”.
8. **Casa de Compensare** reprezinta entitatea cu sediul in Romania sau aflata sub jurisdicția unui alt stat membru care efectueaza operatiuni de inregistrare, garantare, compensare si decontare a tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor, precum si oricare alte operatiuni in legatura cu acestea.
9. **Client** reprezinta persoana fizica, persoana juridica sau oricare alta entitate fara personalitate juridica, care deruleaza operatiuni cu IFD pe Piata Derivatelor in baza unui contract incheiat cu un intermediar admis sa opereze pe aceasta piata.
10. **CNVM** reprezinta Comisia Nationala a Valoilor Mobiliare.
11. **Consiliul Bursei** reprezinta Consiliul de Administratie al S.C. Bursa de Valori Bucuresti S.A.
12. **Cont in marja** (*margin account*) reprezinta contul in care sunt evidentiate, dupa caz:
  - a. fondurile banesti si/sau contravaloarea instrumentelor financiare constituite sub forma de colateral in vederea garantarii pozitiiilor deschise;
  - b. drepturile dobandite si obligatiile asumate.
13. **Cont de pozitie** (*position account*) reprezinta contul deschis in sistemul electronic de compensare-decontare in care sunt evidentiate contractele cumparate si/sau vandute, precum si pozitiiile deschise cu IFD ca urmare a incheierii de tranzactii pe Piata Derivatelor.
14. **Contract futures** reprezinta un contract standardizat in conformitate cu specificatiile contractului stabilite de BVB, care creeaza pentru partile contractante obligatia de a cumpara, respectiv de a vinde, un anumit activ suport la o data ulterioara (data scadentei) si la un pret convenit in momentul incheierii tranzactiei pe Piata Derivatelor.
15. **Contract Options** sau **Optiune** reprezinta contractul standardizat in conformitate cu specificatiile contractului stabilite de BVB, prin care detinatorul unei pozitii Long are dreptul, dar nu si obligatia, de a cumpara (*optiune Call*) sau de a vinde (*optiune Put*) in schimbul unei prime (*premium*), un anumit activ suport la un anumit pret (*pret de exercitare*), pe intreaga durata de viata a optiunii (*American option*), la anumite date predeterminate (*Bermuda option*) sau doar la data scadentei (*European option*).

16. **Cotatia** reprezinta pretul sau prima care se negociaza prin mecanismele specifice pietei in vederea incheierii de tranzactii cu un anumit IFD; aceasta poate fi exprimata in unitati monetare, puncte indice, rata a dobanzii, randamentul, marimea, valoarea etc, in conformitate cu specificatiile contractului stabilite de BVB.
- 16¹ **Data expirarii** (*expiration date*) reprezinta ziua si ora din luna de expirare la care expira drepturile/obligatiile unei anumite serii IFD corespunzatoare unui contract options, iar pozitiile deschise existente mai pot fi sau sunt exercitate in conformitate cu clauzele specificatiilor contractelor si apoi sunt radiate din evidenta Casei de Compensare;
17. **Data scadentei** (*maturity date*) reprezinta ziua din luna de scadenta la care au scadenta obligatiile unei anumite serii IFD corespunzatoare unui contract futures, iar pozitiile deschise existente sunt inchise la pretul final de decontare sau executate in conformitate cu clauzele specificatiilor contractelor si pot fi radiate din evidenta Casei de Compensare.
- 17¹. **Data ex-right** este a doua zi lucratoare inainte de data de inregistrare si reprezinta data corespunzatoare primei sedinte de tranzactionare in care cumparatorul unei actiuni nu mai dobandeste dreptul de a beneficia de dividende sau de alte drepturi speciale asociate actiunilor respective, si dupa care asupra acestei actiuni nu se mai rasfrang efectele hotararilor adunarii generale a actionarilor;
- 17². **Data cum-right** este a treia zi lucratoare inainte de data de inregistrare si reprezinta data ultimei sedinte de tranzactionare in care cumparatorul unei actiuni va dobandi dreptul de a beneficia de dividende sau de alte drepturi speciale asociate actiunii respective si asupra acestei actiuni se rasfrang efectele hotararilor adunarii generale a actionarilor.
18. **Decontare cu livrare** (*physical delivery*) reprezinta stingerea obligatiilor prin transferuri banesti si prin transferul proprietatii asupra unui activ suport rezultate in urma tranzactionarii unui IFD.
19. **Decontare in fonduri** (*cash settlement*) reprezinta stingerea obligatiilor prin transferuri banesti rezultate in urma tranzactionarii unui IFD.
20. **Decontare zilnica** (*daily settlement*) reprezinta procesul prin care sunt stinse **zilnic** obligatiile, prin transferuri banesti rezultate ca urmare a incheierii de tranzactii cu IFD si a marcarii la piata a pozitiilor deschise cu contracte futures pe baza pretului zilnic de decontare.
21. **Decontare finala** (*final settlement*) reprezinta procesul prin care sunt stinse obligatiile la scadenta, la exercitare sau la expirare prin aplicarea procedurii de decontare cu livrare sau decontare in fonduri, conform specificatiilor contractelor si a reglementarilor Casei de Compensare, la pozitiile deschise existente.
22. **Formator de piata** sau **Market Maker** reprezinta participantul la Piata Derivatelor care se angajeaza sa mentina lichiditatea pietei pentru un anumit IFD utilizand propriul capital, prin introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si vanzare in nume propriu, precum si sa incheie tranzactii la preturile afisate prin ofertele ferme in perioada de timp in care participantul respectiv detine aceasta calitate.
23. **IFD** reprezinta termen generic utilizat pentru identificarea unui instrument financiar derivat care are la baza un anumit activ suport si specificatii unice. Fiecarui IFD ii corespund mai multe clase si serii cu specificatii comune, numarul acestora fiind determinat in functie de drepturile/obligatiile asumate, lunile de scadenta/expirare, precum si in functie de preturile de exercitare disponibile la un moment dat, in cazul contractelor options.
24. **Intermediar** reprezinta societatea de servicii de investitii financiare autorizata de CNVM, institutia de credit autorizata de BNR, in conformitate cu legislatia bancara aplicabila sau entitatea echivalenta acestora autorizata de autoritatile competente dintr-un stat membru sau nemembru, care este inregistrata in Registrul CNVM.
25. **Luna de scadenta** (*contract / delivery month*) reprezinta luna calendaristica stabilita prin

specificatiile inregistrate la CNVM in care contractele futures corespunzatoare unei serii IFD se lichideaza sau se inchid de catre Casa de Compensare, dupa caz.

- 25¹ **Luna de expirare** (*expiration month*) reprezinta luna calendaristica prevazuta in specificatiile inregistrate la CNVM in care contractele options corespunzatoare tuturor seriilor options cu data de expirare in aceasta luna se mai pot exercita sau se radiaza de catre Casa de Compensare, dupa caz.
26. **Marcarea la piata** (*mark-to-market*) reprezinta actualizarea de catre Casa de Compensare a contului in marja prin reevaluarea pozitiiilor deschise la un anumit pret ("**pret de cota**"), determinat in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare in vederea stabilirii diferentelor favorabile/nefavorabile corespunzatoare drepturilor dobandite/obligatiilor asumate si care urmeaza sa faca obiectul decontarii zilnice sau in vederea gestionarii riscurilor asumate de detinatorii de pozitii "Short" in contractele options, in cadrul Sistemului de Compensare-Decontare administrat de Casa de Compensare.
27. **Marja** sau **Colateral** (*margin / collateral*) reprezinta garantia financiara sau de alt tip, constituita sub forma de fonduri banesti si/sau instrumente financiare din categoriile de active eligibile conform Regulamentului CNVM nr. 13/2005 pentru incadrarea in limitele impuse contului in marja in vederea garantarii obligatiilor financiare rezultate din operatiunile cu IFD derulate pe Piata Derivatelor. Nivelul minim al sumei evidentiata in contul in marja reprezinta **necesarul de marja** definit in conformitate cu prezentul regulament.
28. **Membru compensator** (*clearing member*) este intermediarul care participa direct la Sistemul de Compensare-Decontare in baza unui contract incheiat cu Casa de Compensare, astfel:
- a) **membru compensator general** (*general clearing member*) este contrapartea Casei de Compensare si garanteaza indeplinirea obligatiilor rezultate in cadrul procesului de compensare-decontare a tranzactiilor incheiate pe contul propriu, pe contul clientilor proprii, precum si pe contul membrilor noncompensatori si al clientilor acestora;
  - b) **membru compensator individual** (*individual clearing member*) este contrapartea Casei de Compensare si garanteaza indeplinirea obligatiilor rezultate in cadrul procesului de compensare-decontare a tranzactiilor incheiate pe contul clientilor acestuia si pe contul propriu, dupa caz.
29. **Membru noncompensator** (*nonclearing member*) este intermediarul sau traderul care detine calitatea de participant la Piata Derivatelor si care participa indirect la Sistemul de Compensare-Decontare, prin intermediul unui membru compensator general.
30. **Multiplicator** (*multiplier*) reprezinta valoarea, cantitatea sau marimea exprimata in unitati monetare (de exemplu: 10 RON / USD / EUR, etc), puncte conventionale (de exemplu: 100-minus-rata dobanzii) sau valori fizice ori notionale (de exemplu: 1.000 actiuni sau valoare de 1000 pentru obligatiuni, etc) care este stabilita in specificatiile IFD pentru determinarea valorii notionale a unui contract ori pentru determinarea primei si a valorii intrinseci corespunzatoare unui contract options.
31. **Necesar de marja** (*margin requirement*) reprezinta nivelul minim al sumei evidentiata in contul in marja deschis in sistemul electronic de compensare-decontare si in sistemele proprii ale intermediarilor care trebuie constituita sub forma de colateral, in conformitate cu sistemul de marje utilizat de Casa de Compensare.
- a) **necesarul de marja initiala** se determina pe baza pozitiiilor deschise si a ordinelor de bursa din sistemul electronic de tranzactionare;
  - b) **necesarul de marja de mentinere** se determina pe baza pozitiiilor deschise.
32. **Ordin de bursa** (*exchange order*) reprezinta instructiunea de cumparare sau vanzare introdusa in sistemul electronic de tranzactionare de catre un participant la Piata Derivatelor in vederea incheierii unei tranzactii cu IFD.

33. **Participant la Piata Derivatelor** (trading member) reprezinta entitatile de natura intermediarilor, firmelor de investitii si a traderilor care sunt admise de BVB ca participant la sistemul de tranzactionare al BVB in vederea derularii de operatiuni pe piata reglementata la termen.
34. **Piata Derivatelor** (Derivatives Market) reprezinta piata reglementata la termen administrata de BVB.
35. **Piata Futures** reprezinta segmentul de piata din cadrul Pietei Derivatelor pe care sunt tranzactionate contracte futures in functie de criteriile stabilite de BVB.
- 35¹ **Piata Options** reprezinta segmentul de piata din cadrul Pietei Derivatelor pe care sunt tranzactionate contracte options in functie de criteriile stabilite de BVB.
36. **Pas de Tranzactionare** sau **Pas de Cotare** (tick size) reprezinta fluctuatia minima a cotelor unui anumit IFD care este stabilita prin specificatiile contractului respectiv.
37. **Pozitie deschisa** (*open position*) reprezinta starea contractuala neta in care sunt reflectate drepturi patrimoniale, riscuri asumate si obligatii contractuale evidentiata in contul unui participant ca urmare a inregistrarii la casa de compensare a uneia sau mai multor tranzactii cu IFD si al caror efect nu a fost anulat printr-o tranzactie de sens opus, prin executare, transfer, exercitare, inchidere sau radiere.

I. In raport cu instrumentele financiare derivate tranzactionate, pozitiile deschise pentru fiecare serie IFD pot fi:

- a) **pozitie long** reprezinta starea contractuala neta rezultata ca urmare a incheierii uneia sau mai multor tranzactii prin care numarul de contracte cumparate este mai mare decat numarul de contracte vandute;
- b) **pozitie short** reprezinta starea contractuala neta rezultata ca urmare a incheierii uneia sau mai multor tranzactii prin care numarul de contracte vandute este mai mare decat numarul de contracte cumparate.

II. In raport cu activele suport ale instrumentelor financiare derivate, pozitiile deschise pot fi:

- a) **pozitie long** reprezinta starea contractuala neta a unui detinator de cont, care: a) posedea (are), b) cumpara, c) se obliga sa cumpere si d) sa accepte livrarea – unui activ suport;
- b) **pozitie short** reprezinta starea contractuala neta a unui detinator de cont, care: a) nu posedea (nu are), b) vinde, c) se obliga sa vanda si d) sa efectueze livrarea – unui activ suport.

III. In raport cu situatia soldului de cont sau cea de patromoni a unui participant, pozitiile deschise pot fi:

- a) **pozitie long** reprezinta situatia a unui detinator de cont, in care valoarea curenta a creditului contului sau valoarea angajata a intrarilor in cont este mai mare decat valoarea curenta a debitului contului sau valoarea angajata a iesirilor din cont;
- b) **pozitie short** reprezinta situatia a unui detinator de cont in care valoarea curenta a creditului contului sau valoarea angajata a intrarilor in cont este mai mica decat valoarea curenta a debitului contului sau valoarea angajata a iesirilor din cont.
- c) **pozitie neutra** reprezinta situatia a unui detinator de cont in care valoarea curenta a creditului contului sau valoarea angajata a intrarilor in cont este egala cu valoarea curenta a debitului contului sau valoarea angajata a iesirilor din cont.

38. **Precizari tehnice** documente emise de BVB cu privire la clarificarea sau interpretarea unor aspecte de natura tehnica si/sau operationala cu privire la prezentul regulament si procedurile emise in completarea acestuia, precum si la sistemul electronic de tranzactionare.
39. **Pret de Deschidere** reprezinta pretul la care se executa prima tranzactie pentru o serie IFD in cadrul unei sedinte de tranzactionare.
40. **Pret de Inchidere** reprezinta pretul la care se executa ultima tranzactie pentru o serie IFD in

cadrul unei sedinte de tranzactionare.

41. **Pret de Exercitare** (*exercise / strike price*) reprezinta pretul la care poate fi cumparat sau vandut un activ suport ca urmare a exercitarii unei optiuni Call sau Put de catre detinatorul optiunii respective, in cazul optiunilor decontate prin livrare fizica, sau pretul in functie de care se stabileste valoarea intrinseca, in cazul optiunilor cu decontare in fonduri.
42. **Pret zilnic de decontare** (*daily settlement price / daily SETTLE*) reprezinta pretul determinat de BVB in conformitate cu specificatiile IFD si cu prevederile prezentului regulament, pe baza caruia Casa de Compensare determina obligatiile si drepturile banesti zilnice care urmeaza a fi stinse in cadrul procesului de decontare zilnica a contractelor futures.
43. **Pret final de decontare** (*final settlement price / final SETTLE*) reprezinta pretul determinat de BVB in conformitate cu specificatiile IFD si cu prevederile prezentului regulament, care este utilizat in procesul de inchidere de catre Casa de Compensare a pozitiilor deschise existente la scadenta si pe baza caruia Casa de Compensare determina drepturile si obligatiile banesti finale care urmeaza a fi stinse in cadrul procesului de decontare finala a contractelor futures.
- 43¹ **Prima** (*option premium sau premium*) reprezinta suma de bani, corespunzatoare ordinelor si tranzactiilor incheiate prin utilizarea mecanismelor specifice pietei, pe care cumparatorul unei optiuni o plateste vanzatorului acesteia si se stabileste prin inmultirea cotatei optiunii tranzactionate cu multiplicatorul acesteia prevazut in specificatiile contractului options respectiv.
44. **Prima zi de tranzactionare** reprezinta prima zi in care o serie IFD a fost lansata la tranzactionare.
45. **Serie IFD** sau **Serie** reprezinta contractele IFD care au toate clauzele identice si care poate fi identificata in mod unic prin elementele caracteristice prevazute in specificatiile contractelor corespunzatoare (exemplu: toate contractele futures avand drept activ suport indicele BET, multiplicatorul 1 leu si scadenta in luna iunie 2007 formeaza si este reprezentata de seria IFD cu simbolul BET07DEC).
46. **Simbol** reprezinta codificarea utilizata in sistemul electronic pentru identificarea unei serii IFD.
47. **Sistem de Compensare-Decontare** reprezinta sistemul de compensare-decontare definit in conformitate cu art. 168 alin. (3) din Legea 297/2004 si care este administrat de catre Casa de Compensare.
48. **Specificatii IFD** sau **Specificatii Contract** sau **Specificatii de Contract** (*contract specifications*) reprezinta setul de clauze standardizate ale contractelor IFD, cum ar fi: simbolul, activul suport, multiplicatorul, cotaia, pasul de cotare, lunile de scadenta, data scadentei, etc, care sunt aprobate de Consiliul Bursei si inregistrate la CNVM.
49. **Stil Optiune** (*option style*) reprezinta elementul caracteristic prevazut in specificatia unui contract options prin care se stabileste perioada sau momentul la care este posibila exercitarea unei optiuni, astfel: pe intreaga durata de viata a contractului (*American option style*), la anumite date predeterminate (*Bermuda option style*) sau doar la expirarea contractului (*European option style*).
50. **Total Pozitii Deschise, Contracte in vigoare** sau **Open Interest** (*Open Interest*) reprezinta numarul total de contracte cumparate sau vandute corespunzatoare unei serii IFD, care nu au fost inchise printr-o tranzactie in de sens contrar, prin exercitare sau prin expirare/inchidere/radiere de catre Casa de Compensare.
51. **Trader** reprezinta persoana juridica autorizata de CNVM definita in conformitate cu **art. 29** din Legea nr. 297/2004.
52. **Tranzactie cu IFD** sau **Tranzactie** reprezinta contractul de vanzare-cumparare a unui IFD, negociat si incheiat in sistemul electronic de tranzactionare, care este validat si inregistrat de catre Casa de Compensare in sistemul electronic de compensare-decontare

53. **Ultima zi de tranzactionare** reprezinta ultima zi in care o serie IFD este disponibila la tranzactionare.
54. **Valoare Notionala** (notional value) a unui contract IFD reprezinta produsul algebric dintre cotația sau pretul zilnic / final de decontare al unei serii IFD si multiplicatorul acestuia sau valoarea determinata printr-o alta metodologie stabilita de BVB.
55. **Valoare Intrinseca** (*intrinsic value*) a unei serii options reprezinta:
- a) **In cazul optiunilor de tip Call**, diferenta pozitiva dintre pretul activului suport si pretul de exercitare, inmultita cu multiplicatorul contractului options respectiv. Valoarea intrinseca a unei serii options de tip Call este considerata egala cu zero in cazul in care aceasta diferenta este negativa;
  - b) **In cazul optiunilor de tip Put**, diferenta pozitiva dintre pretul de exercitare si pretul activului suport, inmultita cu multiplicatorul contractului options respectiv. Valoarea intrinseca a unei serii options de tip Put este considerata egala cu zero in cazul in care aceasta diferenta este negativa.

(2) Termenii cu privire la Piata Derivatelor care nu sunt definiti la **alin. (1)** sau explicitati in cadrul prezentului regulament, au semnificatiile corespunzatoare continute, dupa caz, in Legea nr. 297/2004, reglementarile CNVM, precum si in prevederile “**Codului Bursei de Valori Bucuresti S.A.– Operator de Piata: Cartea I - Piata Reglementata la Vedere**”.

Art. 2 abrogat

Art. 3 Prevederile din **Cartea I**, Titlul IV – “Administrarea si diseminarea de catre BVB a informatiilor publice privind emitentii, tipurile de instrumente financiare tranzactionate si serviciile de acces al participantilor” se aplica in mod corespunzator Pieteii Derivatelor in cadrul prezentului regulament.

TITLUL I

PARTICIPANTII LA PIATA DERIVATELOR

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) In vederea acordarii calitatii de participant pe Piata Derivatelor unei firme de investitii din statele membre si/sau nemembre, prevederile prezentului regulament se aplica in mod corespunzator, cu respectarea legislatiei in vigoare.

(2) Prevederile din Cartea I, Titlul I, Capitolul IV “Obligatiile participantilor” referitoare la obligatiile privind activitatea desfasurata, notificarile catre BVB, precum si obligatiile privind tarifele si comisioanele datorate BVB se aplica in mod corespunzator Piete Derivatelor.

Art. 2 (1) Participantii la Piata Derivatelor de natura intermediarilor desfasoara operatiuni cu IFD in nume si pe cont propriu, precum si in numele si pe contul clientilor, in limitele autorizatiei emise de CNVM.

(2) Participantii la Piata Derivatelor de natura traderilor tranzactioneaza exclusiv in nume si pe cont propriu, compensarea si decontarea tranzactiilor efectuate de catre aceasta categorie de participantii realizandu-se numai prin intermediul unui membru compensator general.

(3) Se interzice participantilor la Piata Derivatelor sa deschida cont propriu, respectiv sa introduca ordine de bursa si sa incheie tranzactii cu IFD pe acest cont, prin intermediul unui alt participant admis pe piata reglementata la termen, in conditiile in care dispune de dreptul de tranzactionare pe Piata Derivatelor.

Art. 3 (1) Participantii la Piata Derivatelor sunt obligati sa informeze clientii existenti si potentiali cu privire la prevederile prezentului regulament, ale Casei de Compensare si ale normelor legale incidente.

(2) Participantii la Piata Derivatelor, inclusiv agentii de derivate, au obligatia sa respecte confidentialitatea datelor de identificare ale clientilor proprii, precum si oricare alte informatii legate de activitatea desfasurata de catre acestia, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.

(3) Participantii la Piata Derivatelor vor urmari ca in procesul de comunicare cu clientii existenti si potentiali sa prezinte in mod obiectiv caracteristicile principale ale IFD, precum si sa nu sugereze ca rezultatele pozitive obtinute in trecut ar constitui o garantie cu privire la performantele viitoare in cazul in care se refera la un anumit IFD sau strategie de tranzactionare.

(4) Contractul incheiat intre un participant la Piata Derivatelor si un client cu ocazia incheierii contractului de prestari servicii cu privire la tranzactionarea IFD va include “**Documentul cu privire la riscurile instrumentelor financiare derivate**” prezentat in **Anexa nr. 4** la Cartea II, fiind necesara semnarea acestuia de catre client in vederea confirmarii faptului ca a luat la cunostinta si a inteles continutul respectivului document.

(5) Participantii admisi sa opereze pe Piata Derivatelor vor depune eforturi in identificarea altor riscuri sau aspecte relevante care nu sunt cuprinse in documentul cu privire la riscurile IFD mentionat la **alin. (4)** si vor informa clientii proprii in mod corespunzator.

Art. 4 (1) BVB poate solicita participantilor la Piata Derivatelor furnizarea sau elaborarea oricarui document, raportare financiara sau informatie pe care le considera necesare pentru buna

administrare a Pieteii Derivatelor, acestia avand obligatia sa raspunda cu promptitudine si in mod corespunzator solicitarilor.

(2) BVB nu isi asuma nicio responsabilitate fata de participantii la Piata Derivatelor sau terti in urmatoarele situatii:

- a) in cazul in care participantii la Piata Derivatelor sau agentii de derivate nu respecta normele din legislatia in vigoare, inclusiv cele cuprinse in reglementarile BVB cu privire la piata reglementata la termen;
- b) inregistrarea de pierderi financiare sau de orice alta natura suferite ca urmare a activitatii desfasurate pe Piata Derivatelor;
- c) in situatii de forta majora si/sau caz fortuit.

Art. 5 (1) Metodologia de aplicare a tarifelor si comisioanelor percepute de BVB cu privire la Piata Derivatelor este aprobata de catre Consiliul Bursei.

(2) Nivelul tarifelor si comisioanelor percepute de BVB pentru derularea operatiunilor cu IFD pe Piata Derivatelor conform metodologiei prevazute la **alin. (1)**, sunt aprobate de catre Adunarea Generala a Actionarilor BVB si notificate CNVM.

CAPITOLUL II

CALITATEA DE PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR

Sectiunea 1

Cadru general

Art. 6 (1) Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor este de competenta Consiliului Bursei.

(2) Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor are loc la data adoptarii hotararii de admitere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte fata de terti la data inscrierii in Registrul Participantilor, in cadrul sectiunii corespunzatoare pietei reglementate la termen.

(3) BVB mentine si publica lista participantilor admisi sa opereze pe Piata Derivatelor in Registrul Participantilor.

(4) BVB poate percepe un tarif anual aferent calitatii de participant la Piata Derivatelor, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

Art. 7 (1) In cazul in care participantii la Piata Derivatelor doresc sa tranzactioneze de la sediile secundare (sucursale) autorizate de CNVM, se aplica in mod corespunzator prevederile aplicabile pietei reglementate la vedere din Cartea I, Titlul I, Capitolul II "Procedura de admitere ca Participant si acordarea accesului la sistemul de tranzactionare al BVB".

(2) Procedurile cu privire la acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor si a accesului la tranzactionare a firmelor de investitii admise pe o piata reglementata in statele membre si nemembre sau a sucursalelor acestora se aplica in mod corespunzator cu prevederile din Cartea I, in conformitate cu prevederile din prezentul titlu.

Sectiunea 2

Acordarea calitatii de participant la Piata Derivatelor

Art. 8 Entitatile de natura intermediarilor care **sunt admise** sa deruleze operatiuni pe piata

reglementata la vedere administrata de BVB pot dobândi calitatea de participant la Piata Derivatelor daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- a) sa transmita o cerere scrisa de admitere ca participant la Piata Derivatelor;
- b) sa detina, la data depunerii la BVB a cererii mentionate la **litera a)**, calitatea de Participant la sistemul de tranzactionare al BVB pe piata reglementata la vedere, in conformitate cu prevederile din Cartea I;
- c) sa nu aiba obligatii restante fata de BVB, financiare sau de alta natura, la data depunerii la BVB a cererii mentionate la **litera a)**;
- d) sa indeplineasca alte conditii pe care BVB le considera necesare.

Art. 9 (1) Entitatile de natura intermediarilor sau traderilor care **nu sunt admise** sa deruleze operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB pot dobândi calitatea de participant la Piata Derivatelor daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- a) sa transmita o cerere scrisa de admitere ca participant la Piata Derivatelor, conform cu **Anexa nr. 1** la Cartea II;
- b) sa depuna documentatia necesara, aplicata in mod corespunzator entitatilor de natura **intermediarilor si traderilor**, dupa cum urmeaza:
  1. copie dupa documentele de autorizare ca intermediar sau trader si de inscriere in Registrul CNVM;
  2. copie dupa documentele eliberate de CNVM de autorizare si de inscriere in Registrul CNVM pentru personalul autorizat de CNVM (agenti de servicii de investitii financiare, agentii delegati, reprezentanti ai Compartimentului de control intern, etc);
  3. copie dupa certificatul de inregistrare in Registrul Comertului, Actul constitutiv, inclusiv toate actele aditionale la acest document si toate Incheierile judecatorului delegat de pe langa Oficiul Registrului Comertului;
  4. schema organizatorica a departamentului / unitatii din cadrul societatii care desfasoara operatiuni pe piata de capital;
  5. formular cu privire la datele personale pentru membrii CA, conducatorii, agentii pentru servicii de investitii financiare, agentii de derivate, reprezentantii Compartimentului de control intern, conform cu **Anexa nr. 2** la Cartea II;
  6. formular cu privire la specimenele de semnaturi pentru toate persoanele care vor semna corespondenta cu BVB cu indicarea, pentru fiecare persoana, a ariei de responsabilitate, conform cu **Anexa nr. 3** la Cartea II;
  7. copie dupa materialul informativ destinat clientilor in care sunt enuntate principiile care stau la baza desfasurarii activitatii, in cazul intermediarilor;
  8. raportul anual certificat de auditorul financiar, care va cuprinde situatiile financiare anuale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie, politici contabile si note explicative, insotite de Raportul administratorilor si Raportul auditorului financiar – pentru anul anterior de activitate, unde este cazul;
  9. raportul semestrial, care va cuprinde situatiile financiare semestriale compuse din bilant, cont de profit si pierdere, situatia modificarilor capitalului propriu, situatia fluxurilor de trezorerie pentru anul curent, unde este cazul;
  10. copie dupa contractul de mandat incheiat cu un alt participant la Piata Derivatelor, dupa caz;
  11. alte documente pe care BVB le considera necesare.
- c) sa prezinte, dupa caz, dovada platii tarifului prevazut in Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB pentru admiterea la piata reglementata la termen ca Participant la

sistemul de tranzactionare al Bursei de Valori Bucuresti sau dovada detinerii unei licente de tranzactionare transmisibile.

d) sa indeplineasca alte conditii pe care BVB le considera necesare.

(2) In cazul entitatilor de natura traderilor, BVB poate impune cerinte specifice in ceea ce priveste nivelul minim al capitalului initial / social, calificarea personalului, precum si alte conditii.

Art. 10 (1) Obținerea calitatii de participant la Piata Derivatelor nu presupune acordarea de drept a accesului la sistemul de tranzactionare.

(2) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia sa notifice in scris BVB cu privire la orice modificare intervenita in ceea ce priveste informatiile furnizate prin documentele care au stat la baza admiterii acestora, precum si orice eveniment semnificativ cu privire la societatea respectiva, in termen de **2 zile** lucratoare de la data la care modificarile devin efective.

(3) Participantii la Piata Derivatelor vor desemna cel putin trei persoane in relatia cu BVB, cu exceptia traderilor al caror numar de reprezentanti nu poate fi mai mic de doi.

(4) Documentele transmise BVB in legatura cu activitatea desfasurata pe Piata Derivatelor vor purta semnatura cel putin a unuia dintre reprezentantii desemnati.

Art. 11 (1) Consiliul Bursei poate respinge cererea de acordare a calitatii de participant la Piata Derivatelor chiar daca sunt intrunite toate conditiile de admitere din Cartea II, in cazul in care se considera ca nu pot fi intrunite conditiile pentru asigurarea unei bune supravegheri a activitatii entitatii respective, pentru mentinerea integritatii pietei, precum si din alte motive intemeiate.

(2) In cazul respingerii cererii de acordare a calitatii de participant la Piata Derivatelor, BVB va returna sumele corespunzatoare tarifelor prevazute la **art. 9 alin. (1) litera c)**, din care se retin comisioanele bancare suportate de BVB in acest sens, dupa caz.

Art. 12 (1) Calitatea de participant la Piata Derivatelor inceteaza de drept ca efect al fuziunii, dizolvării sau divizării societății respective, in conformitate cu prevederile legale in vigoare.

(2) Societatile rezultate ca urmare a unui proces de fuziune, dizolvare sau divizare au obligatia sa se conformeze prevederilor cu privire la notificarile catre BVB din Cartea I, Titlul I, Capitolul IV "Obligatiile Participantilor".

Sectiunea 3

Operatiuni transfrontaliere

Art. 13 (1) Pentru ca o firma de investitii autorizata intr-un stat membru sa obtina accesul in piata reglementata la termen administrata de BVB, fara a fi necesara stabilirea pe teritoriul Romaniei, entitatea respectiva trebuie sa detina calitatea de participant la Piata Derivatelor si sa obtina accesul la sistemul de tranzactionare al BVB.

(2) In cazul firmelor de investitii autorizate intr-un stat membru care doresc sa detina **calitatea de participant la Piata Derivatelor** conform **alin. (1)**, entitatile respective trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte:

- a) sa prezinte dovada detinerii autorizatiei emise de autoritatea competenta din statul membru, din care sa rezulte ca poate sa presteze servicii de investitii financiare cu instrumente financiare derivate tranzactionate pe pietele reglementate;
- b) sa prezinte dovada inscrierii in sectiunea corespunzatoare din Registrul CNVM;
- c) sa indeplineasca celelalte conditii prevazute la **art. 9, alin. (1) din prezentul capitol**, cu exceptia cerintelor mentionate la **litera b) pct. 1, 2, 3, 7 si 10**.

(3) BVB acorda unei firme de investitii autorizate intr-un stat membru **accesul la sistemul de tranzactionare** numai daca:

- a) detine calitatea de participant la Piata Derivatelor administrata de BVB, conform prevederilor de la alin. (2);
- b) indeplineste conditiile prevazute la **art. 19** din sectiunea cu privire la acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participanti din Capitolul III din prezentul titlu.

(4) Firmele de investitii autorizate intr-un stat membru vor depune traducerile oficiale pentru toate documentele care nu sunt redactate in limba romana.

Art. 14 (1) Pentru ca o firma de investitii autorizata intr-un stat membru sau nemembru sa obtina accesul in piata reglementata la termen administrata de BVB prin intermediul unei sucursale pe teritoriul Romaniei, entitatea respectiva trebuie sa detina calitatea de participant la Piata Derivatelor si sa obtina accesul la sistemul de tranzactionare al BVB.

(2) In cazul firmelor de investitii autorizate intr-un stat membru sau nemembru care doresc sa detina **calitatea de participant la Piata Derivatelor** conform **alin. (1)**, entitatile respective trebuie sa indeplineasca urmatoarele cerinte, dupa cum urmeaza:

- a) in cazul firmelor de investitii autorizate in:
  1. **statele membre:** sa prezinte dovada detinerii autorizatiei emise de autoritatea competenta din statul membru, din care sa rezulte ca poate sa presteze servicii de investitii financiare cu instrumente financiare derivate tranzactionate pe pietele reglementate;
  2. **statele nemembre** sa prezinte dovada detinerii autorizatiei de la CNVM pentru sucursala firmei de investitii din Romania, din care sa rezulte ca poate sa presteze servicii de investitii financiare cu instrumente financiare derivate tranzactionate pe pietele reglementate.
- b) sa prezinte dovada inscrierii in sectiunea corespunzatoare din Registrul CNVM;
- c) sa indeplineasca celelalte conditii prevazute la **art. 9, alin. (1)** din prezentul capitol, cu exceptia cerintelor mentionate la **litera b) pct. 1 si 10**.

(3) BVB acorda sucursalei din Romania a unei firme de investitii autorizate intr-un stat membru sau nemembru **accesul la sistemul de tranzactionare** numai daca:

- a) detine calitatea de participant la Piata Derivatelor administrata de BVB, conform prevederilor de la **alin. (2)**;
- b) indeplineste conditiile prevazute la **art. 19** din sectiunea cu privire la acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participanti din Capitolul III din prezentul titlu.

(4) Firmele de investitii autorizate intr-un stat membru sau nemembru vor depune traducerile oficiale pentru toate documentele care nu sunt redactate in limba romana.

Sectiunea 4

Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor

Art. 15 (1) Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor este de competenta Consiliului Bursei.

(2) Retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor are loc la data adoptarii hotararii de retragere de catre Consiliul Bursei si va produce efecte la data la care hotararea respectiva devine definitiva, fiind urmata de radierea din Registrul Participantilor, din cadrul sectiunii corespunzatoare pietei reglementate la termen.

Art. 16 (1) Consiliul Bursei poate decide cu privire la retragerea calitatii de participant la Piata

Derivatelor in urmatoarele situatii:

- a) la cererea scrisa a participantului respectiv;
- b) aplicarea de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
- c) retragerea calitatii de participant pe piata reglementata la vedere ca urmare a aplicarii de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe aceasta piata;
- d) se constata ca dobandirea calitatii de participant la Piata Derivatelor a fost obtinuta in baza unor informatii false, eronate sau incomplete, precum si in alte cazuri in care la data acordarii calitatii nu au fost intrunite in mod corespunzator toate conditiile necesare;
- e) ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare pe Piata Derivatelor pe o durata mai mare de **6 luni consecutive** in ultimele 12 luni;
- f) daca accesul unui participant la sistemul de tranzactionare pe Piata Derivatelor este suspendat in repetate randuri in cursul unui an calendaristic ca urmare a inregistrarii de obligatii restante fata de BVB pe o perioada mai mare de **30 de zile calendaristice** de la data scadentei;
- g) ca urmare a netranzactionarii pe Piata Derivatelor pe durata unui an calendaristic;
- h) retragerea cu titlu definitiv a autorizatiei de intermediar sau trader de catre CNVM;
- i) ca urmare a deschiderii procedurii insolventei fata de participantul la Piata Derivatelor;
- j) incetarea existentei societatii comerciale;
- k) alte situatii deosebite in care BVB considera necesara retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor, in vederea mentinerii sigurantei si integritatii pietei reglementate la vedere si/sau la termen administrate de BVB.

(2) In cazul participantilor de natura intermediarilor, BVB poate sa decida retragerea calitatii de participant pe piata reglementata la vedere administrata de BVB ca urmare a retragerii calitatii de participant la Piata Derivatelor.

Art. 17 (1) Consiliul Bursei decide cu privire la retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor avand la baza notele de recomandare intocmite de catre departamentele de specialitate si avizate de catre Directorul General al BVB.

(2) BVB va publica modificarile in cadrul sectiunii cu privire la piata reglementata la termen din Registrul Participantilor ca urmare a retragerii calitatii de participant la Piata Derivatelor.

(3) Participantul caruia i se retrage dreptul de a opera pe Piata Derivatelor ramane obligat la indeplinirea tuturor obligatiilor financiare si de alta natura fata de BVB care decurg din calitatea de participant la Piata Derivatelor.

(4) BVB poate solicita orice document sau act necesar in procesul de retragere a calitatii de participant la Piata Derivatelor.

Art. 18 Redobandirea calitatii de participant la Piata Derivatelor are loc sub conditia remedierii situatiilor care au generat pierderea acestei calitati, dupa caz, precum si a indeplinirii tuturor conditiilor de acordare a calitatii prevazute in Cartea II.

CAPITOLUL III

ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE AL PARTICIPANTILOR LA PIATA DERIVATELOR

Secțiunea 1

Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor

Art. 19 (1) Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare pe Piata Derivatelor se efectueaza dupa obtinerea calitatii de participant admis sa opereze pe piata reglementata la termen.

(2) Directorul General al BVB stabileste prin decizie data la care devine efectiv accesul la sistemul de tranzactionare al unui participant la Piata Derivatelor.

(3) Accesul la sistemul de tranzactionare al unui participant la Piata Derivatelor implica si accesul la celelalte sisteme conexe si aplicatii informatice furnizate de BVB, dupa caz.

(4) In vederea admiterii la sistemul de tranzactionare, un participant la Piata Derivatelor trebuie sa indeplineasca urmatoarele conditii:

- a) sa faca dovada existentei unui contract de compensare-decontare valabil incheiat cu:
  1. Casa de Compensare, in cazul participantilor la Piata Derivatelor care detin calitatea de **membri compensatori** (generali sau individuali);
  2. un membru compensator general, in cazul participantilor la Piata Derivatelor care sunt **membri noncompensatori**.
- b) sa existe in cadrul societatii cel putin doi agenti de derivate;
- c) sa detina calitatea de membru la Fondul de Compensare a Investitorilor sau alta schema de compensare recunoscuta de CNVM, cu exceptia participantilor la Piata Derivatelor de natura traderilor;
- d) sa indeplineasca cerintele BVB cu privire la dotarea tehnica corespunzatoare in ceea ce priveste configuratia hardware si software;
- e) sa incheie un set de documente standard puse la dispozitie de catre BVB cu privire la utilizarea sistemelor electronice, precum si a altor aplicatii informatice necesare derularii operatiunilor de piata cu IFD pe Piata Derivatelor;
- f) sa indeplineasca orice alte conditii impuse de CNVM sau BVB pentru derularea operatiunilor de piata cu IFD pe Piata Derivatelor.

(5) Participantul la Piata Derivatelor va informa in scris BVB cu privire la incetarea relatiei contractuale cu Casa de Compensare sau membrul compensator general, dupa caz.

(6) Casa de Compensare si membrii compensatori generali vor informa in scris BVB, in cel mai scurt timp, cu privire la incetarea relatiei contractuale dintre Casa de Compensare si un membru compensator, respectiv dintre un membru compensator general si un membru noncompensator.

(7) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia sa notifice in scris BVB cu privire la neindeplinirea oricareia dintre conditiile care au stat la baza acordarii accesului la tranzactionare mentionate la **alin. (4)**, cu exceptia **literei e)**, de indata ce iau la cunostinta cu privire la acest fapt, dar cu minimum **2 zile** inainte de data la care evenimentele respective devin efective, dupa caz.

(8) Se interzice participantilor la Piata Derivatelor, care nu sunt admisi in conformitate cu Cartea I, sa deruleze operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB prin sistemul de tranzactionare.

(9) Se interzice participantilor admisi sa opereze pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, care nu sunt admisi pe Piata Derivatelor, sa deruleze operatiuni cu IFD pe piata reglementata la termen prin sistemul de tranzactionare.

Secțiunea 2

Suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor

Art. 20 (1) BVB poate decide cu privire la suspendarea accesului participantilor la Piata Derivatelor la sistemul de tranzactionare, dupa caz, in urmatoarele situatii:

- a) la cererea scrisa a participantului la Piata Derivatelor;
- b) ca urmare a neindeplinirii oricareia dintre conditiile care au stat la baza acordarii accesului la sistemul de tranzactionare, conform **art. 19 alin. (4)**, cu exceptia **literei e)**;
- c) ca urmare a neindeplinirii cerintelor cu privire la apelurile in marja si/sau a altor cerinte prudentiale, la solicitarea motivata a Casei de Compensare;
- d) ca urmare a aplicarii de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
- e) ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare a participantului respectiv pe piata reglementata la vedere administrata de BVB;
- f) la primirea notificarii CNVM cu privire la decizia de suspendare a autorizatiei de intermediar sau trader;
- g) la primirea notificarii CNVM cu privire la decizia de retragere a autorizatiei de intermediar sau trader, pana la momentul in care decizia devine irevocabila;
- h) la data adoptarii de catre Consiliul Bursei a hotararii de retragere a calitatii de participant la Piata Derivatelor, pana la momentul in care hotararea devine definitiva sau este revocata;
- i) inregistrarea de obligatii restante fata de BVB, financiare sau de orice alta natura, pe o perioada mai mare de **30 zile calendaristice** de la data scadentei;
- j) ca urmare a deschiderii procedurii insolventei fata de participantul respectiv, pana la finalizarea procedurilor de retragere a calitatii de participant la Piata Derivatelor;
- k) alte situatii deosebite in care BVB considera necesara suspendarea accesului participantilor la Piata Derivatelor la sistemul de tranzactionare in vederea mentinerii sigurantei si integritatii Pietei Derivatelor.

(2) BVB poate decide cu privire la suspendarea accesului la celelalte sisteme conexe si aplicatii informatice furnizate de BVB, ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare al unui participant la Piata Derivatelor, dupa caz.

(3) Reluarea accesului la sistemul de tranzactionare se va efectua dupa inlaturarea cauzelor care au condus la suspendarea dreptului de tranzactionare, dupa caz.

Art. 21 (1) BVB poate suspenda ordinele de bursa active introduse de un participant in Piata Derivatelor ca urmare a suspendarii de catre BVB a dreptului de tranzactionare pe Piata Derivatelor al participantului respectiv.

(2) Mentinerea, inchiderea si/sau transferul pozitiilor deschise existente in conturile administrate de catre participantul la Piata Derivatelor suspendat de la tranzactionare va fi hotarata, dupa caz, de catre:

- a) **Casa de Compensare**, in cazul in care participantul respectiv detine calitatea de membru compensator (general sau individual);
- b) **Membrul compensator general**, in cazul in care participantul respectiv este membru noncompensator.

(3) La solicitarea Casei de Compensare, BVB poate acorda accesul la sistemul de tranzactionare unui participant la Piata Derivatelor care a fost suspendat in conformitate cu prevederile **art. 20 alin. (1) litera c)** in vederea diminuarii expunerii existente pentru incadrarea in cerintele de marja si/sau a altor cerinte prudentiale.

Art. 22 In cazul participantilor la Piata Derivatelor de natura intermediarilor, BVB poate sa decida suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de BVB ca urmare a suspendarii dreptului de tranzactionare pe Piata Derivatelor.

Sectiunea 3

Retragerea accesului la sistemul de tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor

Art. 23 (1) Retragera accesului la tranzactionare pentru participantii la Piata Derivatelor este de competenta Directorului General al BVB.

(2) Directorul General al BVB va retrage accesul participantului la Piata Derivatelor de la sistemul de tranzactionare, precum si de la celelalte sisteme conexe si aplicatii informatice, dupa ce hotararea Consiliului Bursei cu privire la retragerea calitatii de participant pe Piata Derivatelor devine definitiva.

Art. 24 (1) Ordinele de bursa existente in sistemul de tranzactionare in Piata Derivatelor vor fi anulate de catre BVB ca urmare a retragerii dreptului de tranzactionare la Piata Derivatelor al participantului respectiv.

(2) Inchiderea si/sau transferul pozitiilor ramase deschise in conturile administrate de catre participantul la Piata Derivatelor caruia i se retrage accesul la sistemul de tranzactionare va fi hotarata, dupa caz, de catre:

- a) **Casa de Compensare**, in cazul in care participantul respectiv este membru compensator (general sau individual);
- b) **Membrul compensator general**, in cazul in care participantul respectiv este membru noncompensator.

TITLUL II

MARKET MAKERII

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Art. 1 (1) Consiliul Bursei poate decide cu privire la tranzactionarea la BVB a unuia sau mai multor IFD prin intermediul Market Makerilor pe Piata Derivatelor.

(2) Market Makerii au obligatia sa mentina lichiditatea pietei in conformitate cu prevederile prezentului titlu.

(3) Consiliul Bursei poate stabili parametri specifici si cerinte suplimentare cu privire la operatiunile de piata desfasurate de catre participantii la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Derivatelor.

(4) BVB mentine si publica, cel putin pe site-ul propriu, lista participantilor la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri pe Piata Derivatelor, denumita in continuare "Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor", precum si IFD-urile/seriile IFD pentru care este detinuta aceasta calitate.

Art. 2 (1) BVB poate percepe un tarif cu privire la acordarea calitatii de Market Maker, in conformitate cu "Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB".

(2) BVB poate stabili tarife si/sau comisioane preferentiale cu privire la activitatea de tranzactionare desfasurata in calitate de Market Maker pe Piata Derivatelor.

CAPITOLUL II

ACORDAREA CALITATII DE MARKET MAKER PE PIATA DERIVATELOR. INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU IFD

Art. 3 (1) Acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor este de competenta Consiliului Bursei. Consiliul Bursei trebuie sa decida cu privire la acordarea acestei calitatii in termen de maximum 30 de zile de la depunerea documentelor corespunzatoare care dovedesc indeplinirea conditiilor mentionate la art. 4 alin. (1).

(2) Inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit IFD / serie IFD este de competenta Directorului General al BVB.

(3) Inceperea tranzactionarii in calitate de Market Maker este conditionata de semnarea contractului cu BVB referitor la aplicarea prevederilor art. 18.

Art. 4 (1) In vederea dobandirii calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor, un participant trebuie sa indeplineasca in mod cumulativ urmatoarele conditii:

- a) sa detina dreptul de a tranzactiona instrumente financiare pe cont propriu in conformitate cu obiectul de activitate mentionat in actul de inscriere in Registrul CNVM, sectiunea Intermediari;
- b) sa dispuna in sistemul electronic de tranzactionare de un cont individual de pozitie de tip "House", asupra caruia nu este impusa nicio restrictie de natura legala sau tehnica;
- c) sa detina calitatea de membru compensator de la Casa de Compensare desemnata de BVB;
- d) sa obtina acordul prealabil al Casei de Compensare desemnate de BVB;

- e) sa solicite acordarea calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor prin transmiterea unei cereri scrise;
- f) sa solicite inregistrarea ca Market Maker pentru cel putin un IFD prin transmiterea unei cereri scrise;
- g) sa nu aiba restante in ceea ce priveste indeplinirea obligatiilor financiare si de orice alta natura fata de BVB;
- h) sa prezinte dovada achitarii in contul BVB a tarifului pentru inscrierea in Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor, in cazul in care a fost aprobata perceperea unui astfel de tarif;
- i) sa desemneze cel putin un agent de derivate ca persoana de legatura pentru mentinerea contactului cu BVB pe perioada detinerii calitatii de Market Maker;
- j) sa indeplineasca alte conditii pe care BVB le considera necesare.

(2) In cazul in care survine o modificare in ceea ce priveste persoana de legatura mentionata la alin. (1) litera i), Market Makerul are obligatia de a notifica BVB cu privire la aceasta in cel mai scurt timp posibil.

(3) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la acordarea calitatii de Market Maker pentru un participant la Piata Derivatelor si va actualiza in mod corespunzator "Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor". Informatiile privind parametrii specifici si cerintele suplimentare impuse Market Makerilor de Consiliul Bursei, precum si angajamentele contractuale asumate de acestia se notifica de asemenea public de BVB, prin intermediul website-ului propriu.

Art. 5 (1) Directorul General al BVB stabileste prin decizie, in termen de maximum 15 zile de la data acordarii de catre Consiliul Bursei a calitatii de Market Maker, in baza contractului incheiat intre participantul la Piata Derivatelor si BVB, urmatoarele elemente, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) inregistrarea ca Market Maker a participantului respectiv pentru IFD mentionat **la art. 4 alin. (1) litera f)**;
- b) data la care participantul respectiv poate sa inceapa tranzactionarea in calitate de Market Maker pentru IFD pentru care a solicitat inregistrarea in vederea obtinerii acestei calitati.

(2) Ulterior dobandirii calitatii de Market Maker, participantul respectiv poate solicita inregistrarea ca Market Maker si pentru alte IFD-uri tranzactionate la BVB, caz in care se aplica in mod corespunzator prevederile de la alin. (1) si care implica semnarea unui act aditional la contractul mentionat la art. 3 alin. (3).

Art. 6 (1) La expirarea seriei IFD cu cea mai apropiata luna de scadenta pentru care un participant este inregistrat ca Market Maker, participantul respectiv este inregistrat in mod automat pentru urmatoarea serie a IFD-ului respectiv, cu exceptia situatiilor prevazute la art. 8, alin. (1) si (2).

(2) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, IFD / seriile IFD pentru care sunt inregistrati participantii la Piata Derivatelor in calitate de Market Makeri, precum si orice modificari ulterioare cu privire la acestea.

Art. 7 Consiliul Bursei poate respinge motivat cererea unui participant la Piata Derivatelor pentru obtinerea calitatii de Market Maker, in urmatoarele situatii:

- a) neindeplinirea uneia sau mai multor conditii prevazute la art. 4 alin. (1);
- b) se considera ca nu se poate mentine integritatea pietei;
- c) participantul respectiv a incalcat in mod frecvent angajamentele care decurg din detinerea calitatii de Market Maker, in cazul in care anterior a mai detinut aceasta calitate;
- d) din alte motive intemeiate .

CAPITOLUL III

RENUNTAREA LA INREGISTRAREA CA MARKET MAKER PENTRU UN IFD RENUNTAREA LA CALITATEA DE MARKET MAKER

Art. 8 (1) Un participant la Piata Derivatelor poate renunta la inregistrarea ca Market Maker pentru un anumit IFD prin intermediul uneia dintre urmatoarele modalitati:

- a) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la inregistrarea ca Market Maker care sa devina efectiva la cea mai apropiata scadenta a uneia dintre seriile acelui IFD pentru care participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker;
- b) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la inregistrarea ca Market Maker care sa devina efectiva imediat.

(2) Un participant la Piata Derivatelor poate renunta la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor prin intermediul uneia dintre urmatoarele modalitati:

- a) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor care sa devina efectiva la cea mai apropiata scadenta a uneia dintre seriile corespunzatoare oricarui IFD pentru care participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker;
- b) transmiterea catre BVB a unei notificari de renuntare la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor care sa devina efectiva imediat.

(3) In situatia prevazuta la alin. (1) lit. a) si alin. (2) lit. a), participantul respectiv are obligatia sa notifice cu cel putin 10 zile lucratoare inainte de data la care expira seria corespunzatoare celei mai apropiate luni de scadenta, indiferent daca participantul respectiv este inregistrat sau nu ca Market Maker pentru seria care expira.

(4) In situatia prevazuta la alin. (2) lit. b), renuntarea la calitatea de Market Maker devine efectiva incepand cu sedinta de tranzactionare urmatoare datei la care BVB a primit notificarea respectiva.

(5) Renuntarea de catre un Market Maker la inregistrarea ca Market Maker pentru toate seriile IFD echivaleaza cu renuntarea la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor, caz in care se aplica in mod corespunzator prevederile de la alin. (2).

(6) Renuntarea de catre un participant la Piata Derivatelor la calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor echivaleaza cu renuntarea la inregistrarea ca Market Maker pentru toate IFD-urile pentru care participantul respectiv a fost inregistrat ca Market Maker de BVB.

Art. 9 (1) Daca un participant la Piata Derivatelor a renuntat la inregistrarea ca Market Maker pentru un IFD in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. a) sau a renuntat la calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) lit. a), reinregistrarea ca Market Maker pentru respectivul IFD, respectiv redobandirea calitatii de Market Maker se poate obtine numai dupa o perioada de timp stabilita de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mica de 10 zile calendaristice de la data la care a devenit efectiva renuntarea la inregistrarea ca Market Maker.

(2) Daca un participant la Piata Derivatelor a renuntat la inregistrarea ca Market Maker pentru un IFD in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (1) lit. b) sau a renuntat la calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) lit. b), reinregistrarea ca Market Maker pentru acel IFD, respectiv redobandirea calitatii de Market Maker se poate obtine numai dupa o perioada de timp stabilita de Consiliul Bursei, care nu poate fi mai mica de 30 zile calendaristice de la data la care a devenit efectiva renuntarea la calitatea de Market Maker.

(3) Beneficiile si facilitatile acordate participantului de catre BVB (tarife si comisioane preferentiale, etc.) se aplica doar pentru seriile IFD in care participantul este inregistrat ca Market Maker si se pierd prin renuntarea la calitatea de Market Maker sau prin renuntarea la inregistrarea

ca Market Maker pentru un IFD / serie IFD.

CAPITOLUL IV

SUSPENDAREA / INCETAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER. RETRAGEREA CALITATII DE MARKET MAKER

Art. 10 (1) Directorul General al BVB poate decide cu privire la suspendarea inregistrării unui Market Maker pentru una sau mai multe serii IFD pentru o perioada de cel mult 30 de zile calendaristice, in una din urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

- a) retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor;
- b) suspendarea accesului participantului la sistemul de tranzactionare;
- c) suspendarea sau retragerea calitatii de membru compensator de catre Casa de Compensare desemnata de BVB;
- d) solicitarea motivata a Casei de Compensare desemnate de BVB, CNVM sau a unei alte autoritati competente;
- e) neindeplinirea de catre participantul respectiv a conditiilor care au stat la baza acordarii calitatii de Market Maker si/sau obligatiilor asumate cu privire la derularea activitatii de Market Maker;
- f) in cazul in care BVB considera necesar acest lucru, in situatii cum ar fi: forta majora, necesitatea mentinerii integritatii si sigurantei pietei.

(2) Decizia de suspendare a inregistrării unui Market Maker pentru una sau mai multe serii IFD se notifica participantului respectiv, comunicandu-se in acelasi timp cauzele si, daca este cazul, perioada de timp in care trebuie remediata situatia care a condus la decizia de suspendare.

Art. 11 (1) In situatiile prevazute la art. 10 alin. (1), Market Makerii beneficiaza in continuare, dupa caz, de facilitatile acordate de BVB acestei categorii de participanti.

(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la acordarea beneficiilor/facilitatilor corespunzatoare in cazuri de forta majora, in care un participant nu isi poate indeplini obligatiile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker din motive independente de acesta.

(3) Participantii la Piata Derivatelor care nu isi pot indeplini obligatiile care decurg din detinerea calitatii de Market Maker in cazuri de forta majora, vor transmite catre BVB o notificare scrisa cu privire la situatia respectiva, insotita de documentele justificative.

Art. 12 (1) Directorul General al BVB poate decide cu privire la incetarea inregistrării unui Market Maker pentru una sau mai multe serii IFD, in una din urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

- a) retragerea de la tranzactionare a IFD / seriei IFD;
- b) retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor;
- c) in situatiile in care, pana la expirarea perioadei de suspendare, nu s-au remediat cauzele mentionate la art. 10 alin. (1) care au condus la suspendarea inregistrării ca Market Maker.

(2) In cazul participantilor aflati in situatia mentionata la alin. (1) lit. a), se aplica urmatoarele masuri:

- a) incetarea inregistrării ca Market Maker pentru IFD-ul / seria IFD care a facut obiectul retragerii de la tranzactionare;
- b) retragerea calitatii de Market Maker, daca sunt indeplinite urmatoarele conditii cumulative:
  1. prin retragerea de la tranzactionare a IFD-ului / seriei IFD nu mai este indeplinita conditia ca participantul sa fie inregistrat ca Market Maker pentru minim un IFD;
  2. participantul aflat in situatia de la pct. 1 nu solicita inregistrarea pentru un alt IFD in termen de 10 zile lucratoare de la incetarea inregistrării ca Market Maker in situatia

mentionata la lit. a).

(3) In cazul prevazut la alin. (1) litera b), Directorul General al BVB poate decide data la care devine efectiva incetarea inregistrarii ca Market Maker daca nu se remediaza cauzele care au dus la suspendarea inregistrarii pentru o perioada mai mare de 30 de zile calendaristice.

Art. 13 Consiliul Bursei poate sa hotarasca retragerea calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor, dupa caz, luand in considerare urmatoarele situatii, fara a se limita la:

- a) daca se constata ca dobandirea calitatii de Market Maker a fost obtinuta in baza unor informatii false, eronate sau incomplete, precum si in alte cazuri in care se constata ulterior ca la data acordarii calitatii de Market Maker nu au fost intrunite in mod corespunzator toate conditiile necesare;
- b) retragerea calitatii de participant la Piata Derivatelor;
- c) incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru toate IFD;
- d) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza acordarii calitatii de Market Maker;
- e) neindeplinirea in mod repetat a obligatiilor asumate in calitate de Market Maker.

Art. 14 (1) BVB va notifica atat participantul la Piata Derivatelor in cauza, cat si publicul, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la suspendarea / renuntarea / incetarea inregistrarii acestuia ca Market Maker pentru un anumit IFD si va actualiza in mod corespunzator “Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor”.

(2) In cazul renuntarii / retragerii calitatii de Market Maker pe Piata Derivatelor, BVB va radia participantul respectiv din “Registrul Market Makerilor pe Piata Derivatelor”.

(3) Incepand cu data intrarii in vigoare a masurii de renuntare / incetare a inregistrarii unui Market Maker, respectiv a masurii de renuntare / retragere a calitatii de Market Maker, participantul la Piata Derivatelor in cauza nu mai beneficiaza de facilitatile acordate Market Makerilor de catre BVB.

CAPITOLUL V

RELUAREA INREGISTRARII CA MARKET MAKER

REDOBANDIREA CALITATII DE MARKET MAKER

PE PIATA DERIVATELOR

Art. 15 (1) Reluarea inregistrarii ca Market Maker este de competenta Directorului General al BVB.

(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la reluarea inregistrarii unui participant ca Market Maker pentru un IFD/serie IFD, daca se constata una din urmatoarele situatii, fara a se limita la:

- a) au fost inlaturate cauzele care au stat la baza suspendarii inregistrarii;
- b) Market Makerul a renuntat la inregistrarea pentru IFD-ul respectiv - fara ca aceasta sa conduca la retragerea calitatii de Market Maker - si a solicitat ulterior reluarea inregistrarii, cu respectarea perioadei minime de timp prevazute la art. 9 alin. (1), respectiv alin. (2) si incheierea unui act aditional la contractul prevazut la art. 3, alin. (3).

Art. 16 (1) In cazul participantilor care au renuntat la calitatea de Market Maker, redobandirea calitatii de Market Maker este de competenta Consiliului Bursei si se realizeaza cu respectarea perioadei minime de timp prevazute la art. 9 alin. (1), respectiv alin. (2), precum si cu respectarea prevederilor art. 3 alin. (3), art. 4 si art. 18.

(2) In cazul participantilor carora li s-a retras calitatea de Market Maker in conformitate cu prevederile art. 13, redobandirea calitatii de Market Maker este de competenta Consiliului Bursei si

se realizeaza cu respectarea conditiilor prevazute la art. 3, art. 4 si art. 18, in baza documentatiei corespunzatoare transmise BVB dupa cel putin 30 de zile calendaristice de la data la care a devenit efectiva retragerea calitatii de Market Maker.

CAPITOLUL VI

OPERATIUNI DE PIATA DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI

Art. 17 (1) Calitatea de Market Maker presupune mentinerea pe durata sedintei de tranzactionare a lichiditatii Pietei Derivatelor prin furnizarea in mod continuu de oferte ferme de cumparare si de vanzare, precum si incheierea de tranzactii pe baza acestora, conform prezentului regulament si a contractului incheiat intre participantul la Piata Derivatelor si BVB.

(2) Furnizarea de oferte ferme de cumparare si de vanzare se realizeaza prin introducerea in nume propriu de ordine de bursa limita de cumparare si de vanzare.

(3) In situatii justificate, cum ar fi: motive tehnice, volatilitate deosebita in piata, BVB poate permite Market Makerilor, la solicitarea acestora, sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare pentru numarul maxim de sedinte de tranzactionare stabilit de Consiliul Bursei conform art. 18 alin. (1) litera h), in conformitate cu prevederile contractului incheiat intre acestia si BVB.

(4) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la intreruperea si reluarea activitatii de Market Maker in situatiile mentionate la alin. (3).

Art. 18 (1) Consiliul Bursei impune parametri specifici si cerinte suplimentare si/sau modificarea cerintelor existente cu privire la Market Makeri, referitor la urmatoarele aspecte, dar fara a se limita la acestea:

- a) numar minim de contracte corespunzator ofertei ferme de cumparare si de vanzare;
- b) spread maxim dintre preturile de cumparare si de vanzare afisate de Market Maker pentru un IFD/serie IFD;
- c) perioada minima pentru mentinerea in piata a ofertei de cumparare si de vanzare in decursul unei sedinte de tranzactionare sau anumite perioade de timp (de exemplu: o luna);
- d) perioada de timp maxima pana la reactualizarea ofertei ferme de cumparare si de vanzare;
- e) numar minim sau maxim de IFD / serii IFD pentru care un singur participant la Piata Derivatelor poate sa se inregistreze ca Market Maker;
- f) seriile corespunzatoare unui anumit IFD pentru care Market Makerii inregistrati au obligatia sa mentina lichiditatea pietei (de exemplu: cele mai apropiate doua scadente corespunzatoare unui IFD);
- g) perioada de timp minima pentru care un Market Maker trebuie sa detina aceasta calitate;
- h) numarul maxim de sedinte de tranzactionare in decursul unei luni calendaristice in care un Market Maker poate sa nu afiseze oferte ferme de cumparare si de vanzare.

(2) Participantii la Piata Derivatelor care sunt inregistrati ca Market Maker pentru un anumit IFD pot incheia tranzactii pe instrumentul respectiv in nume propriu, atat pe contul House cat si pe toate celelalte conturi de pozitie.

(3) BVB poate decide cu privire la utilizarea unui cont special pentru evidentierea operatiunilor de piata efectuate de catre participantii la Piata Derivatelor in calitate de Market Maker ("**cont Market Maker**").

(4) Parametrii specifici si cerintele suplimentare prevazute la alin. (1) sunt identice si aplicabile tuturor participantilor care au calitatea de Market Maker pe Piata Derivatelor pentru un anumit IFD/serie IFD si sunt cuprinse in contractul incheiat intre acestia si BVB.

(5) Modificarea parametrilor specifici si a cerintelor suplimentare se face prin incheierea de acte aditionale la contractul mentionat la alin. (4). Actele additionale se notifica public de catre BVB, prin

intermediul website-ului propriu.

(6) Parametrii specifici si cerintele suplimentare prevazute la alin. (1), precum si modificarile aduse acestora sunt notificate public de catre BVB, prin intermediul website-ului propriu.

Art. 19 (1) Identitatea Market Makerului care furnizeaza oferte ferme de cumparare si vanzare nu este vizibila pentru ceilalti participanti, ci doar pentru departamentul de specialitate din cadrul BVB.

(2) BVB poate decide cu privire la posibilitatea afisarii identitatii Market Makerilor in sistemul de tranzactionare, respectiv vizualizarea acestora de catre ceilalti participanti la Piata Derivatelor, in functie de caracteristicile sistemului electronic utilizat de BVB.

Art. 20 (1) Oferta ferma de cumparare si vanzare este introdusa pe contul “House”, prin utilizarea ordinelor limita de cumparare si vanzare pentru seria/seriile IFD pentru care participantul respectiv este inregistrat ca Market Maker.

(2) In cazul utilizarii ordinelor limita de tip hidden, Market Makerii au obligatia sa introduca si sa mentina un volum vizibil cel putin egal cu numarul minim de contracte stabilit de Consiliul Bursei in conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) lit. a).

(3) Oferta ferma de cumparare si vanzare mentionata la alin. (1) poate fi introdusa in piata de Market Makeri si prin intermediul altor tipuri de ordine de bursa disponibile in Piata Derivatelor pentru seria/seriile IFD pentru care sunt inregistrati acestia, cu conditia ca ordinele respective sa poata fi vizualizate in piata si sa fie disponibile la tranzactionare pentru toti participantii.

Art. 21 (1) Se considera ca un Market Maker are o oferta ferma de cumparare si de vanzare pentru o serie IFD, daca exista cel putin un ordin de cumparare si cel putin un ordin de vanzare introduse de acesta pe contul “House” care respecta toate cerintele stabilite pentru fiecare IFD de catre Consiliul Bursei, in conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1).

(2) In cazul in care un Market Maker se afla in situatia de a nu respecta una dintre cerintele prevazute la **alin. (1)**, participantul are obligatia de a se reincadra in cerintele respective in perioada de timp maxima pana la reactualizarea ofertei ferme de cumparare si de vanzare, stabilita de Consiliul Bursei conform art. 18 alin. (1) litera d).

(3) Obligatiile unui Market Maker cu privire la introducerea si mentinerea de oferte ferme de cumparare si de vanzare se realizeaza prin intermediul agentilor de derivate, in mod similar cu prevederile Titlului I al Cartii I a Codului BVB.

Art. 22 (1) In registrul ordinelor din sistemul electronic de tranzactionare corespunzator unei serii IFD, sunt introduse:

- a. ofertele ferme de cumparare si de vanzare introduse si administrate de catre participantii la Piata Derivatelor in vederea indeplinirii obligatiilor asumate in calitate de Market Makeri;
- b. ordinele introduse pe contul “House” de catre participantii la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri, dar care nu se incadreaza in cerintele stabilite cu privire la ofertele ferme de cumparare si vanzare;
- c. ordinele introduse pe toate celelalte conturi de pozitie de catre participantii la Piata Derivatelor care detin calitatea de Market Makeri;
- d. ordinele introduse de catre ceilalti participanti la Piata Derivatelor care nu detin calitatea de Market Maker.

(2) Incheierea de tranzactii se efectueaza prin executarea automata a ordinelor de bursa mentionate la alin. (1), in conformitate cu principiile de executie a ordinelor de bursa aplicabile Pietei Derivatelor.

(3) Obligatiile/facilitatile unui participant la Piata Derivatelor in calitate de Market Maker se considera a fi indeplinite/acordate prin luarea in considerare numai a activitatii desfasurate de catre acesta pe contul "House".

Art. 23 (1) In situatiile prevazute la art. 10, BVB poate efectua urmatoarele operatiuni, dupa caz:

- a) suspendarea totala sau partiala a accesului participantului la sistemul de tranzactionare, cum ar fi: suspendarea accesului pe una sau mai multe piete;
- b) suspendarea sau retragerea ordinelor de bursa introduse in piata de Market Makerul respectiv.

(2) Market Makerii aflati in situatiile mentionate la alin. (1) vor informa cu promptitudine BVB cu privire la rezolvarea situatiei care a determinat suspendarea.

(3) BVB decide cu privire la reluarea accesului participantului la sistemul de tranzactionare dupa inlaturarea cauzelor care au stat la baza suspendarii inregistrarii ca Market Maker, daca nu exista alte restrictii de natura legala sau tehnico-operationala.

Art. 24 (1) Directorul General al BVB este in drept sa decida cu privire la modificarea sau suspendarea obligatiilor impuse Market Makerilor inregistrati pentru unul sau mai multe IFD-uri in urmatoarele situatii, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) inregistrarea unei volatilitati deosebite, respectiv cresterea semnificativa a volatilitatii in piata intr-o perioada scurta de timp si/sau combinat cu cresterea accentuata a volumului de tranzactionare sau a dezechilibrului in piata, cum ar fi: in registrul ordinelor predomina volumul aferent ofertelor de vanzare ("fast market");
- b) cazuri de forta majora;
- c) alte situatii similare calificate astfel de catre BVB in care se impune mentinerea sigurantei si integritatii pietei.

(2) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la cazurile mentionate la alin. (1).

CAPITOLUL VII

EVALUAREA ACTIVITATII DESFASURATE DE CATRE MARKET MAKERI

Art. 25

(1) BVB va evalua activitatea desfasurata de un participant pe Piata Derivatelor care detine calitatea de Market Maker in vederea:

- a) verificarii indeplinirii de catre acesta a obligatiilor asumate ca urmare a detinerii calitatii de Market Maker;
- b) acordarii beneficiilor/facilitatilor care decurg din detinerea calitatii de Market Maker.

(2) In evaluarea activitatii unui Market Maker, BVB va lua in considerare urmatoarele elemente, dar fara a se limita la:

- i. seriile IFD pentru care participantul respectiv are obligatia de a mentine oferte ferme de cumparare si de vanzare;
- ii. perioada de timp in care participantul respectiv a activat ca Market Maker incepand cu data de la care acesta a fost inregistrat ca Market Maker pentru seria IFD respectiva;
- iii. obligatiile pe care Market Makerul respectiv trebuie sa le indeplineasca.

(3) In cadrul procesului de evaluare a activitatii unui Market Maker, participantul respectiv are

obligatia de a furniza BVB, la solicitarea acesteia, cu promptitudine si in mod corespunzator, orice document sau nota explicativa cu privire la activitatea desfasurata in calitate de Market Maker.

Art. 26

(1) In cazul in care, in urma procesului de evaluare a activitatii desfasurate de un participant in calitate de Market Maker, se constata nerespectarea prevederilor prezentului regulament, BVB poate adopta urmatoarele masuri:

- a) includerea participantului intr-o lista speciala de observare (“Watch List”) a activitatii Market Makerilor;
- b) suspendarea inregistrarii ca Market Maker pentru unul sau toate IFD-urile;
- c) retragerea calitatii de Market Maker.

(2) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la masurile prevazute la alin. (1).

(3) A treia inscriere in cursul unui an calendaristic a unui Market Maker pe Piata Derivatelor in lista mentionata la alin. (1) lit. a) echivaleaza cu incetarea inregistrarii ca Market Maker pentru un anumit IFD/serie IFD sau cu retragerea calitatii de Market Maker a respectivului Participant la Piata Derivatelor.

TITLUL III

AGENTII DE DERIVATE

CAPITOLUL I

CALITATEA DE AGENT DE DERIVATE

Sectiunea 1

Acordarea calitatii de agent de derivate

Art. 1 (1) Participantii la Piata Derivatelor administreaza ordine de bursa si incheie tranzactii cu IFD in mod similar cu cel prevazut in Cartea I a Codului BVB.

(2) Un agent de derivate poate sa tranzactioneze numai in numele unui singur participant la Piata Derivatelor.

(3) Acordarea calitatii de agent de derivate este de competenta Directorului General al BVB.

Art. 2 (1) Persoanele care **detin** calitatea de agent de bursa admis sa opereze pe piata la vedere administrata de BVB pot obtine calitatea de agent de derivate daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- a) transmiterea unei cereri de catre participantul la Piata Derivatelor sau entitatea care solicita obtinerea calitatii de participant la Piata Derivatelor, in numele caruia agentul de bursa respectiv urmeaza sa tranzactioneze pe piata reglementata la termen;
- b) transmiterea copiei dupa actul de identitate al agentului de bursa respectiv;
- c) frecventarea cursurilor organizate / recunoscute de BVB si promovarea examenilor necesare pentru obtinerea calitatii de agent de derivate;
- d) indeplinirea altor conditii pe care BVB le considera necesare.

(2) Persoanele care **nu detin** calitatea de agent de bursa admis sa opereze pe piata la vedere administrata de BVB pot obtine calitatea de agent de derivate daca indeplinesc cumulativ urmatoarele conditii:

- a) transmiterea unei cereri de catre participantul la Piata Derivatelor sau entitatea care solicita obtinerea calitatii de participant la Piata Derivatelor in numele caruia persoana respectiva urmeaza sa tranzactioneze pe piata reglementata la termen;
- b) transmiterea copiei dupa actul de identitate al persoanei respective;
- c) prezentarea urmatoarelor documente, astfel:
  1. **in cazul participantilor la Piata Derivatelor de natura intermediarilor sau traderilor:**
    - i. dovada angajarii cu contract individual de munca in cadrul participantului respectiv;
    - ii. dovada inscrierii in Registrul CNVM in calitate de “agent pentru servicii de investitii financiare”.
  2. **in cazul firmelor de investitii din statele membre/nemembre sau sucursalele acestora,** dovada detinerii unei autorizatii similare cu cea referitoare la “agentul pentru servicii de investitii financiare” emisa de autoritatea competenta din statul de origine.
- d) frecventarea cursurilor organizate si/sau recunoscute de BVB si promovarea examenilor necesare pentru obtinerea calitatii de agent de derivate;
- e) indeplinirea altor conditii pe care BVB le considera necesare.

Art. 3 (1) BVB decide cu privire la programa analitica si frecventa cursurilor / examenilor

necesare pentru admiterea pe Piata Derivatelor a agentilor de derivate, avand dreptul sa delege aceste responsabilitati unor alte persoane fizice sau juridice de profil.

(2) BVB poate organiza sesiuni periodice de reatestare a agentilor de derivate pentru testarea nivelului general de cunostinte, precum si alte sesiuni de cursuri/examinare in cazul implementarii de produse noi si/sau a modificarii semnificative a caracteristicilor sistemelor electronice de tranzactionare.

(3) BVB poate proceda la testarea cunostintelor de specialitate a unui agent de derivate in cazul efectuarii de catre acesta a unor erori grave sau sistematice in modul de utilizare a sistemelor electronice, precum si in alte cazuri in care BVB considera necesar.

(4) In cazul nepromovarii de catre agentul de derivate a testului mentionat la aliniatul precedent, Directorul General al BVB poate decide cu privire la retragerea calitatii de agent de derivate.

(5) BVB poate percepe tarife cu privire la examenele de atestare, reatestare, reexaminare sau de verificare sustinute de catre agentii de derivate, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

Art. 4 (1) Mentinerea calitatii de agent de derivate necesita actualizarea datelor de identificare ale agentului respectiv, precum si indeplinirea in permanenta a conditiilor prevazute la **art. 2 alin. (2) lit. c) – e).**

(2) BVB poate respinge cererea de acordare a calitatii de agent de derivate chiar daca sunt intrunite conditiile din Cartea II, in cazul in care BVB apreciaza ca persoana careia i s-ar acorda aceasta calitate ar prejudicia buna reputatie si/sau functionare a Pietei Derivatelor.

Art. 5 (1) Agentii de derivate au obligatia sa pastreze confidentialitatea cu privire la codul de utilizator si a parolei de acces la sistemele electronice, precum si cu privire la informatiile referitoare la activitatea participantului la Piata Derivatelor in numele caruia tranzactioneaza si a clientilor proprii.

(2) In cazul incetarii relatiei contractuale dintre un participant la Piata Derivatelor si un agent de derivate, atat agentul de derivate cat si participantul respectiv au obligatia sa notifice in scris BVB de indata ce iau la cunostinta cu privire la acest fapt, dar cu minimum **2 zile** inainte de data la care aceasta devine efectiva, dupa caz.

Sectiunea 2

Retragerea calitatii de agent de derivate

Art. 6 (1) Retragerea calitatii de agent de derivate este de competenta Directorului General al BVB.

(2) Retragerea calitatii de agent de derivate poate avea loc in urmatoarele situatii:

- a) la cererea scrisa a participantului la Piata Derivatelor si/sau a agentului de derivate respectiv;
- b) in cazul in care agentul de derivate devine agent delegat al participantului la Piata Derivatelor;
- c) nementinerea conditiilor prevazute la **art. 2 alin. (2) lit. c) – e);**
- d) ca urmare a unei sanctiuni aplicate de BVB pentru savarsirea unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
- e) retragerea calitatii de agent de bursa admis sa opereze pe piata reglementata la vedere ca urmare a aplicarii de catre BVB a unor sanctiuni pentru savarsirea unei fapte ilicite pe aceasta piata;
- f) ca urmare a unei sanctiuni de retragere a autorizatiei de agent de servicii de investitii financiare, aplicate de CNVM, ramasa irevocabila.
- g) alte situatii in care BVB considera necesara retragerea calitatii de agent de derivate.

(3) Redobandirea calitatii de agent de derivate are loc sub conditia remedierii situatiilor care au generat pierderea acestei calitati, dupa caz, precum si a indeplinirii tuturor conditiilor de acordare a calitatii prevazute in Cartea II.

CAPITOLUL II

ACCESUL LA SISTEMUL DE TRANZACTIONARE

Secțiunea 1

Acordarea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate

Art. 7 (1) Acordarea accesului la tranzactionare se efectueaza dupa obtinerea calitatii de agent de derivate.

(2) BVB stabileste data la care devine efectiv accesul la sistemul de tranzactionare al unui agent de derivate.

(3) Se interzice agentilor de derivate care nu detin calitatea de agenti de bursa, in conformitate cu Cartea I, sa deruleze operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB prin sistemul de tranzactionare.

(4) Se interzice agentilor de bursa admisi sa opereze pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, care nu detin calitatea de agenti de derivate, sa deruleze operatiuni de piata cu IFD prin sistemul de tranzactionare.

Secțiunea 2

Suspendarea / retragerea accesului la sistemul de tranzactionare al agentilor de derivate

Art. 8 (1) BVB poate decide cu privire la suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare in urmatoarele situatii:

- a) la cererea scrisa a participantului la Piata Derivatelor in numele caruia agentul respectiv tranzactioneaza, inclusiv pentru situatia in care agentul de derivate devine agent delegat al participantului respectiv;
- b) la cererea scrisa a agentului de derivate;
- c) ca urmare a unei sanctiuni aplicate de catre BVB datorita savarsirii unei fapte ilicite pe Piata Derivatelor;
- d) ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de BVB;
- e) ca urmare a deciziei de retragere a calitatii de agent de derivate, pana la momentul in care decizia respectiva devine definitiva sau este revocata;
- f) la primirea notificarii CNVM cu privire la decizia de suspendare a autorizatiei de agent de servicii de investitii financiare;
- g) alte situatii deosebite in care BVB considera necesara suspendarea accesului la sistemul de tranzactionare al agentului de derivate.

(2) BVB poate sa decida suspendarea accesului la tranzactionare al unui agent de bursa pe piata reglementata la vedere administrata de BVB ca urmare a suspendarii accesului la sistemul de tranzactionare utilizat pe Piata Derivatelor.

(3) Reluarea accesului la sistemul de tranzactionare se va efectua dupa inlaturarea cauzelor care au condus la suspendarea dreptului de tranzactionare, dupa caz.

Art. 9 BVB va retrage accesul la sistemul de tranzactionare pentru agentii de derivate ca urmare a retragerii calitatii de agent de derivate.

TITLUL IV

STANDARDE CONTRACTUALE SI SISTEMUL DE COMPENSARE - DECONTARE

Art. 1 (1) Clauzele standardizate cu privire la elementele caracteristice ale IFD tranzactionate la BVB (“**specificatii IFD**”), sunt aprobate prin hotarare a Consiliului Bursei si transmise la CNVM in vederea inregistrarii.

(2) Consiliul Bursei poate decide cu privire la modificarea ulterioara a specificatiilor IFD inregistrate la CNVM, in conformitate cu prevederile din Cartea II.

Art. 2 (1) Inregistrarea, garantarea, compensarea si decontarea tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor se realizeaza de catre Casa de Compensare cu care BVB a incheiat un contract in acest sens.

(2) Standardele contractuale cu privire la operatiunile de inregistrare, garantare si compensare-decontare a tranzactiilor cu IFD pe Piata Derivatelor, se refera la urmatoarele aspecte principale:

- a) Sistemul de Compensare-Decontare administrat de Casa de Compensare;
- b) categoriile de IFD care vor face obiectul operatiunilor de compensare-decontare;
- c) modalitatile de decontare pe durata de viata a unui IFD si la scadenta acestuia;
- d) legaturile dintre sistemele electronice de tranzactionare si compensare-decontare administrate de BVB si Casa de Compensare;
- e) modalitatea de comunicare si raportare intre BVB si Casa de Compensare;
- f) drepturile si obligatiile BVB si ale Casei de Compensare.

(3) Desemnarea Sistemului de Compensare-Decontare, precum si aprobarea incheierii contractului cu Casa de Compensare care administreaza Sistemul de Compensare-Decontare sunt de competenta Consiliului Bursei.

Art. 3 Prevederile din Cartea II cu privire la compensarea si decontarea IFD tranzactionate la BVB se aplica coroborat cu reglementarile incidente emise de Casa de Compensare.

Art. 4 (1) Metodologia de constituire a marjelor unitare corespunzatoare IFD este stabilita in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.

(2) Cuantumul marjelor unitare pentru fiecare IFD este stabilit de catre Casa de Compensare, in urma informarii prealabile a BVB.

TITLUL V

OPERATIUNI DE PIATA

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1

Piata Derivatelor

Art. 1 (1) Operatiunile de piata cu IFD pot fi derulate in moneda nationala sau valuta, cu respectarea legislatiei incidente in vigoare, in functie de specificatiile contractelor respective.

(2) BVB poate emite precizari tehnice cu privire la modul de aplicare a Cartii II, in situatiile in care este necesara clarificarea anumitor aspecte cu privire la operatiunile de piata cu IFD.

Art. 2 (1) Categoriile principale de IFD care pot fi tranzactionate pe Piata Derivatelor administrata de BVB sunt: contracte futures, contracte options, precum si alte instrumente derivate, in conformitate cu prevederile prezentului regulament.

(2) Piata Derivatelor este compusa din mai multe segmente de piata pe care se tranzactioneaza diferite categorii de IFD in functie de criteriile stabilite de BVB.

(3) BVB poate dezvolta urmatoarele segmente de piata, denumite generic: Piata Futures, Piata Options.

(4) BVB va publica specificatiile IFD, orarul de tranzactionare, precum si alte aspecte relevante, pentru fiecare segment de piata in parte.

Art. 3 Categoriile de active suport pe baza carora BVB poate dezvolta IFD sunt urmatoarele, dar fara a se limita la: indici bursieri, valori mobiliare, titluri de participare la organisme de plasament colectiv, instrumente ale pietei monetare, inclusiv titluri de stat cu scadenta mai mica de un an, indici valutari si curs de schimb, rate ale dobanzii sau rentabilitatii, contracte futures sau alte instrumente derivate, marfuri, energie, indici sau indicatori (financiari, bursieri, economici sau de alta natura), variabile climatice, navlu, rata inflatiei, aprobari pentru emisii de substante, precum si alte active, drepturi, obligatii, indici sau indicatori.

Sectiunea 2

Sistemul de conturi

Art. 4 (1) Conturile de pozitie sunt utilizate pentru tranzactionarea si inregistrarea IFD si sunt deschise pentru fiecare investitor in parte (**conturi individuale**).

(2) Conturile in marja sunt utilizate pentru evidentierea operatiunilor de compensare, decontare si garantare a pozitiilor deschise si sunt deschise pentru fiecare membru compensator in parte, separat pentru activitatea desfasurata pe cont propriu de activitatea desfasurata pe contul clientilor (**conturi agregate**).

(3) BVB si/sau Casa de Compensare, dupa caz, pot decide cu privire la modificarea sistemelor de conturi utilizate la tranzactionarea IFD, precum si la evidenta pozitiilor deschise si a colateralului mentionate la **alin. (1)** si **(2)**.

CAPITOLUL II

ADMITEREA / SUSPENDAREA / RETRAGEREA DE LA TRANZACTIONARE A IFD

Sectiunea 1

Admiterea la tranzactionare a IFD

Art. 5 (1) Directorul General al BVB decide cu privire la admiterea unui IFD pe Piata Derivatelor administrata de BVB.

(2) Conditiiile necesare pentru admiterea unui IFD pe Piata Derivatelor sunt urmatoarele:

- a) activul suport sa fie, dupa caz:
  1. tranzactionat in mod regulat pe o piata supravegheata de CNVM / BNR / alte institutii similare din statele membre sau nemembre;
  2. calculat / publicat in mod regulat de o institutie cu recunoastere in domeniu.
- b) pretul si/sau valoarea activului suport sa fie disponibile catre public;
- c) indeplinirea cerintelor de lichiditate cu privire la activul suport stabilite de catre BVB;
- d) clauzele contractului IFD sunt clare si lipsite de echivoc;
- e) se permite corelarea intre pretul contractului IFD si pretul sau valoarea activului suport;
- f) exista la dispozitia publicului informatii suficiente care sunt necesare pentru evaluarea IFD-ului respectiv;
- g) exista conditii efective de compensare-decontare a tranzactiilor cu IFD;
- h) alte conditii pe care BVB le considera necesare pentru mentinerea unei piete ordonate si transparente.

(3) Conditia prevazuta la alin.(2) lit.c) se aplica tuturor instrumentelor financiare derivate care au active suport instrumente financiare admise la tranzactionare, cu exceptia optiunilor decontate la exercitare prin livrare fizica.

Art. 6 (1) Decizia Directorului General al BVB cu privire la admiterea la Piata Derivatelor unui IFD va fi transmisa catre:

- a) CNVM, in vederea inregistrarii specificatiilor de contract;
- b) Casei de Compensare, in vederea stabilirii cerintelor de marja si a tuturor operatiunilor necesare in vederea asigurarii conditiilor efective de compensare-decontare.

(2) Data inceperii tranzactionarii unui IFD se stabileste prin decizie a Directorului General al BVB, dupa primirea certificatului de inregistrare a instrumentului respectiv de la CNVM, precum si a acordului Casei de Compensare cu privire la existenta conditiilor efective de compensare-decontare a tranzactiilor cu IFD.

Sectiunea 2

Suspendarea / reluarea la tranzactionare a IFD

Art. 7 (1) Directorul General al BVB poate decide suspendarea de la tranzactionare a unui sau mai multor IFD / serii IFD, in urmatoarele situatii, dar fara a se limita la:

- a) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza admitterii la tranzactionare pe Piata Derivatelor;
- b) activul suport este suspendat de la tranzactionare sau inregistreaza o volatilitate ridicata, precum si in cazul altor evenimente corporative legate de emitentul activului suport respectiv, dupa caz;

- c) nu este posibila determinarea valorii activului suport, in cazul IFD avand la baza indici bursieri, valutari, etc;
- d) se suspenda temporar sedinta de tranzactionare pe piata reglementata la vedere administrata de BVB;
- e) se suspenda de la tranzactionare toate titlurile incluse intr-un indice bursier care constituie activ suport pentru un IFD;
- f) din motive tehnice (disfunctionalitati in functionarea sistemelor electronice, a sistemelor de comunicatie, etc);
- g) la solicitarea motivata a Casei de Compensare sau a CNVM;
- h) se apreciaza ca nu se poate mentine o piata ordonata si transparenta;

(2) In cazul in care cauzele care au condus la suspendarea de la tranzactionare a uneia sau mai multor serii corespunzatoare unui IFD nu au fost inlaturate pe o perioada de **5 sedinte de tranzactionare** consecutive, BVB poate decide, in urma consultarii Casei de Compensare, suspendarea din sistemul de tranzactionare a ordinelor de bursa corespunzatoare seriilor respective.

(3) In cazul in care suspendarea de la tranzactionare a unui IFD a fost determinata de evenimente corporative de tipul celor enumerate la **art. 7 alin. (2)** de la **Titlul VI** din prezentul regulament, se va proceda la ajustarea contractelor IFD respective, prin decizia Directorului General al BVB, inainte de reluarea tranzactionarii.

Art. 8 (1) BVB va anunta participantii la Piata Derivatelor cu privire la momentul reluarii la tranzactionare a unui IFD / serie IFD suspendat(a) conform **art. 7** si, daca s-au inregistrat evenimente corporative, eventualele ajustari care au fost efectuate pe perioada suspendarii.

(2) Daca un IFD/ serie IFD este reluat(a) la tranzactionare pe parcursul sedintei de tranzactionare, BVB va organiza o etapa de Pre-deschidere avand o durata de **15 minute** pentru a permite participantilor la Piata Derivatelor administrarea ordinelor de bursa.

(3) Operatiunea prevazuta la **alin. (2)** este posibila in situatia in care exista un interval de **cel putin 15 minute** de tranzactionare in etapa Deschisa; in caz contrar BVB va proceda la reluarea tranzactionarii in sedinta de tranzactionare urmatoare.

(4) La solicitarea motivata a Casei de Compensare, BVB poate prelungi sedinta de tranzactionare pentru un anumit IFD / serie IFD.

Secțiunea 3

Retragerea de la tranzactionare a IFD

Art. 9 (1) Consiliul Bursei poate decide retragerea de la tranzactionare a unuia sau mai multor IFD, in urmatoarele situatii:

- a) neindeplinirea conditiilor care au stat la baza admiterii la tranzactionare;
- b) suspendarea de la tranzactionare pe o perioada semnificativa si/sau nedeterminata de timp;
- c) netranzactionarea unui IFD pe o perioada semnificativa de timp;
- d) la solicitarea motivata a Casei de Compensare sau a CNVM;
- e) alte situatii in care BVB considera necesara retragerea de la tranzactionare a IFD in vederea mentinerii unei piete ordonate.

(2) Retragerea unui IFD de la tranzactionare pe Piata Derivatelor poate fi realizata prin intermediul uneia din urmatoarele metode, in functie de motivul care a stat la baza deciziei de retragere a instrumentului respectiv:

- a) retragerea concomitenta de la tranzactionare a tuturor seriilor IFD existente la momentul hotararii Consiliului Bursei si incetarea listarii de noi serii pentru IFD-ul respectiv;
- b) retragerea de la tranzactionare a uneia sau mai multor serii IFD existente la momentul hotararii Consiliului Bursei si incetarea listarii de noi serii pentru IFD-ul respectiv;

- c) menținerea la tranzacționare până la data scadenței a tuturor seriilor IFD existente la momentul hotărârii Consiliului Bursei și încetarea listării de noi serii pentru IFD-ul respectiv;
- d) alta metoda stabilită de BVB în urma consultării Casei de Compensare.

Art. 10 (1) În situația în care se decide retragerea de la tranzacționare a unui IFD, BVB va retrage de la tranzacționare și produsele derivate care au ca activ suport IFD-ul respectiv.

(2) Ordinele de bursa din sistem corespunzătoare seriilor IFD care fac obiectul retragerii de la tranzacționare vor fi anulate de către BVB.

(2¹) Pozițiile deschise înregistrate în conturile participanților la momentul retragerii de la tranzacționare a unui IFD vor fi:

- a) în cazul contractelor futures, închise de către Casa de Compensare la prețul final de decontare sau la un alt preț determinat de către aceasta, în conformitate cu reglementările proprii;
- b) în cazul contractelor options, exercitate de către Casa de Compensare la prețul de exercitare sau radiate din evidența acesteia, în conformitate cu reglementările proprii.

(3) Consiliul Bursei poate decide cu privire la readmiterea la tranzacționare a unui anumit IFD în cazul în care au fost înlăturate motivele retragerii acestuia, precum și măsurile concrete care urmează să fie aplicate la readmiterea IFD.

CAPITOLUL III

SISTEMUL DE TRANZACȚIONARE

Secțiunea 1

Cadru general

Art. 11 (1) Tranzacțiile cu IFD sunt efectuate exclusiv prin sistemul electronic de tranzacționare utilizat pe Piața Derivatelor.

(2) Consiliul Bursei poate decide translatarea operațiunilor de piață pe un alt sistem electronic de tranzacționare pentru unul sau mai multe IFD, în condițiile prevăzute de reglementările legale în vigoare.

(3) Prevederile din Cartea I, Titlul III – Tranzacționarea și Monitorizarea, Capitolul III - Sistemul de tranzacționare al BVB se aplică în mod corespunzător Pieței Derivatelor în cadrul prezentului regulament, cu excepția prevederilor cuprinse în secțiunea “Operațiuni de administrare a entităților simbol.”

(4) Aplicarea în mod corespunzător a prevederilor menționate la alineatul precedent presupune înlocuirea următorilor termeni:

- a) “Participant” cu “Participant la Piața Derivatelor”;
- b) “agent de bursa” cu “agent de derivate”.

Art. 12 (1) Agenții de derivate au obligația să utilizeze sistemul electronic de tranzacționare în conformitate cu documentația de utilizare, aplicată în mod corespunzător Pieței Derivatelor, precum și cu orice alte documente și precizări tehnice emise de BVB.

(2) Participanții la Piața Derivatelor și agenții de derivate au obligația să utilizeze sistemul de tranzacționare astfel încât să respecte prevederile prezentului regulament și ale reglementărilor incidente ale BVB, indiferent de caracteristicile tehnice ale sistemului electronic administrat de BVB.

(3) Participanții la Piața Derivatelor trebuie să asigure și să mențină, prin intermediul unei persoane desemnate în acest scop, o legătură permanentă cu BVB, în vederea soluționării operative a eventualelor probleme tehnice intervenite în utilizarea sistemului de tranzacționare.

Art. 13 Se interzice utilizarea abuziva a sistemului electronic de tranzactionare de catre agentii de derivate prin recurgerea la oricare din urmatoarele practici, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) fortarea in mod deliberat a capacitatii tehnice sau a elementelor de securitate al sistemelor electronice, prin efectuarea de operatiuni cum ar fi:
  1. introducerea in timp foarte scurt a unui numar foarte mare de comenzi care nu sunt justificate din punct de vedere al administrarii ordinelor de bursa in piata;
  2. tentativa de detectare si/sau de utilizare neautorizata a codurilor si/sau parolilor de utilizator;
- b) utilizarea sistemelor electronice in mod abuziv sau de o astfel de maniera care ar conduce la reducerea in mod artificial a performantelor sistemelor electronice si/sau ar afecta securitatea si integritatea sistemului BVB si a sistemelor electronice ale participantilor la Piata Derivatelor.

Art. 14 BVB nu isi asuma nicio responsabilitate fata de participantii la Piata Derivatelor sau terti in situatia in care exista disfunctionalitati tehnice in functionarea sistemelor electronice utilizate de catre BVB si/sau Casa de Compensare pentru derularea operatiunilor de piata cu IFD pe Piata Derivatelor, a aplicatiilor informatice conexe, a liniilor de comunicatie sau a altor componente hardware si/sau software.

Sectiunea 2

Metode de negociere a IFD

Art. 15 (1) Tranzactionarea IFD pe Piata Derivatelor poate fi efectuata printr-una sau mai multe metode de negociere a cotelor unei serii IFD, in mod similar cu mecanismele utilizate pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, in conformitate cu specificatiile IFD:

- a) executarea automata a ordinelor de bursa ("order driven");
  - b) metoda licitatiei;
  - c) negociere directa;
  - d) metode hibride;
  - e) alte metode de negociere, in functie de sistemul de tranzactionare utilizat.
- (2)** Consiliul Bursei poate decide cu privire la modificarea metodelor de negociere utilizate in cadrul segmentelor de piata din Piata Derivatelor, in functie de IFD-ul respectiv, modificarile respective urmand a fi notificate in prealabil catre CNVM, participantii la Piata Derivatelor si publicul larg, precum si publicate pe website-ul BVB.

Sectiunea 3

Sedinta de tranzactionare

Art. 16 (1) Sedinta de tranzactionare poate fi formata din una sau mai multe *etape* sau *stari ale pietei*, in functie de caracteristicile tehnice ale sistemului electronic utilizat de BVB, dupa cum urmeaza:

- a) **Pre-deschidere;**
  - b) **Deschidere;**
  - c) **Deschisa** (piata continua);
  - d) **Pre-inchisa;**
  - e) **Inchidere;**
  - f) **Inchisa.**
- (2)** In cazul operatiunilor care pot fi efectuate in cadrul etapelor (starilor pietei) mentionate la **alin. (1)**, se aplica in mod corespunzator prevederile din Cartea I cu privire la componentele sistemului

de tranzactionare.

(3) se abroga

(4) Prevederile Capitolului II - Sedinta de tranzactionare. Suspendarea sedintei de tranzactionare, din Titlul III – Tranzactionarea si monitorizarea, se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament.

(5) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea termenului de “Participant” cu “Participant la Piata Derivatelor”.

Art. 17 (1) Specificatiile de contract pentru fiecare IFD contin si etapele (starile pietei), precum si succesiunea si durata de timp a acestora pentru fiecare segment de piata sau IFD.

(2) Directorul General al BVB poate decide modificarea orarului de tranzactionare (reducerea sau prelungirea duratei sedintei de tranzactionare) si/sau a starilor pietei, pentru un anumit segment de piata sau IFD / serie IFD, in urmatoarele situatii:

- listarea unei noi serii, in vederea formarii unui pret de piata;
- reluarea tranzactionarii unui IFD/serie IFD;
- evenimente corporative;
- conditii deosebite de volatilitate in piata;
- la solicitarea CNVM sau a Casei de Compensare;
- in vederea mentinerii sigurantei si integritatii pietei reglementate la termen.

(3) Modificarile privind orarul de tranzactionare prevazute la alineatul precedent vor fi notificate in prealabil catre CNVM, participantii la Piata Derivatelor si publicul larg, modificarile respective urmand a intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

CAPITOLUL IV

ORDINELE DE BURSA SI TRANZACTIILE CU IFD

Sectiunea 1

Cadru general

Art. 18 (1) Instructiunile de cumparare sau vanzare primite de la clienti de catre participantii la Piata Derivatelor trebuie transmise imediat spre indeplinire si executate in conformitate cu principiul celei mai bune executii.

(2) Inainte de admiterea la tranzactionare a fiecarui IFD, BVB stabileste, prin decizie a Directorului General, parametri cu privire la ordine de bursa si tranzactii in functie de segmentul de piata / specificatiile IFD, cum ar fi: bloc minim / standard de tranzactionare, limita de variatie a pretului unui ordin de bursa, volum minim / maxim.

Art. 19 (1) BVB poate efectua operatiuni de suspendare si retragere a ordinelor de bursa sau de invalidare a tranzactiilor in numele si pe contul unui participant la Piata Derivatelor sau pe contul unui client, in conformitate cu prevederile prezentului regulament.

(2) BVB poate acorda Casei de Compensare accesul la sistemul de tranzactionare pentru administrarea ordinelor de bursa si/sau tranzactiilor, in vederea ajustarii / lichidarii pozitiiilor deschise existente in numele si pe contul participantilor sau al clientilor acestora.

Art. 20 In cazul in care, din motive tehnice sau din imposibilitatea de a avea acces la sistem, un participant la Piata Derivatelor nu poate administra ordinele de bursa existente in sistemul de

tranzactionare, BVB poate suspenda sau retrage ordinele de bursa respective in urma solicitarii scrise a participantului respectiv.

Secțiunea 2

Ordinele de bursa

Art. 21 (1) Tipurile de ordine de bursa care pot fi utilizate la tranzactionarea IFD pe Piata Derivatelor sunt cele utilizate pe piata reglementata la vedere, dupa caz, cum ar fi: ordine limita, ordine la piata (MKT), ordine Hidden, ordine fara pret, deal-uri, cotații ferme de cumparare-vanzare, ordine avand alte tipuri sau caracteristici speciale de executie, precum si alte tipuri de instructiuni utilizate la introducerea in sistemul de tranzactionare a ofertelor de cumparare sau vanzare de IFD.

(2) BVB stabileste tipurile de ordine de bursa si parametrii cu privire la acestea care vor fi utilizati pentru fiecare segment de piata / IFD, dupa caz.

(3) Prevederile aplicabile pietei reglementate la vedere din **Cartea I**, Titlul III – Tranzactionarea si monitorizarea, Capitolul IV “Ordinele de bursa” se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament.

(4) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune cel putin urmatoarele:

- a) inlocuirea termenului “Participant” cu “Participant la Piata Derivatelor”;
- b) inlocuirea termenului “agent de bursa” cu “ agent de derivate”;
- c) inlocuirea termenului “pretul de referinta” cu “pretul zilnic de decontare”;
- d) inlocuirea termenului “actiuni” cu “contracte IFD” ;
- e) afisarea si executarea ordinelor de bursa in conformitate cu prevederile Cartii I.

Secțiunea 3

Tranzactiile cu IFD

Art. 22 (1) BVB nu recunoaste si nu opereaza tranzactiile cu IFD care nu au fost efectuate in cadrul Pietei Derivatelor.

(2) Tranzactiile bursiere cu IFD se considera incheiate numai dupa confirmarea acestora de catre BVB prin raportul de tranzactionare emis dupa incheierea sedintei de tranzactionare.

Art. 23 (1) BVB percepe comisioane si/sau tarife de tranzactionare corespunzatoare tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

(2) BVB poate stabili o politica de reduceri pentru comisioanele si/sau tarifele de tranzactionare corespunzatoare tranzactiilor cu IFD incheiate pe Piata Derivatelor, in conformitate cu Lista tarifelor si comisioanelor practicate de BVB.

(3) Prevederile aplicabile pietei reglementate la vedere din **Cartea I**, Titlul III – Tranzactionarea si monitorizarea, Capitolul V “Tranzactii bursiere” se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in cadrul prezentului regulament, cu exceptia urmatoarelor sectiuni:

- a) “Tranzactii exceptate”;
- b) “Tranzactii de cumparare in marja”;
- c) “Tranzactii de vanzare in lipsa”.

(4) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea urmatorilor termeni:

- a) “Participant” cu “Participant la Piata Derivatelor”;

- b) “agent de bursa” cu “ agent de derivate” ;
- c) “actiuni” cu “contracte IFD”.

CAPITOLUL V

CORECTAREA SI INVALIDAREA TRANZACTIILOR

Sectiunea 1

Corectarea tranzactiilor

Art. 24 (1) BVB nu corecteaza tranzactiile rezultate ca urmare a introducerii in mod eronat, de catre un participant la Piata Derivatelor, a unui sau mai multor ordine de bursa in Piata Derivatelor.

(2) In cazul efectuării unor tranzactii eronate in contul clientului, participantul la Piata Derivatelor este obligat sa execute in Piata Derivatelor tranzactii de sens contrar, avand acelasi numar de contracte IFD.

(3) Eventualele pierderi, precum si comisioanele aferente tranzactiilor efectuate in conditiile **alin. (2)** vor fi suportate de catre participantul respectiv.

Sectiunea 2

Invalidarea tranzactiilor

Art. 25 (1) Invalidarea unei tranzactii cu IFD este o operatiune bursiera care consta in desfiintarea retroactiva a unei tranzactii in cel putin urmatoarele situatii:

- a) disfunctionalitati aparute in functionarea sistemelor electronice utilizate pe Piata Derivatelor si/sau a sistemelor de comunicatie la distanta si/sau erori in administrarea Pietei Derivatelor;
- b) incalcare flagranta ale reglementarilor aplicabile Pietei Derivatelor;
- c) la solicitarea motivata a Casei de Compensare, in conformitate cu reglementarile proprii;
- d) la solicitarea CNVM;
- e) in cazuri de forta majora.

(2) Directorul General al BVB decide cu privire la operatiunile de invalidare a unei tranzactii cu IFD, in urma consultarii prealabile a Casei de Compensare, in situatiile in care acest lucru:

- a) este posibil din punct de vedere tehnic si operational / administrativ;
- b) nu afecteaza integritatea pietei ca urmare a implicatiilor potentiale asupra celorlalti participanti la Piata Derivatelor sau asupra BVB si/sau Casa de Compensare;
- c) nu atrage dupa sine riscuri semnificative de orice natura sau care nu pot fi cuantificate in mod corespunzator.

(3) BVB poate percepe participantilor la Piata Derivatelor din culpa carora a fost efectuata o operatiune de invalidare a unei sau mai multor tranzactii cu IFD, un comision sau tarif pentru fiecare tranzactie invalidata, in conformitate cu Lista tarifelor si a comisiunelor practicate de BVB.

Art. 26 (1) BVB poate efectua invalidarea unei sau mai multor tranzactii incheiate intr-o sedinta de tranzactionare pentru unul sau mai multe IFD, pana cel tarziu la termenul convenit de comun acord cu Casa de Compensare.

(2) BVB va transmite o notificare catre Casa de Compensare cu privire la tranzactia / tranzactiile care au facut obiectul invalidarii in conditiile prezentului regulament.

(3) BVB nu poate fi tinuta raspunzatoare pentru nicio pretentie, pierdere, dauna sau cheltuieli de natura financiara sau de orice alta natura provocate direct sau indirect de invalidarea unei tranzactii

bursiere cu IFD.

CAPITOLUL VI

MONITORIZAREA PIETEI DERIVATELOR

Art. 27 (1) Prevederile referitoare la monitorizarea pietei reglementate la vedere incluse în **Cartea I**, Titlul, III Capitolul XIV “Monitorizarea pietei reglementate la vedere”, cu excepția prevederilor de la **art. 242**, se aplică în mod corespunzător Pieței Derivatelor în cadrul prezentului regulament.

(2) Aplicarea în mod corespunzător a prevederilor menționate la alineatul precedent presupune înlocuirea următorilor termeni:

- a) “Participant” cu “Participant la Piața Derivatelor”;
- b) “agent de bursa” cu “agent de derivate”.

TITLUL VI PIATA FUTURES

CAPITOLUL I DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1 Specificatiile contractelor futures

Art. 1 (1) Clauzele standardizate cu privire la elementele caracteristice ale contractelor futures (*“specificatiile contractelor futures”*) aprobate de Directorul General al BVB prezinta metodologia de determinare, unitatile de masura si valorile cu privire la urmatoarele elemente caracteristice, dupa caz, dar fara a se limita la:

- a) simbolul;
- b) activul suport;
- c) marimea obiectului contractului (*“multiplicatorul”*);
- d) cotația;
- e) pasul de tranzactionare (*“pasul de cotare”*);
- f) lunile de initiere (*“seriile listate”*);
- g) lunile de scadenta si data scadentei;
- h) metoda de negociere corespunzatoare pietei / pietelor utilizate pentru tranzactionarea IFD;
- i) prima si ultima zi de tranzactionare;
- j) modalitatea de determinare a pretului zilnic de inchidere (*“pretul zilnic de decontare”*);
- k) modalitatea de determinare a pretului de lichidare la scadenta (*“pretul final de decontare”*);
- l) modalitatea de executare a obligatiilor zilnice cu privire la decontarea in fonduri pe durata de viata (*“decontarea zilnica”*);
- m) modalitatea de executare a obligatiilor finale cu privire la decontarea in fonduri si/sau livrare fizica in urma inchiderii pozitiiilor ramase deschise la scadenta (*“decontarea finala”*);
- n) orarul de tranzactionare;
- o) alte elemente caracteristice ale contractelor futures.

(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la modificarea ulterioara a specificatiilor contractelor futures inregistrate la CNVM prevazute la alineatul precedent, cu exceptia **literei b) si c)**, urmand ca modificarile respective sa fie notificate catre CNVM anterior publicarii acestora pe website-ul BVB.

(3) Modificarile elementelor caracteristice de la **alin. (1) lit. e) si n)** prevazute in specificatiile contractelor futures intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

Art. 2 (1) In urma consultarii Casei de Compensare, Directorul General al BVB poate stabili o limita zilnica de variatie a cotației contractelor futures pentru fiecare IFD in parte, in functie de caracteristicile instrumentului respectiv si/sau a conditiilor din piata.

(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la suspendarea / modificarea ulterioara a limitei zilnice de variatie a cotației contractelor futures, modificarile respective fiind notificate catre

CNVM si diseminate ulterior catre public in situatii cum sunt:

- a) listarea unei noi serii futures, in vederea formarii unui pret de piata;
- b) reluarea tranzactionarii unui contract futures/serie futures;
- c) evenimente corporative;
- d) conditii deosebite de volatilitate in piata;
- e) la solicitarea CNVM sau a Casei de Compensare;
- f) in vederea mentinerii sigurantei si integritatii pietei reglementate la termen.

(3) Modificarile limitei zilnice de variatie a cotationii contractelor futures prevazute la **alin. (2)** intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

Art. 3 (1) Lunile de scadenta corespunzatoare unui contract futures sunt stabilite in conformitate cu specificatiile contractelor futures inregistrate la CNVM.

(2) Data scadentei unei serii futures este cea de a **3-a zi de vineri** din luna de scadenta a contractului futures, in cazul in care nu se prevede altfel in specificatiile contractului respectiv.

(3) In cazul lansarii unui nou contract futures, numarul de serii disponibile la tranzactionare in acelasi timp este **minim 2**, in cazul in care nu se prevede altfel in specificatiile contractului respectiv.

Art. 4 (1) Prima zi de tranzactionare pentru seriile corespunzatoare unui nou contract futures reprezinta data lansarii contractului respectiv.

(2) In cazul listarii unei **serii noi** corespunzatoare unei noi luni de scadenta, Prima Zi de Tranzactionare este sedinta de tranzactionare imediat urmatoare celei mai apropiate scadente la care seria curenta expira, cu exceptia cazurilor in care specificatiile contractelor futures prevad altfel.

Art. 5 (1) Ultima zi de tranzactionare coincide cu data scadentei pentru seria contractului futures care expira, cu exceptia cazurilor in care specificatiile contractelor futures prevad altfel.

(2) In cazul in care data scadentei nu este zi lucratoare sau BVB nu organizeaza sedinta de tranzactionare in Piata Derivatelor in ziua respectiva, ultima zi de tranzactionare va corespunde ultimei sedinte de tranzactionare precedente datei scadentei.

(3) BVB poate decide modificarea datei care reprezinta ultima zi de tranzactionare, cu notificarea prealabila a CNVM, participantilor la Piata Derivatelor si a publicului larg, modificarea respectiva urmand a fi publicata pe website-ul BVB.

Sectiunea 2

Procesul de decontare zilnica si finala

Art. 6 (1) Pe durata de viata a unui contract futures, pozitiile deschise rezultate in urma tranzactiilor pe Piata Futures vor face obiectul procesului de marcare la piata si de decontare zilnica in fonduri.

(2) La data scadentei unei serii futures, pozitiile ramase deschise vor face obiectul procesului de marcare la piata si decontare finala in fonduri sau livrare fizica, in functie de specificatiile de contract.

(3) Metodologia de stabilire a pretului zilnic de decontare si a pretului final de decontare este stabilita de catre BVB prin specificatiile contractelor futures, in conformitate cu prevederile prezentului regulament.

Sectiunea 3

Evenimente corporative

Art. 7 (1) In cazul contractelor futures care au activ suport actiuni emise de societati comerciale care

inregistreaza evenimente corporative, BVB, in urma consultarii Casei de Compensare, poate ajusta contractele futures, dupa caz, astfel incat sa nu se modifice in mod artificial valoarea notionala a contractului.

(2) Ajustarea contractelor futures care au ca activ suport actiuni se poate efectua in situatii cum sunt, dupa caz, fara a se limita la:

- a) splitarea actiunilor;
- b) consolidarea valorii nominale a actiunilor;
- c) modificarea capitalului social al emitentului;
- d) acordarea de dividende de catre emitent.

CAPITOLUL II

MANAGEMENTUL POZITIILOR DESCHISE

Sectiunea 1

Administrarea ordinelor de bursa

Art. 8 (1) Introducerea de catre un participant la Piata Derivatelor a unui ordin de bursa de cumparare sau de vanzare a unui contract futures se va efectua in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.

(2) BVB poate acorda Casei de Compensare dreptul de acces la sistemul de tranzactionare pentru administrarea ordinelor de bursa si/sau a tranzactiilor in vederea initierii, modificarii sau lichidarii pozitiilor deschise inregistrate in conturile de pozitie ale membrilor compensatori sau noncompensatori si/sau ale clientilor acestora.

Sectiunea 2

Initierea sau modificarea pozitiilor deschise

Art. 9 (1) Initierea unei pozitii deschise Long sau Short, pentru un anumit cont de pozitie si serie IFD, se realizeaza prin incheierea uneia sau mai multor tranzactii ca urmare a executarii unui ordin de bursa de cumparare sau vanzare in sistemul de tranzactionare.

(2) In vederea initierii unei pozitii in Piata Futures este necesara depunerea unei marje indiferent daca pozitia respectiva este Long sau Short, in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.

(3) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia ca anterior introducerii unui ordin de bursa in vederea initierii unei pozitii Long sau Short sa se asigure ca respecta prevederile prezentului regulament si ale reglementarilor Casei de Compensare.

Art. 10 Modificarea unei pozitii deschise inregistrate pe un anumit cont de pozitie si serie IFD, se realizeaza in principal dupa cum urmeaza:

- a) **majorarea pozitiei deschise:**
  - 1. prin executarea uneia sau mai multor tranzactii avand acelasi sens cu sensul pozitiei deschise initiale;
  - 2. prin desfiinarea retroactiva a unei tranzactii cu IFD, etc.
- b) **diminuarea pozitiei deschise:**
  - 1. prin executarea uneia sau mai multor tranzactii de sens contrar cu sensul pozitiei deschise inregistrate anterior, iar volumul tranzactionat fiind mai mic decat numarul de contracte din pozitia deschisa initiala;
  - 2. prin desfiinarea retroactiva a unei tranzactii cu IFD, etc.

Art. 11 Participantii la Piata Derivatelor si clientii sunt tinuti raspunzatori in ceea ce priveste

obligatiile care decurg din detinerea unei pozitii deschise Long sau Short pana in momentul in care pozitiile respective sunt lichidate printr-una din urmatoarele metode:

- a) **inainte de scadenta:**
  1. sunt inchise de catre participantul la Piata Derivatelor prin incheierea in piata a unei tranzactii de sens contrar;
  2. sunt diminuate sau inchise fortat de catre Casa de Compensare.
- b) **la scadenta**, sunt inchise de catre Casa de Compensare, prin efectuarea procesului de decontare finala in fonduri sau livrare fizica.

Sectiunea 3

Lichidarea si transferul pozitiilor deschise

Art. 12 (1) Operatiunile cu privire la lichidarea si transferul pozitiilor deschise se efectueaza in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.

(2) In situatiile in care Casa de Compensare se afla in imposibilitatea de a efectua operatiunile cu privire la lichidarea fortata a pozitiilor, BVB poate proceda, la solicitarea acesteia, la efectuarea operatiunilor respective in conformitate cu instructiunile Casei de Compensare.

(3) In cazul operatiunilor de lichidare fortata prevazute la **alin. (2)**, BVB poate percepe participantilor la Piata Derivatelor un tarif pentru fiecare contract futures tranzactionat ca urmare a procesului de inchidere a pozitiilor respective de catre BVB, in conformitate cu Lista tarifelor si a comisioanelor practicate de BVB.

CAPITOLUL III

MARCAREA LA PIATA SI PRETURILE DE DECONTARE

Sectiunea 1

Pretul zilnic de decontare

Art. 13 (1) Pozitiile deschise sunt reevaluate zilnic de catre Casa de Compensare prin marcarea la piata a pozitiilor deschise cu contracte futures la **pretul de cotare**, determinat in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare, dupa cum urmeaza:

- a) **pretul zilnic de decontare:** dupa inchiderea sedintei de tranzactionare;
- b) **pretul celei mai recent incheiate tranzactii in Piata Futures:** in timpul sedintei de tranzactionare;
- c) **alt pret** determinat de Casa de Compensare in conformitate cu reglementarile proprii (ex.: pret teoretic).

(2) Pretul zilnic de decontare este determinat de BVB dupa inchiderea fiecarei sedinte de tranzactionare pe intreaga durata de viata a contractelor futures, cu exceptia datei scadentei.

Art. 14 (1) Modalitatea de determinare a pretului zilnic de decontare pentru fiecare contract futures este prevazuta in specificatiile contractului si se aplica tuturor seriilor listate.

(2) Specificatiile contractelor futures vor contine prevederi detaliate cu privire la determinarea pretului zilnic de decontare avand la baza una din urmatoarele modalitati, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) in cazul in care **se incheie tranzactii** in cadrul sedintei curente din Piata Futures, pretul zilnic de decontare poate fi determinat, dupa caz, astfel:
  1. **pretul mediu ponderat al contractului futures** – pretul mediu ponderat cu volumul tranzactionat in Piata Futures, calculat pe baza unui anumit numar de tranzactii incheiate in sedinta respectiva si/sau corespunzator unei anumite perioade

de timp din sedinta de tranzactionare curenta;

2. **pretul de inchidere al contractului futures** – pretul ultimei tranzactii incheiate in sedinta de tranzactionare curenta din Piata Futures;

3. **pretul de licitatie al contractului futures** – pretul determinat pe baza algoritmului de fixing.

b) in cazul in care **nu se incheie nicio tranzactie** in cadrul sedintei curente din Piata Futures, pretul zilnic de decontare poate fi determinat avand la baza ordinele de bursa existente in piata.

(3) In cazul in care nu este posibila determinarea unui pret zilnic de decontare pentru sedinta curenta, se va lua in considerare pretul zilnic de decontare corespunzator sedintei anterioare de tranzactionare, daca nu se prevede altfel in specificatiile contractelor IFD.

Art. 15 In cazul in care Casa de Compensare decide cu privire la utilizarea unui alt pret decat pretul zilnic de decontare, care sa fie utilizat cu privire la marcarea la piata a pozitiilor deschise dupa inchiderea sedintei de tranzactionare sau pe parcursul acesteia, BVB va lua masurile tehnice necesare si va informa in mod corespunzator participantii la Piata Derivatelor.

Art. 16 (1) La solicitarea motivata a Casei de Compensare, BVB poate decide cu privire la organizarea de sesiuni distincte de tranzactionare, in cadrul aceleasi sedinte de tranzactionare, pentru determinarea mai multor preturi zilnice de decontare.

(2) In cazurile prevazute la **alin. (1)**, pretul zilnic de decontare determinat de BVB in cadrul unei sesiuni distincte de tranzactionare este utilizat de Casa de Compensare pentru marcarea la piata si devine pretul in functie de care se stabilesc limitele zilnice de tranzactionare pentru tranzactiile care urmeaza sa fie incheiate in sesiunea urmatoare de tranzactionare din ziua respectiva.

Sectiunea 2

Pretul final de decontare

Art. 17 (1) La data scadentei unui contract futures, Casa de Compensare reevalueaza pentru ultima data pozitiile deschise prin marcarea finala la piata si inchide pozitiile respective la:

a) **pretul final de decontare;**

b) **alt pret** determinat de Casa de Compensare in conformitate cu reglementarile proprii (ex.: pret teoretic).

(2) Pretul final de decontare este determinat de BVB dupa inchiderea ultimei sedinte de tranzactionare la data scadentei.

Art. 18 (1) Modalitatea de determinare a pretului final de decontare pentru fiecare contract futures este prevazuta in specificatiile contractului si se aplica tuturor seriilor listate.

(2) Specificatiile contractelor futures vor contine prevederi detaliate referitoare la determinarea pretului zilnic de decontare avand la baza una din urmatoarele modalitati, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) in cazul contractelor futures care au la baza un activ suport care este tranzactionat pe o piata reglementata / organizata:

1. **pretul mediu ponderat al activului suport** – pretul mediu ponderat cu volumul tranzactionat in piata activului suport, corespunzator unei anumite perioade de timp din sedinta de tranzactionare din ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira;

2. **pretul de inchidere al activului suport** – pretul ultimei tranzactii incheiate in piata activului suport in ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira;

3. **pretul de licitatie al activului suport** – pretul activului suport determinat pe

baza algoritmului de fixing.

- b) in cazul contractelor futures care au drept activ suport un indice bursier / valutar, etc:
1. **medie a valorilor activului suport** – media valorilor calculate pentru activul suport pentru o anumita perioada de timp din ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira;
  2. **valoarea de inchidere a activului suport** – ultima valoare calculata pentru activul suport in ultima zi de tranzactionare pentru seria care expira, in cazul contractelor futures care au drept activ suport un indice bursier / valutar, etc.

(3) In cazul in care in ultima zi de tranzactionare **nu se incheie nicio tranzactie** in piata activului suport sau **nu se poate determina o valoare** a activului suport in vederea determinarii pretului final de decontare, BVB va utiliza datele inregistrate in cea mai recenta sedinta de tranzactionare in care este posibila determinarea pretului final de decontare.

Art. 19 In cazul in care Casa de Compensare decide cu privire la utilizarea unui alt pret decat pretul final de decontare, care sa fie utilizat cu privire la marcarea la piata a pozitiiilor deschise dupa inchiderea sedintei de tranzactionare sau pe parcursul acesteia, BVB va lua masurile tehnice necesare si va informa in mod corespunzator participantii la Piata Derivatelor.

Art. 20 In cazul in care BVB decide retragerea de la tranzactionare a unei serii futures inainte de scadenta, inchiderea pozitiiilor deschise se va efectua in conformitate cu prevederile de la **art. 10 alin. (2)** Titlul V, Capitolul II “Admiterea/Suspendarea/Retragerea de la tranzactionare a IFD”.

CAPITOLUL IV

AJUSTAREA CONTRACTELOR FUTURES

CA URMARE A EVENIMENTELOR CORPORATIVE

Sectionea 1

Ajustarea contractelor futures

§1

Cadru general

Art. 21 (1) Directorul General al BVB este in drept sa decida cu privire la ajustarea unui contract futures ca urmare a evenimentelor corporative legate de emitentul actiunilor care constituie activ suport, in functie de impactul potential asupra pretului in piata si/sau a valorii notionale a contractului futures respectiv.

(2) BVB determina impactul potential asupra pretului in piata si/sau a valorii notionale a contractului futures, in termen de cel mult 10 zile lucratoare de la momentul la care BVB ia cunostinta de hotararea adunarii generale a actionarilor de la societatea care a emis actiunile care constituie activ suport pentru contractele futures listate pe Piata Derivatelor.

(3) BVB va notifica public, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la calificarea impactului potential al evenimentului corporativ ca fiind semnificativ, precum si cu privire la procesul de ajustare a IFD-ului care are ca activ suport aceste actiuni.

(4) Directorul General al BVB este in drept sa decida cu privire la suspendarea de la tranzactionare a contractelor futures in vederea ajustarii acestora ca urmare a inregistrarii evenimentelor corporative in urmatoarele situatii, fara a se limita la acestea:

- a) este intrunita cel putin una din conditiile mentionate la art. 7, alin. (1) din Titlul V – operatiuni de piata, dupa caz;
- b) se impune suspendarea de la tranzactionare a contractelor futures ca urmare a

complexitatii si/sau implicatiilor de natura tehnica si operationala a procesului de ajustare a contractelor respective.

- (5) BVB va aduce la cunostinta publicului, prin intermediul website-ului propriu, cu privire la ajustarea, respectiv suspendarea de la tranzactionare a acestor contracte.
- (6) Seriile corespunzatoare contractelor futures prevazute la alin. (1) care vor fi listate de BVB dupa efectuarea ajustarii vor avea multiplicatorul si celelalte elemente in vigoare anterior ajustarii, asa cum sunt inregistrate la CNVM, cu exceptia situatiilor mentionate la alin. (7).
- (7) In situatiile in care, dupa efectuarea ajustarii, au fost operate modificari ale elementelor caracteristice ale contractelor IFD care au fost notificate de BVB sau aprobate de catre CNVM, dupa caz, (cum ar fi: modalitatea de determinare a pretului zilnic de decontare, orarul de tranzactionare), la lansarea noilor serii IFD vor fi luate in considerare prevederile in vigoare cu privire la elementele respective.
- (8) Directorul General al BVB este in drept sa decida ca elementele unui contract futures care au fost ajustate sa fie preluate si adaptate in mod corespunzator in cazul seriilor listate ulterior aplicarii procedurii de ajustare, cu respectarea prevederilor Instructiunii nr. 03/2006 privind inregistrarea instrumentelor financiare derivate la CNVM.

Art. 22 (1) In cazul inregistrarii unui eveniment corporativ, BVB stabileste, prin decizie a Directorului General, in urma consultarii Casei de Compensare desemnate de BVB, cu privire la elementele principale ale contractului futures care urmeaza sa fie ajustate.

(2) BVB stabileste pentru fiecare eveniment corporativ in parte, prin decizie a Directorului General, elementele caracteristice ale contractului futures si parametrii de tranzactionare care se ajusteaza in conformitate cu prevederile prezentului capitol.

(3) BVB va notifica Casei de Compensare desemnate de BVB, elementele ajustate ale contractelor futures, iar aceasta va proceda, in mod corespunzator, la inregistrarea in evidentele proprii a ajustarilor elementelor respective.

(4) BVB va publica toate elementele contractului futures care fac obiectul ajustarii inainte de inceperea sedintei de tranzactionare din data ex-right sau dupa caz, din data reluarii la tranzactionare a contractului futures respectiv.

(5) In cazul inregistrarii altor tipuri de evenimente corporative decat cele prevazute in prezentul titlu, BVB va proceda la ajustarea in mod corespunzator a contractelor futures, cu exceptia cazurilor in care Casa de Compensare decide lichidarea inainte de scadenta a tuturor pozitiilor deschise in conformitate cu reglementarile proprii.

§2

Metoda de ajustare a contractelor futures

Art. 23 (1) Ajustarea contractelor futures se efectueaza prin metoda ajustarii proportionale ("Ratio Method").

(2) In situatia in care emitentul actiunilor care constituie activul suport inregistreaza concomitent mai multe evenimente corporative de natura sa influenteze pretul actiunilor in piata, BVB va proceda la ajustarea contractelor futures in mod corespunzator.

Art. 24 (1) Elementele principale avute in vedere la ajustarea unui contract futures sunt urmatoarele:

- a) caracteristici tehnice ale contractelor futures corespunzatoare specificatiilor IFD:
  1. simbolul;
  2. pretul zilnic de decontare / pretul teoretic;
  3. marimea obiectului contractului (multiplicatorul).
- b) caracteristici de piata ale contractelor futures corespunzatoare reglementarilor BVB:

1. ordinele de bursa existente in piata;
2. valoarea notionala a contractelor futures corespunzatoare pozitiiilor deschise;
3. parametrii de tranzactionare aferenti simbolului si/sau entitatii simbol piata, cum ar fi: limita zilnica de variatie.

(2) Ajustarea contractului futures presupune efectuarea urmatoarelor operatiuni, indiferent de evenimentul corporativ:

- a) modificarea caracteristicilor tehnice mentionate la alin. (1) lit. a);
- b) anularea ordinelor de bursa mentionate la alin. (1) lit. b);
- c) ajustarea valorii notionale corespunzatoare pozitiiilor deschise mentionata la alin. (1) lit. b);
- d) modificarea parametrilor de tranzactionare aferenti simbolului si/sau entitatii simbol piata mentionati la alin. (1) lit. b).

(3) Ordinele de bursa neexecutate pentru toate seriile unui contract futures, indiferent de tipul si starea acestora, vor fi anulate de catre BVB inainte de inceperea sedintei de tranzactionare din data ex-right sau, dupa caz, inainte de momentul reluarii la tranzactionare a contractului futures, respectiv ca urmare a aplicarii procedurii de ajustare a contractului futures.

(4) Nivelul ajustat al elementelor caracteristice ale contractului si al parametrilor de tranzactionare intra in vigoare in mod automat si devin efective in sedinta de tranzactionare din data ex-right sau, dupa caz, la data reluarii la tranzactionare a contractului futures care a facut obiectul ajustarii, dupa notificarea participantilor la Piata Derivatelor de catre BVB.

(5) Ajustarea contractelor futures se va efectua pentru toate seriile IFD (lunile de scadenta) active, indiferent daca s-au inregistrat sau nu tranzactii, si indiferent daca exista sau nu pozitii deschise inregistrate in seria IFD respectiva.

§3

Ajustarea simbolului contractului futures

Art. 25 (1) Simbolul corespunzator unei serii IFD va fi modificat ori de cate ori se ajusteaza un contract futures, pentru a evidentia seriile asupra carora au fost operate ajustari.

(2) Ajustarea simbolului unei serii IFD se realizeaza prin configurarea unui nou simbol a carui codificare este stabilita de catre BVB, avand urmatoarele elemente principale, dupa caz:

- a) pretul zilnic de decontare / pret teoretic;
- b) marimea obiectului contractului;
- c) limita zilnica de variatie.

(3) Codul ISIN, data scadentei, activul suport, precum si celelalte elemente caracteristice corespunzatoare seriei initiale inainte de ajustare care nu fac obiectul ajustarii, vor fi preluate la configurarea noului simbol fara a se efectua modificari cu privire la acestea.

Art. 26 Ajustarea simbolului unei serii IFD se realizeaza prin efectuarea urmatoarelor operatiuni, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

- a) inactivarea in sistemul electronic a simbolului aferent seriei contractului futures care face obiectul ajustarii;
- b) configurarea in sistemul electronic a unui nou simbol avand elementele principale ajustate;
- c) ajustarea valorii notionale a pozitiiilor deschise;
- d) transmiterea catre participantii la Piata Derivatelor a rapoartelor corespunzatoare operatiunilor de ajustare;
- e) anularea ordinelor de bursa neexecutate pentru seria contractului futures care face

obiectul ajustării, indiferent de tipul și starea acestora;

f) notificarea CNVM cu privire la ajustarea contractului futures, anterior publicării pe web-site-ul BVB.

§4

Ajustarea valorii notionale a pozițiilor deschise

Art. 27 (1) Valoarea notională corespunzătoare unei poziții deschise Long sau Short anterior operațiunii de ajustare este valoarea corespunzătoare ultimei marcare la piața a poziției deschise respective și se determină după cum urmează:

$$VN_{old} = NET \times Settle_{old} \times M_{old}$$

Unde:

VN_{old} = valoarea notională corespunzătoare poziției deschise, calculată înainte de ajustare

NET = numărul de contracte din poziția deschisă Long / Short

$Settle_{old}$ = prețul zilnic de decontare înainte de ajustare sau, după caz, prețul teoretic înainte de ajustare, la care s-a efectuat ultima marcă la piața

M_{old} = mărimea obiectului contractului înainte de ajustare

(2) Valoarea notională corespunzătoare unei poziții deschise Long sau Short după efectuarea operațiunii de ajustare se determină după cum urmează:

$$VN_{new} = NET \times Settle_{new} \times M_{new}$$

Unde:

VN_{new} = valoarea notională corespunzătoare poziției deschise, calculată după ajustare

NET = numărul de contracte din poziția deschisă Long / Short

$Settle_{new}$ = prețul zilnic de decontare după ajustare sau, după caz, prețul teoretic după ajustare

M_{new} = mărimea obiectului contractului după ajustare

§5

Factorul de ajustare

Art. 28 (1) Ajustarea unui contract futures prin metoda ajustării proporționale presupune stabilirea unui factor de ajustare F_A ("Ratio factor") care se aplică la elementele caracteristice și la parametrii de tranzacționare corespunzători contractului futures care se ajustează.

(2) Factorul de ajustare este determinat pentru fiecare eveniment corporativ în parte, în conformitate cu prevederile secțiunii 2 din prezentul capitol.

Secțiunea 2

Determinarea factorului de ajustare și ajustarea elementelor caracteristice și a parametrilor de tranzacționare

§1

Ajustarea elementelor caracteristice și parametrii de tranzacționare

Art. 29 (1) În cazul în care un contract futures are ca activ suport acțiuni emise de societăți comerciale iar emitentii respectivi înregistrează evenimente corporative de natură să influențeze în

mod semnificativ pretul actiunilor, BVB determina pentru fiecare eveniment corporativ in parte un factor de ajustare, conform prevederilor prezentului articol.

(2) BVB poate decide aplicarea in mod corespunzator a formulelor de calcul prevazute in prezenta sectiune in situatiile in care emitentul actiunilor care constituie activ suport stabileste o anumita rata de alocare a actiunilor, in functie de evenimentul corporativ respectiv.

(3) In situatiile in care BVB determina un factor de corectie ca urmare a unui eveniment corporativ legat de actiunile emise de un emitent in vederea ajustarii unui indice al BVB, in conformitate cu prevederile Manualului Indicilor BVB, valoarea factorului de ajustare este egala cu valoarea factorului de corectie respectiv.

(4) In cazul in care BVB nu determina un factor de corectie in conformitate cu prevederile Manualului Indicilor BVB, factorul de ajustare se determina prin utilizarea formulelor de calcul prevazute in prezenta sectiune.

(5) Factorul de ajustare este rotunjit prin lipsa sau adaos la cea mai apropiata a 6-a zecimala.

(6) BVB poate efectua rotunjirea valorii factorului de ajustare la numar mai mare de zecimale decat cel prevazut la alin. (5), in situatii deosebite, cum ar fi: modificarea numarului de zecimale utilizate in determinarea factorului de corectie, unele evenimente corporative in care se constata necesitatea utilizarii unui numar diferit de zecimale (ex.: a sasea zecimala este semnificativa), etc.

§2

Splitarea / Consolidarea actiunilor

Art. 30 In cazul in care un contract futures este ajustat ca urmare a efectuarii operatiunii de splitare / consolidare a actiunilor emise de emitentul activului suport corespunzator contractului futures respectiv, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{N_{new}}{N_{old}}$$

Unde:

N_{old} = numarul de actiuni inainte de splitarea/consolidarea actiunilor

N_{new} = numarul de actiuni dupa splitarea/consolidarea actiunilor

§3

Majorarea capitalului social prin emisiunea si acordarea de actiuni gratuite

Art. 31 In cazul in care un contract futures are drept activ suport actiuni emise de un emitent care efectueaza o majorare de capital social prin emisiunea si acordarea de actiuni gratuite, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{N_{old} + N_{bonus}}{N_{old}}$$

Unde:

N_{old} = numarul de actiuni inainte de majorarea capitalului social

N_{bonus} = numarul de actiuni noi care urmeaza sa fie emise si acordate gratuit actionarilor

§4

Majorarea capitalului social prin acordarea actionarilor a dreptului de subscriere la un pret preferential care este inferior pretului din piata

Art. 32 (1) În cazul în care un contract futures are drept activ suport acțiuni emise de un emitent care efectuează o majorare de capital social cu acordarea dreptului de subscriere la pret preferential (P_s) inferior pretului din piață, BVB va determina factorul de ajustare pe baza următoarei formule:

$$F_A = \frac{(N_0 + N_s) \times P_0}{(N_0 \times P_0) + (N_s \times P_s)}$$

Unde:

P_0 = pretul de închidere al acțiunii tranzacționate în piața principală, pe piața reglementată la vedere la BVB, înregistrat în ultima dată cum-right

P_s = pretul preferential de subscriere al noilor acțiuni

N_0 = numărul de acțiuni inițial (înainte de majorarea capitalului social)

N_s = numărul de acțiuni care urmează să fie subscrise la pret preferential ca urmare a majorării capitalului social

(2) Operațiunea de determinare a factorului de ajustare prevăzută la alin. (1) se efectuează în cazul în care pretul de închidere al acțiunilor tranzacționate în piața principală, pe piața reglementată la vedere a BVB, înregistrat în ultima dată cum-right, (P_0), este mai mare decât pretul preferential de subscriere al noilor acțiuni (P_s).

§5

Majorarea capitalului social prin acordarea concomitentă de acțiuni gratuite și acordarea dreptului de subscriere la pret preferential

Art. 33 (1) În cazul în care un contract futures are drept activ suport acțiuni emise de un emitent care efectuează o majorare de capital social prin emisiunea de noi acțiuni, cu acordarea de acțiuni gratuite și acordarea concomitentă a dreptului de subscriere la pret preferential (P_s), BVB va determina factorul de ajustare pe baza următoarei formule:

$$F_A = \frac{(N_0 + N_s + N_{bonus}) \times P_0}{(N_0 \times P_0) + (N_s \times P_s)}$$

Unde:

P_0 = pretul de închidere al acțiunii tranzacționate în piața principală, pe piața reglementată la vedere la BVB, înregistrat în ultima dată cum-right

P_s = pretul preferential de subscriere al noilor acțiuni

N_0 = numărul de acțiuni inițial (înainte de majorarea capitalului social)

N_s = numărul de acțiuni care urmează să fie emise și subscrise la pret preferential ca urmare a majorării capitalului social

N_{bonus} = numărul de acțiuni care urmează să fie emise și acordate gratuit acționarilor existenți la data de înregistrare

(2) Operațiunea de determinare a factorului de ajustare prevăzută la alin. (1) se efectuează indiferent de nivelul pretului de închidere al acțiunilor tranzacționate în piața principală, pe piața reglementată la vedere a BVB, înregistrat în ultima dată cum-right (P_0).

§6

Acordarea de dividende în numerar

Art. 34 In cazul in care un contract futures are drept activ suport actiuni emise de un emitent care acorda

dividende in numerar, BVB va determina factorul de ajustare pe baza urmatoarei formule:

$$F_A = \frac{P_0}{P_0 - DIV}$$

Unde:

P_0 = pretul de inchidere al actiunii tranzactionate in piata principala, pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, inregistrat in ultima data cum-right

DIV = valoarea bruta a dividendului per actiune

§7

Ajustarea elementelor caracteristice si a parametrilor de tranzactionare

Art. 35 (1) Pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic al contractului futures dupa ajustare se determina pe baza urmatoarei formule:

$$Settle_{new} = \frac{Settle_{old}}{F_A}$$

Unde:

$Settle_{new}$ = pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic dupa ajustarea determinata de un eveniment corporativ

$Settle_{old}$ = pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic inainte de ajustarea determinata de un eveniment corporativ, la care s-a efectuat ultima marcare la piata

F_A = factorul de ajustare calculat conform prezentului capitol pentru respectivul eveniment corporativ

(2) Pretul zilnic de decontare sau, dupa caz, pretul teoretic al contractului futures, exprimat in lei si determinat conform formulei de calcul de la alin. (1), se rotunjeste prin lipsa sau adaos la cel mai apropiat multiplu al pasului de cotare.

Art. 36 (1) Marimea obiectului contractului (multiplicatorul) dupa ajustare se determina pe baza urmatoarei formule:

$$M_{new} = M_{old} \times F_A$$

Unde:

M_{new} = marimea obiectului contractului dupa ajustarea determinata de un eveniment corporativ

M_{old} = marimea obiectului contractului inainte de ajustarea determinata de un eveniment corporativ

F_A = factorul de ajustare calculat conform prezentului capitol pentru respectivul eveniment corporativ

(2) Marimea obiectului contractului (multiplicatorul), exprimata in numar de actiuni si determinata conform formulei de calcul de la alin. (1), se rotunjeste prin lipsa sau adaos la un numar intreg, astfel incat valoarea notionala si profitul/pierdere determinate pe baza multiplicatorului ajustat sa fie exprimate cu maxim doua zecimale, fara efectuarea in prealabil a unei operatiuni de rotunjire a valorilor respective.

Art. 37 (1) In cazul in care limita zilnica de variatie este exprimata in valoare absoluta, cum ar fi: valoarea exprimata in lei, ajustarea se efectueaza dupa cum urmeaza:

$$LZV_{\text{new}} = \frac{LZV_{\text{old}}}{F_A}$$

Unde:

LZV_{new} = limita zilnica de variatie dupa ajustarea determinata de un eveniment corporativ

LZV_{old} = limita zilnica de variatie inainte de ajustarea determinata de un eveniment corporativ

F_A = factorul de ajustare calculat conform prezentului capitol pentru respectivul eveniment corporativ.

(2) Limita zilnica de variatie, exprimata in valoare absoluta si determinata conform formulei de calcul de la alin. (1), se rotunjesteste prin lipsa la cel mai apropiat multiplu al pasului de cotare.

(3) Nu se efectueaza ajustarea limitei zilnice de variatie in cazul in care aceasta este exprimata procentual.

TITLUL VI¹

PIATA OPTIONS*

(Nota: * Conform art.2 din Decizia CNVM nr.997/06.10.2011, prevederile Titlului VII PIATA OPTIONS din Codul BVB, Cartea II – Piata reglementata la termen intra in vigoare concomitent cu intrarea in vigoare a modificarii corespunzatoare a reglementarilor S.C. Casa de Compensare Bucuresti S.A.)

CAPITOLUL I

DISPOZITII GENERALE

Sectiunea 1

Specificatiile contractelor options

Art. 1 (1) Clauzele standardizate cu privire la elementele caracteristice ale contractelor options (“*specificatiile contractelor options*”) aprobate de Directorul General al BVB prezinta metodologia de determinare, unitatile de masura si valorile cu privire la urmatoarele elemente caracteristice, dupa caz, dar fara a se limita la:

- a) simbolul
- b) tipul optiunii (“*Call Options*” si/sau “*Put Options*”);
- c) activul suport;
- d) marimea obiectului contractului (“*multiplicatorul*”);
- e) modalitatea de stabilire a preturilor de exercitare;
- f) numarul minim de serii listate si modalitatea de caracterizare a unei serii;
- g) cotația;
- h) pasul de tranzactionare (“*pasul de cotare*”);
- i) prima zi de tranzactionare;
- j) ultima zi de tranzactionare;
- k) lunile de expirare si data expirarii;
- l) metoda de negociere corespunzatoare pietei / pietelor utilizate pentru tranzactionarea IFD;
- m) stilul optiunii (“*option style*”);
- n) data exercitarii, in functie de stilul optiunii (pe durata de viata sau la data expirarii);
- o) modalitatea de determinare a valorii de referinta a activului suport;
- p) modalitatea de determinare a pretului la care se efectueaza marcarea zilnica la piata;
- q) modalitatea de exercitare a optiunii;
- r) modalitatea de decontare la exercitare, respectiv decontare in fonduri sau livrare fizica;
- s) orarul de tranzactionare;
- t) alte elemente caracteristice ale contractelor options.

(2) Directorul General al BVB poate decide cu privire la modificarea ulterioara a specificatiilor contractelor futures inregistrate la CNVM prevazute la alineatul precedent, cu exceptia activului suport si a multiplicatorului, urmand ca modificarile respective sa fie notificate catre CNVM anterior publicarii acestora pe website-ul BVB.

(3) Modificarea pasului de cotare si a orarului de tranzactionare prevazut in specificatiile contractelor options intra in vigoare cel mai devreme in **24 de ore** dupa publicarea acestora pe website-ul BVB.

Art. 2 (1) Contractele options care au identice elemente caracteristice mentionate la **art. 1** alin. (1) cu privire la tipul, activul suport, multiplicatorul, stilul si modalitatea de decontare la exercitare formeaza o clasa de contracte options (“*clasa options*”).

(2) Contractele options, din cadrul unei clase, care au acelasi pret de exercitare si luna ori data de expirare formeaza o serie de contracte options (“*serie options*” sau “*serie IFD*”).

(3) In functie de pozitionarea pretului de exercitare fata de valoarea de referinta a activului suport, seriile options se clasifica astfel:

- a) seria options “la bani”, reprezinta seria options cu pretul de exercitare egal sau cel mai apropiat de valoarea de referinta a activului suport;
- b) seriile options “in bani”, reprezinta:
  - 1. in cazul contractelor options de tip Call, seriile options cu pretul de exercitare mai mic decat valoarea de referinta a activului suport, fara a include seria “la bani”, daca este cazul;
  - 2. in cazul contractelor options de tip Put, seriile options cu pretul de exercitare mai mare decat valoarea de referinta a activului suport, fara a include seria “la bani”, daca este cazul.
- c) seriile options “in afara banilor”, reprezinta:
  - 1. in cazul contractelor options de tip Call, seriile options cu pretul de exercitare mai mare decat valoarea de referinta a activului suport, fara a include seria “la bani”, daca este cazul;
  - 2. in cazul contractelor options de tip Put, seriile options cu pretul de exercitare mai mic decat valoarea de referinta a activului suport, fara a include seria “la bani”, daca este cazul.

Art. 3 (1) Lunile de expirare corespunzatoare seriilor options sunt stabilite in conformitate cu specificatiile contractelor options inregistrate la CNVM.

(2) Data expirarii tuturor seriilor options este cea de a **3-a zi de vineri** din luna de expirare, in cazul in care nu se prevede altfel in specificatiile contractului respectiv.

(3) Numarul minim de serii options, din cadrul unei clase options, care au aceeasi luna de expirare si care sunt disponibile la tranzactionare prevazut in specificatiile contractului este **trei**, astfel incat sa fie disponibila cel putin o serie “la bani”, “in bani” si “in afara banilor”.

Art. 4 (1) In prima zi de tranzactionare a unui contract options vor fi disponibile la tranzactionare, pentru fiecare luna de expirare in parte, numarul minim de serii options prevazut in specificatiile contractului.

(2) In cazul in care in perioada de tranzactionare a contractelor options, dupa inchiderea unei sedinte de tranzactionare, numarul de serii options, care au aceeasi luna de expirare, este mai mic decat numarul minim de serii options prevazut in specificatiile contractului options respectiv, BVB va lansa, incepand cu sedinta de tranzactionare din ziua urmatoare, un numar suplimentar de serii, astfel incat sa fie indeplinita conditia privind numarul minim de serii options disponibile la tranzactionare.

(3) Seriile options care vor fi lansate suplimentar, in conformitate cu prevederile alin.(2), vor avea preturile de exercitare cele mai apropiate de seriile options disponibile deja la tranzactionare, determinate conform prevederilor specificatiilor contractului options respectiv.

Art. 5 (1) Ultima zi de tranzactionare a tuturor seriilor options care au aceeași luna de expirare, coincide cu data expirării prevăzută în specificațiile contractului options respectiv, cu excepția cazurilor în care specificațiile contractelor options prevăd altfel.

(2) În cazul în care data expirării nu este zi lucrătoare sau BVB nu organizează ședința de tranzactionare pentru Piața Derivatelor în ziua respectivă, ultima zi de tranzactionare va corespunde ultimei ședințe de tranzactionare precedente datei expirării, cu excepția cazurilor în care specificațiile contractelor options prevăd altfel.

(3) BVB poate decide modificarea datei care reprezintă ultima zi de tranzactionare, cu notificarea prealabilă a CNVM, participanților la Piața Derivatelor și a publicului larg, modificarea respectivă urmând a fi publicată pe website-ul BVB.

Secțiunea 2

Drepturile și obligațiile aferente contractelor options

Art. 6 (1) Drepturile și obligațiile aferente contractelor options sunt următoarele:

- a) **cumparatorul dintr-o tranzacție cu contracte options**, indiferent de tipul contractului, are obligația să plătească prima negociată;
- b) **vanzatorul dintr-o tranzacție cu contracte options**, indiferent de tipul contractului, are dreptul de a încasa prima negociată;
- c) **în cazul contractelor options de tip Call:**

1. **detinatorul unei poziții long are următoarele drepturi:**

- i. **de a cumpara activul suport** prin exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează prin livrare fizică. Acest drept se poate exercita în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv;

- ii. **de a încasa valoarea intrinsecă** prin exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează în fonduri. Acest drept se poate exercita în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv;

- iii. **de a închide sau diminua poziția** printr-o tranzacție de vânzare în aceeași serie options.

2. **detinatorul unei poziții short are dreptul de a închide sau diminua poziția** printr-o tranzacție de cumpărare în aceeași serie options;

3. **detinatorul unei poziții short are următoarele obligații:**

- i. **de a vinde activul suport** prin desemnarea în exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează prin livrare fizică. Această obligație se execută la solicitarea unui detinator de poziție long în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv;

- ii. **de a plăti valoarea intrinsecă** prin desemnarea în exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează în fonduri. Această obligație se execută la solicitarea unui detinator de poziție long în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv.

- d) **în cazul contractelor options de tip Put:**

1. **detinatorul unei poziții long are următoarele drepturi:**

- i. **de a vinde activul suport** prin exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează prin livrare fizică. Acest drept se poate exercita în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv;

ii. **de a încasa valoarea intrinsecă** prin exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează în fonduri. Acest drept se poate exercita în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv;

iii. **de a închide sau diminua poziția** printr-o tranzacție de vânzare în aceeași serie options.

2. **detinatorul unei poziții short are dreptul de a închide sau diminua poziția** printr-o tranzacție de cumpărare în aceeași serie options;

3. **detinatorul unei poziții short are următoarele obligații:**

i. **de a cumpăra activul suport** prin desemnarea în exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează prin livrare fizică. Această obligație se execută la solicitarea unui detinator de poziție long în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv;

ii. **de a plăti valoarea intrinsecă** prin desemnarea în exercitarea opțiunii, în cazul în care aceasta se decontează în fonduri. Această obligație se execută la solicitarea unui detinator de poziție long în perioada menționată în specificațiile contractului options respectiv.

(2) Drepturile și obligațiile aferente exercitării/desemnării contractelor options care au activ suport contracte futures, sunt încadrate în prevederile aplicabile contractelor options care se decontează prin livrare fizică.

(3) Drepturile și obligațiile menționate la alin.(1) se dobândesc, asuma, mențin, exercită și/sau execută cu respectarea prevederilor prezentului regulament și ale reglementărilor Casei de Compensare desemnate de BVB.

Secțiunea 3

Tranzacționarea contractelor options

Art. 7 (1) Încheierea unei tranzacții cu contracte options presupune îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții, fără ca enumerarea să fie limitativă:

- a) există a doua ordine de bursă active și de sens contrar pentru aceeași serie options;
- b) cotația din ordinul de cumpărare este cel puțin egală cu cotația din ordinul de vânzare. În funcție de tipul ordinului, cotația poate să fie afișată în mod explicit sau poate să fie determinabilă;
- c) condițiile de la punctele a) – b) sunt îndeplinite în perioada în care starea pieței permite încheierea de tranzacții.

(2) Cotația ordinelor pentru oricare din seriile options se negociază pentru o unitate a activului suport al contractului options ori a contractului futures care este activ suport al acestuia.

Secțiunea 4

Decontarea tranzacțiilor cu contracte options

Art. 8 Decontarea tranzacțiilor cu contracte options este efectuată de Casa de Compensare desemnată de BVB, în baza prevederilor regulamentelor proprii, și presupune plata primei din

contul in marja al membrului compensator cumparator si incasarea acesteia in contul in marja al membrului compensator vanzator.

Art. 9 Casa de Compensare desemnata de BVB este in drept sa utilizeze modele de management al riscului care sa presupuna, daca este cazul, retinerea sub forma de colateral a primei incasate de vanzatorii contractelor options.

Sectiunea 5

Exercitarea contractelor options

Art. 10 (1) Operatiunile de exercitare ale contractelor options vor fi efectuate de Casa de Compensare desemnata de BVB in baza prevederilor regulamentelor proprii, in functie de activul suport, tipul, stilul si modalitatea de decontare la exercitare si presupune:

a.in cazul contractelor options cu decontare in fonduri, Casa de Compensare desemnata de BVB efectueaza operatiunile corespunzatoare astfel incat sa se urmareasca plata valorii intrinseci corespunzatoare seriei options in care a fost efectuata exercitarea din contul in marja al membrului compensator care a fost desemnat sa participe la exercitare si incasarea acesteia in contul in marja al membrului compensator care a solicitat exercitarea;

b.in cazul contractelor options cu decontare prin livrare fizica, altele decat cele cu active suport contracte futures, Casa de Compensare desemnata de BVB efectueaza operatiunile corespunzatoare astfel incat sa se urmareasca urmatoarele, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

1. pretul platit din contul in marja al membrului compensator cumparator al activului suport si incasat in contul in marja al membrului compensator vanzator al activului suport este pretul de exercitare al seriei options in care a fost efectuata exercitarea, inmultit cu marimea obiectului contractului options si cu numarul de contracte options exercitate;
2. volumul activului suport decontat este marimea obiectului contractului options, inmultita cu numarul de contracte options exercitate;
3. informatiile referitoare la partile operatiunilor, astfel:
  - i.informatiile referitoare la cumparator sunt cele aferente clientului, participantului la Piata Derivatelor si/sau membrului compensator in contul caruia au fost evidentiate contractele options din clasa Call pentru care s-a solicitat exercitarea, respectiv cele din clasa Put care au fost desemnate sa participe la exercitare;
  - ii.informatiile referitoare la vanzator sunt cele aferente clientului, participantului la Piata Derivatelor si/sau membrului compensator in contul caruia au fost evidentiate contractele options din clasa Call care au fost desemnate sa participe la exercitare, respectiv contractele options din clasa Put pentru care s-a solicitat exercitarea;
  - iii.Casa de Compensare desemnata de BVB este contraparte in operatiunea de decontare cu livrare fizica atat pentru membrul compensator cumparator al activului suport, cat si pentru membrul compensator vanzator al activului suport.
4. derularea operatiunilor in vederea finalizarii decontarii, precum si operatiunile de compensare-decontare corespunzatoare, se supun regulilor si procedurilor aferente platilor si transferului de proprietate cu activul suport convenite de Casa de Compensare cu agentul de decontare si/sau Depozitarul activului suport, in baza prevederilor

legislației incidente în vigoare.

c. **în cazul contractelor options cu active suport contracte futures**, Casa de Compensare desemnata de BVB efectuează operațiunile corespunzătoare astfel încât să se urmărească următoarele, fără ca enumerarea să fie limitativă:

1. prețul la care se execută cumpărarea/vanzarea contractului futures care este activ suport este prețul de exercitare al seriei options în care a fost efectuată exercitarea;
2. în urma exercitării pentru 1(un) contract options se produce cumpărarea/vanzarea corespunzătoare pentru un volum de 1 (un) contract futures care este activ suport, cu excepția situațiilor în care specificațiile contractului options nu prevăd altfel;
3. seria contractului futures în care se execută cumpărarea/vanzarea are data scadenței identică cu data expirării seriei contractului options în care a fost efectuată exercitarea;
4. informațiile referitoare la părțile operațiunilor, astfel:
  - i.informațiile referitoare la cumpărător sunt cele aferente clientului, participantului la Piața Derivatelor și/sau membrului compensator în contul cărui au fost evidențiate contractele options din clasa Call pentru care s-a solicitat exercitarea, respectiv cele din clasa Put care au fost desemnate să participe la exercitare;
  - ii.informațiile referitoare la vânzător sunt cele aferente clientului, participantului la Piața Derivatelor și/sau membrului compensator în contul cărui au fost evidențiate contractele options din clasa Call care au fost desemnate să participe la exercitare, respectiv contractele options din clasa Put pentru care s-a solicitat exercitarea;
  - iii.Casa de Compensare desemnata de BVB este contraparte în operațiunea de decontare cu livrare fizică atât pentru membrul compensator cumpărător al activului suport, cât și pentru membrul compensator vânzător al activului suport.
5. derularea operațiunilor în vederea finalizării exercitării, precum și operațiunile de compensare-decontare corespunzătoare, se supun regulilor și procedurilor stabilite de Casa de Compensare agreata de BVB.

(2) **Valoarea intrinsecă** pe baza căreia se realizează procesul de decontare la exercitare a contractelor options cu decontare în fonduri, se determină de către BVB **pentru fiecare serie options în parte** prin utilizarea prețurilor de exercitare și a valorii de referință a activului suport determinată conform specificațiilor contractului options.

(3) Casa de Compensare desemnata de BVB este în drept să utilizeze modele de management al riscului care să presupună următoarele măsuri, fără ca enumerarea să fie limitativă:

- a) elaborarea de reguli și proceduri privind exercitarea contractelor options;
- b) impunerea de condiții membrilor compensatori care solicită sau sunt desemnați să participe la exercitarea contractelor options, atât pentru contul propriu, cât și pentru conturile clienților;
- c) reținerea sub formă de colateral a valorii intrinseci încasate de membrii compensatori care au solicitat exercitarea contractelor options, atât pentru contul propriu, cât și pentru conturile clienților, după caz;
- d) reținerea sub formă de colateral a activelor suport ale contractelor options deținute de membrii compensatori care au solicitat exercitarea contractelor options, atât pentru contul propriu, cât și pentru conturile clienților, după caz;
- e) utilizarea valorii intrinseci a unei serii options în vederea determinării

necesarului de marja pentru membrii compensatori care inregistreaza pozitii deschise in seriile contractelor options, atat pentru contul propriu, cat si pentru conturile clientilor.

(4) Masurile mentionate la alin. (3) care se refera inclusiv la programul de exercitare si la criteriile pentru desemnarea membrilor compensatori care detin de pozitii short si care sunt desemnati sa participe la exercitare, iar acestea vor fi utilizate de Casa de Compensare dupa consultarea prealabila a BVB.

Sectiunea 6

Evenimente corporative

Art. 11 (1) In cazul contractelor options care au activ suport actiuni emise de societati comerciale care inregistreaza evenimente corporative, BVB, in urma consultarii Casei de Compensare, poate ajusta contractele options, dupa caz, astfel incat sa nu se modifice in mod artificial valoarea intrinseca sau pretul de exercitare al contractului options, prin aplicarea in mod corespunzator a prevederilor Capitolului IV Ajustarea contractelor futures ca urmare a evenimentelor corporative din Titlul VI Piata Futures a prezentei Carti, cu exceptia art. 24 alin.(1) lit.b) pct.2, 24 alin.(2) lit.c), art.27 si art.37.

(2) Aplicarea in mod corespunzator a prevederilor mentionate la alineatul precedent presupune inlocuirea urmatorilor termeni:

- a) “contract futures” cu “contract options”;
- b) “serie futures” cu “serie options”
- c) “pret zilnic de decontare” cu “pret de exercitare”.

CAPITOLUL II

MANAGEMENTUL POZITIILOR DESCHISE

Sectiunea 1

Administrarea ordinelor de bursa

Art. 12 (1) Introducerea de catre un participant la Piata Derivatelor a unui ordin de bursa de cumparare sau de vanzare a unui contract options se va efectua in conformitate cu prevederile prezentului regulament si cu reglementarile Casei de Compensare.

(2) BVB poate acorda Casei de Compensare dreptul de acces la sistemul de tranzactionare pentru administrarea ordinelor de bursa si/sau a tranzactiilor in vederea initierii, modificarii sau lichidarii pozitiilor deschise inregistrate in conturile de pozitie ale membrilor compensatori sau noncompensatori si/sau ale clientilor acestora.

Sectiunea 2

Initierea sau modificarea pozitiilor deschise

Art. 13 (1) Initierea unei pozitii deschise Long sau Short, pentru un anumit cont si serie options, se realizeaza prin executare uneia sau mai multor tranzactii de cumparare sau vanzare in sistemul de

tranzactionare.

(2) In vederea initierii unei pozitii in Piata Options, depunerea marjei si/sau a primei se realizeaza in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.

(3) Participantii la Piata Derivatelor au obligatia ca anterior introducerii unui ordin de bursa in vederea initierii unei pozitii Long sau Short sa se asigure ca respecta prevederile prezentului regulament si ale reglementarilor Casei de Compensare.

Art. 14 Modificarea unei pozitii deschise inregistrate pe un anumit cont si serie options, se realizeaza, in principal, dupa cum urmeaza:

a) **majorarea pozitiei deschise:**

1. prin executarea uneia sau mai multor tranzactii avand acelasi sens cu sensul pozitiei deschise initiale inregistrate in aceeasi serie options;
2. prin desfiintarea retroactiva a unei tranzactii cu contracte options avand sens contrar cu sensul pozitiei deschise inregistrate anterior, etc.

b) **diminuarea pozitiei deschise:**

1. prin executarea uneia sau mai multor tranzactii de sens contrar cu sensul pozitiei deschise inregistrate anterior in aceeasi serie options, iar volumul tranzactionat fiind mai mic decat numarul de contracte din pozitia deschisa initiala;
2. prin exercitarea optiunii;
3. prin desfiintarea retroactiva a unei tranzactii cu contracte options avand acelasi sens cu sensul pozitiei deschise inregistrate anterior, etc.

Art. 15 Participantii la Piata Derivatelor, atat pentru tranzactiile pe cont propriu, cat si pentru tranzactiile pe conturile clientilor, beneficiaza de drepturile care decurg din detinerea unei pozitii deschise Long sau sunt tinuti raspunzatori in ceea ce priveste obligatiile care decurg din detinerea unei pozitii deschise Short pana in momentul inchiderii pozitiei, operatiune care se poate efectua printr-una din urmatoarele metode:

a) **inainte de expirarea contractului options:**

1. executarea de catre participantul la Piata Derivatelor a unei tranzactii de sens contrar pentru seria options si pentru contul in care se inregistreaza pozitia deschisa;
2. participantul, atat pentru contul propriu, cat si pentru conturile clientilor in care se inregistreaza pozitia deschisa, solicita sau este desemnat de catre Casa de Compensare sa participe la exercitarea contractelor options;
3. efectuarea de catre Casa de compensare a unei tranzactii de sens contrar pentru inchidere/diminuare fortata a pozitiei deschise.

b) **la data expirarii contractului options:**

1. prin aplicarea de catre Casa de Compensare a procedurii de exercitare automata sau la solicitarea participantilor, atat pentru contul propriu, cat si pentru conturile clientilor, conform specificatiilor contractului;
2. prin radierea acestora din evidenta Casei de Compensare, in cazul in care contractul options a ajuns la data expirarii si nu a facut obiectul exercitarii.

Sectiunea 3

Lichidarea si transferul pozitiiilor deschise

Art. 16 (1) Operatiunile cu privire la lichidarea si transferul pozitiiilor deschise se efectueaza in conformitate cu reglementarile Casei de Compensare.

(2) In situatiile in care Casa de Compensare se afla in imposibilitatea de a efectua operatiunile cu privire la lichidarea fortata a pozitiiilor, BVB poate proceda, la solicitarea acesteia, la efectuarea operatiunilor respective in conformitate cu instructiunile Casei de Compensare.

(3) In cazul operatiunilor de lichidare fortata prevazute la alin. (2), BVB poate percepe participantilor la Piata Derivatelor un tarif pentru fiecare contract options tranzactionat ca urmare a procesului de inchidere a pozitiiilor respective de catre BVB, in conformitate cu Lista tarifelor si a comisioanelor practicate de BVB.

CAPITOLUL III

PRETUL DE REFERINTA AL CONTRACTELOR OPTIONS SI VALOAREA DE REFERINTA A ACTIVULUI SUPORT

Sectiunea 1

Pretul de referinta al contractelor options

Art. 17 (1) Pretul de referinta al contractelor options este determinat zilnic de BVB, conform prevederilor din specificatiile contractelor options referitoare la modalitatea de determinare a pretului la care se efectueaza marcarea zilnica la piata, pentru fiecare serie options in parte, dupa inchiderea fiecarei sedinte de tranzactionare pe intreaga durata de viata a contractelor options, cu exceptia datei expirarii.

(2) Specificatiile contractelor options vor contine prevederi detaliate cu privire la modalitatea de determinare a pretului la care se efectueaza marcarea zilnica la piata in vederea gestionarii riscurilor asumate de detinatorii de pozitii "Short" in contractele options avand la baza una din urmatoarele modalitati, fara ca enumerarea sa fie limitativa:

a) in cazul in care se incheie tranzactii in cadrul sedintei curente din Piata Options, pretul de referinta al unei serii options poate fi determinat, dupa caz, astfel:

1. pretul mediu ponderat al contractului options – pretul mediu ponderat cu volumul tranzactionat in Piata Options, calculat pe baza unui anumit numar de tranzactii incheiate si/sau corespunzator unei anumite perioade de timp din sedinta de tranzactionare curenta;
2. pretul de inchidere al contractului futures – pretul ultimei tranzactii incheiate in sedinta de tranzactionare curenta din Piata Options;
3. pretul de licitatie al contractului options – pretul determinat pe baza algoritmului de fixing.

b) in cazul in care nu se incheie nicio tranzactie in cadrul sedintei curente din Piata Options, pretul de referinta poate fi determinat avand la baza ordinele de bursa existente in piata.

(3) In cazul in care nu este posibila determinarea unui pret de referinta pentru sedinta curenta, se va lua in considerare pretul de referinta corespunzator sedintei anterioare de tranzactionare, daca nu se prevede altfel in specificatiile contractului options.

(4) În cazul în care Casa de Compensare decide cu privire la utilizarea unui alt pret decât pretul de referință, care să fie utilizat pentru la marcarea la piața în vederea gestionării riscurilor asumate de detinatorii de poziții “Short” în contractele options, după închiderea sesiunii de tranzacționare sau pe parcursul acesteia, BVB va lua măsurile tehnice necesare și va informa în mod corespunzător participanții la Piața Derivatelor.

Secțiunea 2

Valoarea de referință a activului suport

Art. 18 (1) Valoarea de referință a activului suport reprezintă pretul/valoarea unitară (pret, puncte indice, curs, rata a dobânzii, etc.) utilizată pentru determinarea valorii intrinseci corespunzătoare fiecărei serii options.

(2) La momentul exercitării unui contract options, Casa de Compensare stabilește valoarea intrinsecă pe baza careia se realizează procesul de decontare la exercitare, în cazul contractelor options cu decontare în fonduri, în funcție de:

- a) **Valoarea de referință a activului suport;**
- b) **alt pret** determinat de Casa de Compensare în conformitate cu reglementările proprii (ex.: pret teoretic).

(3) Valoarea de referință a activului suport este determinată de BVB în conformitate cu specificațiile contractului options, după închiderea sesiunii de tranzacționare în fiecare zi lucrătoare.

Art. 19 (1) Modalitatea de determinare a valorii de referință a activului suport prevăzută în specificațiile contractului se aplică tuturor seriilor listate ale contractului options respectiv.

(2) Specificațiile contractelor options vor conține prevederi detaliate referitoare la determinarea valorii de referință a activului suport având la bază una din următoarele modalități, fără ca enumerarea să fie limitativă:

- a) în cazul contractelor options care au drept activ suport un instrument tranzacționat pe o piață reglementată / organizată:
  1. **pretul de referință** comunicat de administratorul sau organizatorul pieței respective;
  2. **pretul mediu ponderat al activului suport** – pretul mediu ponderat cu volumul tranzacționat în piața activului suport, corespunzător unei anumite perioade de timp din sesiunea de tranzacționare;
  3. **pretul de închidere al activului suport** – pretul ultimei tranzacții încheiate în piața activului suport;
  4. **pretul de licitație al activului suport** – pretul activului suport determinat pe baza algoritmului de fixing.
- b) în cazul contractelor options care au drept activ suport un indice bursier:
  1. **medie a valorilor activului suport** – media valorilor calculate pentru activul suport pentru o anumită perioadă de timp;
  2. **valoarea de închidere a activului suport** – ultima valoare calculată pentru activul suport.
- c) În cazul contractelor options care au alte active suport decât cele menționate la lit.a)

si b), valorile sau preturile de referinta sunt cele comunicate de entitatea responsabila cu determinarea acestora.

(3) In cazul in care **nu se incheie nicio tranzactie** in piata activului suport sau **nu se poate determina o valoare** a activului suport in vederea determinarii valorii de referinta a activului suport, BVB va utiliza datele inregistrate in cea mai recenta sedinta de tranzactionare in care este posibila determinarea acestei valori.

Art. 20 In cazul in care Casa de Compensare decide cu privire la utilizarea unui alt pret decat valoarea de referinta a activului suport, BVB va lua masurile tehnice necesare si va informa in mod corespunzator participantii la Piata Derivatelor.

Art. 21 In cazul in care BVB decide retragerea de la tranzactionare a unei serii options inainte de expirare, exercitarea contractelor options se va efectua in conformitate cu prevederile de la **art. 10 alin. (2)** Titlul V, Capitolul II “Admiterea/Suspendarea/Retragerea de la tranzactionare a IFD”.

TITLUL VII

FAPTELE ILICITE SI SANCTIUNILE BURSIERE

CAPITOLUL I

CADRU GENERAL

Art. 1 (1) Faptele ilicite la regimul juridic aplicabil Pieteii Derivatelor sunt acele fapte prin care se incalca prevederile prezentului regulament si care, potrivit conditiilor in care au fost savarsite, nu intrunesc elementele prevazute de lege sau de alte acte normative cu forta juridica superioara pentru a fi calificate ca infractiuni, contraventii, abuz pe piata sau practici frauduloase.

(2) Nu constituie fapta ilicita la regimul juridic bursier fapta savarsita din constrangere fizica sau morala.

(3) Participantii la Piata Derivatelor raspund pentru faptele ilicite la regimul juridic bursier savarsite de agentii de derivate proprii.

Art. 2 Prevederile prezentului Capitol se completeaza in mod corespunzator cu prevederile referitoare la organizarea si functionarea Comisiei de Apel cuprinse in Regulamentul de organizare si functionare a BVB.

CAPITOLUL II

FAPTE ILICITE

Art. 3 Constituie fapte ilicite la regimul juridic aplicabil Pieteii Derivatelor, urmatoarele fapte:

- a) nerespectarea prevederilor **art. 2 alin. (3)** din Titlul I, Capitolul I “Dispozitii Generale” cu privire la interdictia ca un participant la Piata Derivatelor sa incheie tranzactii in nume si pe cont propriu pe Piata Derivatelor prin intermediul unui alt participant la Piata Derivatelor;
- b) nerespectarea prevederilor **art. 3 alin. (4)** din Titlul I, Capitolul I “Dispozitii Generale” cu privire la informarea si semnarea de catre clienti a “Documentului cu privire la riscurile instrumentelor financiare derivate”;
- c) nerespectarea prevederilor **art. 4 alin. (1)** din Titlul I, Capitolul I “Dispozitii Generale” cu privire la transmiterea cu promptitudine si in mod corespunzator a oricarui document, raportare financiara sau informatie solicitata de BVB;
- d) dobandirea calitatii de participant la Piata Derivatelor sau agent de derivate in baza unor informatii eronate cu impact semnificativ in ceea ce priveste obtinerea calitatii respective;
- e) omisiunea participantului la Piata Derivatelor de a notifica sau notificarea cu intarziere cu privire la modificari survenite in informatiile furnizate in documentele care au stat la baza obtinerii calitatii, precum si orice eveniment semnificativ cu privire la societatea respectiva, cu nerespectarea prevederilor **art. 10 alin. (2)** din Titlul I, Capitolul II “Calitatea de participant la Piata Derivatelor”;
- f) omisiunea participantului la Piata Derivatelor de a notifica sau notificarea cu intarziere cu privire la:
  1. incetarea relatiei contractuale cu Casa de Compensare / membrul compensator general / membrul noncompensator, dupa caz;
  2. incetarea calitatii de membru la Fondul de Compensare a Investitorilor;
  3. existenta in cadrul societatii a mai putin de doi agenti de derivate.

- g) nerespectarea prevederilor **art. 19 alin. (8) si (9)** din Titlul I, Capitolul III “Accesul la sistemul de tranzactionare al participantilor la Piata Derivatelor” cu privire la interzicerea derularii de catre participantii la Piata Derivatelor de operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB, fara a avea calitatea necesara pentru a desfasura operatiuni pe aceasta piata, precum si viceversa;
- h) nerespectarea prevederilor **art. 5 alin. (1)** din Titlul III, Capitolul I “Calitatea de agent de derivate” cu privire la obligatia agentilor de derivate de a pastra confidentialitatea codului de utilizator si a parolei de acces la sistemele electronice si a informatiilor referitoare la activitatea participantului la Piata Derivatelor in numele caruia tranzactioneaza si a clientilor acestuia;
- i) omisiunea de a notifica sau notificarea cu intarziere, de catre un participant la Piata Derivatelor sau de catre un agent de derivate, a incetarii relatiei contractuale a agentului de derivate cu participantul respectiv, in conformitate cu prevederile **art. 5 alin. (2)** din Titlul III, Capitolul I “Calitatea de agent de derivate”;
- j) nerespectarea prevederilor **art. 7 alin. (3) si (4)** din Titlul III, Capitolul I “Calitatea de agent de derivate” cu privire la interzicerea derularii de catre agentii de derivate de operatiuni pe piata reglementata la vedere administrata de BVB fara a avea calitatea necesara pentru a desfasura operatiuni pe aceasta piata, precum si viceversa;
- k) nerespectarea prevederilor **art. 12 alin. (2)** din Titlul V, Capitolul III “Sistemul de tranzactionare” cu privire la respectarea prezentului regulament si ale reglementarilor BVB incidente in procesul de introducere a ordinelor de bursa si incheiere a tranzactiilor cu IFD;
- l) nerespectarea prevederilor **art. 13 alin. (1)** din Titlul V, Capitolul III “Sistemul de tranzactionare” referitor la practicile interzise in ceea ce priveste utilizarea sistemului electronic de catre agentii de derivate.

CAPITOLUL III

SANCTIUNI BURSIERE

Art. 4 (1) Savarsirea cu vinovatie a unei fapte ilicite la regimul juridic aplicabil Pietei Derivatelor atrage dupa sine aplicarea de sanctiuni bursiere administrative si/sau sanctiuni patrimoniale.

(2) Sanctiunile bursiere se aplica persoanelor juridice care detin calitatea de participant la Piata Derivatelor si/sau agentilor de derivate proprii care au savarsit fapte ilicite la regimul juridic bursier aplicabil Pietei Derivatelor.

Art. 5 Prevederile cu privire la sanctionarea faptelor ilicite din Cartea I, Titlul I, Capitolul V “Sanctionarea faptelor ilicite la regimul juridic bursier savarsite de participantii la sistemul de tranzactionare al BVB si de agentii de bursa” se aplica in mod corespunzator Pietei Derivatelor in ceea ce priveste urmatoarele sectiuni:

- a) “Sanctiunile bursiere”;
- b) “Procedura de sesizare, constatare si investigare a faptelor ilicite la regimul juridic bursier. Individualizarea si aplicarea sanctiunilor bursiere. Contestarea deciziei de sanctionare”;
- c) “Executarea sanctiunilor bursiere”;
- d) “Certificatele de cazier bursier”;
- e) “Reabilitarea”;
- f) “Masurile preventive”.

TITLUL VIII

DISPOZITII FINALE

Art. 1 (1) Cartea II, precum si orice modificare a acesteia, intra in vigoare la data primirii de catre BVB a deciziei de aprobare emisa de CNVM, daca prin aceasta nu se prevede altfel.

(2) Fac parte din Cartea II:

- a) **Anexa nr. 1** intitulata “Cerere de admitere ca participant la Piata Derivatelor si inscriere in Registrul Participantilor”;
- b) **Anexa nr. 2** intitulata “Formular cu date personale”;
- c) **Anexa nr. 3** intitulata “Specimene de semnaturi”;
- d) **Anexa nr. 4** intitulata “Documentul cu privire la riscurile instrumentelor financiare derivate”;

Art. 2 (1) In cazul in care sunt necesare clarificari cu privire la aplicarea coroborata a prevederilor din Cartea I si Cartea II, precum si a procedurilor si/sau a altor documente emise de BVB, Directorul General al BVB poate emite precizari tehnice cu privire la modul de aplicare a cadrului normativ al BVB.

(2) In intelesul prezentului regulament, prin situatie de forta majora si caz fortuit se intelege un eveniment imprevizibil ale carui consecinte sunt de neinlaturat si in afara controlului partii care il invoca. Sunt considerate astfel de evenimente imprevizibile: dezastre naturale, razboaie, atacuri teroriste, greve, restrictii legale si oricare alte evenimente similare care sunt in afara controlului partii care le invoca.

Art. 3 se abroga

ANEXA NR. 1

CERERE DE ADMITERE CA PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR SI INSCRIERE IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR²

**IN SCOPUL ADMITERII CA PARTICIPANT LA PIATA DERIVATELOR SI INSCRIERII
IN REGISTRUL PARTICIPANTILOR A SOCIETATII DE SERVICII DE INVESTITII
FINANCIARE/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII/TRADERULUI**

(denumire SSIF/Institutie de credit/Firma de investitii/Trader)

¹ INSTRUCȚIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI:

Acest formular va fi completat in 2 exemplare in ORIGINAL; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.

Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu. In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.

Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu societatea in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.

Toate semnaturile din formularul sus mentionat vor fi consemnate in original (olograf).

VA FURNIZAM URMATOARELE INFORMATII:

1. DATE DE IDENTIFICARE:

SEDIUL SOCIAL / SEDIUL CENTRAL: _____

ADRESA: _____

TEL: _____ FAX: _____

E-MAIL _____ ADRESA PAGINA WEB _____

SOCIETATE INREGISTRATA LA O.R.C. AL MUN./JUD. _____

CU NR. _____

COD UNIC DE INREGISTRARE _____

2. PERSOANE DE CONTACT IN RELATIA CU B.V.B.

NUME/PRENUME	TELEFON	FAX	FUNCTIE
--------------	---------	-----	---------

_____

3. SUCURSALE SI AGENTII ALE SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII/TRADER

D. SUCURSALE

SEDIUL	TEL	FAX	ASIF	RCCI
--------	-----	-----	------	------

_____

_____

B. AGENTII

SEDIUL

TEL

FAX

ASIF

4. SITUATIA AUTORIZARII SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII /TRADERULUI

A. NR. SI DATA AUTORIZATIEI C.N.V.M./B.N.R/AUTORITATII COMPETENTE DINTR-UN STAT MEMBRU.:

B. NR. SI DATA ATESTATULUI C.N.V.M. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M.

5. OBIECTUL DE ACTIVITATE AUTORIZAT DE C.N.V.M.:

ACTIVITATI

DATA AUTORIZARII

 ACTIVITATI DESFASURATE IN PREZENT
DA/NU

6. CONTURI BANCARE ALE SSIF/INSTITUTIEI DE CREDIT/FIRMEI DE INVESTITII/TRADERULUI FOLOSITE IN RELATIA CU B.V.B.
A. CONT CURENT

DENUMIREA BANCA

ADRESA

NR. COD IBAN

B. CONT CLIENTI

DENUMIRE BANCA

ADRESA

NR. COD IBAN

C. CONT PLATI CATRE B.V.B.

DENUMIRE BANCA

ADRESA

NR. COD IBAN

7. AUDITOR FINANCIAR/AUDITORI INTERNI

NUME SI PRENUME	ADRESA	TELEFON	NR. CONTRACT
-----------------	--------	---------	--------------

---

8. A INCHEIAT SOCIETATEA CONTRACTE DE INTERMEDIERE PENTRU ALTI INTERMEDIARI AUTORIZATI DE C.N.V.M.?

DA____/NU____.   DACA DA, ATASATI O COPIE A ACESTORA.

9. CAPITAL SOCIAL

CAPITAL INITIAL: _____

CAPITAL SOCIAL SUBSCRIS SI INTEGRAL VARSAT: _____

NUMAR ACTIUNI: _____ VALOARE NOMINALA: _____

ACTIONARI:

NUME SI PRENUME	NR. ACTIUNI DETINUTE	VALOARE % DIN CAPITAL
-----------------	----------------------	-----------------------

---

TOTAL: _____

IN CAZUL PARTICIPARII IN NATURA LA CAPITAL, VA RUGAM DETALIIATI.

---

10. MEMBRII CONSILIULUI DE ADMINISTRATIE, CONDUCATORII, AGENTII PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE, AGENTII DELEGATI, AGENTII DE DERIVATE, REPREZENTANTII COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

A. CONSILIUL DE ADMINISTRATIE

NUME SI PRENUME	FUNCTIA	DECIZIE C.N.V.M.
-----------------	---------	------------------

B. CONDUCATORI

NUME SI PRENUME	FUNCTIA	DECIZIE C.N.V.M.

C. AGENTI PENTRU SERVICII DE INVESTITII FINANCIARE

NUME SI PRENUME	FUNCTIE	DECIZIE C.N.V.M.	NR. REGISTRU C.N.V.M.

D. AGENTI DE DERIVATE

NUME SI PRENUME	DECIZIE C.N.V.M.	DEPARTAMENT

E. AGENTI DELEGATI

NUME SI PRENUME	DECIZIE C.N.V.M.	NR. REGISTRU C.N.V.M.

F. REPREZENTANTI AI COMPARTIMENTULUI DE CONTROL INTERN

NUME SI PRENUME REGISTRU C.N.V.M.	DECIZIE C.N.V.M.	NR.

11. A EMIS SOCIETATEA GARANTII PENTRU PERSOANE FIZICE SAU JURIDICE?

DA___/NU___. DACA DA, DATI DETALII.

12. DETINE SOCIETATEA SAU UN ACTIONAR SEMNIFICATIV AL ACESTEIA ACTIUNI ALE UNUI ALT INTERMEDIAR/ALTA FIRMA DE INVESTITII/ALT TRADER?

DA___/NU___. DACA DA, DATI DETALII.

---

13. DETINE SOCIETATEA ACTIUNI LA O SOCIETATE TRANZACTIONATA PE PIATA REGLEMENTATA, INTR-UN PROCENT EGAL SAU MAI MARE DE 5%?

DA___NU___ DACA DA, DATI DETALII.

---

14. REFUZUL. SUSPENDAREA. SANCTIUNI

ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE A SOCIETATII, DE SUSPENDARE SAU SANCTIUNILE APLICATE DE C.N.V.M. IMPOTRIVA SOCIETATII.

---

15. PLATA TARIF DE ADMITERE/LICENTA TRANSMISIBILA/TARIF ANUAL

S-A PLATIT UN TARIF DE _____, CU ORDIN DE PLATA NR. _____.

ANEXATI O COPIE A ORDINULUI DE PLATA A TARIFULUI.

DATA COMPLETARII ANEXEI: _____

NUME SI PRENUME

NUME SI PRENUME

PRESEDINTE
CONSILIUL DE ADMINISTRATIE
(SEMNATURA)

DIRECTOR GENERAL
(SEMNATURA)

STAMPILA SOCIETATII

ANEXA NR. 2

Foto

FORMULAR CU DATE PERSONALE³

SSIF/INSTITUTIA DE CREDIT/FIRMA DE INVESTITII/TRADER

_____
 (DENUMIRE)

FORMULAR NOU ____ MODIFICAT ____

¹ INSTRUCTIUNI DE COMPLETARE A FORMULARULUI

Acest formular va fi completat in 2 exemplare; formularul va fi TEHNO-REDACTAT.

Toate punctele formularului vor fi completate in mod obligatoriu. In cazul in care anumite prevederi nu sunt aplicabile se va mentiona: NU SE APLICA.

Necompletarea tuturor punctelor atrage rediscutarea documentatiei cu persoana in cauza si primirea calificativului: DOCUMENTATIE INCOMPLETA.

Toate semnaturile din cadrul formularului vor fi originale (olografe).

1. NUME SI PRENUME _____

CNP : _____

ADRESA: _____

E-MAIL: _____

DEPARTAMENTUL IN CARE VA DESFASURATI ACTIVITATEA

FUNCTIA IN CADRUL SOCIETATII

TELEFON : LOC DE MUNCA _____ **DOMICILIU** _____

DESFASURATI ACTIVITATE PERMANENTA IN CADRUL SOCIETATII? DA ____ **NU** ____

DACA DA - DATA ANGAJARII: _____

DACA NU - SOCIETATEA UNDE VA DESFASURATI ACTIVITATEA PERMANENTA:

DENUMIRE _____

ADRESA _____

TELEFON _____ **FUNCTIA DVS.** _____

2. DATA SI NR. AUTORIZATIEI C.N.V.M. CA _____

(ASIF, AGENT DELEGAT, REPREZENTANT CCI, ETC)

NR. DE INSCRIERE IN REGISTRUL C.N.V.M. _____

3. DATA SI LOCUL NASTERII _____

CETATENIA _____

4. STUDII - DETALII.

---

5. LOCURILE DE MUNCA ANTERIOARE, PENTRU ULTIMII 5 ANI (IN ORDINE DESCRESCATOARE)

NUMELE INSTITUTIEI	FUNCTIA	PERIOADA: DE LA-LA
--------------------	---------	--------------------

---

6. SCHIMBARI DE NUME (CASATORII, DIVORT, etc.)

PERIOADA	NUME
----------	------

---

7. ENUMERATI CAZURILE DE REFUZ DE AUTORIZARE, SUSPENDARE, SANCTIUNILE APLICATE DE INSTITUTII DE REGLEMENTARE SI SUPRAVEGHERE A PIETEI IMPOTRIVA DVS.

---

8. DACA SUNTETI ANGAJATI IN ALTE ACTIVITATI DECAT CEA DE INTERMEDIERE DE VALORI MOBILIARE, DATI URMATOARELE DETALII:

NUMELE SOCIETATII

ADRESA

NATURA ACTIVITATII

FUNCTIA DETINUTA

TIMPUL PE CARE IL ACORDATI ACESTEI ACTIVITATI _____

9. DETINETI ACTIUNI (INDIVIDUAL SAU CUMULAT) LA UN ALT INTERMEDIAR AUTORIZAT DE C.N.V.M./FIRMA DE INVESTITII/TRADER ? DA___/NU___. DACA DA, DATI DETALII.

---

10. DETINETI ACTIUNI INTR-O SOCIETATE ADMISA LA TRANZACTIONARE PE PIATA REGLEMENTATA LA VEDERE ADMINISTRATA DE B.V.B. INTR-UN PROCENT MAI MARE DE 5% ? DA ___ / NU ___. DACA DA, DATI DETALII.

Declar pe propria mea raspundere ca informatiile furnizate sunt reale, corecte si complete si ma oblig sa comunic B.V.B. in scris, orice modificari intervenite in prezentul formular, la termenele prevazute de reglementarile in vigoare.

Ma angajez sa cunosc si sa respect legislatia privind piata de capital, precum si toate reglementarile emise de catre B.V.B. si C.N.V.M.

Nerespectarea declaratiilor sus mentionate atrage raspunderea mea conform Legii 297/2004, reglementarilor B.V.B. si ale C.N.V.M.

Semnatura: _____ Data: _____

SUBSEM NATUL _____ PRESEDINTE AL CA AL

(denumirea societatii)

DECLAR CA INFORMATIILE FURNIZATE DE DOMNUL/DOAMNA

(nume si prenume)

IN CADRUL PREZENTULUI FORMULAR SUNT REALE, CORECTE SI COMPLETE.

Semnatura _____ Data _____

ANEXA NR. 3

Denumire Participant la Piata Derivatelor

Nr. inregistrare/Data

SPECIMENE DE SEMNATURI

Va transmitem alaturat lista persoanelor care sunt imputernicite sa semneze corespondenta transmisa BVB si sa reprezinte legal societatea in relatia cu BVB dupa cum urmeaza:

Nr. Crt.	Nume si Prenume	Funcția	Aria de Responsabilitate	Semnatura
			Relatia cu Departamentul Participanti si Departamentul Admitere Piete Reglementate	
			Relatia cu Departamentul Economic-Administrativ	
			Relatia cu Departamentul Sisteme de Tranzactionare si Supraveghere Piete Reglementate	
			Relatia cu Departamentul Administrare Sistem Informatic	
			Relatia cu Departamentul Dezvoltare Sistem Informatic	

Totodata, ne angajam sa notificam B.V.B. in termen de 2 zile lucratoare, atunci cand vor interveni modificari fata de cele comunicate mai sus.

Societatea

Presedinte/Director General

Semnatura/Stampila

ANEXA NR. 4

Anexa la contractul de prestari servicii

DOCUMENT CU PRIVIRE LA RISCURILE INSTRUMENTELOR FINANCIARE DERIVATE

I. Considerente generale

Acest document nu prezinta toate riscurile sau alte aspecte relevante cu privire la investitiile in instrumente financiare derivate (“IFD”). In vederea luarii de decizii investitionale in deplina cunostinta de cauza, investitorii potentiali trebuie sa se asigure ca inteleg caracteristicile principale ale acestor instrumente, precum si ca sunt familiarizati cu legislatia in vigoare, reglementarile si mecanismele de piata ale BVB si Casei de Compensare.

Tranzactionarea instrumentelor financiare derivate poate sa nu fie potrivita pentru toti investitorii. Avand in vedere ca riscul de pierdere financiara ca urmare a tranzactionarii IFD poate fi semnificativ, este necesara efectuarea unei analize atente cu privire la oportunitatea derularii de operatiuni pe Piata Derivatelor. Inainte de deschiderea unui cont in marja trebuie luate in considerare aspecte cum ar fi: situatia financiara curenta, aversiunea la risc, nivelul cunostintelor in domeniul financiar si experienta anterioara pe piata de capital, obiectivele investitionale, precum si alte circumstante relevante.

Clientii unui participant la Piata Derivatelor nu trebuie sa riste in tranzactii cu IFD sumele de bani pe care acestia nu isi pot permite sa le piarda. Astfel de fonduri pot fi cele necesare acoperirii cheltuielilor necesare traiului zilnic, sanatatii si educatiei, indeplinirii obligatiilor cu privire la rambursarea unui imprumut bancar, precum si rezervele banesti pentru situatii de urgenta neprevazute.

Investitorii potentiali trebuie sa manifeste prudenta in ceea ce priveste declaratiile sau anunturile de natura publicitara prin care se afirma ca tranzactionarea IFD conduce la obtinerea de castiguri foarte mari. Gradul ridicat de “levier” (“leverage”) al acestor instrumente poate conduce la obtinerea de castiguri deosebite, dar si la pierderi foarte mari in termen foarte scurt, care pot sa depaseasca investitia initiala.

In vederea evaluarii implicatiilor unei investitii in IFD, deciziile cu privire la tranzactionarea acestor instrumente trebuie sa urmareasca **efectul net la nivelul intregului portofoliu, incluzand pozitiiile din piata activului suport.** De asemenea, investitorii trebuie sa analizeze si impactul legislatiei in vigoare si a **aspectelor de natura fiscala** care pot afecta rezultatul net al investitiilor in IFD.

Ca urmare a gradului ridicat de levier, investitorii pot observa imediat efectul pierderilor rezultate din pozitiiile deschise in Piata Derivatelor. Castigurile si pierderile rezultate din tranzactionarea IFD sunt inregistrate cel putin zilnic in contul in marja al clientului.

In cazul in care creste expunerea corespunzatoare pozitiiilor deschise detinute, este posibil sa fie necesara depunerea de garantii suplimentare (**colateral**) in contul in marja, in caz contrar existand riscul ca pozitiiile deschise sa fie inchise fortat in pierdere. In astfel de circumstante, investitorul respectiv ramane responsabil pentru acoperirea deficitului existent in contul in marja.

Rezultatele pozitive obtinute in trecut nu constituie o garantie cu privire la performantele viitoare ale unui anumit IFD sau strategie de tranzactionare. Similar cu alte instrumente

financiare, nu exista certitudinea obtinerii de profituri din tranzactionarea IFD.

II. Contracte Futures

1. Efectul de levier si sistemul de marje

Tranzactiile cu contracte futures prezinta un grad ridicat de risc. Este posibil ca un investitor sa inregistreze o pierdere foarte mare de bani intr-o perioada de timp foarte scurta. Ca urmare a gradului ridicat de levier al contractelor futures, pierderea suferita de un investitor poate sa fie teoretic nelimitata, depasind in mod semnificativ contravaloarea colateralului depus initial pentru incadrarea in necesarul de marja.

Cuantumul marjei initiale este relativ mic comparativ cu valoarea notionala a contractului futures, astfel incat cu o suma de bani redusa se poate stabili o pozitie in aceste contracte. O modificare relativ minora a pretului in piata, in cazul in care este in directia defavorabila investitorului, poate genera o pierdere in quantum egal sau mai mare decat marja depusa initial, fiind necesara depunerea unor sume suplimentare pentru mentinerea pozitiei deschise respective.

In situatii speciale, cum ar fi cresterea semnificativa a volatilitatii pietei, exista riscul ca nivelul minim al marjelor stabilite pentru contractele futures sa fie majorat de catre Casa de Compensare, crescand astfel probabilitatea ca investitorul sa primeasca in mod neprevazut un apel in marja pentru depunerea de fonduri suplimentare si/sau alte active eligibile a fi constituite drept colateral.

In cazul in care un investitor in IFD nu raspunde la un apel in marja sau nu dispune de resursele necesare pentru suplimentarea contului in marja in termenul prescris, exista riscul ca pozitiile acestuia sa fie lichidate fortat de catre participantul la Piata Derivatelor la care a deschis cont, de catre membrul compensator al acestuia sau de catre Casa de Compensare.

2. Ordine sau strategii de reducere a riscului

Introducerea anumitor instructiuni pentru limitarea pierderii (de exemplu: “stop-loss” sau “stop-limit”) poate sa nu fie foarte eficienta in cazul in care conditiile din piata nu permit executarea acestor ordine in mod corespunzator.

Utilizarea de strategii de tranzactionare (de exemplu: combinatii de pozitii de tip “spread”) poate fi la fel de riscanta ca initierea de pozitii “long” sau “short”.

III. Contracte Options

1. Grade diferite de risc

Tranzactiile cu contracte options prezinta un grad ridicat de risc. Investitorii in optiuni trebuie sa se familiarizeze cu fiecare tip de contract (“put” sau “call”), precum si cu riscul pe care acesta il presupune in functie de pozitia de cumparator (“long”) sau vanzator (“short”).

Investitorii in contracte options trebuie sa determine cu cat trebuie sa creasca valoarea pozitiei astfel incat aceasta sa devina profitabila, luand in considerare prima optiunii si costurile de tranzactionare.

2. Cumparatorii de contracte options

Pozitiile detinute de catre cumparatorii de contracte options pot fi lichidate prin executarea unei tranzactii de sens opus, prin exercitarea sau expirarea optiunii detinute. Exercitarea unei optiuni de catre detinatorul acesteia poate fi realizata fie prin incasarea diferentei favorabile in cazul decontarii pe baza de numerar (“cash settlement”), fie prin achizitionarea sau livrarea activului suport.

In cazul in care optiunea care este exercitata are la baza un contract futures (“options on futures”), cumparatorul optiunii va detine o pozitie long sau short in contractul futures respectiv, care va face obiectul determinarii marjelor necesare si procesului de marcare la piata.

In situatiile in care contractul options expira la scadenta fara valoare (“out-of-the-money”), detinatorul optiunii respective va inregistra o pierdere totala in quantum egal cu prima platita si

comisioanele de tranzactionare. Investitorii care intentioneaza sa achizitioneze contracte options care sunt semnificativ in afara banilor (“deep-out-of-the-money”) trebuie sa ia in considerare faptul ca probabilitatea ca aceste optiuni sa devina profitabile este in general redusa.

3. Vanzatorii de contracte options

Vanzarea de contracte options presupune in general un grad mai mare de risc decat in cazul cumpararii de optiuni. In functie de evolutia pretului activului suport, vanzatorul de optiuni poate suferi pierderi semnificativ mai mari decat prima incasata al carui quantum este fix. In cazul in care un investitor vinde o optiune “acoperita” (“covered option”) cu o pozitie in activul suport sau intr-un alt contract futures sau options, riscul vanzatorului poate fi redus. Daca contractul options care este vandut nu este “acoperit”, riscul de pierdere al vanzatorului poate fi nelimitat.

Vanzatorul este obligat sa depuna marja suplimentara pentru mentinerea pozitiei deschise, in cazul in care pretul de piata se modifica in sens nefavorabil. De asemenea, vanzatorul unui contract options este expus riscului de exercitare a optiunii de catre cumparator, caz in care vanzatorul este obligat sa procedeze fie la decontarea in numerar, fie la achizitionarea sau livrarea activului suport. In cazul in care optiunea care este exercitata are la baza un contract futures (“options on futures”), vanzatorul optiunii va detine o pozitie long sau short in contractul futures respectiv, care va face obiectul determinarii marjelor necesare si procesului de marcare la piata.

IV. Alte riscuri comune IFD

1. Caracteristicile si mecanismele de piata

Investitorii trebuie sa se asigure ca inteleg pe deplin termenii si conditiile cu privire la tranzactionarea IFD, precum si obligatiile care decurg din aceasta, cum ar fi: circumstantele in care este obligatorie suplimentarea fondurilor in contul in marja, preluarea sau efectuarea livrării, etc. De asemenea, trebuie luata in considerare posibilitatea modificarii specificatiilor contractelor IFD de catre BVB si/sau Casa de Compensare astfel incat sa reflecte in mod corespunzator conditiile existente la un moment dat din Piata Derivatelor, respectiv piata activului suport.

2. Initierea si lichidarea pozitiilor

Conditii de piata la un moment dat (de ex.: lichiditatea redusa) si/sau regulile de tranzactionare (de ex.: suspendarea tranzactionarii unui contract IFD ca urmare a suspendării de la tranzactionare a activului suport datorita evolutiei pretului in piata sau altor circumstante deosebite), pot conduce la cresterea riscului de pierdere financiara ca urmare a dificultatii sau imposibilitatii initierii de pozitii noi si/sau inchiderii pozitiilor deschise.

In astfel de circumstante deosebite, chiar daca este posibil ca investitorii sa lichideze pozitii in piata, exista riscul ca tranzactiile respective sa conduca la pierderi semnificative. In situatia in care un investitor a vandut contracte options, riscul de pierdere este semnificativ mai mare.

3. Evaluarea IFD

Investitorii trebuie sa cunoasca faptul ca exista posibilitatea ca pretul din piata al unui IFD poate sa fie diferit in mod semnificativ fata de preturile teoretice determinate pe baza modelelor de evaluare consacrate.

4. Platforma electronica

In circumstante exceptionale, derularea de operatiuni de piata cu IFD prin intermediul unei platforme electronice poate conduce la aparitia de defectiuni tehnice la nivelul participantului la Piata Derivatelor, membrului compensator, companiei care presteaza servicii de comunicatie, Casei de Compensare sau BVB, in ceea ce priveste componentelor hardware, sistemul de operare sau modulele aplicatiei software.

In cazul aparitiei unor astfel de deficiente de sistem, exista riscul ca ordinul unui investitor sa nu fie executat in conformitate cu instructiunile acestuia sau sa nu fie executat deloc.

5. Comisioane, taxe si marje

Anterior deschiderii unui cont în marja, investitorii trebuie să se asigure că au înțeles sistemul de comisioane, taxe și marje, precum și alte obligații financiare care pot rezulta din procesul de tranzacționare pe Piața Derivatelor. Aceste obligații pot avea implicații asupra rezultatului obținut din derularea de operațiuni cu IFD, respectiv pot reduce profitul net sau majora pierderea totală.

DECLAR CA AM LUAT LA CUNOSTINTA SI AM INTELES TEXTUL DOCUMENTULUI CU PRIVIRE LA RISCURILE I.F.D.,

Nume client:.....

Semnatura client: .....

Data: .....